

Hebrew Union College - Jewish Institute of Religion  
Cincinnati, Ohio  
Manuscript No.

This text is from the collection of the Hebrew Union College – Jewish Institute of Religion, which holds all copyrights therein. These images may be downloaded or printed for personal use, but may not be reproduced in any publication without the prior permission of Hebrew Union College – Jewish Institute for Religion. For further information, please contact Laurel Wolfson, Administrative Librarian, lwolfson@huc.edu, (513) 487-3274

הועתק והוכנס לאינטרנט  
[www.hebrewbooks.org](http://www.hebrewbooks.org)  
ע"י חיים תשע"א

2022







וְיָבִיט זָכַר צִו לְרִוּוּי אֶת כְּלֵי עֲגוּלָתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְעַר נָדָר לְאוֹתוֹ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת  
 אֶתְּוֹ וְאֵם אֲנִי עַל עַד יִזְוֶנִי עַד חֲמִצָּה מִקּוֹב לְעֵי אֲשֶׁכְנוֹת וְלֹא יִשְׁכַּח  
 לֵעֵת רַחֵם בְּיָדָךְ יְיָ כִּי כָל זָכַר וְיָבִיט שְׂחֹרִם נֹתֵן נִמְסוּ עֵינָיו נִקְרָא כָּל שֶׁ  
 שִׁירָתוֹ שְׁלֹמֵה וְעַתָּה נִיחַ הַשְׂרִיף אֲשֶׁר לְשִׁמְיָה תְּשׁוּעִית שְׂאֵמֶר יְהוֹסֶכֶט סֶכֶּ וְאֵם  
 וְעֵמֶר מִשְׁוֹק יִם לֵשׁ וְהַכְּלִים לְיָדֶיךָ הָיָה בְּצִדְךָ לִכְנֵס הַחֲלוּקִים וְאִם הוֹדָה לְשִׁמְיָה  
 וְהָיוּ עֲשׂוּרֹת לְעֵתֵךְ לְבָרָא שֶׁן שׂוֹדוֹ לֵשׁ שׂוֹד חַיִּים תְּהַלְתֵּן מִקְצֵה הַחֲרִיף וְעֵמֶר  
 לֵשׁ שִׁיר חַיִּים תְּהִי בְּחֻבֵּי הַמִּיָּדִים כָּל תְּשׁוּעוֹת שֶׁעָבְרוּ נִקְדְּדָה עַל שֶׁם נִקְבְּהוּ כִּשְׁמֵה  
 שֶׁנִּקְבְּהוּ יוֹדֵת כִּדְ תִשְׁוֶע וְיָת שֶׁעָבְרוּ יֵשׁ אַחֲרֵיהֶם שֶׁעָבְרוּ אֲבֵל תְּשׁוּעָה הַשְׂתַּדֵּר לְבָרָא  
 עַל שׁוֹם זָכַר כִּשְׁמֵה שֶׁאֵין הַזָּכַר יוֹדֵר כִּעֲנֵן שֶׁן שִׁדְוֹ נָתַן וְדָאן אֵם וְכִי זָכַר כִּד תְּשׁוּעָה  
 וְעֵתֵיךָ לְבָרָא הָיָה אַחֲרֵיהֶם שֶׁעָבְרוּ שֶׁן וְסִדְוֹ נִשְׁעַע בְּעֵי תְּשׁוּעָה עוֹלָם לֹא תִכְוֹשׁוּ וְכִי  
 תִכְלֵם עַי עוֹלָמֵי עַי לֵשׁ לֵשׁ אֲמִרוֹ וְלֹא לְבִטֵּר וְדָם לֹא כִעֲנֵן שֶׁן וְתִצְחָדָה  
 וְנִשְׁמִים מִפְּלֵ עַיִי וְשִׁדְוֹ לְבָרָא וְהַמְחַלְלוֹת לְחֶרֶת שֶׁאֵין וְגַמְלֵךְ בְּתַקִּים כִּשְׂמֵה אֲשֶׁר  
 וְתִעֲנִינָה הַנְּשִׁים הַמְּשַׁחֲזוֹת וְתִצְחָדָה הַכֶּה שֶׁאֵין בְּשִׁמְיָה וְיָוִי כִי יִצְוֹנוּ אֲבֵל כִּי  
 לֵיב וְלֹא לְבִטֵּר וְדָם וְיִאֲמְרוּ לְאֵמֶר לִי כִּמְיָה אִם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שָׁדַת עַל יִשְׂרָאֵל  
 וְיִאֲמְרוּ שִׁירָתוֹ כִּבְכֵי אִיִּם שֶׁהוֹרֵךְ אֶת שֶׁאֵם אֲעֲדֵב תְּדָא אִם מִשָּׁה כֹּתֵהוּ אִם  
 אֲשִׁירָה לֵאמֹר וְיִשְׂרָאֵל עוֹנֵן אַחֲרָי וְקוֹנֵנִי עִמּוֹ סוֹס וְרִכְבּוֹ רַחֵם בִּים מִשָּׁה כֹּתֵהוּ  
 וְאִם עַיִי וְצִדְרֵי יֵה וְיִשְׂרָאֵל עוֹנֵן אַחֲרָי וְגוֹמְרֵי עִמּוֹ לֵאמֹר וְאִם מִשָּׁה כֹּתֵהוּ  
 וְאִם שֶׁ אִיִּם מִלְחָמָה וְיִשְׂרָאֵל עוֹנֵן אַחֲרָי וְגוֹמְרֵי עִמּוֹ יֵשׁ שֶׁן לֵשׁ נָא  
 גְדוּלָה לֵשׁ מִהַרְבֵּוּתָהּ לֹא תִנְחַדֵּת וְתִנְחַדֵּת וְהָיוּ וְהָיוּ וְכִי דָוִד אִם לֵךְ עַד הַיַּמִּים וְהַיָּם  
 וְהַיָּם וְהָיוּ מִשְׁלֹ מִשְׁלֹ מִשְׁלֹ לְמֵה יוֹבֵד חֵם לְמִלְךְ בְּעַר וְדָם שׁוֹכֵנֵם לְמַדוּנָה וְהָיוּ  
 מִקְלָסֵן לְעֵנוּ שְׂוֹא בְּבוֹר וְאִיִּם אֵם חֲלָשׁ שְׂוֹא חֲכָם וְאִיִּם לֹא טַמֵּשׁ שְׂוֹא עֲשֵׂה וְאִיִּם  
 לֹא עַע שְׂוֹא רַחֵם וְאִיִּם דָּא חֲמִדֵי שְׂוֹא דָּא שְׂוֹא נִאֵם וְאִיִּם בּוֹ אֲחֵת מִכָּל  
 הַמִּדּוֹת הַלְלוּ דָא שְׂמֵהוּ לֹא אֲבִלְמֵי שְׂוֹא וְהַיָּם וְהַיָּם אִיִּם לֵשׁ שְׂוֹא  
 בְּבוֹר שֶׁן שֶׁ עֲזָבֵה וְבְבוֹר שֶׁ בְּבוֹר מִלְחָמָה שִׁדְוֹ לֵשׁ וְהַיָּם שֶׁן בְּחִלְמָה  
 וְסָךְ אִיִּם וְהָיוּ עִמּוֹ חֲכָמָה וְבְבוֹרָה לֹא עֲצָה וְתִבְוֹנָה לְשִׁיר שֶׁן לֵשׁ וְיָוִי  
 הַשֶּׁם וְשִׁמְיָה אֲבִלְמֵי כִי וְאִם לִי תִפְסֵף וְלִי תִצְחָדָה אֵם שֶׁן שְׂוֹא דָּא עֲזָבֵה

102  
 103  
 104  
 105  
 106  
 107  
 108  
 109  
 110  
 111  
 112  
 113  
 114  
 115  
 116  
 117  
 118  
 119  
 120  
 121  
 122  
 123  
 124  
 125  
 126  
 127  
 128  
 129  
 130  
 131  
 132  
 133  
 134  
 135  
 136  
 137  
 138  
 139  
 140  
 141  
 142  
 143  
 144  
 145  
 146  
 147  
 148  
 149  
 150  
 151  
 152  
 153  
 154  
 155  
 156  
 157  
 158  
 159  
 160  
 161  
 162  
 163  
 164  
 165  
 166  
 167  
 168  
 169  
 170  
 171  
 172  
 173  
 174  
 175  
 176  
 177  
 178  
 179  
 180  
 181  
 182  
 183  
 184  
 185  
 186  
 187  
 188  
 189  
 190  
 191  
 192  
 193  
 194  
 195  
 196  
 197  
 198  
 199  
 200

אשר יצאנו ממצרים כי אלך איתך עתה לך שהווי רייך שבביתך  
ואת כל צדק לך ואל עירוב לך שהוא נאמן שנהגו העמך שמר הפל  
ואת כל האונה ואין עול שירון לך שהוא נאה שהיו חזקו שהוא משוכח על  
ענין יצחק יעקב לוי ידמה לך בבני דים ואין לך עב מופאין חסין ואין  
אין בלתיים שן ואין במעשיך ואין דודי עך וארומ נאמן ארני הלאש פתם  
צדק דודי וזה רעי בנות ירושלים הא נאה גדולה לך נאה גדולה לותמארת  
שגבור (וכן) דודי אנה לך ש הרב והג והתם כיגאה גאה הגאני והגאותיו הגאני  
בשערים ומארת אל פרעה כה אמר ש בני בכריו ואף אני הגאיתיו ואמרת לפני  
שדה השיר יהיה לכם פליט התקף שחב הגאני על הים ויסע מפאך הדלים ואף אני  
הגאיתיו ואמרת לפני שורה זה לי ואנחה דא כיגאה גאה בותה לא ושתיה  
להתגאות שכי יום פליט על כל גאה ורם ועל כל נשא ושמל ועל כל חרדי הפלגו  
הרעם והנשאים ועל כל חלוני הפש ועל כל הדלים והדמים ועל כל הקבעו  
הנשאות ועל כל הגבול רבוא ועל כל חומה בצורה ועל כל אנוות תרשיש ועל כל  
שפיות החמדה ושח גבאות האדם ועל כל דום הנשים ונשקב ש לפאיו ביום הוא  
כיגאה גאה מתגאה הוא על כל הגאום במה שהומות העולם מתגאין לפניו  
בו נמרע אנה וכן את מוצא באישי אבוב שבמה שברבאן לפניו בו נמרע אנה  
וכן את מוצא באנשי אביל ובאנשי סדום וכן את מוצא באנשים שבמה שגאון  
לפניו בו נמרע אנה שן ויצו פרעה לכל עמ לא כל הדן היל הוא תש מה נאה בהן  
מרכב סל וזלו ידה בים וכן את מוצא בקיסרא שבמה שנתגאה בו נמרע אנה  
שן ויצעק קיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת כל העם אשר אתו  
מחרשת הגוים אלצחל קושן ואחוא חומ מן שמים נלחמו הכובצים מאבקותם  
נלחם עם קיסרא וכן את מוצא בסכרוב שבמה שנתגאה לפניו בו נמרע אנה  
שן ביו מלאכיק חרפת שן ויהיה ברב רכבו את עלותו מלום הרים ידתי לבט  
ומבואה וכן חצו יען שגאון חניקדתי שרתני מים זריב ואחרים בכפ נעמי  
כל אחרי צור שהוא אנה ויהא מפאך ש נדך במחנה אשר ממה ומאונים ומאשה  
כל איש שמע וכל איש גבור חיל ושכימו בדרך היתה שלם פרימאיתו ראשי









שאתה יתעורר ל עקובה אומ אומך טמורתו ושכחו שלמי שאמ והיה העולם  
לתיאור המלח שחיי אמות העולם משולף את שרף ואומ לה מה דורך אומ  
ריתנים שכל חתם מומרים עליו וכך חתם נהרץ עליו כעני סל עלך עלמות  
מהפך חל תקרא עלמות דא חפילו על מות הדבור ואומ כי עוף יארגנו פלה יום  
כחם טחם כולכם גדולי בואו והתערבו בנו וישרף אומרץ להך נחם לכם מקצת  
שכחו אז אתם מכירים חנון דווי צח ואחם יגול ארבעה ראשו פתם פז כל עוצה  
דווי וזה רעי פנות ידוש כוך ששאנו אומרת העולם טמותו ושכחו שלמי שאמ והיה  
העולם דארו להך לישלך נבוא עבם שנ אנהלך דורך היפה פנשים אנה פנה דורך  
ונצקטנו עמך וישרף אומ להם איך לכם הלך בו לא חני ליווי דווי לי הלועה  
בטושנים חכ ליווי ועלי תשקתו דא ואנוהו וזכמ אומרץ נקבו עי טנבוא  
טמו לבית מקדשו מושלו משל למה הדבור דא למלך בשר ודם שנכנס למדינה  
וארו לו הדי בנק במדינה מלונית יצא אחריו ועמא עליו נכנס למדינה אחרת  
ארו הלו כנך במדינה אחרת יצא אחריו ועמא עליו כך ירו ישרף למעדים שפונה  
עמם שנ אנבי ארו עמך מעריא עלו שכונה פארץ טנ ואנבי אעלך גם עלה  
ידיו ליש שטנה עמך שנ ויסע עלמך האל הולך באו למדבר שכונה עמך שנ  
וכמדבר אשר ראית אל נשא עי עי שכחו טמו לבית מקדשו טנכא עי  
שעברתי אדם עי ומצאתי את שאהבה נפשי איחזתיו ולא ארפנו עי שהצאתנו  
אל בית אמי זה אהל מועד ואכל חרץ הוצתו שאשם נתחייבו וישרף בהודאה  
אזי חבי נחם וזה במדת רחמ ועב אבותי נהג במדת הרץ אלו איך לי לא מדת  
חמם שנ לי לא נמה עזבתני ואומ אע נחם נחם ואומ אע ויאר לנני דא  
אלי אבי אני אהובה בת אהובים מלכה בת מלכים טהורה בת טהורים קדושה  
בת קדושים מושלו משל לאה וצבר דומה למלך בשר ודם טשא אשה פעמיכ  
בוש בה פעמים בוש במתחיתה פעמים בוש בקדושותיה אצל אני אהובה בת אהובים  
מלכה בת מלכים טהורה בת טהורים קדושה בת קדושים אדיומאנו ל שאש  
כי לעזר אומ טשו טמא עוש דעונו טמא רם טמו מתגדל בעולם שנכי שאעט  
את אשר חוביש שי את מיי סוף אמר כל אצל ואשר עשה לשני מלכי דאמר י



וּשְׁמַעְתָּ וַיָּבֹא לְפָנָיו וְזֶה חֶמְדָּה עוֹד לְרוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנִיכָם כִּי שֶׁ אֵלֶיךָ לֹא יִשְׁתַּחֲוֶה  
אִם וְעַל הַאֲמֵת וְכַשְׁמֵי עוֹשֵׂי דַעְוֹנוֹ מֵהוּא אִמּוֹ וַיָּבֹא אֶל הַיָּמִים אֲשֶׁר שָׂמוּ לְפָנָיו  
הַתִּשְׁבָּח קִדְשֵׁי בְּאֵמֶת לְהַם עִם שֶׁ חִלָּה וּמֵאֲדָרְצוֹ וְצִוּוּ דָא אֱלֹהֵי אֲבֵי אִשְׁתֵּי  
לֵאמֹר עַל כִּסֵּי שְׁעֵשֶׂה עִמּוֹ בְּלִבְךָ אִיךְ נִוְתַנְתָּ לְפָנָיו הַתִּשְׁבָּח אֵל עַל כִּסֵּי שְׁעֵשֶׂה  
חֲבוּרֵי וְעִתִּיר הוּא לְעֵשׂוֹת עִמּוֹ לְכַךְ נִתַּם לְהֵי אֲבֵי וְהֵרָא שֶׁ אִישׁ אֲבֵי  
דִּי וְהוּא אִמּוֹ יֵאֵר זֶה מִקְדָּא עֲשִׂיר בְּמִקְוֵמוֹת הַדְּבָרָה אֲגִיר שֶׁנִּגְלַת לְהַם בְּכֵל סֵל  
נִרְאָה לְהַם בְּשִׂרָא וּבְכּוֹבֵעַ כְּעֵנִי שֶׁן וּלְכַבֵּשׁ צִדִּיקָה פְּשִׁרָא וְקוֹבֵעַ יִשְׁעֵי  
נִרְאָה לְהַם כְּפִרְשׁ כְּעֵנִי שֶׁן וְיִחַפֵּץ עַל כְּרֹב וְיִעַף נִרְאָה לְהַם כְּרִבּוֹר הַגִּבּוֹר  
מִכֵּן חֲבוּרֵי חֲרִבֵּךְ עַל יִדְךָ רִבּוֹר נִרְאָה לְהַם בְּקִשְׁתֵּי שֶׁן עֲרִיבֵי תַעֲוֹר קִשְׁתֵּךְ  
וְאִם שֶׁן הַיָּדֵק אֵיךְ וְצִנֵּה נִרְאָה לְהַם בְּחִנּוּת שֶׁן לְכַרֵּת בְּרִיךְ חֲנֻתֵךְ שֶׁזֶמַע אִישׁ  
כִּלְהַמּוֹת הַלְלוּ אֵל שֶׁ אִישׁ מִלְחָמָה שֶׁ שָׁמֹן בְּשִׁמּוֹ הוּא כִלְחָם וְאִישׁ עֲדִיק לְכַבֵּשׁ  
מִדּוֹת הַלְלוּ אִם כֵּן לְמַעַן עֲדִיק הַכִּת לְפָרֵט כֹּל מִקְרָאוֹת הַלְלוּ לֹאמֹר שֶׁאִם יִעֲרַבּוּ  
יִשְׂרָאֵל לְאַחַר אֵיךְ הַדִּיהוּא עוֹשֶׂה לְהַם חֲנוּי לְהַם לְאִוְמוֹת הָעוֹלָם מֵאֵי שְׁשׂוֹמְעֵי  
חֲזוֹנֵיהֶם שֶׁאִי שֶׁאֵם וְהִי הָעוֹלָם עֲתִיר הוּא לְהַלְחֵם בְּהֶם דָּא שֶׁ אִישׁ מִלְחָמָה  
שָׁמֹן לְפִי שֶׁכְּשֶׁנִּגְלַת הַקְּבֵלָה עַל הַיָּם נִרְאָה לְהַם כְּבַחּוֹר עוֹשֶׂה מִלְחָמָה שֶׁן שֶׁ אִישׁ  
מִלְחָמָה וְנִגְלַת עֲלֵיהֶם בְּסִינֵי כְּדָק עֲטוּף כְּעֵנִי שֶׁן חֲזָה הוּיֵת עַד דִּי כְּדִסְרוֹן  
דְּמִין וְעִתִּיק יוֹאֵץ יִתֵּב לְבוֹשֵׂה לְתֵלֵב חֲדָר וְשֶׁרֶר רִישִׁיהֶם כְּעֵמֶד נִין וְכּוֹל שֶׁן שֶׁן  
כְּשִׁוִּיֹת תֵלֵב שֶׁ שָׁמֹן דָּא שֶׁ אִישׁ מִלְחָמָה שֶׁ שָׁמֹן הוּא כִלְחָם בְּמַעֲרִים וְהוּא  
עַל הַיָּם וְהוּא עַל הַיָּרֵדֵךְ וְהוּא עַל גַּחְלֵי חֲדָקֵךְ הוּא בְּעוֹלָם חֲזָה וְהוּא לְעוֹלָם חֲזָה  
הוּא לְשַׁעֲבֵר וְהוּא לְעִתִּיר לְבּוֹא שֶׁן דָּאן עֲתִיר כִּי אֲבֵי אֲנִי הוּא וְאִם אֲנִי שֶׁאֵם  
וְאֵת אֲחֵרֵיהֶם אֲנִי הוּא דָּא שֶׁ אִישׁ מִלְחָמָה שֶׁ שָׁמֹן יֵשׁ רִבּוֹר עוֹמֵר עֲלֵיהֶם  
מֵה וּכְחוֹן עַלֵךְ כֵּבֵן אֲרַבְעִים שָׁנָה אֲבֵל אֵיךְ חֲזָה לְכַךְ שְׁשׂוֹם אֲנִיךְ שְׁבַע  
שָׁבַל זֶמַע שְׁהוּא הַלֵךְ בּוֹחֵן מִתְעַנֵּף אֲבֵל מִי שֶׁאֵם וְהִי הָעוֹלָם אִינוֹן כֵּן אֵל שֶׁ  
אִישׁ מִלְחָמָה הַנְּלָחֵם בְּמַעֲרִים שֶׁ שָׁמֹן הוּא לְשַׁעֲבֵר וְהוּא לְעִתִּיר וְכֵן הוּא אֵם  
כִּי אֲנִי שֶׁ לֹא שְׁתִּירֵי דָּא שֶׁ אִישׁ מִלְחָמָה יֵשׁ רִבּוֹר עוֹמֵר בְּמִלְחָמָה  
וְשֶׁחֵץ יוֹעַח מִדּוֹן אֵיךְ וְכּוֹל לְהַחֲזִירֵן אֲבֵל מִי שֶׁאֵם וְהִי בְּעוֹלָם אִינוֹן כֵּן אֵל

העולם  
אין  
על  
לפי  
מקצת  
אל  
אם  
יה  
לועז  
ש  
דינה  
אחרת  
ש  
עלה  
צוה  
נע  
יצאתו  
א  
א  
איש  
איש  
איש  
איש  
איש











ששבעו מקצת העם אמרו לה ותרם לה נדרים אחרי ושרי שר  
ששבעו הרי כולנו שוים בצדקה דא אמר מדעה ולא ידע וזה אמר לאדם מערכי  
לששבעו בששון מדוך נשיג לא אמר כן דא אדרוך חשיג נדרך החלום ונתפש  
והיחיד אהלך שללם איך כתיב לא אהלך שלל מתחלק הוא שלל להם הנשואים נמשי  
והיחיד אהלך שללם איך כתיב לא אהלך שלל מתחלק הוא שלל להם הנשואים נמשי  
לאהורי שמו ודי מרוש אני עשרי וכבודי להן דא אמר להם כדעה לשעבר  
היחם בוקרין נכסיהם והייתי מאהא בירכס אמני נישוס מלכות עבשו אהלך  
שלל לשעבר היחם הורגין בהם והייתי מאהא בירכס מפני נישוס מלכות עבשו  
תמלאמו נפשו לשעבר היחם אבק שן להנוס בניהם דמותיהם והייתי מאהא  
בירכס מפני נישוס מלכות עבשו חריק חרבי תרוש יוי בשלשלתות פאו א  
מערים על שרד אחת אמרת ניטול מאונם ולא נהרגם אחת מוארת נהרגם  
ולא ניטול מאונם ואחת מוארת נהרגם וניטול מאונם זו שאמרה ניטול מאונך  
ולא נהרגם אהלך שלל וזו שאמרה נהרגם ולא ניטול מאונם תמלאמו נפשו  
וזו שאמרה נהרגם וניטול מאונם חריק חרבי תרוש יוי חמשה דברים היה מדעה  
הדשע עומד ומאן באצרים אמר אנוכ אדרך אש ופנברך היתה רוח הקודש נש  
מלעגת עליו נשפת בדוחך כסא ים אושלו משל למה היבר דומה לערצו לקשוק  
שהיה עומד אחר מלטי שלמלך אמר אם מוצא אני בגו שלמלך את הודגו את  
עולצו אני שודמו אתי איהת רעות אתי אמיתו שמע האלך נתמלא עליו חמה אמ  
לו תשתלם כמך כך היה מדעה עומד ואמיתו באצרים אדרך חשיג ופנברך היתה  
רוח הקודש מלעגת עליו נשפת בדוחך כסא ים וכן אתה מוצא לעתיד לבוא  
למה דגשו גוים יתעצבו אלטי אל נבתיקה את מוס יושב בנש ושחק ואומר הנה  
יביעו במיהם חרבות בשמתותיהם כיון שומע ופמך ליה ואתה נש תשחק  
למו תלעג לכל גוים וכן הוא אומר שבא דרך מואריו חרש וכל פמיה יאמ  
לך השנול שלל אתה בא הרבוצ בך הקהלת קינד וסמך ליה ביום בוא גוג על  
ארצות יש העוה חמתי כיופי ובקנאתי בחש עבר דפתי חס לא ביוט ההוא  
והיך דעש גדול עב חמתי ושרד עכב כעמדת באים ארו הקבר נקרא חריד









בהר משה וכו' הוא חנוכי כבוד ה' בהר מרום וישיר שם יסודי בית  
המקדש ושם ארצם ושם ארצם כל תרומותיכם ראשית וקצאתכם כל ימי שנת  
השנה בהר משה תורה נקראת נחלה ואמרתה נחליו ושיר נקרא נחלה ואם עמך  
ישלך ארץ ישראל נקראת נחלה והיה כי תבאנו אל הארץ אשר שאלנו לך נחלה  
בית המקדש נקרא נחלה בהר משה וכו' ושיר נקראו נחלה לומר שיר נקרא  
את נחלה ויבנו בית המקדש שנקרא נחלה בזכות תורה שנקראת נחלה לך נחלה  
שיר נחלה מכן לשבתך פע ש זה ארץ ה' המקדשות שם שם נחלה מכל  
פניהם של ארצם שנ כה אמר ש ה' שמי והארץ היום רגלי וכו' וכו' ארצם  
מקום בסימני והיום כמות רגלי אשר אשכ שם בתוך בני ישראל לעולם ואמר עב  
בית המקדש ש בשמים כסאו עינו יחדו עמע וכו' וכו' ארצם וכו' בית  
זבול לך מכן לשם עולם מעלת ש מקדש בניב בית המקדש לפני איש חמר  
והיה העולם שכל העולם כולו לא נברא אלא כמאמר שכל העולם שנ בדרך ש עמים  
נעשו אבל כשננה בית המקדש כיוכל לעולה היה לפניו שנ נעלת ש מקדש או  
לשם לא ואות העולם ממה ששואעת אזנהכ שבית המקדש קדרי לעולה לפני מי  
שמה והיה העולם והם החדוהו האמרים ערו ערו ערו היסוד בה ואמר ש מקדש  
ושיר ואמר קדשו ית קולו שיר ישיר על נהו הוירי כדורפים יענה על כל יושבי  
הארץ רבני אמרי בשעה שהקלה זכור ירב מקדשו וכלות עמו בועט ברחוק  
שני הוירי כדורפים יענה רב אחא בר יעקב אמר יוחא את רגליו תחת פגת הפזו  
שני השם כמי והוא הי רגלי רב קטונא אמר סופק את כפיו שנ ובם אני אפה שני  
אל כפי ל נית אומר מתנת שני והניחותי חמתי כם והכחמתי אוי לך לאומות  
העולם ממה ששואעות אזנהכ וקב דבר את כל הגוים אל עמך יושעו ושפעת  
אתם שם על עמי ועל נחלת עמילו ושיר נחלתו זה בית המקדש שובנה בארץ  
כיוצא מקדש ש אוננו וידך חביב בית המקדש לפניו שמה היה העולם  
שכל העולם כולו לא נברא אלא ביר אהת ית אה וכו' ארץ מכל כשננה בית  
המקדש לא בא בא בשתי ויו שנ כוננו וידך אה מקדש ש חביב בית  
המקדש שנות בן שני שמות נעלת ש מקדש ש אה מקדש ש כוננו

יבך ויבכי מתקדש ששמו מעולם כשהוא מבוגר ויבכי ויבכי  
כזה יושבם ש יחי ישר יכנס מושל ומשל למה יבכי ויבכי  
כלטין שלמך רבין מעבדן שלמך והרגו מהן ועלבו מהן ושלמו  
כלטין שלו באימון וישב עליהם בדין תבט מהן והרגו מהן ועלבו מהן  
מהן וישב כלטין שלן ומתוך מלכותו בעולם יש ימך לעלם ויש להשיב  
לו אמרו ישעיהו מלך עולם ועד לא שלטה בהן הוזהר המלכות לא ש ימך של  
ועד לשעור לבוא אמני מה כיבא קום פרע מגאד טאח פרעה בכלל וישב  
עליהם את מידי עליהם שב אכל עמך ויחלקך וצא ורשיתך עם אברהם ויחלק  
צדע וצחק וידך משפחת יתקב כדרך גמל טאח עתו מאצרים וכלי ענינים  
ימך ומצ ית הלכו ביבט בת הים הדי טאונה עשרה מקדים כנגד תיקון  
חכא טאונה עשרה ברכות בתפלה שלשה יסוקים הראשונים שפאטט ושלמי  
האחרונים הווייה בטם והאמצעיים מעני המלדע כנגד תיקון חכא טאונה  
ראשונות טבח אחדונות הווייה האמצעיות אמני זרבי כל איש ואיש ויבט  
מיקן הקבל בטאונה עשרה מוקדי נחמות אמ הקבל חתם אמרם אז יסוד טקם  
משוכחים באז אז יבטע פשח אורף אז תקרא ואי עבד זה גלדי ויבט  
אז תתענג על ש אתם אמרתם עדי עודי עודי לבשי עזף אז עובי לבשי עז  
אזע ש אתם אמרתם ש איש מלחמ ש טע גית לעני יפה מדי תחד קרא  
ש טאך אתם אמרתם ארסבת פר ואתה על באותומו תרדך אתם אמר  
תהי יבסי האוצר צולה חרבי אתם אמרתם ימין ש נשבע ש בימינו  
אתם אמרתם וכלב באונך וכוז בית יתקב הש אתם אמרתם ופרח אפך  
ועדא מים יצא מים חיים אירושלם אתם אמרתם חמ אויב לב כל אב  
לך יאכלו אתם אמרתם נטמת כלוחך ואת כוחי אמ בקרבכם אתם  
אמרתם מי מאני אשפך ושלאל מי כאו אתם אמרתם נטות יב טבלע  
אדך ואשרו אתכם כל הגוים כיתהו אתם אדך חפץ אתם אמרתם נחמ  
כחסיך וחסיי מתך לא יאוש אתם אמרתם טאעו עמים ואזכור תשע  
ענה יבד מאחריך לאמר אתם אמרתם אז נבדלו וטאמי מקום לשא

ש יבכי ויבכי  
כזה יושבם ש  
יבך ויבכי  
מתקדש ששמו  
מעולם כשהוא  
מבוגר ויבכי  
ויבכי

100  
101  
102  
103  
104  
105  
106  
107  
108  
109  
110  
111  
112  
113  
114  
115  
116  
117  
118  
119  
120







ויענק אל ש מיכה אתה למען שמי  
לקבל ולפי דרכיו לאינו שתכלת הדיוקים קצרה ומעשה באחד  
למען התבה לפני ל דיעזר והאריך בדרכותיו אמרו לו תלמודיו דמיכודאית  
למען האריך בדרכותיו כדי שיאמרו מברכה הוא אל להם לא האריך ויהי מעשה  
למען תנצל לפני ש כחשונה ארבעים יום ואר ליל ושוב מעשה באחד  
למען לפני ל דיעזר וקיצר בדרכותיו אמרו לו תלמודיו דמיכודאית לפני שקיצו  
בדרכותיו כדי שיאמרו תלמי חכמי הוא אל להם לא קצר פחות מעשה דכין שמי  
תלמי חכמי פולחן שהיה הוא יש שעה לקצר ויש שעה להאריך ל נא רפא עמי  
לה הרי לקצר ואשב בהר ארבע יום ואר ליל הרי להאריך ויורהו ש עץ  
ל ידושע הוא זה עץ של ערבה ל דיעזר המור עי הוא זה עץ של ציזית אין  
לך אר יתר מציות ל עקב וסוף הוא זה עץ של קדרים ויש הוא אר שוקדייתאנה  
ועוקדי האר דורשי השמות הוא הורהו דבדי תורה עמשולץ בעץ שני עץ היום  
הוא למחדיקום בה ל יסאעל כיל יתנן בר ברקא הוא בוא והיה כמיה אגודל  
דדבי בשר ודם מודרי מקום בשר ודם מתוך ארפא את המר אבל מי שאר  
והיה העולם אינו ל לא אר ארפא את המר הא כארפא נותן דבר המתאכל  
לתוך דבר המתאכל כדי לעשות נס בדרך נס כיוצא בו אתה הוא ויצא אל  
מוצא האים וישלף שם מלח ויאמר לה אמר ש רפאתי למים האלה ולא יהיה  
מעם עמי אות ומשפלת והלא מים יפין כיון שנותני לתובך מלח מוד מבאיש  
הא כארפא נתן דבר המתאכל לתוך דבר המתאכל כדי לעשות נס כיוצא בו  
אתה הוא ויאמר ושתיהו ויקחו דבלת תתנים ויאמרו על השתן ויהי והלא בשר  
חי כיון שנותני עליו דבלי תמונה מוד מתאכל לא נתן דבר המתאכל לתוך דבר  
המתאכל כדי לעשות נס וישלף אל המי ויאמרו המ בחוניה ששה היו ושדד  
מתחנני ומתגרים לפני אביה שבטמים כבן שמת וטא לפני אביו כחלמוי  
שמתגרא לפני לבו אמרו לפני לבנו שנתנו חטאנו שני לסאנו על האים  
וימתקו למים הי ארו לפני שעה והוא מתקן ידיו ל ידושע ל אעזר המור עי הוא  
מרים הן מתחלת שני מים אים שני כממים שם שם לוחק ומעל לו שבת



ומשפט זה כבוד אב ואם סך דברי ל יהושע ל לעזר המזריני ~~המזריני~~  
 ושמרתם את אגל לכלתי עשות מחק התוע משפט לו דין אונסין ודין ~~הדין~~  
 ודין קנסות ל שמעון ויהא חזק מפני מה קראו דיוקן לכל המצות ~~שש~~  
 בן חיים להבדיל תורות בעיה צסקק הדין נעשה שלום בניה וכן יתרו ~~המזריני~~  
 אם את הדין הזה תצות אה וכל עמ' ופם כל העם הזה על מקו וכל ~~המזריני~~  
 שם עשה להן נקמה לישרל בענין שם נשא חויל מרודך וכל ~~המזריני~~  
 כך דברי יהושע אל לו ל לעזר המזריני והלא אין גדולה בכל מקום לא כשם ~~המזריני~~  
 חנו לא פתך מה יכל ועם נקמו שם נסה המקום את ישראל דא ~~המזריני~~  
 אבותם את המקום ויאמר אם שמע תש שמע אדם מצוה אחת משאני ~~המזריני~~  
 אתו מצוה הצרה שם אם שמע תשמע שכח אדם מצוה אחת משכחין אותו ~~המזריני~~  
 הצוה שם אם שכח תשכח לקול ש' הדין מלמד שכל השומע בקול ~~המזריני~~  
 על אבדן שומע לפני ה' העולמים ב' והישר בעיניו תעש זה ~~המזריני~~  
 המשא והנות בממונה ובחברות נוחה הימנו מעלה עליו כל ~~המזריני~~  
 כולה והאצת למצותיו אל הלכות ושאלת כל חקויו לו גזירות כל ~~המזריני~~  
 שם במ לא אש על ואם חשים כי אנו ש רפחך כך דברי ל יהושע ~~המזריני~~  
 דעי אנו שמענו יכול דשות תל תשמע קבעו הכת חובה דא ~~המזריני~~  
 שכל הירודה כולה כלולה בו לקול ש' להיך לו עשר דיבדות ~~המזריני~~  
 והישר בעיניו תעש לו אגרות מעובדות השמעות בדיני כל ~~המזריני~~  
 למצותיו לו גזירות ושאלת כל חקויו לו עשות אם עשיתם ~~המזריני~~  
 לא אש עליו מה' ה' וי רפחך אלו חקל לאשה דברי תורה ~~המזריני~~  
 חיים הם לך דפואה הן לך ש' חיים הם למצותיהם דא ~~המזריני~~  
 ה' וצחק אנו אם אין בהן מחלה למה הן צדיקים דפואה דא ~~המזריני~~  
 עליון בעולם הזה כי אנו ש' רפחך לפלג הדין ויצאו ~~המזריני~~  
 ענין מים אבוד שהיה אותו מקום מקולל במים יתד ~~המזריני~~  
 שם שנים עשר מכוועין ולא סופקו דא שבעים וקלים ~~המזריני~~  
 דיבוא בני אדם וסיפקו להן מים ולנו ושנו ושילנו ויהנו ~~המזריני~~

שם  
 באחד  
 גולית  
 עמנו  
 אחד  
 אנו שקינו  
 יצק שמה  
 רפח  
 ע  
 דית אין  
 דיתאנה  
 עץ חיים  
 מה אורש  
 מי שאני  
 ותאכל  
 עמ אכל  
 לא יהיה  
 מבחוש  
 פוזתא  
 והלא כש  
 תוך דבר  
 היו ושדל  
 כהלמו  
 מאים  
 עו אומ  
 שבת













כדענות הוי אום מידת הטוב כמדת פורענות הוא אום והרובות ~~הוא~~  
 הוא אום הוא עשרה אמה אמה גדול מה נפשך כתרך הנסל הוא עשרה אמה  
 על פני הדר הוא עשרה אמה על פני בקעה הוא עשרה אמה ובמדת הטוב הוא ~~הוא~~  
 שחקים ומעט ורתי שאים פתח ומטר עליהם ~~אך~~ לאכול מעוט דלקות שתתעורר  
 הרובות ברשת הרבע על הרבע הרי שאונה הוא עה וחשב ששים אמה היהגונה ~~הוא~~  
 שלמך שהיה ורד להך לושדך חופיך עקובא אום אגך שארד בהך אך לישדך גני שש  
 אותו כל פחי פראשיעית הערך לפני שלחך נגד עוררתי ויראו בעי ישדך ויאמר איש אל  
 אחיך אך הוצא כאדם שאום לחבירו מה הוא כך אמרו ישדך אך הוא ויאמר איש אלכס  
 הלחם משה אמ להם לזקנים וזקנים אמרו להך לושדך כך דברי ר' יהושע ד' ד' ~~הוא~~  
 אום משה אמ להך לזקנים והוא אמ לכל ישדך הוא הלחם איש נתן שי כנס לאכלת  
 ר' יוסי ביר שאען אום כפוסים נתנו ושראל באותה שעה נאם בתי לאכלת ויאמר להך  
 לחם אבירים אכל איש אמ להך לחם זה שאתם אופלין ניטוח הוא באיבירים וכך הוא  
 אום מחספס שהוא ירד בגארתים ושמונה ארבעים איבירים שלארץ אגך מחספס  
 תנו רבנן לחם אבירים לחם שנאלאמי השרת אופלין אותו דבריד עקובה ובעששו  
 אברים לפני ר' שאנאל אמ להך עמו ואמרו לעקובה טעיתה ופואנאמי השרת אופלין  
 ושותף והא פת לחם לא אכלתי לא אל תקרא אבירים לא איבירים דבר הנבלע בדמח  
 איבירים ומה אני מקיים ויתר תהיה לך על אצניך אחר שפרכו אמ הקב"ה אי אמת  
 יהי לפני פאלאמי השרת ועפשו אני אמרויך אתכם כשגוש פרסאות דכתי ויחננו על  
 הידך מבית הושמת עיי אכל השטוס אמ ראבה בר בר חנה לריווי חזו לי ההיא  
 דוכתא והוה תלת מרסי אורכה ותלת מרסי מותיה ותנח כשנעטן אן גען לה  
 למטהם ולא לריותה לא לאחוריה וכן אמרו דבריה לפני ר' שאען ב' ווחאי אמרו  
 אני מקיים ויתר תהיה לך בדברים שדיו תגד גויט אופלים להך הוא שדיו אופלין  
 אכל האך לא יתא אנה עונמית עני לחם אבירים לחם שהוא ניטוח באיבירים  
 לא לחם אבירים אכל אום ה' הנשע שהיה ורד לו אך פנגר כל ישדך פת הכא  
 אכל אום ופת ההם אום אשר רוח אלים בו ויאמר משה דכתי והאיש משה על מה  
 דתי אום מאום ור' דני אום אך האיש זה היבדך אשר ענה עי לך אג אום

אדומותיה לה  
 ר' אבי רני רב  
 ולא אשך שאט  
 ה' חסיד ובשני  
 אום גארתים  
 ר' לבו ונוטל  
 חת ואום ויטש  
 שש פדע להך  
 ה' הויאך היה  
 האדך וירד הט  
 נאנו ישראל  
 ר' על אקרתו  
 ה' אלמתי שדיו  
 שבת הטל כחבון  
 כטל לושדך  
 אן השמים  
 שלח היה ורד  
 אשלא הוה ורד  
 דאטל אכלים  
 האקום את ר' דו  
 ונאצתי כומר  
 הנבלע בדמח  
 טלפן ותלמודים  
 אמה היה הוה  
 גביב ואביו  
 ור' או מרת

כסדרה



וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' יוֹצֵא מִצְרָיִם בְּ עֲמוּנָתָם לִלְקַטְתָּם וּבְנֵי בֵיתוֹ הָיוּ מִלְקָטָם הַרְבֵּה  
 וְהָיָה כִּי יִלְקָט קְמֵט וּפְשֵׁן בְּיָמָיו בְּמִדְבַּר עֲמֹר לְגַלְגַּלְתָּם מִן הַיָּם אֲמֹר הַאוֹכֵל  
 כִּי יִשְׁמַע ה' זֶה בְּיָמָיו וּמִבְּרֶךְ פְּהֹת אִיכָה מִקְוֶהל בְּמַעֲשָׁיו יֵד עַל כֵּן הָרִי זֶה לְעֵבֶר  
 יִשְׁמַע ה' בְּהִלְלֵי רֵן אִיכָה שְׂמָרִים חַיִּיב בְּמַזְוֹנוֹת אֲשֶׁתוֹ וּבְנֵיו וְהָעֵשָׂה בְּעַיִן  
 וּלְקָטוֹ שֶׁשָׁן אֵת שֶׁתִּפְקֹדוּ וְלֹא עִבְדוּ עַל גְּזִירַת מִשָּׁה וְהָאֵת אֵשֶׁת אִישׁ אֶת  
 יָדָהּ אִם גְּזִירַת מִלֵּךְ אִם הִוְתֵּר הָרִי זֶה עֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה וְלֹא שֶׁמַּעַן אֵל אֵשׁ לֹא  
 מִחֲסֵד־הַמֶּלֶךְ שֶׁבֵּרַךְ וְיִוְתֵרֵהוּ הָאֲנָשִׁים אֵין בֵּית כֶּךָ לֵה אֲנָשִׁים הָאֲנָשִׁים לֹא הִתְיַדְוֹשׁוּ  
 אֲנָשִׁים הִוְתֵּרוּ וְיִדְרֵם תִּנְלָעִים וּיִבְאֵשׁ יֵד אֲפֶשֶׁר שְׁמִיחָהּ שְׁמִרְחִישׁ יִשְׁמַע לֵה  
 מִבְּאֵשׁ אַחֵר כֶּךָ מִרְחִישׁ כְּעֵץ שֶׁנֶּלְהֵךְ הִיא הַבְּאֵשׁ וְדָמָה לֹת הִי בֹו לֵה אֲדָם  
 תִּלְעָשִׂים וְכִי מֵאֵין יִעָן יִשְׁמַע שְׁהוֹתֵרוּ לֵה שְׁמִיחָהּ קִלְיֵן שְׁתִּלְעָשִׂים וְיִדְמָה מִבֵּית  
 יָדָהּ אֲבִירִים לֹא לֵלֵן הִיא הִיא דְבָרָה וּפְסִילִים מֵאֵיִם קִלְיֵן וְיִקְרַע עַל מִשָּׁה כְּעֵסֶבֶת  
 מִשָּׁה וְאֵם לֵה מֵמֵי עֵשֶׂה שִׁתֵּם כֶּךָ וְיִלְקָטוּ אֹתוֹ בְּבִקֵּר בְּבִקֵּר מִשְׁחָרִית לְשִׁחָרִית  
 אִישׁ לִמֵּי אֲכָלוֹ הָרֵשׁ לְשׁוֹמֵת אֲמוּרָהּ מִיכָה שְׁהִי בֹו בָּעַת אֲפִיךָ תֵּת לָחֶם וְהֵם  
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֲרָבַע שָׁעוֹת אֵתָה אֲמוֹר בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת אֲוִי אֵינוֹ לֵה בְּשֶׁשׁ שָׁעוֹת בְּשָׁמוֹת אֲמוֹ  
 פְּחוּם הַיּוֹם הָרִישׁ שָׁעוֹת אֲמוֹר הֵה אֵת אֲנִי אֲקִיִּים וְהֵם הַשֶּׁמֶשׁ בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת וְנִמְסָה  
 כִּי שְׁזַרְחָת עַלִּיז חֲמָה הִיָּה מִשְׁרַ וְיִוְרֵד וְנִחְלִיָה אֲשֶׁר מֵאֵנוֹ וְהוֹלְכֵךְ לִים הַקְּדוֹל וְאֵינִלֹּת  
 וְעִבְאִים וְיִחְמֹרֵךְ בְּאֵין וְשׁוֹתֵךְ מֵהֵךְ אֲוֹמֹת הַעֹלָם בְּאֵין וְצִיָּה מֵהֵךְ וְהִי טוֹעֵמֵךְ בְּהֵךְ  
 טַעַם מֵין שְׁתֵּךְ הַמֵּקוֹם לִישְׁדֵּךְ וְהִי בְּיוֹם הַשֶּׁשׁ לְקָטוֹ לָחֶם אֲשֶׁנָּה אֵם לֵה אֲבָה חַיִּיב  
 אִיִּם לְבָצוּעַ עַל שְׁתֵּי כְּכֹרוֹת בְּשֶׁבֶת דְּבָרָה לְקָטוֹ לָחֶם אֲשֶׁנָּה אֵם לֵה אֲשִׁי חֲזֵנָה לִיָּה  
 לֵרֵב כְּהֵנָה וְנִקְיֵט תְּרִי וְבִעֵיַע חֵדָה אֵם לְקָטוֹ בֵּת וּיִבְאֵוּ כֹל כֵּשׁ חֲשָׁה וּיִגֵּל לֵאמֹר  
 אֲמָרוּ לוֹ רִבִּינוֹ מִשָּׁה אֵת נִשְׁתַּנָּה יוֹם הַשֶּׁשׁ מִשְׁמַח יָמִים אֵם לֵהךְ הִוָּה אֲשֶׁר דְּבָרָה שֶׁ  
 שְׁבֵת קָדִישׁ לֵשׁ אֲמָרוּ לוֹ אֵימַתִּי אֵם לֵהךְ אַחֲרַי אֵת אֲשֶׁר תִּדְבְּרוּ אֲמֹר עַל הַחֲמוּרִי  
 אֲמוּשֶׁל הַמְּבֹוּשֶׁל בְּשֶׁלֹו מִיכָה לְעוֹדוֹבִי תִבְשׁוּלֵךְ כִּי בְּרִי בֵּית שְׁמַחִי שְׁצִרִיפֵךְ עוֹרֹב  
 לְפָנַי אֵין וְאֵין לֵה יְהוֹשֶׁעַ אֲמוֹר אֵת אֲשֶׁר תִּדְבְּרוּ הַרְוֵה לְאִמּוֹת מִתְּאֵפָה לוֹ וְהִרְוֵה  
 לְבִישָׁן מִתְּבִשָׁלֵךְ לֵה דְעַדֵּךְ הַמְּוִדְעִי אֲמוֹר אֵת אֲשֶׁר יִתְאֵמוּ הַרְוֵה לְטַעוֹם דְּבָרָה חֲמוּרִי  
 טוֹעַם בִּי טַעַם כֹּל אֲפִיךְ שְׁבַעֲוֹלָם דְּבָרָה בְּשׁוֹל טוֹעַם בִּי טַעַם כֹּל בִּישׁוּלֵךְ שְׁבַעֲוֹלָם

ויצו אותנו עוד הפקר עשו מה שנתקן לו ויאמר משה הכלהו היום ליהושע  
 ושרד דניאל לציאת בשחרית אמרו לו בנינו אשה נעם בשחרית אמר להם הכלהו היום  
 אמרו לו חתוננו ולא יצאנו בשחרית נעם בן הערבים אמר להם כי שבת היום ליהושע  
 למי שמקצב ליהושע שנישרד באותה שעה אמרו לו רבינו משה הואיל ולא מצאנוהו היום  
 לא נמצאנוהו אמר להם היום לא תמצאוהו בשדה היום אי אתם מוצאים אותו היום  
 מוצאים אתם אותו למחר רבתי ל יהושע ל דעדר חסמא הוא בעולם הזה אתם  
 מוצאים אותו מוצאים אתם אותו לעולם הבא ל יהושע אומ' אמ' להם משה  
 לישדל אם תזכו לשמר שבת תיעצלו משלש מורעניות אחמו שלגוב ומיומני  
 שלמשיח ומצאי בית דין הגדול ל דעדר המוצאי אומ' אמ' להם משה לישדל אם  
 תשט לשמר שבת עתיד המקום ליתן לכם חרץ ישדל ועולם הבא ועולם הדין  
 ומלכות בית דין וכוונה ולויה דא הכלהו היום תנו רבנן כמה פעורות חייב  
 אדם לאכול בשבת רב חזקא אמ' ארבע רבנן אמרי שלוש אמ' ל יוחנן ושנים  
 מקרא אחי דרשן וואמר משה הכלהו היום רב חזקא פבר הע תלתא היום רב  
 לבד מראורתא דרבנן סברי בהדי דאורתא וקומא כרבנן אמ' ל שמעון בן קז  
 אמ' יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המקיים שלש פעורות בשבת כיעל  
 משדלש מורעניות מאכלו שלמשיח ומצוינה שלגיהתם ומגלחמת גוב ומגוב  
 מאכלו שלמשיח כת הטא היום וכת התם הנני שלח לכם את אליה הנב לך בוא  
 יום ש' מצוינה שלגיהתם כת הכא יום וכת התם יום עבדה היום הוא מגלחמת  
 גוב ומגוב כת הכא יום וכת התם בוא בנה אמ' יוסי יהיה ה' עש' אובל  
 שלוש פעורות בשבת אמ' ל דעדר לעוה' ~~שבת~~ שלחנו ערב שבת  
 ואעפ שאינו ערוך לא לכזית אמ' ל הנני לעולם ~~שבת~~ אדם שלחנו מאתו  
 שבת ואעפ שאינו ערוך לא לכזית באוראי שבת מלוג' שבת תמי' רב  
 אבדו הו עבדי' ליה באמרי שבת עגלא תלתא הו קת אבול מצוינה כליאתא  
 כוגיל אביני ב' ~~שבת~~ לאר לא מסורי כולי הדין נשבוק ממעב  
 שבת שבתא חתא אמ' ואלהיה ששת ימים תלכטון ל יהושע ויהי למען  
 שלא היה המ' ורה בשבת ביום שוב מע' תל שבת לא יהיה בו ל דעדר המ'

לט  
 לט  
 לט

ט"ו הרבה  
 ז האוכל  
 יי זה ענת  
 ב בני י  
 ג איש אל  
 ד אש דו  
 ה תירוש  
 ו אש דא  
 ז א ודם  
 ח יום אבית  
 ט בעקיעות  
 י לשחיות  
 יא לחם והם  
 יב שהוא אומ'  
 יג שעות ונמק  
 יד גדול ואילת  
 יו שפאק ביה  
 יז אבא חיוב  
 יח חזינא ליה  
 יט ויג לאר  
 כ פבר ש' שב  
 כא אמרי  
 כב יופי ערוכ  
 כג והרועה  
 כד דבר אמרי  
 כה לך שבעולם







בצורה אחת היא עמוק בצעד מכלל אמרו אשרי ~~אשרי~~  
ואהלך וזה המושג בזה מלאך שיהיה מעלה בהן ומורה בהן ~~אשרי~~  
מלאך שהן ושדל בתענית כל אותו היום כך וברי להושע דלפני ~~אשרי~~  
וידי משה פבויים שיקר החטא. פלי ירין שלמשה ולא היה יכול לעמוד ~~אשרי~~  
בענה לחכות רבד שונים של ויקחו מצו ושימורתו לו מעשה חבת ~~אשרי~~  
אן מעשה המדות וההרצחור תאכז ב' זה תל מזה שהי וזה ~~אשרי~~  
שהיה אהרן מזכיר זכות לוי וחור מזכיר זכות הורה מכה ~~אשרי~~  
משלטה שיהיה לפע תיבה בתענית יצול ויהי ירח אמנה ידו של ~~אשרי~~  
מישדל כלום אמנה ער בא השמש דא : וצי ירין אמ אמנה לפני ~~אשרי~~  
רבנו שלעולם על ידי הוצאתם ממצרים ועל ידי קדשת להן ~~אשרי~~  
להן את השלל ועשית להן נסין וגבורות ועל ידי תעשה להן נסין ~~אשרי~~  
זו דא אמנה ער בא השמש אמ דאיתי כל מלכיות בולג ~~אשרי~~  
ער שש שעות מלכות הייבת זו עושה מלכות אשר ערבית ~~אשרי~~  
יהושע את עם ל יהושע אומ שירד וחתך דאסי גבורים העומד ~~אשרי~~  
למען המושע אומ בן לסין נטריוקן ויהיה אחז וישבד ~~אשרי~~  
עליהם גותלות כמא דאח אג חולש על גוים עמלק ~~אשרי~~  
חילות שמו כן דברי ל יהושע ל לעזר המודעי אומ עמלק ~~אשרי~~  
בין את לא חילות שמו כשהוא אומ זאת לא חילות ~~אשרי~~  
יהושע אג לא יוכלום לא היו דין אתם בלחמים ל לעזר ~~אשרי~~  
למוצו למלכות זו שלא היית לא על פי גבורה ~~אשרי~~  
מה שנ לחל פי לים מעשך וים דדקך אם לא פם ~~אשרי~~  
אל משה כתב זאת זכ כל זקסם הדא שונים ~~אשרי~~  
ללקות ילמד כל העולם כולו אמנה שמתוך שפא ~~אשרי~~  
ביום שנ זעזע מענה וחילו וכך את מנייה בעמלק ~~אשרי~~  
איבדו המקום אן העולם הזה ואל העולם הבא ~~אשרי~~  
כך כל אומה ומלכות שתבוא ותשיק את ישראל ~~אשרי~~

ים אנשי  
בם שאלך  
יגמל הושע  
עושי אומ  
עמ ונלחם  
עומדי על  
יושע דבי  
אן מעשה  
אטוך זה  
ההמשל  
זה אן  
זה אמה  
שליח עמד  
ד אומ וכו  
עושי רצון  
סים גבורות  
זה למלך  
מייבאנה  
עשה לך  
אומ כשהיה  
יהו אמר  
כברים  
ל יהושע  
לבושע  
וכו פאמי  
אן שריו

שע

זה

ל



כתוב זאת **לפני פסח** משכחוב **ל** זאת משכחוב במשנה תורה זמן משכחוב  
במשנה **לפני משכחוב** במגלה כך דברי ל' יהושע ל' אעזר המודעי **אומ** זאת משכחוב  
ל' **לפני תורה** זכרה משכחוב **לפני** משכחוב במגלה ושים בפני יהוש  
כז **לפני** יהושע כך דברי ל' יהושע ל' אעזר המודעי **אומ** זה חקר מן ארבעה  
שנים **לפני** שנים חשו ושנים לא חשו **לפני** אשה נתי ל' רמז ולא חש ושים בלפני  
**לפני** יהושע מכניס את ישראל לארץ ואין אשה מכניס את ישראל לארץ לפיכך היה  
שם **לפני** ומבקש כל אותן בקשות וכל אותן תחנות עד שאמר לו רב לך חלפתם ובר  
יעקב נתי ל' רמז ולא חש שנ והנה הנבי עמך ושמ ל'סוף היה מתירא שנ ויירא ועקב  
מא ויירא לו אמר מי שהבטיחו המקום כך והוא מתירא את אמ שמה ארזים החטא  
דודי **לפני** רמז וחש שנים **לפני** חת **לפני** חת **לפני** חת **לפני** חת **לפני** חת **לפני** חת **לפני** חת  
שמש בהמות דעות הללו לא שמה דבר עתה לערע ישראל ועתידה להינצל על ידי  
לפני הוא **אומ** והיה הפלשתי הערל הזה **לפני** אהם **לפני** אהם **לפני** אהם **לפני** אהם  
וככל יום ויום מרוב מתהלך אמ אמר לחסידה זו שתנשא לערל זה לא שמה דבר  
עמו **לפני** כעזר בישור **לפני** עתידה להנצל על ידי אור ויעזר הדבר למדינתו ואי לאם ה'  
כי אמה אמה אמה בעולם הזה אמה לעולם הבא אמה לו ולכל משפחתו **לפני** דבר  
ל' יהושע ל' אעזר המודעי **אומ** עמך זה אהב זכר זה הוא אמה לו ולכל משפחתו אמה  
לו ולכל הדוד החוא **לפני** מתחת השם ל' יהושע **אומ** שלא יהיה לו נט ונכד **לפני** שלא  
אמרו **לפני** זה שלעמך כחל זה שלעמך איך זה שלעמך ל' אעזר המודעי **אומ**  
ל' יהושע **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר  
זה בא לחבו את בנך מתחת השמים כפי תורה שנתתה **לפני** אהם **לפני** אהם **לפני** אהם  
בו **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר  
לא יס מזעם ל' יהושע **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר  
וכן אחר **אומ** כי אמה אמה הוא ב' **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר  
ידו בכסא תמחה את זכר עמ ואשכח **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר  
ובשר ודם יש בו כוח ואמר שיפשוט ידו בכסא שלהקלה דא על ידי שהיה עתה  
לפני דבר את ידו שלם שכל בה צעתי **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר **לפני** דבר





וציתי רשעים תכל ומנוס אבד מנהם לכך נפקק שברך וסיכרף איהוהם סגור  
 נפש הוי ומנוסי ביום ערה שהוא חחע שליטתו לך ביום יבאו מאסדי הו ומה  
 אך שדך נחלו אב על ידי שמועה שמועני אומות העולם נסים ונפלאות ומה  
 להן לישדל הן ידיו ומיתמוגני ונפלי וביאן להודבק תחת כנפי השמים וקחת  
 מוצא ביון שמועו אומות העולם נסים שנעשו להן לישדל במצרים ועל הים ומה  
 שעירע למרעה ועל שלו מד שמועו עמים ירדן אז נכדלו דפי אדום תפלי עולם  
 אומתה ופ וכך רחב אומ כי שמוענו את אשר הוביש ש יתמי יסו מל ונשמוע  
 וימס לבבך וכך את מוצא ביתרו ביון שמוע נסים וגבורות שנעשו להן לישדל  
 ותורה שניתנה להן מד מאס כל אילים ובא להודבק תחת כנפי שמים מלך מזה  
 שקדונו בעל וישמע יתרו כהן מדין וכך את מוצא בימות המלך המשיח  
 אהרה יגלה ביון שמועני נסים ונפלאות שנעשו להן לישדל מיד הן בופדי  
 בטעות ומדין כמו שאמ והיה העולם וכך הוא אומ ביום האמ יסליף האדם את  
 אילי כספו ואת אילי זהבו אשר עשו להשתחות לחמור פלות ולעטופים ואומ והנה  
 עמים רבים ואמרו לבו ונעלה אלבר ש אלבית אלו יעקב וידנו אירפיו ונלכה  
 באורחותינו ואומ ונלוו ביום רבים אל ש ביום ההוא ואומ כה אמ ש עב עור אשר  
 ובאו עמים וישבו ערים רבות והלכו ושב אחת אל אחת לאמר נלכה הלך לפנות  
 את מני ש ולבש את ש עב אלכה גם אני ואלו עמים רבים וגוים עמונים לבש  
 את ש עב בירושלם והחכות את מני ש ואומ כה אמ ש עב ביום ההוא אשר  
 חזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש והיו לאמ נלכה  
 עמכם כישמע עב אהים נצבם יא זה הוא שאמ הכת לך מתי ומתי יעני  
 לך תבה זה מלצה אלשני שהיהו הקלה מרות משונות בשביל ששלה יו בישדל  
 ומתי יעדים אל ישע ארץ וכך הוא אומ ואולם בעבוד זאת העמ בעהל את  
 כחי ולמען ספ סמו בכל הארץ והאלהיה יתרה להנייה ולא נמרעמ המצרים  
 לא שיתבדל שגו שלמי גשמה שגויה שגויה ויכיר בו גשמינו מכיר בו וכך הוא  
 אומ כושם ש אקרא ה לו ארל למה יתרה מזה מרת שאים מרת הארץ  
 היא הכלוים מתברך במלחמה והגבורים וירד וניצחן וכך היה ל נוהדאו

הוש

שש

שש

שש

תעזובתה

מנבים  
 רבים  
 תפלים  
 נהי נאופים  
 דורה  
 דה אורה  
 יה וסורה  
 מסערה  
 ערה  
 סי ארץ  
 חכי כמה  
 עז התהו  
 גמ ש עז  
 עי לו  
 שנות לנו  
 מלכות שנ  
 א רוח  
 משגב  
 בלינה  
 אמש  
 ים חתיה  
 או במקל  
 עז לבוא  
 בה זמא







שנת ופני חיה פתגים היו ופי בני דויד כהנים הן חלל יצדבין הווי דאמ' ראבא  
שדי ליה לערבא מדבנ' לאימר צורבא מירבנ' חטא צדו' לו תגרתי ביושא דכח  
ובני דויד פתגים היו ופי בני דויד כהנים היו לא לומר לקדמה כהן נוטל חלק בדאש  
כד חלל חמ' נוטל חלק בדאש וכהן אנו לך דבת וקדשתו לכל יצדבין בקדושה  
לכך דאשן ולפתוח דאשן וליטול מנה פה דאשן ואומ' וגם עירא ויאירי היה  
פ' לקדו' ופי לקדו' היה כהן ולכל העולם לא היה כהן את רב לקדו' היה  
חתך משה מתחלה היה משה מצדון של ויעב אל ויר חתנו עפשו התחלה דומין  
בכבוד אמרו לו מה טיבך אמר להם הנה אשה אני את כל אנשי עש לא לעש ולש  
שקול משה בישראל וישלל שקולך כמשה שקול הרב בתלמידי ותלמידי כנגדי  
כי הועיא ש את ישראל אמ' אמת אתה למי ששקולה יעזרת מעדים לפני תקום  
כנגד כל נסים וגבורות שעשה המקום לישלל' (קח יתרו חתן משה את צפורה  
אש משה אח' סלוח ל' הושע אומ' אחר שפטרה ברבד כלומר לא גדשה לא אמ'  
לא לתי לבית אבויך ל' לעזר המורעי אומ' אחר שפטרה באגרת כאמ' אחר  
שלוחיה וטאמ' לה' וכתב לה ספר כדור' ושבתה איה שלוח האמ' ללך גט אה'  
שלוח האמור כ' גט' אימתי שולחה בשעה שאמ' לו המקום למשה לך והועיא  
את ישראל אמעדים לקח את אשתו ואת בניו והלביבם על החמור אמ' לו המקום  
לאג' צא לקח את אחיך האצולה יצא לקח אתו התחיל מגמ' ומנשקו אמ' לו  
משה אחי אימ' הוינה כל שנים הללו אמ' לו באיך אמ' לו מה טיב לו בני אדם  
שעמך אמ' לו אשתו ובניה ליהי' אה' אוליכ' אמ' לו למעדים אמ' לו על ז'  
הראשונים אנו מצטעדין עכשו אה' אה' לנו את האמ' הועים איה אמ' לו חזרו  
לבית אבויך מי' נטל את בניו פתחה לה ל' הנתנה לך אמ' אה' שלוחיה  
ואת שני צניה' ואת שני צניה אש' שם הא' גיש' כול' ל' והושע אומ' ארץ כנעניה  
היא לי בוראוי ל' לעזר המורעי אומ' בארץ כנעניה שכל העולם עובדין על ואני  
עובד אתמי טאמ' והיו העולם של חל' אלו' על דבר ויקרא ח' אמ' אה' שמש  
על אבותא' ושר האחד איש' ל' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה' אה'  
אומ' בשעה שאמ' לו את' ל' עמד לאיש של ושפט' ל' לעזר המורעי אומ' תפשו

138

139











הזהירם כל הלאים חכמי האלים נעמך הורה בידך יותר מאמר שג הגה כח חכמתו כי  
אין לא בכנהאריך כי אם בישלך וכך חוב הזונה שורה שג כי שג אהיטם האולדים  
בשג ממ ועל הא מתחת כי בידך אל שג עליה מכירו הייתי לטעבר ועמו  
ביותר שבאחשבה שחשב המערים לאבר את ישראל בה דת המקום כי שבר את  
זיו על ל די עזר אומ הזירה הטענה כאדם שבא לטעק משאו על חונמו ופדק  
עליו כך מדעה בא להביד עולו עלי שרף תפך לא ינתן לכב וכ ויהי מקון עליו ויהי  
זיו עליהם דא מאי דעת כי בידך את שג עלי בקדוה שבישלו בה כעששו  
מאי משגע דמאי זיו לישנא דקדוה הוא דבת וזיו יקב נזיר דבי חזקיה תמא  
וכי יזיר איש מזיר מקדוה תבשוין אמ ליה רב מרדכי לדב אשי מאי משגע  
דמאי יזיר לישנא דבשוף הוא דבת וזיו יקב נזיר ויקח יתרו חתק אשה  
עלה וזבח ללה הדי הכת מתמיה עליו אדם שהוא עומד ומצבא ומקטד לעג כפל  
יום עכשו ביה ענה וזבחים ללהים ויבא אהרן וכל זקן יש לאכל לחם אשה  
לחוב הלך הלוא מתחלה יעא לקדמתו שג ויעא אשה לקדמת התמ אא מלמד  
עיה עומד ומשגע דבר זה דיש ל ערוק כשהיה רב במלוא עומד ומשגע  
מארז ברי שמו מקובץ רגמליה ב ל עומד ומשמשנו אמ ליה ד יושעא מצאן  
גדול מדב במלוא שעמד ושימש אמאלו ויזה זה אמ בהה דהיה שג והוא  
עמד עליהם ולא בני אדם כערים לא בני אדם שעובדי על ומשמשין לפני מקום  
על אחת כגה צדק במלוא שעומד ומשמש לפני בני אדם כעדי דהיה בתוה  
אמ לאם ל ערוק אמאנו גדול מאצדהם ומרבי במלוא שמונה ומשמש אמרו  
לו היזה אמ להן אזה השמים ברך הוא שנותן לכל אחד ואחד תרבוין ולכל גריה  
וגריה די מחסודה שג עות לחם לכלבשר ואומ בות לבתמה לתמה ולא בני אדם  
כעדי דא בני אדם עובדי ית דהיה יקב לפני כל אחת כגה לדב במלוא שעומד  
ומשמש לפני בני אדם כעדי ועשיחך בתורה לפני האלים אמ ל אבון כל הנהנה  
מפעויה שתלמוד חכמ שרף ביהבה כאל נהנה מצין השבויה שג ויבא אהרן והב  
זקן יש לאכל לח עם חת מש לפני האל וכי לפני האלויב חכנו והלך לפני אשה חכני  
אא לומר לך כל הנהנה מפעויה שתלמוד חכמ בתורה כאל נהנה מצין השבויה

שלעומדים  
שעשית  
עכשו  
בשג  
מה עבדו  
על  
עוד דמאת  
עוד מישקו  
הך אשר  
תנו דבן  
הד הייב  
לכ משג  
סוב ועמ  
ע דרבו  
אמ וכל  
אמ אחר  
עוף טרד  
לחות שג  
והא וכל  
מכל האלים  
בתחלה וט  
ודתו שטאבו  
זויה בצבל  
עכשו הרבא  
דול יק מכל  
ידבר שג אהים

ויהי עשרה יום המולדת יום הכתורים וישב משה לשפט את העם כמנהגו  
ועמד סביב עלמשה תמיד ועמדו שני האנשים אשר להם הרע לפניו מצודה  
כמנהגו שיעמדו אמר ל יורה שמעתי שאם רצו בית דין להשיב את שניהם מושיבין  
איש ימורו לאו שלא יתא אחרי יושב ואחרי עומד אחד מרוב כל ערכו ואחרי אומ  
אחד יצדיק אמר עולם מחלוקת בצעלי דין אבל בעדים וצדי הכלל בעמדות  
ועל דין נתיישב המד דין וצדי הכלל דין בישיבה והכל בעמדות שנ יושב  
השב לשפט את העם ויעמ העם על מש" אה הבקד ער הערב ותי מבקד ועד  
הרב היה משה יושב ודך את שדל והלא תין הדין יושבין לא ער זמן פעור לא  
כל הדין דין אמית לאמתו מעלה עליו כאן שותף באעשה בדאשית נחמ כן אה בקד  
ער ערב נחמ להלך ויהי ערב ויהי בקד רב אמר ורב חסי הון ותפי ורסקי ביני עמדי  
וכל שעתא טמתי העברא דישא הנרימא דאית ליה דינא כיעולי רב חסד א  
ורחבה בד בד חנא הון ותבי כוליה יומא בדינא והוא קא חליש לביתו תנא להו חיוא  
בד רב דאמר דעמדי העם על מש" אה בק ער על ופיתעלה על דעתך שאעשה  
יושב ודך כל היום כולו תורתו אמית נעשה לאו כל דין שרף דין אמית לאמתו  
אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב ויעשה שותף לאקבל באעשה בדאשית  
בת המא ויעמד העם על מש" אה בק ער ערב ויהי ערב ויהי בקד  
ער מתי ונתתי בדין אמר רב ששת בד זמן פעור והוא שעה ששית יהיא שעת  
מאכל של המלכות ויהי אמר רב כל אש הוא על ע"י ויהי ערב  
הרב ה"א אמר רב שושב ועבדין עומדין כך אתה עושה להו ליש"א מדין ע  
אתה יושב לבדין והל העם נל על" ויהי משה להח כי ית אי הע ללך לאו דבר זה  
שחל יהויה איש ביי ע"י את רבן גמלי"א מה רחמא מציה לומר כך כי ע"א אי העם  
לי לא אמר לו ואם לאו מה יהיה ב"א ויהי ערב ויהי ערב ויהי ערב  
כי יהיה להם רבב בא ליבין עומדין לטמיה ונפית ליה איש זה דין יושב בו ושעה  
בין לשון זה דין שחל בו מערה נפנית והולתה דרעים והוציעו את חמדי ה"א  
או בקורות ואת עמדותיו או הודות כך דבר"א יהושע ל לעזר המדיני חוה והוציעו  
בת דין חל"א או עמדות ואת עמדותיו או בקורות ויהי ערב ויהי ערב ויהי ערב



והוא שיש לו קטנים וישפוטו הם אתה אומ' דברים גדולים  
בביתך ודברים קטנים וישפוטו הם מן אינו לא דברים שבבני אדם  
גדולים וביאו לך ודברים שבבני אדם קטנים וישפוטו הם פשוט  
אשר אתה דבר הקשה ביאור לא נשהה הא איך דבר גדול אמנה אסור  
אשרים גדולים דברים גדולים וביאו לך ודברים קטנים וישפוטו  
הם לא דברים שהן תלויין בבית דינו של משה שהן סערי גדולה  
אין מעמידין מלך ואין עושין סנהדראות לשבטים ואין דנין אות  
העבט שהודח כולו ולא את נביא השקר ולא את כהן גדול בדיני  
נפשות ואין נעשה זקן מעבד ולא עובשין עיר הנדחת ולא משקין  
את השומה ואין מעסיפין על העיר ועל העצמות ולא מעצין את  
למלחמת הרשות ולמדידת החלל אין עושין כלל או לא על פי בית  
דין הגדול שנכבד הדבר הגדל וביאו לך או הן דברים גדולים שבבית  
אם אתה דבר הזה תע וצדק אלהים אמרו עתה מלך בגבורה

אם מענין לך יצא שפולטתם לך לך אי אתה יכול לעמוד  
וגם כל שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
על מין שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
קנאה שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
תעשו שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
מגן שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
שלום שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
נמנין שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
אחריו שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
שומנין שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
צדק שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
כבשן שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך שיש לך  
דעה אתש דיעה זיהא הגשפא שפך הוא אומ' לשלום התמלך





עוד וישיב אל העם איך עם לא תורה עני אענם כי אתם עם ישי  
תבנתם וכוונתו אלה כל זמן שחכם קיים חכמתו קיימת וכוונתו  
חכמתו עמו וכך מצינו שכל חכמה לית לה חכמתו עמו כל זמן  
ושם לה אלה וישיב יעבך שני ומשפחות סופרים ישיב יעבך  
השפחה שבעתים קובתים הנה הקנים הבאים מחמת אבי בת  
לפי כשם שהיה מחוב את התורה כך בכוונתו אית התורה מחוץ  
שם הויקום אומלדמיה רגעי בית נרכבים ורסקות אתם ייך  
וחם לפני בני בית הדרכים וביעים מלאים ייך וכוונתו ויחמד אדם  
שנתן ייך אמ לבם וימיהו רגקום אמ לו שתפנת ייך אמ לו חכמו  
זוה עבנו שלא לפנות ייך כל ימים שהבית הזה חרב וידין היה  
שלא חרב לא אמ לנו הוא מתחבלין עליו שסופו ליתרד ואמ לנו  
ליתמוכו לא תספחו ולא תשכו בבתים ונשמע ונעש ככל אשר צונו  
וישיב ויבנו לבך נקראו תרעתים שמעתיים סופתים תרעתים שני  
רעו לגלח סוכנים שלא רצו לומר שמעתיים ששמעו לקול אבותם  
וא תרעתים שמעו תבועה מהר קיע דא שרית  
מתחילין בבקשתן ונעבין שמעתיים שמעו לקול דבדי תורת  
דא שהיתה תפלת נסמעת קובתים שהיו יושם צפנת  
דבת ונשכב הלוי דא שהיו מסבין על יסדא ומגנין עליה  
ואעשה באחד שחם קדב בית שותי מיבדיונים יצת בת שאל מבית  
קדש הקדשים ואמרה לה מי שקופץ סדבן חבתיכם בעדבר  
הוא יקבל קיבבכם בשעה זו ואי קאלו רגעה הקנים הבאים מעת  
ואזי וצני קוב ואזי משה עלו הוי אמר בית רכב רגעה מעתרו  
בא וראה כמה היה גדקו צדי יתשו שהרי ונרוב ארבע סומע  
מפיה נביא שבית המקדש עתד ליתרד ועמד וגזר על צביו  
שלוש גזירות שלא ישתויין ושלמי יבנו בתים ושלמי יטעו כדמ  
שך ויחמדו לא נשתה ייך כי ונדבבן נכב חכמו ישיה 4 4 4

לא תשתו יין אתם ובכרים שי עולם ובית לא תבנו וחדש לא תבנו  
תחיו ימים רבים ואנכי לנטי ספרי שמת היי מאדלת ימים שהי אפסדי  
לואטי אחר האמה ולא נמצאו בלדיו קין וקר ולוט ונזיה קין וקין  
חדש נח וחדש נח איש האמה ולוט וישא לוט את פינו וחדא את כל כסד סדק  
נמינו כי אהב אדמה היה ל יוחא חוג גדול הבדית שכתת הקבלה  
חד וק הבדית סכדת לבב דוד שהבדית סכדת עם דוד אינו כוונת  
תנאי שם אם ישאר ובינך בדיק ועדת זו אלמנהם בניהם עיי עדי  
לך אצל הבדית סכדת עם יוסב בך רבב לא נכדת על תנאי של  
ש עב אלו יסר לא יכדת איש לונצב בך רבב עמך למי כל הימים  
שמיא מבנותיו לכהנים ועמיו מאנו כהנים גדולים ונתן לו במקום  
בדית סכד ומקו מצאנו כהנים גדולים לעולם אמ רבך שאמנו והוא כבד  
מסקה הווי סכד מה אני מקיים לא יכדת איש לונצב לא שלא  
ימקו ממנו יוסבי סכד דרך לעולם אמרם מי שהיה מצוי הארעות  
ומאספחות הארעה על סעס מאהבה סכך לו המקום מאהבה  
על אמת כמה ומה או היה מוסר אמר חזק עליה עוח פלגם  
הדשע ואמ איתך מושבך אמ כמה תוקף היה לו בפבית שתי ככדת  
שאל קרא לחאכל לחם נתן לו סכד ולבניו עיי סוף כל בורות עליהם  
הכח אומ הגא בידים אובני יונצב בך רבב שהיו ורעך כח יעדות  
פלגת דא שהיית מרנסת אכלי יעדה דא שנערו שבועת מצות אביהם אמר  
מבהוא זכה יתרו שיעאו מבניו ארבעין גדולי תורה ביטול והיה זה  
יעבן של ויקרא יעבן ללוי יסר לא אמ בך תכרס והרבית את  
גבולי והיתה ירך עמי ועשית מדעה לבבתי עעבי וצא  
איים את אשר פאל אם בך תכרס בתלמוד תורה והרבית את  
גבולי בתלמודיך והיתה ירך עמי ולא אשכח משנת ועשית  
מדעה שתעמיד לי רעוי באווי לבבתי עעבי שלא יעעעבני  
ועדלת אלשנות וצא צבי את אשר שאל זו משנת ל נתן ל והויה הנשיא  
אומ אם בך תכרס במדיה ורביה והרבית את גבולי בכנים ובכנות  
והיתה ירך עמי באשא ובמות ועשית מדעה חיים שנתתה לי והיה  
בהך לא חולי מעויה ולא מחוש

ימים עם יפה  
אחמת  
עמו הכלבו  
עבדי יעבב  
תנאי כרת  
תורה מוחא  
חיתם יין  
תאוסה אדם  
גלו חבובו  
אמרו היר  
בואו לנו  
אמר עובד  
ענתם שאל  
לקול אביהם  
שרה  
דבדי תנכח  
בכנות  
מגפך עליה  
בתקופת  
במספר  
הבאים מעתה  
מעותרו  
בארכב סומע  
על צביו  
וטעו כדמ  
: : : :

כדי  
עיינו

1  
2  
3

עבדים ולא מייחש שנים ולא מייחש דאש לבבתי צעצעי אם אתה עושה לוכך ואם  
לאו ארצי הולך בנסיונות לשאול ויבא דלים את אש שאכל נתן לו המאכל מה שיש  
ל חסד בן גמלואל אוב לא נאמרן יבדים הללו לא בשעה שנייה בשעה שהעמנו  
נשאר אפסלתי יונת עמי שרד ואימת העמיר בשעה שנייה שנ איש על דגלו  
בזאת לבית אבותם בחדש השלישי ל יוחנן מתח ואפרה לי בחמשה עשר  
כסף ומועד סעודים ולתך סעודים אמר יוחנן אין לשון כיה לא לשון מכירה  
בשעה על כסף אין כסף לא עדיקים בזכות חמשה עמר עדיקים שאין העם  
חדשה ואין כסף לא עדיקים וכל כסף נבחר לשון צדיק דא בחמשה עשר  
הדי חמשה עשר כסף וחומר סעודים הדי שלשים ולתך סעודים הדי חמשה עט  
הדי ארבעים וחמשה הדי הינו חמשה יומא אחרתא ואמר אליה ימים רבים  
תשבי לי לא תקני ולא תהיי לאיש וגם אני אליך תנו ל חייא ימים שנים רבים  
שלשה לא תקני לא תעשו לכם אלילים דא תהיי לאיש לא יהיה לך אלוס אחרים וגם  
אני אליך אם עשיתם כן אנכי עו דהייך איצתי בחדש השלישי ל יצחק פתח  
סמפוני באשיטות סמפוני במית אסות באשן שלא בדעם ואשו שלא בטעם או שאכל  
ועזביה דא באשיטות באשן שלא בדעם ובאשן שלספה דא באשיטות אלו  
יבנות המאונשות רבא וצי ציפא חוס אדברי תורה סליחך ופה כת פוחים כי  
חולת אבהה אני אמר י יחן לשעבד שהיתה הפרוטה מענייה היה אדם מתאור  
לשמע דברי תורה ויצדי דלמוי עכשו שאין הפרוטה מענייה ודיוקד סאט חולת  
א המלכיות אדם מתאור לעמע דבר מקרא ודבר אגדה דא כי תולת אהבא  
אמר לוי לצ מלכים שעמא מחליו תער פדגבו ילך לו לאסכולי דא המלך ארץ  
לא בא איו שלבני מחליו והוא הולך לאסכולי דא יתעייץ בע שנים שלשה חודש  
במאכל ובמסקה ואחר כך בוא הולך לו לאסכולי כך כין שיצאו שלד מעצמו  
היו ראויין לקבל את התורה והיה בוא בעלי זואין מטעבוי טיט לבנים אמר  
הקבל אריו לא בא יין שלבני מטעבוי טיט לבנים והא מקבלין את התורה  
לא יתענו בני סנים שלשה חדשים בבאר וצמא ובשלו ואחר כך הן מקבלין  
את התורה אימתו בחדש השלישי ל יוחנן מתח ועילכ מאיצי עזי אז

כדי  
ל

ל  
ל

ל  
ל

ל  
ל

ל





מאת תורה יבול חם ישרא כן תל בעלן חמדת ויטבת אמר אחא צד זעירא  
מה חמדת הזה מוציא נצוי קודם לעליו כן הקדמנו ישרא עשייה לשמיטה בקיני  
יהוה יבדדית אומ מה התפוח ישיה תינו גומר פירותינו לא בסוף כך הם ישרא ל  
סתפסיה טוב בעולם דא בסוף בחדש השלישי ליל בני יש בא חדש השלישי  
לפוף שקידש לאטרונה וקבע לה מלתזמא וכין שהגיעה מלותזמא אמרו  
יהי ישה שתוכנס מאטרונה לחופה כך כין שהגיע זמנה שלתורה לנית אמרו הו  
הק שנתת תורה לישרא ל לוי בסם ל שאעון בן חלפתא לאנך שנשביה בנו  
לביסה נקמה לאנך ובכך לסדות את בני ובין שפרהו אמר הין מונך אפטיא לפיו  
בני כך אמר הקצה הין מונך אפטיא ליעאת מצרים ל לוי בסם ל חמא בדוניה  
לאנך שהוא אטיא את בתו אמר הין מונים אפטיא לנישואי ביתו כך אמר הקצה הין  
מונים אפטיא ליום את תורה ביום הזה באו מדבר סיני בחדש השלישי לעל  
מלאך שהין מונך לחישים ליעואת מצרים איך לו לא לחישים לשנים מנ  
תל וידבר יש אלמט במדב סיני בשנה הש לעאתם מא מע איך לו לא באותו  
המרק שלא באותו המרק מניך תל ויטל אהין תכה אלכה הו בשנת הארבעים  
לעא בב ים איך לו לא עדי שלא נכנסו לארץ ישרא משכנסו לארץ ישרא מניך  
תל ויהי מקץ שאונים שנה וארבע מאן שנה לעאת בני יש כין שנבנה המקדש  
התחילו מונים לשני אלנים ולבניו בתיים שנ ויהי מקץ עשל שנה אשר צנה  
שלמה את שני בתיים ואומ ויהי יבדדע עשרה שנה לאנך הקץ לא זכו לאנות  
לבנינו יאנו לחדבנו שנ בעשרים וקמש שנה לבנותינו לא זכו לאנות ליע צמ  
יאנו במלכיות אחרות שנ בשנת סתים לדיוש בשנה שלוש לאנות נבוכדנצר  
וכך לטטדות וכך הוא אומ אם לא רדע לך היפה בנישים צאי לך בעקבי הציא  
ואומ יע וביע איך יע וביע את כן בניך מאה במאה ביום הזה מלמו  
שהוא ראש חדש נמ' כח ביום הזה ונמ' להל' החדש הזה לכם ראש חדשים  
מה להל' ראש חדש אפ כח ראש חדש באו מדבר סיני שבן ירה שנה  
לכל בני העולם שאיך מקייא את התורה וכך הים ל יוסי אומ הלי הוא אומ  
לא בשתד דבדתי אל בני יש לא באקום חשך כשנתתי תורה לישרא לאנתע

לפי

לפי

לפי

לפי

לא בקתל ולא בארץ חשך לא אמרת לזרע יעקב שגשגו ~~בארץ חשך~~  
 עשייתיה המותיקי לא כתתי מן שפרה בצדה אני פי דובר צדק דובר ~~בארץ חשך~~  
 עלישתי מגיד מישראלים מגיד אני מה שעשו לפני מאהבה לא עשיתי ~~בארץ חשך~~  
 מה יעשו אונות העולם והלא לא למדו תורה ומשפטים כל ידעום שבט ~~בארץ חשך~~  
 להם ולא היו וכולם לענווה בה' ויסעו מרפודים ויצאו מן סיני ~~בארץ חשך~~  
 והלא כבר אמרש באסעות נסיעת מרפודים וחניית במדבר סיני ~~בארץ חשך~~  
 ויסעו אל ויצאו מן סיני לא מקוש נסיעת מרפודים לחניית במדבר סיני ~~בארץ חשך~~  
 נסיעת מרפודים בני משה ובני מריבה היש ש בקרבן אם אין אם חניית ~~בארץ חשך~~  
 במדבר סיני בני משה ובני מריבה היש ש בקרבן לאודיעך כמי הא כחשתי ~~בארץ חשך~~  
 שבשעה קלה שעשו ושנא תשובה מיד כתקבלו ויחנו במדבר בראשית ~~בארץ חשך~~  
 מגיד שבדמסיו שלעולם ניתנה להם תורה לישראל שדן ניתנה בארץ ישראל ~~בארץ חשך~~  
 ארץ ישראל אמרתי שלנו היא ולא ניתנה במקום אחר היוצע אותו מקום אמרתי ~~בארץ חשך~~  
 שלנו היא לפי כך ניתנה להן בדמסיו שלעולם שכל הדעה ליעול יצוא ויפתי ~~בארץ חשך~~  
 דא מה מדבר רק מכל מעורם כך אין דברי תורה מתקיימים לא במי שמוצא ~~בארץ חשך~~  
 עצמו מכל מעורנים וכן הוא אומ' ומדבר מתנה אין התורה מתקיימת אלא ~~בארץ חשך~~  
 במי שאשים עצמו כמדבר ויח' שם ושנא נגד ההר להלך ויקעו בני ישראל ~~בארץ חשך~~  
 ויחנו בני ישראל נסעים באחלוקות וחונים באחלוקות בן הוא אומ' ויח' עם חנייה ~~בארץ חשך~~  
 אחת ויח' בלבוש כדי שיאהבו זה את זה ויקבלו את התורה - דא ויח' שם ~~בארץ חשך~~  
 אמ' להם שהות הדבה אתם שוהי שם וכך מצונו באחרונה ששהו שנים עשר ~~בארץ חשך~~  
 חדש שם עשרת ימים ומנשה עגה אל ה' זה היום השני יכול עגה שלא עג ~~בארץ חשך~~  
 כי הגבורה תל' ואל משה אמר עגה אל פי ואומ' ויאמר ש אל משה עגה אל ~~בארץ חשך~~  
 ההרה מלמד שלא עגה לא עגה - גבורה דא ומשה עגה אל ההרה ~~בארץ חשך~~  
 עולה בענק וזרע בענק ברית אבות וזכות בעם עולה עמו ויודות עמו ואמ' ~~בארץ חשך~~  
 אף אחר קניאת תל' ויקרא אלו ש מן החד לאמ' ומני' אף במשה משה נאמ' ~~בארץ חשך~~  
 כך קניאה נאמ' קניאה בסנה מה להלך במשה משה אף כח משה משה מה ~~בארץ חשך~~  
 להלך משה אומ' הנע אף כח משה אומ' הנע כה תאמר לבית יעקב אל ~~בארץ חשך~~

ד  
ז

ד  
ז

דא בג זעירא  
 שמינה בקיני  
 ד' הם ישראל  
 זרע השלישי  
 זצמא אמרו  
 לינת אמרו  
 שנטבה בנו  
 אפטיא פטינו  
 חמא בר חני  
 אמ הקבה היו  
 השלישי ללא  
 לטנים מע  
 דא באותו  
 נת האלבעים  
 ישראל מני  
 האקדש  
 אש צנה  
 לא זכו לאנות  
 אנות לנע צמ  
 אבות נבוכדנז  
 בעקבי הצי  
 הזו מלמד  
 ראש חדשים  
 ין ירדה שנה  
 הלו הוא אומ'  
 ישראל לאנתש

הספד וכן הוא אומ' ה' יעקב לבן ונלכד באור ש' ותגיד לבני ישראל ין  
שואלם דא' כה תאמ' לבית יע' לן נשים אמור לה' ראשי דברים שיכולי  
לשמוע ותגיד לבני יש' לן אנשים אמור לה' דקדוקי דברים שיכולי לשמוע  
ולתקדוקים צוית נשים לאנשים לא אמ' הקבלה בשבדחתי עולמי צוית את  
אורי וישמע' ולא צוית חוה אשתו וצאת והטעתו ועבד על צווי כדאי הוא  
שקדמו הנשים בצויה שהאנשים נמשכו אחריה' לכך נאמ' כה תאמר  
לבית יעקב לא הנשים ותג' לבי יש' לן אנשים" פה בלשון הקודש כה כענן הזה  
כה כמדור הזה כה כמסיקות הללו כה כפר שיות הללו כה לא למחות ולא להוסיף  
כה תאמר לבית יעק' הכל בצכות יעקב' ותג' לבני יש' הכל בצכות ישראל  
דא' כה תאמ' לבית יעק' יעקב נקרא שמו מתחלה עכשיו זכה לטוב שם הגדול  
ישל' כו שדית עם דה' אתם ראיתם ולא מפני עדים ולא מפני כתב ולא מפני  
מסורת אנו אומר לכם" אשר עשיתם לאמצלים אלעפ' שמצרים עובדי ע' ואגו  
ערוות ושופכי דמים לא נפרעתי מהם לא מפניכם ובשצילכם" ואשא אתכם  
על כנפי נש' ד' איעזר אומ' זה יום הר' כי" ואלבא אתכם אלי זה צית עולמים  
דא' על כנפי נש' משמיעין את ה' ומה שיכולה לשמוע" ד' איעזר בני ישראל  
יוסי הגלילי אומ' הדי הוא אומ' כנשל יעוד קנו דרך נשר להיות מעופף על בנינו  
בכנפיו כדו שלא יהיו מתבעתי' כך כשנגלה המקום לית' תורה לישל' לא  
כגלה עליה' מדר' וחת' לא מארבע דוחות שנ' ויאמר ע' מסיני בא ושל  
מש' למנו הופיע מה' בא' איצו הוא כוח הביעות אזה אתימ' וצוא כלומר שהענינה  
הכדאית קשורה על ההל' לא עלת כולה באחת בבית אחת של' כ' היו שומעתי  
ומפלי' אש שהתחיל האור לעלות מעט מעט מבא' ומבא' ומיטא' והוא הולך  
וסו שט' עי' שנקשרה שכינה על כל ההל' לכך נאמ' ש' מסיני בא ושל מש' למי  
הוסי' ס' סאל' אזה מתעל' וצוא' דא' כנפי נש' דרך ענני' להיות מניח בנינו  
בי' בדכין מעט שמתי' לא מפני מי שחזק מאנו אבל נשר' אפי' מתקרא מעט  
מי שחזק מאנו מעות' על כתיפיו" יענן' בי' דגליו מתקרא הוא מאבני קלע  
ומ' החצים שבעי אדם מזרקין בו לבי' כך עושה עצמו מחצה בי' בניו לבני

הוא  
הוא

אדם כך עשה המקום מלאכי שדת מחצה בין ישראל למחציתם ~~בין ישראל למחציתם~~  
 מה נשר זה אמריש בכנעין ומחציתך לפי שעה כך היו ישראל הולכי ~~שש~~  
 וחוזרי שנים עשר מיל על כל יבד ויבד וכך הוא אומ' ותנימי במאד ~~במאד~~  
 ותפליה לה מה נשר זה עולה מאטו למעלה בשעה קצרה כך ישראל ~~שלושה~~  
 למעלה בשעה קצרה ומה עליית עלן שלא כדרך ארץ אף ירדתי יחד ~~שלושה~~  
 כדרך ארץ וכך הוא אומ' באשר ילכו אמרוש עליהם כשתי כעוף ~~השמים~~  
 אמירם כשמע לעיתים ועתה אם שמ' כל יד לה למעלה והלא רבדים קל ~~והוא~~  
 ומה אם בשעה שלא קיבלו את התורה ולא עשו כל המצות עשית להן ~~כל המצות~~  
 הללו לכשיקבלו את התורה ויעשו כל המצוות על אחת כמה וכמה ~~ראו~~  
 אם לא מלמד שכל תחלות קשות התחיל אדם לשמוע הכל נוח לו שמוע אדם  
 קומעה משמיע אתו הדבה שמע אדם רבוי תורה משמיע אתו ובריה  
 סמרים ושאריתם את בריותי ל' עשה אומ' זו ברית מיסד ל' עקובה אומ' זו  
 ברית שבת וחכמ' אומ' זו ברית ע"ז והייתם לי מיוחדים לי עסקיך ביהדות  
 עסקיך במצוותי וכך הוא אומ' ואבדיל אתכם מג' הע' לה לי בזמ' שאתם בידל  
 מ' העמים אתם לי ואם לאו הרי אתם לנבוכדנצר הדשע וחביריו סבלה מכל  
 העמ' מה סגולתו שלאדם מרעה עבין כך ישראל עב' גה סגולתו שלאדם חביבה  
 עליו כך ישראל חביבה על מושליו אותו משל לאחוי שעלן לו שדות הרבה  
 בידושה ועמ' וקנה אחת משל' ואותה היה מחבב יותר מכול' למה שקפח  
 משלן כך אונ' שכל העולם כולו לאי שאמ' והיה העולם אינו מחבב לא ישראל  
 ולמה שלקחם מאצרים ומאמ' מבית עבדים לכך כאמ' והייתם לי עב' מזה הע' ל'  
 יהושע ב' קחה אומ' סגולה שלא להק' ע' אומ' כשם שהטה מסתגל ל'  
 מאחר בעלה וב' מסתגל מאחרי אביו כך ישראל יסתגל מאומות העולם ותלכי  
 לי כל הארץ' ואתם תהידי ג' וחדים לי עסקיך בתורתך ועסקיך במצוותי  
 מאולפת ל' ליתגר בנו שכל' יוסי הגלילי אומ' לעתיד לבוא אין לך כל אחוי  
 ואחוי שאי' הווי' לו בנים כיוצא מצרים שנ' תחת יד ידו בניו יבול יהיו  
 בני אדם עמים תל' תשתימו ל' לשלום בגל' הארץ יכול שמים בעל מקומות

כלפי ישראל אין  
 רבדים שיכול  
 יול' לשמוע  
 אי עויתי את  
 ג' אי הווי  
 ג' כה תאמר  
 ג' כענ' הזה  
 ג' לא להוסיף  
 ג' ישראל  
 ג' יכול שם הגדול  
 ג' וכך כפי  
 ג' וברוי על ומג'  
 ג' עשא אתכם  
 ג' צות עולמים  
 ג' יעזר בנו שול'  
 ג' צופם על בניו  
 ג' לישל' לא  
 ג' סיני ב' וזל'  
 ג' לומר שהעבתי  
 ג' היו שומעתי  
 ג' והוא הולך  
 ג' מש' למ'  
 ג' מניח בניו  
 ג' מתירא מש'  
 ג' מאבני קלע  
 ג' בניו לבני

תלמידיהם יפול מלכים בעלי מלכותם תלמידיהם או שהנים וכול בטלמי  
כענין של ובעי דויד שהנים היו תלמידי וכו' קדוש מוכח אמרו ראויין היו ישראל  
לאהרן בקדושים עד שלא עשו את העבד וניטל מהם ועתה לכהנים וגוי מלמד  
שקף כגוף אחד ונפש אחת וכך הוא אומ' ואי כעמך ישראל גוי אחד במדעך חן  
אחד מהם כולם נענשו שכן הלך עבדך בך זהו מעל בעיניך ועל ידי ישראל  
בית קדוש לקה אחד מהם כולם מדגישין וכן הוא אומ' שה מצודה ישראל מה  
היה לקה אחד מאיברייה כולם מדגישין כך ושאר לקה אחד מהם כולם א  
מדגישין אבל גוים כולם שמאחד זה על זה קדוש מה תלמידי מכלל שנבי עב  
קדוש אחת לבי דהיך כאי ביט' זו קדושת מצות שכל זמן שהקבלה מוסיק לה  
מצוה לישראל הנה מוסיק להם קדושה' אלה בלשון הקדוש זה מעט הזה לא  
בקרד הזה לה כפסיקות הללו לה כפסיקות הללו לה לא לפחות ולא להוסיף  
לה דאברים אש תלמידי בני ישראל מה הם דאברים אין שלשה בתרים שנתדו  
בהם כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות אורה דבת ושאריתם את בדיותיה  
לי סג כהונה ומלכות דבת ואהם תלמידי מגול' לה דנת אומ' וכתר שם טוב  
עולה על גבויה' ויבא משה מלמד שכל הלך לביתו ולא מנה לעסיקים  
אהרים ויקרא לזה בני העם מלמד שנה משה כבוד בזקנים מלמד שהיה  
קדושין לכל ישראל מלמד שנשתמש משה בזקנים שבדורו' וישם לפניהם  
מסדיהם לפניהם וישם לפניהם מאיד עניהם בהם' דא' וישם לפניהם א  
על ראשו ראשו וכן אחרו אחרו' את כל הדבר אש צוהו שי אהם לנשים  
ויענו כל יעם יהיו לא בחנופה ענו ולא בטול עצה זה מצה לא השוו לב  
אחד ויאמרו כל אש דבר שי נעשה נחבליים אנו ענינו' וישב משה  
את דבריהם אל שי זה יום השלישי' דא' וישב משה לית שער משה  
עבד עבדי ועליוה ועל כל יודיה ויודיה' דא' וישב משה באהבת רלמדך  
דרך ארץ שאעפ' ששמע שולחו שבאים את השחיות צדיק הוא שוחזיר  
שחיותו' ויאמר א' אל משה כן אמר בא לי בע הע אהם ענן דא' ערפל  
קשה שענן שעתה בו תורה דומה לזה' שעל רבי הר סיני וכן שעל רבי

שם  
קדוש





הע  
כך  
הע  
כב  
בי  
שפ  
חס  
מית  
הוא  
מל  
לוי  
על  
וכ  
ל  
אחר  
כעק  
מת  
כיה  
איע  
כש  
ינבי  
זמ  
טמ  
לית  
ויד  
מנ

את כל אשר שרחת על המים וכל מלמד שאתה קולו של הדין ואחר קולו של  
שמים לפני הארץ ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה  
ומה שרחת על המים ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה ויהי מנה  
שאתה שומע מפי מדבור לשומע נגני המלך אמר לו הקדש אני אתך  
להקדש ששאל בעבור ישמע העבד עמך אמרו לו רצוננו לראות מלכינו  
שיתקדש שומע הוא לשומע ואינו רואה אמר לו הקדש אני אתך להם מה  
שביקשו ביום השלישי וירד שו לעיני כל העם ואתך לעתיד לבוא שתראה ישראל  
לפחות פני שכינה עין בעין שנבי עין בעין וקראו ואומ' זה עב קנינו לך  
ויאמר שו אלמנש לך אל העם וקדשתם היום זה יום הרביעי ואחר ופסקו שו  
שיטבלו ביום החמישי והטא אם יטבלו ביום החמישי הרי זה פריבי טמא  
לששי מה תל וקדשתם היום שיטבלו ביום הרביעי ומה היו נושין בחמישי  
היה משה כותב את הדברים כאדם שכותב בסממנות בששי מהוא אומר  
וישנים משה בבקר ויבך מל תחת הה ושר על מל למי היו מצבות הן ל יהודי  
אומ' לשנים עשר שבטי ישראל וחכמ' אומ' לכל ישראל וכך הוא אומ' וישלח את  
בערי בני ישראל ויעבדו עלת תנא על ידיו כלומר הקדשום אוטא אמרו בשלשה  
דברים נבדקו ישל לבדית במילה וטבילה וקדש ואחר כך נתנה לה תורה  
מילה מני לך דבת וכל עדל לא יאכלבו נא אותך משה רבין מצדדים כדו שא  
כלן את הפסח וכך הוא אומ' ואעבול עבדך ואל מתב צימל ואמ' לך צדמ חיי  
ואמ' לך צימל חיי שני דמים הללו זה דם מילה ודם פסח וקדש דבת וישלח  
את בערי בני ישראל ויעבדו על ידיו כל ישראל וטבילה דבת ופסקו שגתם את  
שהן טעונת דא פובוס בגדים מען שהן טעונת טבילה דין הוא ומה ודם בשעה  
שאיך טעונת כבוס בגדים טעונת טבילה בשעה שטעונת פובוס בגדים דין  
הוא שוטענו טבילה לפי שבטמאות המדות הוא אומ' וכבוס בגדיו ולחץ  
בש בל לימד שהוא מטמא בגדים ושהן טעונת פובוס וטבילה גופו והוא על  
כל טמאה בים טומאה המולה בים טומאה קלה ופובוס בגדים איט נהג דא  
בטומאה המולה וכך הוא חולק בטמאות הקלות הנגע בנבלתה וטמא עד

הערב והנגע במי הנדה יטמא עד הערב הוא טמא ואינו נטמא ביום לוי  
 כך הוא טעון טבילה ואיך בגדין טעונן כיבוס היו כיבוס בגדים חמור טמאם  
 הצריך הכתוב לכתוב בגדים טמא חמור קל וחומר לטבי לת גופו שהיה טמא  
 בכל טומאה בין חמורה בין קלה והיו נכונים ליום השלישי אלמנ שקבעו  
 בית ועד כי ביום השלישי יחד עו לעיני כל העם מלמד שלא היו בהם טעונ  
 טעונן בן יהודה איש פפר שכוס אומ מניח אתה אומ שאם היו יוצאי מצרים  
 חסודים אפילו אחד לא היתה תורה ניתנת להם תל כי ביום השלישי עו לטוב  
 מיבא שלא טמא יוד ולא עתיד יוד לעמוד הדמוני לקבל את התורה כאילו וטמא  
 הוא אומ יצפן לישראלים תושביה אגף להוציא תום והגבלת את העם סביב  
 מלמד שקבעו להם החומים לפי שהוא אומ גם העם והבקר אל ידעו אל מולך  
 לוי לא למזרחו לעמו ולדומנו ולא ערבו מני תל סביב מכל מקום השמאן לכ  
 עלות בה הדין אז חמורה יכול לא יעלה אבל יהא מותר ליגע תל ונגע בקצהו  
 וכול יעלה בגלגלתקא תל עלות בהר מכל מקום כל הנגע בהר מות יום עונש  
 לא תגע בו יד איך בית עולמים בשום אגע לא תגע בו יד ולא שנגעבו צעד  
 אחר כי מקול יסקל איך לי לא נסקל מעץ אפילו נדחה תל אן ידה ידה מגין שאם  
 נסקל הדי הוא נדחה תל מקול יסקל אן ידה ככל היצבי מקולות כדחך מנין שאם  
 מת בדחיה אחת יעא תל אן ידה ידה בהמה אן לי לא בהמה חויה מוכ תל אם  
 בהמה הוא הדיך לכל בהמה חיוב ועונש בין טהורין איש איך לי לא  
 איש אשה מנין תל אם איש לא יחיה הדי זה עונש באשר הנבלה יע בהר  
 כשיפסקו השופר וכך הוא אומ והיך באשר בקר הונבל ובערבא יקד ליוכרא  
 ובילא ר יוסי אומ לא מקומן שלמים מכבדו לא אדם מכבד את מקומו וטמא  
 זמן שהשכינה על גבי הר סיני העולה למאשן חייב מיתה נסתלקה שכינה  
 טמאים ובעלי מומין מותרין לעלות לשם וכל זמן שמהל מועד נטון הנכנס  
 לעבו חייב מיתה נסתלק מהל מועד טמאין ובעלי מומין מותרין ליכנס  
 ויד משה מן ההר אל העם מלמד שלא הלך לתוך ביתן ולא פנה לעסיקן אחרים  
 מנין טכשהיה מחזיר את השלחות לא היה מחזירה לא בבקר תל ויפסלשן

מפ

ל

מפ

שיקח  
 מאדם  
 זכינו  
 את  
 זכינו  
 מ  
 ש  
 קו  
 ע  
 ישי  
 אמר  
 יהוה  
 את  
 ישר  
 בה  
 ישי  
 ימי  
 חיי  
 ושלח  
 ימי  
 שש  
 ים  
 ודחך  
 הוא  
 יג  
 ע



וּמְצִיחַ פּוֹלֵךְ פּוֹלֵךְ וּמְנִיחַ עַד שִׁשִּׁים כִּךְ ל' עֲקֻבָּה דְּוָמָה פְּשָׁה כִּלְיָהוּהוּ מְשֻׁבָּה  
מְשֻׁבָּה לֵךְ אֶעֱזֵר בְּ עֲשִׂיתִי קוֹפָה שְׁלֹשׁ וְעֶבְרִים לְמַה הוּא דְּאָמַר לְכָל מְשֻׁבָּה  
קוֹפָתוֹ וְהַפְּשִׁיטָה אַחֲרָיו אֲמַדוּלוֹ שֶׁמֶךְ טוֹב עֲלֶיךָ אֲמַלְלָה הִיא אֲמַרְסֶנְךָ עַם שְׁלֹשָׁה  
אֲמַלְלָה הִיא פְּלִיסָה יֵשׁ עֲלֶיךָ אֲמַלְלָה הִיא אִם כִּךְ ל' אֶעֱזֵר דְּוָמָה מְשֻׁבָּה  
חֲטָאִים גִּבְנִים אֶעֱזֵר שְׁלֹשׁ אֲמַר לֹן שְׁאֵלֹן מְשֻׁבָּה שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ  
לֹן בְּהִלְכָה אֲמַלְלָה בְּהִגְרָה אֲמַלְלָה כִּי נִמְצָא אִים זְעָא מְשֻׁבָּה לְכָל מְשֻׁבָּה לְכָל  
בְּ כוֹרֵי קוֹפָה שְׁלֹשׁ וְעֶבְרִים לֵךְ יוֹסִי הַגְּבִילוֹ מִלְקָטָה יֵמֶה כִּי מְשֻׁבָּה שְׁאֵלֹן שְׁלֹשׁ  
מִזֵּת חֲכָמָה מִהֵרָה קוֹטֵי וּמְשֻׁבָּה בְּהִלְכָה מְשֻׁבָּה יֵמֶה לְכָל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל שְׁאֵלֹן בְּ גְמֻלָה לְכָל  
מוֹכֵדֵת אֲדַרְבֵּי טוֹב לֵךְ יִשְׁמַעְלָה חֲנוּת מְשֻׁבָּה לֵךְ שְׁמַעְלָה בְּ יוֹחֵי טוֹחֵה הַדְּבָרָה  
וּמְשֻׁבָּה קְמָאָה וְאֵה שְׁמַעְלָה אִינוֹ מְשֻׁבָּה אֵה סוֹבֵיךְ וּפְךָ אֲמַלְלָה שְׁמַעְלָה בְּ יוֹחֵי  
לְכָל מְשֻׁבָּה בְּ עֲשִׂיתִי שְׁמַעְלָה תְּדוּמָה מִתְּדוּמָה מְשֻׁבָּה שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ  
מְשֻׁבָּה שְׁמַעְלָה בְּ יוֹחֵי לְכָל מְשֻׁבָּה יֵמֶה אֲמַלְלָה לֹן מְשֻׁבָּה אֵה אֵה מְשֻׁבָּה וְכִי יוֹחֵי  
בְּ עֲשִׂיתִי אֲמַלְלָה לֹן וְאֵה אֲמַרְתִּי עֲלֶיךָ לֵךְ שְׁאֵלֹן הַדְּבָרָה וּמְשֻׁבָּה קְמָאָה וְאֵה שְׁאֵלֹן  
מְשֻׁבָּה סוֹבֵיךְ הִיא לְמַשְׁתַּךְ לֵךְ יֵמֶה יֵמֶה עַבְדִּי הִיא טְהוּרָה אִימְתִי הִיא טְהוּרָה בְּשָׁמַיִם  
מְשֻׁבָּה אֵה עֲשִׂיתִי מְשֻׁבָּה כִּסְפָה וְזָהָב טָהוּר הַנְּבִיא אֲמַלְלָה אֵה תֵּת לִי אֵה תֵּת צִוְיָה  
לֵךְ אֲבָא עֲמִךְ וְכִי אֵה שְׁמַעְלָה אֲמַלְלָה הִיא שְׁמַעְלָה לְכָל מְשֻׁבָּה וְכִי יֵמֶה  
אֲמַלְלָה מִתְּנַתְךָ לֵךְ לְהוֹי וְכִי יֵמֶה לְכָל מְשֻׁבָּה אֲמַלְלָה לֹן שְׁלֹשׁ חֲלֶפְתָּה  
עַם אֵה הִיא מְשֻׁבָּה מְשֻׁבָּה אֲמַלְלָה אֲמַלְלָה אֲמַלְלָה לֹן שְׁלֹשׁ אֲמַלְלָה מְשֻׁבָּה  
אֲמַרְתִּי לֹן מְשֻׁבָּה עוֹד מְשֻׁבָּה שְׁלֹשׁ וְשִׁלְשׁ וְשִׁלְשׁ בְּאֵתִי אֲמַלְלָה לְכָל מְשֻׁבָּה אֲמַלְלָה  
וְאֵה לֵךְ מְשֻׁבָּה וְכִי אֲמַרְתִּי לֹן אֲמַלְלָה אֵה כוֹתֵךְ לִי כִלְמִי שְׁבַע עוֹלָם אֲמַלְלָה  
יֹשֵׁב אֲמַלְלָה וְלֵךְ קוֹבֵלֵת עֲלֶיךָ אֲמַרְתִּי לֹן וְהִלָּא כִלְ הַדְּוָחַת וְהַנְּשִׁמּוֹת שְׁאֵלֹן דְּוָמָה  
בְּעוֹלָם כּוֹלָם חוֹזְרִים לְעַמְּךָ וְאֵה עוֹמֵךְ לְכָל מְשֻׁבָּה בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ אֵה וְכִי תוֹרָה בְּכָל  
וְאֵה יְרוּשָׁלַם לֵךְ חֲבָה אֵה מְשֻׁבָּה שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי אֵה  
לְכָל מְשֻׁבָּה הַמְּשֻׁבָּה לְכָל מְשֻׁבָּה שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי שְׁלֹשׁ עֲשִׂיתִי וְשְׁבַע עֲשִׂיתִי  
הַבְּלִי עוֹלָם אֲמַרְתִּי לֹן יֵמֶה לְכָל מְשֻׁבָּה קְמָאָה עַל לְכָל אֲחֵרִים וְלֵךְ קְמָאָה  
אֲחֵרִים עַל לְכָל מְשֻׁבָּה וְכִי יֵמֶה אֵה אִימְתִי הִיא טְהוּרָה בְּשָׁמַיִם

ל' פאחד  
היה פ  
אליה  
ל' כו  
ל' לחיות  
על אחת  
יראת ש  
גשלה  
פ' בה  
ואני  
ביתך  
שלא יאמ  
ל' אומ  
ש' ומה  
בכלי שבו  
ים מטוח  
ש' כשה  
עמך  
ל' ל' ל'  
עמו ל'  
מה יהו  
ש' עבד  
שלוס למה  
ש' ומה  
ומניח  
אין כוונת

ל' פאחד

ש' עבד

ל' פאחד



זאת  
שלה  
הזה  
שבו  
אשר  
היה  
היה  
יוצא  
אשר  
כך  
לחוב  
אבן  
ידה  
יכול  
אשר  
אשר  
אשר  
האדם  
שקט  
התורה  
נמצא  
הולך  
העולם  
תבנית  
לא  
מורה

מיטת עיניו מן העובדות הא לפי שדברי תורה צדוקים טהרה וקדושה לכך  
נאמר ויקים את העם יוכנסו שמלתם אין להם כיבוס בגדים מנחן שהן טעונות  
טבילה דין הוא ומה אם בצעה שאין טעונות בגדים טעונות טבילה כן ששענו  
כיסוד בגדים דין הוא שיטענו טבילה ויאמר משה אל העם הן נכבד ליש יהוה יוכל  
משה אמר רבד זה מפי עצמו תל וכן נכנים כל דש וכתב הין נכנים נטונם ככוננים  
להזדה שזה מה ויהי נכנים האמור להלך קודש שאם לא משה אף הין ככוננים האמור  
כאן קודש שאם למשה ל אומר מקומו מוכרע וקודשתם היום שישבלו ביום ידוע  
ל דע אף כן עזריה אומר מנין למולטות שכבת זדע ביום השלישי שהיא טמאה  
שנהיו נכנים לשלשת א' אל תה אל משה ל ישמעל אומר פעמים שהן ארבע עונות  
פעמים שהן חמש פעמים שהן שש ל עקובה אומר לעולם חמש תם רבנן המלכות  
שכבת זדע לאחד שלש עונות הדי הוא טהרה ואינה כלום שכבר קדחה ואם כלטה  
אזכה בתוך שלוש עונות הדי הוא כדואה קדי וכמה עונה או יום או לילה קימא ליה  
לך לעזר בן עזריה בביצור כרוך שנבעלה באהרן בשבת ביום שלוש עונות טהרה  
ליל שני ועם שני וליל שלישי אם פלטה אותה בליל שלישי שהוא יום שלישי לביא  
הדי היא טמאה ואם פלטה בשלישי ביום הדי היא טהרה שהדי פלטה אותה לאחד  
שלש עונות ויהי ביום השלישי בה הב צדק שנאמר לו מלמד שהזמן והאעשה  
מסייעין את השעה שחיים ניתנין בה לכל באי העולם יכול ניתנה בלינה אל ביום  
ביום ולא בלינה יכול ניתנה בשתיקה אל ויהי קולות וברקים קולות וקולי קולות  
ברקים וברקי ברקים קולות משוכך זה מצד וברקים משוכך זה מצד וכך הוא  
קול ש על המים כול ער וכו' וכלו כלל אומר כבוד מגיד הכת שבוים מת תורה  
הין עונם וברקים ולידת גשמים וכך הוא אומר ש בצאתך משעיר בעל משוך  
אף ארץ בטש גם שם נטמא גם שבים נטמו מים ואמר קול דע אף בגבל החיון  
ברקים תכל וכמו קול שופר היה נשמע בתניד שנן והולך שופר חזק מאד ער  
שרעש כל העולם ונתקצצו כל אומות העולם אעל בלעם ב בעור אמרו לו  
דומה שהמקום מאבד את עולמו במים כענין שנן שג למבול ישב אמר להן  
שמים שבעולם כבד נשבע שאינו מבול לעולם כענין שנן כימי נח

והוא  
והוא  
והוא

זאת לי אש נש אמרו לו וראי מבול שלמים אינו מביא תכל מביא טעם מבול  
 שלמש אש לכס אינו מביא לה מבול שלמים ולא מבול שלמים ומביא לה תכל  
 הזג למה אמר להם תורה הוא נותן לעמו שני ענין לעמו יתקן ואין ענין תורה  
 שנעמו ענין וקושיה אמרו לו אם כן שי יבדק את עמו בשלום ויחדיל כל  
 אשר בה צדעו וכלא דברים קל וחומר ומה ישלף שעתידין ומעוררין למה  
 הו סיב צדעו אמרו דעולם על אחת כמה וכמה וכן הוא אומר משמים נשפטים  
 דין ארץ ודעה ושקטה ל ידעה בשם ר חייוא בר יוסף למה הוצרך דומה למה שנת  
 יוצא לקמפון חיילות מכאן וחיילות מכאן ודמסים מבוא ומביא וכיון תכל תעתי  
 ומה אם בשעה שגוא יוצא לקמפון כך כשהוא יוצא למלחמה של אחת כמה וכמה  
 כך פעם אחת השאיע הקבל את תולו בסיוט ודעו יש את כל העולם כולו לפשיקוס  
 להוביח את כל באי העולם כמה דכתיב בקום למשפט אהים על אחת כמה וכמה  
 ארץ ידעה ושקטה אמר לוי בשם ר יוחנן אם ידעה למה שקטה ואם שקטה למה  
 ידעה לא אמרה הארץ מה אם מצוה אחת קלה שנצטוה עליה אהים הראשונה היא  
 יכול לנעמו ביה ונתקללתי בעבורו ודעת אחריה האומרה בעבון כך מאתים ודבעים  
 ושמונה מצות עשה ושלוש מאות ששים וחמש מצות לא תעשה על אחת כמה  
 וכמה ל יהושע בשם ר לוי אמר לוי כך חזר הקבלה ומייס את הארץ ארץ ארץ  
 ארץ שאעני דבר שי אמר לה הנח שאעתי מה שאמרתי לא אקים לקבל עוון את  
 הארץ בע הא ופון ששאטה כן מיד שקטה ל לוי בשם ר יוחנן אם ידעה למה  
 שקטה ואם שקטה למה ידעה לא אמרה הארץ תומד שאין ושלף מקבלת את  
 התורה ואני חוזרת למיני לכתובות שחיתתי דאמר ל חונא בשם ר אחא מאי דת  
 נאמרים ארץ וכל ישיביה חכמי תנתי עמוייה סלה כבר היה העולם מתקומם  
 והולך לו אולי שעמיו ישלף על הד סיני ואמר בלאש דבר שי נעשה ונש כבר היו  
 העולם חוזר לתוהו ובהו ומי בוסס את הפולם חכמי תנתי עמ סל בזכות חכמי  
 תנתי עמו סלה ל לוי בשם ר יוחנן אם ידעה למה שקטה ואם שקטה למה ידעה  
 לא אמרה הארץ תומד שהגיע זמנה של תקיית המהים שהקבלה מבין שלתבע  
 מורי כל מה שהמקוי בידי כמה ימית וגלתה הארץ את דמיה ולא תכסה עוון על

זה לכך  
 טעונו  
 כן ששענו  
 ש ומה יכול  
 ש ככונים  
 ונים האלה  
 ביום ידעו  
 קטמיה  
 בע עונות  
 ית הוללות  
 ואם כלטה  
 קימא ליה  
 בנות שלה  
 ישי לביא  
 ותה לאח  
 והאעשה  
 על ציוס  
 קולות  
 וכהו אמ  
 עת תורה  
 על משו  
 לבל החיו  
 אר ער  
 מדו לו  
 אמ לה  
 יומי נח

ל

ל

ל

ל

ל

הרובים ופיו ששמעתי אנכי מיד שקטה דא ויחרד כל העם זה היא שאמרת לוי  
והיה חוקי תמוז ואשה מקום בינה חלת מדבר כנגד מת תודה שבשעה  
שאלה חקלל בסיב היה חקול בא להא את הצפון והיו ודלכא את הדום לצפון בן  
לפני הדום היו חולכי את הצפון לדום בא להא את הצפון היו חולכי את הצפון  
למזרח צפון להא את הצפון היו חולכי את המזרח למערב נמצאו ארבעה לצפון  
דכא לצפון כל כך כדאי לקבל את התורה והיו אומרים לו לוי והחבמה מאי תפ  
אמ' ל יספי היה חקול לישראל כמא מה המ' היה כל אחי ואחיי משרלי טועם אמנו  
כוחו הצפונים גפי כוח והצפונים לפי כוח והקטנים לפי כוח כך תודה היה חקול  
נשמע לצפון אחי ואחיי כפי כוחו היא היא דכח קולנו ש כוח אינו לא ככוח שלכם  
אחי ואחיי ויוצא משה את העם ל יספי ויא' היה אומ' שו מסיב בא עלם  
כגלה ואנו אומ' מסיב בא לקבל צנו בשמחה מושלנו משל למה הדבר דומה לחן  
שעמ לקראת כלה מבב ויו שליוצא איה למי מה כבדו שלכם לכך נאמ' ויו  
משה את הע' לק' ה' ויחיצבו ביתח ההר בצפון ועליה מפורש בקבלה יצתו  
הקלע בסתר המדגה ל' לאישר אומ' את דבר זה אמור לא על היום הראיני את  
מלאיך בענין שנ התיצבו וראו את יסועת שו השמיעוני את קולך בענין שנ  
ופרעה הקדוש ויעקו בני ישראל אל ע' כי קולך ערב ותעלשו עתם אל האל  
ומלאך נאם ויאמ' העם ל עקובה אומ' את דבר זה אמור לא לפני ה' קוט  
הראיני את מלאיך בענין שנ וישכם מסה בצק ועצ' מזבח תח' ה' השמיעוני  
קולך בענין שנ ויענו כל העם יחדו ויאמ' כל אש דבר שו נע פי קולך ערב היט  
כל אשר דברו ומלאך נאם באהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמ' לפני שו אחרי  
האמרי את דבר זה אמור לא כדודח הבאים יצתו בחרי הקלע בענין שנ  
היושב על חוג הארץ בסתר הה' או ישראל שיושבין בער עדין שלמלאיך  
עו שגייע אמנו הראיני את מלאיך זה מעשה השמים את קולך זה וצלמוי כו וראי  
ערב ומל נאם לחווייך כמות מעלות ב' ת' המעשה זכר נאנו בעליית כבדו  
עדים מי גדול תלמוי או מעשה אמ' ל' טרפן גדול תלמוי אמ' ל' עקובה גדולת  
ענו כולם ואמרו גדול תלמוי שהתלמוי מביא לידי מעשה ואיך המעשה







כפסא ופרש עליו משיו עכנו וסיככו כדו שלא ילחצוהו המלחמה ופסא  
הוא אום וספתי בני עלך ער עברי כיון שאחז בכפא אמר להם אתם חסידים  
תתפסן תורה בעלזנים וכי מב אתם עליכין ליה אמרו לו ומה כתובים אמרם  
כתבה לא יהיה לך אה אחד עלמי וכי יש עמכם על בתבה לא תשא אית פסא  
לא וכי יש לפועכם מקום שבועה כת בהנא תרעה לא תתפסן לא תגט ופי  
אחד מפל המדות הללו כתבה כבד את אבירך וכי יש לכם אבאם כיון שאמרם  
כך אמרו רבנו שלטולם תנה לנו כדו שיקתפסן בה התחתונים שאין העלונים צדיקים  
לה הוא היא רפת שי ארוננו מה איר שמשך בכלה ארץ וכיון שראו מלאכי מעבת  
טנת לו הקבלה את התורה אפס הם עמדו וגלו לו רוב מסתדין היא היא רפת עלית  
לארס שבית שבי ואם מלאך המות כיון שראה שכלה מלאכים גונו לו מסתדין  
אם הוא גילה לו מסתדין אם לו בשעה שהמבמה באה הקטר קטרת והוא עשית  
כיון שהתחילה המבמה מהוא אום ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותעש  
מעל המ ועקט אל אום ויעמד בין המתים וב הח ותע המ וכך הוא אום ישומו אל  
באמר ויאמר אל משה רד הערבע מי שעלה זרעו שלא יראה ומי שלא עלה זרעו  
שלא יעלה פן יהרסו חלש לדמות שלא יפגרו את התחומין ונפל ממנו רב אה  
רב לא אכלוסין אביר שאם נפל אחו מהן לארץ מעלה עליו כלו אכלוסין לפענ  
לא ונפל ממנו רב ומי שמיעוטו מעטב את רובו וגם כבהנים הנגש אל ש  
יתקדשו ל יהושע בן קדחה אום לו בכודות ל אום זה נרב ואב הוא בשני מקומות  
נאם כהנים ולא נאם נרב ואבי הוא ובשני מקומות נאם נרב ואבי הוא ולא נאם  
כהנים פן יסרף בהם ששלא יעשה בהם פרצה לא פן יפרץ בהם יש שלא  
יפרו צו ויאמר משה אל ש לא יוכל הע לע לו היא של יהודה אום אמ לו הקבלה  
למשה דיני אום לך אבד ואתה משובני והדיני חודר ומודה לרבך כיו אתה  
העדיתי בנן אמ לו כבד עשו להן תחומין ונדרדן ויאמר ש אל משה לך רד ואל  
יכול הכל עלו עמו תל והעם אל יהרסו לעלות יכול כהנים עלו עמו תל ועלית  
אתה ואהרן עמך ואין כהנים עמך יכול אהרן היה עמו במחיצה תל ונבש  
משה לרבו אל ש אמור מעתה מעשה מחצה לעעמנו ואהרן מחצה לעעמנו

כמותו לא  
ער לקוד  
ת האוזן מה  
עין הרים  
הוא המע  
הכל עלו  
ולפניו  
תישבת  
גור גדול  
י קיבלו בן  
ע שהיה  
מה תל בן  
ל שמעון  
האה יענן  
משה ויר  
עם ופנ  
העלונים  
זנים תב  
שמים תל  
כיון שעלה  
כך אמר לו  
ארוננו מה  
שהיא אמר  
בכפא והוא  
שארץ

ל  
ל



עמדות בפנים נכס צרות דא ויבדל אהים מלמדי שהיה אומלל ופגוע  
 ראשו ועל אחרת אחרת דא ויבדל אה את כל הדב הא יכול באחרתה אחרת  
 לו קיבלנו עלינו תל אנכי ש של אנכי היה בכלל ויעא מועא מ הכלל ללמדי  
 הכלל מה אנכי היה לו דיבור בפני עצמו וקבלה בפני עצמו כך כל דיבר ויעד שהיה  
 לו דיבור בפני עצמו וקבלה בפני עצמו מה תל לאמר מלמד שהיה אומלל להן כלל  
 דיבר ויעד על לאו לאו ועל הן הן אנכי ש דיבר אני הוא זה אני שיש  
 רשות יבוא ומחה ר שמועון אומ לעני השחתת עולם כאמ ומחיות את כל היקום  
 אני הוא זה ומי שיש לו רשות יבוא ומחה כיוצא בו אתה אומ לא בשחת ויעד  
 במקום הרך חשך אני ש דיבר צדק אני הוא זה ומי שיש לו רשות יבוא ומחה  
 דא אנכי ש דיבר אה אני על כל באי העולם וכול אה כיוצא בהן תל להיך  
 יכול עניך בפני עצמו תל אנכי ש אלה אני על כל באי העולם הא פיעד אה אני על  
 כל באי העולם ושמי יחול עניך כיוצא בדבר אתה אומ שלש פעמים בשנה יראה  
 בל זכורך את פני אה ש אה אני על כל באי העולם וכול אה כיוצא בהן תל  
 ש אה ישאל יכול עניך בפני עצמו תל את פני האדם הא דיבר אה אני על כל באי  
 העולם וחל שמי עניך כיוצא בדבר אתה אומ כה אמ ש עב אה יש הנני אני  
 אה כל בשר אה אני על כל באי העולם וכול אה אתה כיוצא בהם תל אה ישראל  
 יכול עניך בפני עצמו תל אני ש אה כל בשר הא פיעד אה אני על כל באי העולם  
 וחל שמי עניך אנכי עו אה למד פתח בלגון אנכי ש לא ללמדך שגדול אתה תורה  
 למע הקב"ה ית מאעשה בהאשית שמעשה בהאשית פתח בלגון בני ופתח פתח  
 בלגון ואמני מה פתח בלגון מאעשה בהאשית בני פלגד לך מה בני לא קדמו אה את  
 אחל כך לא קדם את העולם לא אותן האהי שגדול את העולם  
 ל יומי אומ לכל האומות יש דומה בי לכפ דל לראש הו לחיות הו ופתח שאל  
 כל האומות אבל אה זה אין לו דומה לדומה למי כך נקרא על שמו שגדול את  
 לו דומה לדומה לכך פתח אנכי ר לעזר בשם ל אה כל אותן עשרים וששה  
 דור היה אה קדמא תבר למע הקב"ה ואומ למעני רבון העולמים אני ראש לכל האומות  
 ולא בדמות בני אה צבית אמ לו הקב"ה חייך שכל העולם כולו לא נברא אה בדמות

טליתות ושלש עשר  
 פסוקים וכו'

דין אחרים  
 ש מגילת אה  
 יעא ויבדל  
 קולו כד ש  
 יך רעשו  
 מתיים שני  
 יחה נשמת  
 זו שמועון  
 זכ קול ועל  
 גישורה  
 השמועון  
 זון ויבדל  
 שלן לא א  
 ר ויהודה  
 תלקחת לון  
 שן לודעוני  
 לעני אחר  
 ויבדל אה  
 ח כה דיבר  
 לכמה מקל  
 ויבדל וכו'  
 לישאל במי  
 משחקות  
 רשעים היה  
 היה מדמה  
 חקות בפני

ענין







שנאמי שהם היה בעולם לית תורה לישירי ביתר לה הלך יצול בני עשו אמ להם מה  
אתם עושים את התורה אמרו לו ומה בת בה אמ להם לא תקיח אמרו לו כל עצמתי  
שלוהם האנשים לא הבטוח מצוהם את על החרב ואת ועל חרבך תחיה את אנו וכל  
לקבל את התורה אחר כך הלך לו אצל בני עמון ומואב אמ להם מקבל אתם  
עליכם את התורה אמרו לו מה בת בה אמ להם לא תנחם אמרו לו כל עצמתי שלכם  
האנשים איך באין לא מטיפה שלזנות וכל ותהרין שתי בני פוט מאציו ואין חנו  
יכול לקבל את התורה אחר כך הלך לו אצל בני ישמעאל אמ להם מקבל אתם  
עליכם את התורה אמרו לו מה בת בה אמ להם לא תגרב אמרו לו כל עצמתי שלכם  
האנשים איך חייך את מן הגניבה ומן הגזל וכל והוא יהיה פל או ויו בכל ואת  
אנו יכול לקבל את התורה לא היתה אומה באומות שלא הלך הדיבר ויפק על  
מתה מה אם ירצו ויקבלו את התורה וכל הוא אומ יורד על כל מלכי מדף כי  
שמעו אמרי כך יבול שמעו וקיבלו תל ועשיתי צמח ובחמה נקם את הגוים  
אשר לא שמעו ולא דיים שלא שמעו לא הפילו שבע מצות שקיבלו עליהם בני  
נח לא יבול לעמוד עם עד שפירקום ונתגום לישירי משל לאחד ששולח אמרו  
וכלבו והלכו לבוק והטעינו לחמור לתך ולכלב ששם און והיה חמור מהלך  
וכלב ונלהית פידה ממנו סאה ונתנה על החמור אלפ כן היה הכלב מלהית וכך שע  
ושלשי אפ כן ישראל קיבלו את התורה בברושיה ודקדוקיה אף אות שבע מצות  
שנצטוו בני נח לא יבול לעמוד בהן עד שפירקום ונתגום לישירי ופיו שלא קיבלו  
כל האומות בא לו אצל ישירי אמרו למנו רבו העונאים ברח דודי ורמה לך לעל  
או לעמד האומים ערוק מן ריחא ביטח לריחא טבא וכלהי בשמים אותה כך  
לריחא טבא עלי עשור עלינו לקבל עשר הדיברות ועל נבל עלינו להת נבל  
בימות העמר עלי בני בכור ל שמות ל לקוש אומ בשמחה ורבנ אמרתי  
שלא באנגר ליה ופיו שמחה הקלה של בני אית דעת לקבל את התורה באהבה  
ובחינה מתח ואמ להם אנכי יש אהך דא אנכי למנה נאמ אנכי ולא אמ אני  
אמ אנכי ארבע אותיות ללמדך שהקלה מוסך בארבע קצות העולם כן הוא  
ולא ויעת אם לא שמ אלו קצות עולם ש ברח קצות מדף אשר הול מאל





לשלשה וארבעה דורות תל על שגש ועל רבעים לשנתי כגון שיתקיים  
 אבותיה ועושה חסד ללמים יכול ליתמי יקך בלכדי תל ללם דוד יאמר  
 כן הייתי אומ' הא אינו עושה לא בללם דוד ומנין ללמים וללפי וללם תל  
 ללמים לאהבי למי שעושה למט מאהבה ולשומרי מצותי למי שעושה  
 מצוה להודיעך כמרה מעלות יש בך העושה מאהבה לעושה מיראה וללמך  
 שגדית הטוב מרובה יתר מנאית מודענות על אחת מאם מאות דא נא  
 צמקוק הזה ארבעה לאון למה כנגד ארבע מלכויות אמ' הקצה ליעדך דא  
 שלא יטע אהכס לא תעשה כך לא תעשה למה שאני עתיד לפרע אהם כסוף  
 זכית פי אנכי נא לאי ד קוא פקד עון אבת פונו שלנכו וכינני שהוא אב למלכות  
 בצמם זה בכו בלשאר על ששים זו מלכות מדי שכך דת בה ותלת על  
 צמימה על רבעים זו מלכות יון שבת בה וארבעה חשיך לחיותא לשנתי  
 זו מלכות חרום הדשעה שנכה ואת עשן שנאתי ואחד כך ועשה חסד לאהב  
 מוכח אתה למי שאי הקצה משרה שכינתו בציון עדי שהוא נפרע מה האומות וס'  
 הוא אומ' ונקיותו ימאם לא נקיותו ויש שכך בציון לא תשא את שם שרלה לשון  
 איך לשוא אה דבר שלא היה ולא נהיה ולא פתוי להיות היכי דאמי כגון שנשבע  
 שעלה לרקיע או יורד לתהום דא כגון שנשבע על האיש שהוא אשה ועל  
 האשה שהוא איש דא לשוא איך לשוא אה דבר שאיך עדיך שבועה ונסבע  
 עליו כגון שנשבע על האיש שהוא איש ועל האשה שהוא אשה דא איך לשוא  
 לא שנשבע על דבר שהוא מושבע לעשותו שלא לעשיתו אונגל אפד שהוא מושבע  
 שלא לעשותו לעשותו כגון שנשבע לבטל את המצוה או לעשות את הפסדה  
 כל אחי מארבעה דברים לו הוא שבועת שוא ואהבי ללם זיונה מכות ועל  
 שגרתה פטור מכלום פי לא ינקה פי לתוך שנ בחורב תשובה ונקה יכול  
 תהא תשובה מכפרת תל כו לא נקה פי איך זה קל וחומר מעתה שלא תהא  
 תשובה מכפרת לא על דבר שחייבין עליו מיתה לשמים או על כל לזאת עשה  
 שבתורה לא תהא תשובה מכפרת תל כו לא ינקה פי את אשר יש את שם לשוא  
 על זה איך תשובה מכפרת מכפרת היא על כל לא תעשה שבתורה הרי זה קל

דט  
 דע  
 דע  
 דע

קוליס חר  
 עא בכה  
 ער שיטבו  
 עה והעובר  
 יתה והמקבל  
 שלא יענו  
 כי נא איך  
 דא יא  
 אהה הא איך  
 דא חר  
 אחרים של  
 נכונת בו  
 מקור מים  
 לחצוב להם  
 משכיר וכו'  
 יונק אב  
 הוא אומ'  
 עון אביו  
 האב אם  
 יבר דומה  
 ענה ופכר  
 אותו אפי  
 בלכנו אה  
 עונות נפש  
 בלכד תל  
 בלכד אפי

והואר מעשה שיהיה תשובה מכפרת על מצות עשה ועל מצות לא תעשה שיש  
קום עשה אמור מעתה כל שהוא מצא תשא ולאטה עבירות קלות ותשובה מכפרת  
וכל שהוא מצא תשא ולאעלה עבירות חמורות ואין תשובה מכפרת יכול לא יהא  
יוסדיכמורים מכפר תל כי ביום הזה יכפר עלנכם זא לא תשא זה הוא שאמ  
הכית חני מי מלך שאמר ועל דברת שבועת אהים אמר לוי חני מי מלך מלכ  
המלכים בה אשמור אשמור אותו הפה שאמר לוי בסויע אנכי ש דהיך ועל  
דברת שבועת אזה שאמ לא תשא את שם ש א לא לש וכן הוא אומ האומי לא  
תקדו נאם ש אם אפני לא תקונו אשר שמתי חול גדול לים חק עולם לא יעבו  
והלא דברים קל וחומ מה אם הים שלא נכדא לא לעזר ולא להוליד ולא לבד ל  
היך דכית בוש יצו כי אמר ים מעוך הים לתאר לא חלתי ולא ילדתי לא בר  
בחורים דומאמי בתולות העל כ קיים גזירתי וחלק כבוד לשמי אהם אין אהם  
מקיימי גזירתי ותחלקו כבוד לשמי לא תשא את שם ש א לא זא לא תשא  
מטרונה אחת שאלה את דבי יוסי ב חכמתא אמרה לו מה ראה למי להיות גדול  
מכל אותות אמ לה שהוא כדון ודרכו שלכדון להיות עומד במקום גדולה  
ומכדיז ל יושע ב לוי אומ מה נשתנו שתי אותות הללו שבה מכדידי לוי  
לך בא לא שהכדון מזהיר ואומ למי אילף שלא תכשל ותתיר את האסור  
ותאסור את המותר שכל מי שאינו באשה אינו באעשה ואמ ל איעזר כל  
מי שאינו עוסק בתורה סוף באת לידי בשלון שני כי לא ישנו אם לא יענו ונגל  
שנתם אמלא וישל זא לא תשא את ה דעזרא אם בשבועת שקד הבת  
מדיד והלא כצר נאם ולו תשבנו בש לשקר ומה תל לא תשא את שם ש  
א לא לש זא שלא תשא מקבל עליך בדרה ואין את דאני לשפדה ל מנחמה  
בשם ל יעקב בת אל תשא לריב אחד לרב כח לעולם לא תשא דין אחד ודבנות  
מפני מה ס מה תעשה באחדיתת למתו הן שואף לך שאלות מה ארבה  
מנחמה ל מנחמה בשם ל תנחום כח נאם אשה חסר לב כל מי שהוא נוטל  
שדרה בשביל ליהנות ממנה אינו דא כנאם הזה שהוא נהנה מקומה שלאשה  
ולבסוף לוקה דא ונשחית נמשו הוא יעשה כאשה שאמ ועתה אם תשא

חמ  
נא  
קד  
תש  
תש  
וקו  
החז  
באפ  
מע  
גבר  
מקד  
דבונ  
נגל  
אד  
זפס  
בעל  
ומא  
עמו  
לא ת  
לא ת  
גבי  
לי י  
עבד  
זיה  
סליק  
כל

י  
י

ש  
ש  
ש



המאתם ואם אין מחני לא כיהושע שאמ' בי יג' ו' לא כהן כדוד שאמ' ב' א' ו' תי'  
נא יד' ב' ובית אבי ובעמך ישדל' לא למכמה חמ' ר' אבנא חע נקראת קדש' ח' ח'  
קראת קדוש חם אין כך כל המדות שיש בי לא תהא מקבל' ע' ט' ש' ח' ד' ח'  
תשא את שם ש' אמ' ל' ביבי חם בשבועת שקר הכת' מדבר והלא כבר נתא' ז' ח'  
תשבעו בש' לש' ומה תל' לא תשא את שם ש' א' לש' ד' א' שלא תהא עוסק' שלחך  
וקשר תפילך והנך ועוד עבירות' אמ' ל' ינאי ת' ח' ע' ח' ג' ח' ח' ח' ח' ח'  
החזיקו בהם אמר' כדמים עובדא הוה בחי' גבר דעל' לחי' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
באפיק' דאשא והוה גביה פריט' למסקדא על לבי כנשתא אשכח חי' גבר קאים  
מעלו ותפלוי פלוי ואית דאמרי' גיור הוה אמ' ל' ל' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
גברא דהוה נטר כל מצואתא דבדייה יהב ליה פקדוניה בא פוקי שבתא ח' ח' ח'  
פקדוניה וכפר ביה מה עבד ההוא בברא ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
דכונה דעלמא לא ליה הימנות דא לשמך קדישא דחקיק על רישיה הימנות א'  
גמ' ל' ח'  
אדל' ח'  
דפקחא ומ' ההוא מינא ביום צומא לבא והיא יהבא לך אמ' ל' ח' ח' ח' ח' ח'  
בענה מ' שוקא אמרה ליה אפ' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
ומא עסקא תעית ליה עובדא שלי וחבט עמה אמרו הנאי' ונת' פרסאנו נהזור לכוונ' ח'  
עמדו וחזרו לפרסא מכת' אמרו אל תאמ' בגד ע' עשרים וארבעה דורות' ח'  
לא תשא את שם ש' א' לש' רבנ' אמרי' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
לא תשו' את שם ש' א' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
ג' ח'  
ל' ח'  
עבד אצל לביותיה ונסב ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'  
ל' ח'  
ח'  
ח'  
ח' ח'

שה שיש  
זונה מכמה  
נול לא יהא  
הוא שאמ'  
לך מלכ'  
ועל  
אותי לא  
אם לא יעבד  
לא לבד ל  
יתן לך גדל'  
אם אין חתם  
לא תשא  
לדיות גבול'  
א גבול'  
כדיד' ל  
ת האסור  
איעזר כל  
ח יענו ונג'  
שקר הכת'  
את שם ש'  
מנחמה  
אחר הדבנת'  
ח' ח' ח'  
שהוא נוס'  
ח' ח' ח'  
אם ח' ח'

ל' ח' ח' ח'  
ל' ח' ח' ח'







תזונה לא שמענו תל ושמונו בני ישראל את השבת אין לי אדם ונשי ואחיהם לזכר  
אם ענוש ואזהרה למלאכה לילה מני תל מערב עד ערב אם אין ענין לילה  
הכבודים תהיו ענין לליל שבתות אין לי לא מצות עשה ומצות לא תעשה  
אני תל מחלליה מות יומת שבת כפי ל שמעון בן לקיש אומ בנות שבת  
מבך בשל ויום שיהיה אפינפטרפוס אומ לעבדיו עשו עמכם יום אחד ועמי שבת  
ימים אבל הקלה אינו כן לא אומ לישור בני עשו עמכם ששה ימים ועמי יום אחד  
יום השביעי שבת לפי שהיו לא שבת לפי שהיו לא שבת לפי שהיו לא שבת  
שבות כלהיו מה שהיו שבת מאמר את שבות מאמר אמר חנניה מאמר  
התירו דבותינו שחילת שלום בשבת אמר לא בא בר כהנא ל שמעון הוה חמי לא שבת  
משתעיא סגון בשבתא והוה אמר לה אימא שבתא והיא שתתא ל זירא הוה שבת  
אזוי זוי דרבנן אמר להו במטותא מנדבו לא תחלוני לא שבת לפי שהיו  
אמר איבו שבות מן המה שבה אמר בר כיה מעשה בחסוד אחי שיהיה לישור  
בברמו בשבת לידע מהוא עדין וראה שם פרצה אחת ותושב עליה לגרדה בשבת  
ולאוצרי שבת אמר חוס ושלום הואיל וחשבת עליה לגרדה בשבת טוב אינו גרדה  
עולמית מה פרע לוהקבלה זימין לו מתרבה אינך אחי שלנצמה ועלת מאיליה וגרדתה  
מאנה היה ניצון כל ימיו ומאנה היה מתננס כל ימיו מכתא אמרו לא יטויל אדם בשבת  
לידע מהוא עליה ולא במרחץ לחוש בה אשחשיבה וכל השבות שעדין לה  
כן שעבדו ובין שפתעדין לבוא אין מחשבין אותן בשבת לא תעשה כל מלאכה  
ופולא יקרב את הידן ולא ייח את הכלים ולא יעו את האטות תל מלאכה נאמר  
כאן מלאכה ונאמ מלאכה במשכ מה מלאכה האמורה במשכ מלאכה שישעמה  
מחשבה את מלאכה האמורה בשבת מלאכה שיש עמה מחשבה וכל כי היכי דפתחו  
לעול אמר ובכך ובתך יכול בנו ובתו הגדולים כשהוא אומ אתה הרי בנו ובתו  
גדולים אמרין מה תל בכך ובתך הרי בנו ובתו קטנים שלא יאמ לבנו קטן הנכם  
ליפלי זה מן השוק הבנים לי כלכלה זו מן השוק קטנים הבתן לכבות אין שומעין  
להן שאם הן נעונו על השביתתה ופול יחזר אחריהן שלא ושבו חרשים שלא יתנו  
עורות תל אתה מה אתה מדעת עצמך מלאכת עצמך אתה מדעת עצמך

הוא שבת  
לילה דבי  
יהא אמר  
מני שבת  
אפינפטרפוס  
שבת לפי  
ישלל עב  
דולה מלאכה  
ל יוסי הגליל  
שם ויגועו  
אין הקדוש  
שם בראשית  
כהן גדול כנס  
אין ובעני מו  
גמאי אמרין  
שם מצודות  
אפינפטרפוס  
ללא מצודות  
אין לא כד  
אין ששת ימי  
הכלל אומ  
בית ועשות  
אין לא אמר  
תעשה ואמר  
שם שמעון

Handwritten scribbles at the bottom left of the page.







גרי  
ולפי  
לפי  
רעיו  
שכר  
הגמ  
אבי  
לפי  
אני  
מאבי  
מע  
היה  
על  
אמ  
אמ  
מש  
ולא  
קרה  
עד  
טור  
אמי  
קרי  
נכדי  
עבדי  
לשתי

ותם קדשו בבדכה מניחא אמר מקדיו ביום בנעסותו דא קדשו בעשותה ל אס  
בנו שלל יסוי הגלילי אמר קדשו בנר שי הוה האעשה שהדלקתי את הנר בלילי שבת  
היה דולק עי ארצתי שבת ובמוצאי שבת מצאתי מלת שמך דא קדשו ביציות  
אמ ל מנחם מעשה בתופר אחד ברומי שהיה מצבד ימים טובים ושבתות פעם  
אחת הלך ליקח לודג ערב יום הכפורים שהל לחיות בשבת ולא הוה תמך את חי ע  
והוה טליא דאפרטא קאים תמך והוה דין מוסוף ודין מוסוף עי דעבד יהודאי למית  
דנוטא בינינו ונסביה אמ ליה אפרטא לעבדיה למא לא איתית לך נה אמ ליה לא  
תמך דא חנינו והוה חי יהודאי קאים תמך והוה הוא מוסוף ואנא מוסוף עי דעבד יהודאי  
לוצרתא בינינו ונסביה בעי את למיכל לוצרתא דנוטא בינינו אמ ליה לא תמך ליה וא  
חיים ליה אמ ליה איך זיל צוח ליה דפומא אית ליה והוא למלכא אשל צוח ליה אמ  
ליה מה את אמ ליה יהודאי אמ ליה ומהית אומנותך אמ ליה חייט אנא אמ ליה ופ  
את לעי ביומא אמ ליה בעסרת פורץ אמ ליה וכד נש מילעו בעסרת פורץ ביומ  
אפול לטרתא דנוטא בינינו אמ ליה מדי הבלי דשו דנשתעי קומך אמ ליה אשתעי  
ליה מדי חרזם אית לך בשתא והוא חביב עליך סוגן לחיא מפל יומי שתא ואנ  
מיקרא יתה אמ ליה ומא היא חביבותיה אמ ליה כלמא דאנך הטויי בזמי שתא הוא  
ומכר על חוביך אמ הואי והביא רחיה לודין יפטר בשלום מאפרע לו הקלה  
אחר פסליה אשכח בית חרא מרגלית אטיא יטון ממנה היה ניזון ומענה היה מתפלל  
כל ימיו ד ברכיה בשם ד חייא בר ווא לא נתנה השבת אמ לתלמוד תעורר ל חבי  
בשם ל שמואל בר נחמן לא נתנה שבת דא לתענוג ולא פליגיך מאן דאמ לתענוג  
תלמ חכמ שהן עוסקין בתורה כל ימות השבת ובשבת דין באין לבתיהן ומתענגין  
ומא דאמ לתלמוד תורה לו הפועלים שהן עסקין במלאכתן כל ימות השבת ובש  
הן באין ומתעסקין בדברי תורה כבד את אביך זה הוא שאמ דבת יוון ש  
מלכי הרק כי שנינו תמרי פוך אמר מנחם שני דברים שמעו מלכי אומות הש  
אמי הקבל ועמדו אצלתיך וקולפו אותי בשעה שאמ ואת אשר חטאתי הקדש  
שלם ואת המיש יוס על אמרו בעמום שלנו כלמא דנסוב צינורא מן בי קוסר הו  
בית סביא דפרץ וזה מצויץ ואמ ואת אשר חטאתי ואת המיש יוס על ולא ע







ליום אש שפצה ביהם כי של וכל וכל את מוצת בעתה וישתהל מבי ער שיהיה האמיר  
את הבעות שיהי שם מרוח תום יהי רעב בימי דיווי שלש שנים וישתהל וישתהל וישתהל  
לפי שאלו צעו לא לאחר שלש שנים לזו שבטנה דאשונה אמ להם עמו ודאו שאלו שאלו  
עבד על שהשמים נעצרו בעץ על שהשמים לכם כן יתה לבבכם ועצת את השם  
יעמו וצדקו ולא מצאו שנה שנייה אמ להם עמו ודאו שמה יש לכם מרגלי עריות שהשמים  
נעצרו בעץ בלוי עריות שנ ומנעו דבצים ומלקוש לת היה ומצח אשר זונה היתה  
יעמו וצדקו ולא מצאו שנה שלושית אמ להם עמו ודאו שמה יש לכם מוסק ערקה  
בדבים ואינו משלם שהשמים נעצרו בעץ מי שמוסק ערקה בדבים ואינו כדח  
של נשיאים ורוח רגשם אין איש מתהלל במדת שקר יעמו וצדקו ולא מצאו מיכ  
ואילך אמ אינו לא שפיכות דמים מיד של באורים ותומים ויאמר ש אל שאל  
אל לבית הרמים על אשר הוצית את הרבעותם אם כן להורג מר קל ודוג להורג  
אחד אישרדלי לא תנאף מכלל שנ אות ואת הנאף והנאפת למדין עונש אזהרה  
מנו תל לא תנאף מיכ אמ הדיני נואף על מנת להורג כדי זה מותרת תל לא תנאף  
מנו האוכל בקערו ודואה את עצמו כלי אוכל בקערה שלחבירו והיה שותה בכוסו  
ודואה את עצמו כלי הוא שותה בכוסו שלחבירו הדינה מותרת תל לא תנאף זא  
לא תנאף לא תהנה באף מיכא אמרו אסור להריח בשמים שעל ערוה מן העריות  
זא לא תנאף אל תנוח את האף שבוא לעולם זא לא תנאף מדובע שלא ינאף  
לא ביד ולא ברגל ולא בעץ ולא בלבוש שיהי מזנה דבת יריכם דמים מלוא  
ומני שברגל מזנה דבת ואף ברצלים חוטא ומני שבעי והלבו מזנה דבת ולא  
תתורו אחרי לבב ואח עני אש את זנים אח אמ רב יצחק טפח באשה ערוה לוא  
אילימא להסתכל בה והא אמר רב ששת למנה מנה הכת תכשיטיך שפחוק עם  
תכשיטיך שבעים לומר לך כל המסתכל באצבע קטנה שפאשה כלי הסתכל  
באקום התורה לא צריכה לא לאשתו ובקרית שאע אמ רב ששת שער באשה  
ערוה שנ שערך בעדף רעשים אמ רב יצחק שוק באשה ערוה דבת בלי שוק עבד  
נדרות וכת תכל ערוה אמ שאול קול באשה ערוה דבת כי קולך עבד ומאן  
מאה תנו רבנן המרעה מעות מיוז ליה כדי שישתכלל בה אמילן יש לו זכורת

לפי

לפי

לפי

לפי

לפי

לפי

לפי

מעל הוא  
דאייקד  
גם לא כל  
בן מטורח  
מיתת הוא  
גהנם ויש  
גם וירוש  
לא לבוא לית  
ומזמי ליה  
כפול ושתוק  
גם בעיה  
תת זואיה  
אם את מל  
לא כונו לית  
את אבוק  
גדול שהיה  
יום וכי אינו  
חייב צבט  
עבדל שנתות  
עך על מעת  
הדינה מותר  
לא תעשה את  
בעם ועמי  
וך עלויות  
ולעה שהוא  
ש לא יכפר



להם יש לי במה לצדוק את גדוהי האמת שהרי השלכתי גיהם שלשה לאור ועלול חנניה  
 מעשה ועזרתי חק אני הצדוק אתכם אמרו חותך היו ואלשה ואנחנו שנים אמר להם בואו  
 לכם מי שתדעו אמרו יהושע בן יהושיף הנה צדוקי אפטר דבצכותיה נותל עשה לך  
 טיה גדול ונתנך בתוכו והסוּק תחתיה הן נשרפו שנ ונקח מאם קכלה לעל בלות יהוצה לחמ  
 ושימך לה כעיקרו ופחתב אשר קלם מלך בצל באש ויהושע נועל דעת הנה זה אור  
 מוצל מאש קשה הית הזכות שהיא אחד משלשה דברים שפירש בהן הכת מיהנם ואלו  
 הן הבא על אשת איש ובעל לשון הרע ומנכות הרשעה הבא על אשת איש שנרצחה  
 איש אש כחוקו וצדוקי לא תשלפנה כן הבא הבא חל אשת רעהו ובעל לשון הרע דכח  
 אה ותקבל ומה יסיף לך לשון רמיה חצי גבר שנונים עם גחלי דתמים ומנכות הרשעה  
 וכל נבאת ברוח עתיד יעמדו נא וישועו הצדוקי שמ הנה היו כקש אש שרפתם  
 לא תגנב מכלל שני וגנב איש ומכרו ונמ צו מות ואת עונש שמענו אזהרה מעל תל  
 לא תגנב הרי זו אזהרה לגונב נפש אחד הגונב את החיט או את האשה את הגדול או את  
 הקטן אפילו קטן כי יומן הדי זה חייב ולענף ממך הוא אומ לא תגנבו הרי זו אזהרה  
 לגניבת ממון לא תענה ברעך עד שקר את שקד לא מעדיה באיזה עד המקור כל  
 זהב לא ואמר לא ואמר לו מדגבלות מדגבלות לא ואמר לו זהב מכלל שני ועשיתם לו  
 כחש זמם לעל לחיון אם אמת אמר אם מכות מבורת אם עונשין עונשין עונשין  
 שמענו אזהרה מעל תל לא תענה עד שקד אמר לב אחד הכל בלא הקפה בעולמו  
 חוק ממנו שקר שלא בראה לא בני חים מדקן הורה מלכס וכן הוא אומ דתה זה  
 מצאתי אשר בגא דהים חתה אדם ושר והמה בקשו השבונות רבים ואומ מל לא יצא  
 מעמד חן ומאומל לא יצמח עמל ואומ חמת מתרף תצמח וצדוק משמם נשחק לא  
 בט אדם ברה עמל יצלוו חן ובטנם תכף מדמה לא תחמד ולחל הוא אומ לא תחמד  
 לחייב על תחוד בטט עצמה וכל חומדה בטט עצמה מעל התחנה חים סופו לחמוד  
 של לא תחמה ולא תחמד מעל חמד אדם סופו לגזול של ותמדין שדות וגזלו תחמה  
 בלב וכן הוא אומ ביהתחנה נעשך וחומוד באעשה וכן הוא אומ לא תחמד כסף וזה  
 על ולקחת כלף יכול לא יתחנה על צתו לוטלה תל אשת רעך מה אשת רעך שהיא  
 אסורה לך חבך כל יצר שאסור לך אומה אשת רעך שחייבין עליה מיתת בית

למה

למה

למה

למה

למה

למה

למה

למה

מדינה שלמה  
 לזיוי עבירה  
 כך בא לך  
 בעינו נקרו  
 עלי עובא נש  
 בסתרו שלש  
 כי תעשק  
 ועל עצת  
 אותי מש  
 וטרי למרמ  
 שת ויאמר ש  
 שיהן מהם  
 עניניהם בקיו  
 אמר כמון  
 תסור עו  
 ת הפארוס  
 יי שבשה עשו  
 יונים והסדי  
 מעשה מקשו  
 יום קשה ה  
 אחאב בן קול  
 ציהם מה היו  
 יה אומללה  
 ששתתו עש  
 הוא מיו הד  
 ת אנחנו חו





להגן לא תדעו ולא תגו ולא תגו ולא תגו ולא תגו ולא תגו ולא תגו  
 אים באחר מהם סמו למרוץ בכוכב מונע דעה אים סופו לכחוק דעת כפאם יספוק  
 חטאם אלהים וכן גורלך תפיל בתוכינו וכן ואני נאם סופו להגוב דעת אס נחית גלב  
 ותדע עמו ועם מנאמים חלקך מנין גנב סופו לכבד לידי שבועת שנה דבת חולץ עם  
 גנב שנת נפטו חלה ישמע ולא יגיד ל יקי חומ העובר על לא תחמד עובר על  
 עשרת היבנות לא תחמד אנכי וכן העצבת אלוהי נעויה ואת ברית אלהיך שסוף  
 לא תחמד לא יהיה ויהי מקול זנותה ותחנף אתהא ותנחם את האבן ואת הפעץ לא תחמד  
 לא תשא עפו הוא חומ והשביע הכהן את האשה בש' הלה לא תחמד זכר אמל תחומה  
 הדי שזית השתן שלכה ויפיה צ' וגו' אלה אותי עמד והקריב על גבי המזבח ונמצא  
 מחללי את השבת שאין זה מקריב לא תחמד כבד ביום א' גיד ולקיס א' קוסיקיד  
 דיולו מגנבין בשותפה שללו נלו מגנבין בשותפה שללו לאחר זמן נפלה קטטה ביניהם  
 נמצא זה ונגד את אביו סבור שאינו אביו וזה הגב את אביו סבור שאינו אביו לא  
 פחמאלי תדע חזק הוא חומ מחב זנוכי זונה טובת חן בעלת כשמים סוף שאתו  
 פוטה לו כשמים והורבתו לא תחמד לא תנאם ריחא גונה לא תחמד לא תגנב עליו הוא  
 חומ מים כגנבים ימחקו לא תחמד לא תפנה הדי שהוא יודע עדות על אביו סבור  
 שאינו אביו והוא אביו נמצא מעור על אביו לא תחמד כמשמעו כתוב פתתני ש  
 ואת חזקתני ותכלי אמה כנסתי שרף לפני הקלבה רבן העולמים שדלתני בסויע  
 ואמרת לי חזקתני והייתי סבורה שהיא רמה ועכשו חזקתני ותכלי כי אנכי צ'  
 להודי כי קנא שדלתני בסויע ואמרת לי לא יהיה לך אה אהל והייתי סבורה שהיא רמה  
 חזקתני ותכלי זבח ליהים והרם שדלתני בסויע ואמ' לי לא תש' את שם שאלא לש'  
 והייתי סבורה שהיא רמה חזקתני ותכלי כי לא יקח ש' את אש וש' את שם לש'  
 שדלתני בסויע ואמ' לי זכור את יום הש' והייתי סבורה שהיא רמה חזקתני ותכלי  
 מות ימ' שדלתני בסויע ואמ' לו כבד הייתי סבורה שהיא רמה חזקתני ותכלי  
 אביו ואמ' לי ימ' שדלתני בסויע ואמ' לי לא תרעז והייתי סבורה שהיא רמה חזקתני  
 ותכלי שוסך דם האמה באי דמ' ושם' שדלתני בסויע ואמ' לי לא תנאם והייתי סבורה  
 שהיא רמה חזקתני ותכלי מות ימ' ואת הנאם והעפרת שדלתני בסויע ואמ' לי לא תגנב

10  
 11  
 12  
 13  
 14  
 15  
 16  
 17  
 18  
 19  
 20  
 21  
 22  
 23  
 24  
 25  
 26  
 27  
 28  
 29  
 30  
 31  
 32  
 33  
 34  
 35  
 36  
 37  
 38  
 39  
 40  
 41  
 42  
 43  
 44  
 45  
 46  
 47  
 48  
 49  
 50  
 51  
 52  
 53  
 54  
 55  
 56  
 57  
 58  
 59  
 60  
 61  
 62  
 63  
 64  
 65  
 66  
 67  
 68  
 69  
 70  
 71  
 72  
 73  
 74  
 75  
 76  
 77  
 78  
 79  
 80  
 81  
 82  
 83  
 84  
 85  
 86  
 87  
 88  
 89  
 90  
 91  
 92  
 93  
 94  
 95  
 96  
 97  
 98  
 99  
 100

ומה לו ממנו  
 ובחזקה תל  
 ב שדו בקדקד  
 ש שמיריתו  
 תל וכל הש  
 תמורו עבדו  
 דיד וחזקת  
 ד  
 הוא חומד  
 כל בעלה  
 ד לו חזקת  
 תנאם ולא  
 דדי ל חנש  
 שני לחור  
 דנגד חאשה  
 ענין בשר ודם  
 נחר צמ' כיו  
 עממי שטות  
 כנגד לא  
 חנש חתאני  
 לו שבע לא  
 מעלה חני  
 לא תחמד  
 ינו אביו  
 לא תנאם  
 לאמה טא



והייתי סבורה שהיא דפחה חזק ומרוב ומת הגנב ההוא שדלתי בסווי ואמ לי לא תענה  
ברעך והייתי סבורה שהיא דפח חזק ותו ונשייתם ליפאש זמ לע לאחיי שדלתי  
בסווי ואמ לי לא דאמ הייתי סבורה שהיא דפח חזק ותו ונשייתם ליפאש זמ לע לאחיי שדלתי  
לא תקנה כלה טעם כן נאמדו עשרת הדברות כנגד עשרה מאמדות שבהן נברא  
יעולם חכמי כנגד ויאמ' ליהם יהו אורי וכל ויהי לך ש לאור עולם לא יביט כנגד  
ויאמ' ליהם והי רקיע בתוך המ ויהי מבדיל אמ' הקב"ה הו מבדיל ביני לבין ע"ש  
לא תשא כנגד ויאמ' לך וק"ו המ אמ' הקב"ה המים חלקו לי כבוץ ואתם אמ' חולקין לי  
כבוד זכור כנגד ויאמ' לך תר שח האר אמ' הקב"ה הא ברית לך בחולא מא דתובול  
בשבתא כבי כנגד ויאמ' לך והי מאמדות כל הש אמ' הקב"ה הא ברית לך תרין נהורין  
טבין אבנך ואמר' הני זיהי למיקרא יתבין לא תרעח כנגד ויאמ' לך וישרצו האר  
המ הקב"ה אל תהיו כדגים שהגזונים בולעין את הקטנים לא תתאם כנגד ויאמ' לך  
תועת האל נל היה אמ' הקב"ה הא ברית לך מנך כל הוי ותו ידבק באינה לא תגנב  
כנגד ויאמ' לך הנה נתתי לכם את כל ע"ש תע ל חייה הנשאר בגנותי אקור משום  
גזל ושאיתו נשאר בגנה אוקר משום גזל לא תענה כנגד ויאמ' לך מעשה אדם בעל  
כדא אמ' הקב"ה הא ברית לך חביו לא תהיו קהו דשקר עלה כדך לא תחמו כנגד  
ויאמ' לך לא טוב היות האדם לבדו אמ' הקב"ה הא ברית לך זוגך כל אינש ואינש  
ידבק בזוגיה ולא יחמוך הוי מנכון לזוגא דחבריה דא נאמר עשרת דברא  
כנגד עשר אבות שהביא המקום כל על האמדות במתרוס ויהי אב"ה סתמי  
ממת דם בת והפך לים ואריותם ואכלת אמר' כפרעה שאמ לי יארי ואני עשיתיני  
לא אנכי ש ליך לא יהיה כנגד אכיל עמדי עים שהשביע בהקב"ה ולא פלו  
לא תשא כנגד אכיל כנים אמ' הקב"ה כנים חלקו לי כבוץ ואתם אמ' חולקין לי  
כבוד זכור כנגד אכיל עלוב אמ' הקב"ה לא תעזב חולא בשבתא טב כנגד  
אכיל יבד דכיל למען יתכון ימך לא תרעח כנגד אכיל שחן שלא תהא דוח  
ודמו שלא תהא חוש בגומו לא תתאם כנגד אכיל ברד דכיל ויהי ברד ואיש מותקן  
בתוך הברד וכל הוחתה איש איש בחוקו אמ' יהלך איש על הגבלים כן הברא אל איש  
רעה לא תגנב כנגד אכיל אדבה דכיל נטה ירך על אל מל כאל ויעל על אל אמ'

וכ  
ד  
ע  
ש  
ה  
ה  
י  
ל  
ל  
א  
א  
י  
א  
א  
ו  
ל  
כ  
ע  
פ  
ה  
ש  
ל  
ה  
ת  
כ  
ל  
ל  
ה  
ת  
נ  
ו  
י  
י

וכתב בבריתם יעלנו בעש החלוצים ובזאת כנגב" לא תשא כנגד ונסתפח עש אה' הקב"ה  
 אם אין עיר ותך מהירה לך כמזאת הזאת אל תעורה" לא תחמד כנגד חסות בצורות  
 על ידי שהיו המצרים מטומן בזנות לפי כך נמצאו כולם סוחרים" תכליתו קודם  
 שתי המרשינות שהן שמע ויהיה אם שמע בכל יום ללך אומאמצע שיש פה ממש שנות  
 הצרות הנבי כנגד שמע ישלך ע' לך/ לא יהיה כנגד ע' אח' ואומ' המצרים לכתוב  
 י' לכתוב וסל ועב ד' אה' לא תשא כנגד ואהבת את ע' דהיך אמר' מ' ורחים לטוב  
 לא משתבע בשמיה וישקר הקב"ה עב' מחפכמה וכמה" זכור כנגד למשך תשמך ושמ  
 את כל אל' ל' אומ' זו מצות שבת ששקולה כנגד כל המצות" כפי כנגד למשך ירבו  
 ו' יום ב' לא תדעך כנגד ואברתם מהרה מ' דקטול סופיה מתקטול לךך נכדא  
 אדם יחדי בעולם" לא תנחך כנגד ולא תתנו אה' לכתוב ואה' עיש אה' ל' יצחק לטוב  
 ועמא קדקדי ודממש ענה" לא תגב כנגד ואספת דגל ודל' ויעה ולא שלחבידך  
 לא תענה כנגד אה' ע' אה' הוע' את מהל מ' אה' הקב"ה אם היעדת עשות שקר  
 בחידיך מענה אם עלוך טל' היעדת שלא בדאתי שמים וארץ/ לא תחמד כנגד ופת  
 על מזודג בית וכו' וכתביתו שלחבידך" וכל העם כואים מלמד שלא היך בה'  
 פנאי מבבל' שנה סנה הדאית ליעת מלמד שלא היו בה' טיפשי מכלל שנה אה' הסמ'  
 השמיץ את קול' מלמד שלא היו בה' חושש מבבל' שנה ויענו כל העם יחדו מלמד  
 שלא היו בה' אה' מבבל' שנה אה' נטבים מלמד שלא היו בה' חקדים ומצ' שלא  
 היה בה' אחי חושש בדמשו וחס" בשני תל' ואה' בשבטיו כושל' את הקולונ'  
 כוהג שבטולם מה שאי אפשר לדאות את הקול' אבל' כן דאו את הקולונ' ואת הלמידים  
 בשם שמו את הלמידים כך דאו את הקולונ' וירא העם מה ל' עבד גדול דאו  
 ל' ליעזר אה' מנט' שרמה שמה בישל' מה שלא דאו גדול' שהביאים תל' וירא  
 העם מה דאו כבוד גדול דאו" וינוסו אה' לשון ענה לא טיפוש כ' הוא אומ' נוע  
 תנוע ארץ פ' שפור ואומ' יע' לכתוב ולכתוב עמא כנוע ע' יעד מ' הנה  
 ויעמדו מרהוקי למה אה' עריך והלא כבר סמ' ויעמדו העם מרחוק ומה תלומר  
 ויעמדו מרחוק מלמד שהיו הולכין עמים עשר מיל' וחזקת' שנים עשר מיל' על כל  
 ייבוי וייבוי" ויאמרו אל' מש דבר את עמ' ונש' בזו זכו שיעמדו לה' כבואים

פ' שפור  
 וירא העם  
 מה ל' עבד  
 גדול דאו  
 ל' ליעזר  
 אה' מנט'  
 שרמה שמה  
 בישל' מה  
 שלא דאו  
 גדול' שהביאים  
 תל' וירא  
 העם מה דאו  
 כבוד גדול דאו"

לי לא תענה  
 ש' ליעזר  
 אה' מנט'  
 שרמה שמה  
 בישל' מה  
 שלא דאו  
 גדול' שהביאים  
 תל' וירא  
 העם מה דאו  
 כבוד גדול דאו"

וְכִי הוּא תוֹשֵׁב כְּבֹד מִקִּדְשׁוֹ מִשְׁחֵיךְ כְּמוֹנֵיךְ וְכִי אִשְׁרָיִם מִלְּפָנֶיךָ בְּמִלְכָּתִי אֲלֵהֶם  
כְּעֵקֶב מִהַדְחֵה הַקֵּץ שִׁבְחָה הוּא תוֹמֵן וְיִהְיוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּמִלְכָּתִי הָלַל וְכִי וְיִזְכֶּר עַם לְךָ  
סָדֵק אִשְׁרָיִם בְּחִקְיָה לְהֵם וְיִזְכֶּר אַחַר מִתִּים הֵיוּ וְכִי מִהַ לְדָוִד לְאֹמֵר לְמִשְׁה אַחַד דִּיבְדוּת וְהוּא  
כִּי שְׂמֵחָה לֵדָה מִלְּפָנֶיךָ שְׂדֵיךָ סְבוּרִים שְׂדֵיךָ אַחַד עֲתִיד לֹאמֹר לִי יִהְיוּ שְׂעָבֶיךָ לְוִי אֲוֹמֵר  
שְׂעֵי מִשְׁחֵיךָ שְׂמֵעוּן יִשְׁעוּ מִפִּי הַקְּבוּרָה אֲכִיבִי וְלֹא יִזְכֶּר וּמִדָּה נִשְׁמָתִי וְלֹא יִכְלוּ  
לְעֲמֹד וְהִמְדוּ לְמִשְׁה דִּבְרֵי אֵת עַם וְכִי אֲבִיבִי לְמִשְׁה לֹא נִתְּמָה לֵדָה לְאֶחָד עֲשֶׂר הַדְּבָרוֹת  
לֵדָה שְׂמֵחָה מוֹקֵדִים וּמִאֲחֵר בִּתְרוּהָ לִי יִהְיוּ שְׂעָבֶיךָ לְוִי צֶדֶק שְׂיִמְחֶה תוֹדָה צוֹה לְכֹן מִשְׁה  
כִּל הַתּוֹדָה כּוֹבֵה שֶׁשׁ מֵאוֹת וְשֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִשְׁחֵיךָ מִטֵּן תּוֹדָה חִינוּ עוֹלָה לֵדָה שֶׁשׁ מֵאוֹת  
וְאֶחָד עֶשְׂרֵה מִצְוֹת לֵדָה אֵל שְׂדֵיךָ עֲמֵנו מִשְׁה מִטֵּן תּוֹדָה וְאֲכִיבִי וְלֹא יִזְכֶּר לֹא דִיבְרֵךְ  
עֲמֵנו מִשְׁה לֵדָה מִפִּי הַקְּבוּרָה שְׂמֵעֵנו וְכִי וְיִתְּמָר מִשְׁה אֵל הַעֵם אֵל תִּבְדָּאן אִמֵּן לְהֵם  
לֵדָה כִּתֵּן לְכֵם אֵת הַתּוֹדָה וְלֹא עֲשֶׂה לְכֵם נִשְׁיִם וּקְבוּרוֹת לֵדָה לְבַעֲבוּרֵי כִסְדֵי אֲתֵרְכֵם  
לְבַדְלֵכֵם עַל כִּל כְּאִי הַעוֹלָם כְּעֵנִי שְׂעֵי נִשְׁיִם אֲוִיבִי מִלְּוֹךְ לֵדָה כִּי לְבַעֲבוּרֵי נִסּוֹת  
אֲתֵרְכֵם לְבַדְלֵכֵם בְּמִצְוֹת כְּעֵנִי שְׂעֵי כִי אֲכִיבֵךְ מִתְּנוּסָוֹת עַל מִדְּמִיתוֹ וְאֹמֵר בְּתֵת  
לְוִי אֲוִיבִי נִשְׁיִם לְהַתְּנוּסָוֹת לֵדָה כִּי לְבַעֲבוּרֵי אֵת בּוֹדֵי לְשַׁעֲבֵד הַיִּיתֵם שׁוֹבְבִי עֲשׂוּ  
מִדְּמִיתוֹ לְשַׁעֲבֵד לֹא הַיִּיתֵם וְיִזְעַק מֵאֵת שְׂדֵיךָ שְׂלַצְדִּיקִים וְאֶחָד מִדְּמִיתוֹ עֲבוֹתָ שְׂלַצְעֵנִי  
לְעֲתִיד לְבֹא עֲכָשׁוּ אֲתֵם וְיִזְעַק מֵאֵת שְׂדֵיךָ שְׂלַצְדִּיקִים וְאֶחָד מִדְּמִיתוֹ שְׂלַצְעֵנִי  
לְעֲעֹד לְבֹא וְבַעֲבוּרֵי הַיִּיתֵם עַל כִּי לְבַעֲבוּרֵי תִּחַל כִּל שֵׁיט כִּי בְּנִשְׁתַּבְּעֵם לֵדָה  
בְּמִשְׁחֵיךָ הוּא חוֹטֵא תֵּן שְׂלַצְעֵנִי מִתְּנוּסָוֹת טוֹבוֹת נִתֵן לְהֵם הַקְּבוּרָה לְיִשְׁרָאֵל עַל הַיִּיתֵם סוֹיֵן  
בְּיִשְׁרָאֵל לְחַמְנִים בּוֹמְלֵי חֲסָדִים בְּיִשְׁרָאֵל דְּבֵית וּפְעֻלָּה תִּהְיֶה יִדְמִיתוֹ עַל פְּנֵי  
סוֹיֵן לְבִישׁ שְׂמֵינֵי חוֹטֵא וְכִי שְׂמֵינֵי לֹא בְּשֵׁת פְּעֵם דְּבֵד צְלוֹךְ שְׂמֵינֵי עֲמִידוֹ אֲבִי  
אֲוִי עַל הַיִּיתֵם לְחַמְנִים דְּבֵית וְנִתֵן לִי חֲסָדִים וְחַמְנִי שְׂכֵל הַמִּדְּמִיתוֹ מִדְּמִיתוֹ עַל  
בּוֹמְלֵי חֲסָדִים דְּבֵית וְשִׁמְרֵי עַל הַיִּיתֵם בְּךָ אֵת כְּבוֹד וְאֵת חֲסָדֵי אֱשֶׁר נִשְׁיִם לְאֲבִיתֵךְ  
לִי כִּתְּמָה אִמֵּן כְּעֵמִידוֹ יִשְׁרָאֵל עַל הַיִּיתֵם וְאֵמֵר כִּל אֲוִיבִי דְּבֵד עַל נִשְׁיִם וְנִשְׁיִם יִדְמִיתוֹ  
שְׂמֵינֵי לְבֹא שְׂמֵינֵי שְׂדֵיךָ וְהַיִּיתֵם עֲשֶׂה בְּדָשׁ כִּל אֲוִיבִי וְאֲוִיבִי הוּא אֲוִיבִי  
עֲשֶׂה תִּתְּמָה לְבִישׁ וְיִשְׁמֵי אֲוִיבִי מִמֵּה וְנִשְׁיִם לְבֹא יִדְמִיתוֹ מִתְּנוּסָוֹת עֲשֶׂה  
וְאֲוִיבִי לְאֵהָרֵי זֵנֵד דְּבֵית וְאֲוִיבִי עַל כִּי וְכִי שְׂמֵינֵי וְיִתְּמָה לְבֹא יִשְׁלֵךְ מִתְּנוּסָוֹת מִהַיִּיתֵם

חד  
כל  
מרה  
וחה  
אז  
משה  
בעד  
מחי  
לך  
כשה  
לא  
טני  
חתי  
אברה  
את  
ראש  
ועת  
שלא  
היכל  
אנו  
שלש  
לך  
במק  
עונ  
במק  
ללא

חרב אמר לו יוחנן נשבע הקב"ה שהוא מדחילו בידו לעתיד לבית חמוץ שם נע בי  
 כלם בערי תלפשי ואומ' ופיווי שי ישובו ונ' ושמחת עולם על ראשם' ויעשו העם  
 מרחוק מה בני ערד' והלא כבד נחמ' ויעמיו מרחק' אה מלמך שהיו ישראל הולכין עמו  
 והזדי' שנים עשר מיל על כל יוצר ויוצר' ומשה נגש אל העדפל וכול' למען  
 אזל ערפל החיצון ואל אשר שם ה'הים אמור מעתה שתי חומות שלטת להדיד  
 משה מהלך ביניהם עד שמגיע לעדפל הפנימית וכ' שלמה אומ' יש אמר לשבך  
 עדפל מצת' אמרו כל הנביאים כול' לא נתנבאו דה מאחרי ספק לר' את בני  
 מאורות ומשה רבינו מאחרי ספק לר' אחת האתירה אשריך משה כ' עמרו מה לית  
 לך' ויתגר שי אל מוש כה תאמ' אל בני יש כה כלשן הקודש כה בענין הזה כה  
 כסדר הזה כה כמסיקות הללו כה כפרשיות הללו כה ככל אשר צוה יש לא לפחות ולא  
 לחוסר' אחס דאיתם לא מפי עדים ולא מפי כתב' כי מן השם דברתי עם הדי  
 טע פתובין אמר יעק' זה את זה בית אחי אומ' וידד שי על הר סיני ובת אחי אומ'  
 אחס דאיתם כי מן הש' דברתי עם' אי אפשר לומר וידד שכבד נחמ' מן השמים  
 וצותי עם' ואי אפשר לומר מן השמים שכבד נחמ' וידד הכריע מן השמים השמיע  
 את קולו לים וע' ה' את השן הגל' מלמך שהרבי' המקום כה שמים העליונים על  
 ראש ההר וידד עמרו מן השמים על ראש ההר וכ' הוא אומ' ויש שמים וידד ועדפי  
 תחת רגליו' לא תעשו אתי שלח יעשה אדם מזבח כנגד מזבח ושלח' תבנית  
 שלח' ומנוחה כתבנית מנוחה דבב' ל' אחיד' תנו דבב' לא יעשה אדם בית תבנית  
 היכל' אמר ר'א תבנית חולם חצר תבנית עזרה שלח' תבנית שלח' ומנוחה תבנית  
 מנוחה אבל עשה שנה משה ושלשה ושלשה מעונה אבל שלשבעה לא יעשה ואמר  
 שלשה מיני מתכות' דהי כסף ודהי זהב למה בני ערד' והלא כבד נחמ' לא תעשה  
 לך פסל וכב' תל' מה תל' ליה כסף וד' זה לא תעש' לכם שיכול הוהיל והוה' מכלל  
 במקדש יהא מזה מכלל' ברג' ולי' וד' לא תעשו לכם ל' ישאעל אומ' אזהרה שאענ'  
 עונש לא שאענו מכלל' שני ועשית שנים כרבים זהב וכול' הוהיל והוה' באינו א'  
 במקדש אם עבדו ברג' לא יהא הייב תל' דהי כסף ותל' זהב מקדש יהי כסף  
 למה זהב מה אהי זהב הדי הוא בכלל אזהרה והדי הוא בכלל עונש אהי כסף

וכל אלהים  
 יצר עם לך  
 ויצדות ואלו  
 ל' פוי אומ'  
 וכל יכלו  
 ור הוצרות  
 כן משה  
 לא שם מאת  
 לא דיבר  
 ור' אומ' להם  
 ואתכם  
 ובור נסות  
 מר כתיב  
 ונגי' עשו  
 ות' שגדעתי  
 וכל שכל עמי  
 ובעם לא  
 ובהר סיני  
 על פניו  
 ועמרו אבי'  
 דחמיק ענו'  
 אבתוך  
 ויש ידד  
 הוא אומ'  
 וטעוה  
 תעל מהר

גמא

יד

שפ

חורב

הרי הן בכלל חזקה והרי הן בכלל עונש' וא' להי' זהב למנה נחמ' והלא כבר סדמ'  
להי' בסוף פני שהות חומ' ועשוית שנים כרבים זהב' יכונ' שהיא עושה חרבה תל' להי'  
זהב' אם הוספת עב' שנים הרי הן כלהי' זהב' להי' כסף למנה נחמ' והלא כבר נחמ' להי' זהב'  
ומה תל' להי' כסף מה שהתנו בו אחרנו בו אה' שהתנו בו דין' הוא שנאמר בו חם כן  
למה נחמ' להי' כסף לפי שכל בני בית עולמים הם תל' להם שנזכר עושי' חות' שלכס'  
שומעני' אם שנים כדובים כן תל' להי' כסף הוא אם עשו' שלכסף הרי הן כלהי' כסף'  
לא תעשו לכם שלא תאמר הואיל ונתנה תורה רשות לעשות בבית המקדש הרי יע'  
עושה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות תל' לא תעשו לכם' וא' לא תעשו אתי אהי'  
כסף לא תעשו כדמות שאשים שאשים לפי בארום' תנ' התם דמות צדוקת לפני'  
היו לן לדב' האלו' כעניינתו על הטבלה בבית השבט' מראה את ההדיוטות ואומ' להן כזה  
דמות או כזה דמות' ואי שריו' והא' כן לא תעשו אתי לא תעשו כדמות זלא כדמות  
שאשי' שאשמש' לפי בארום כגון חמה ולבנה כוכבים ומזלות להתלמד שאני  
דבתי לא תלמד לעשות אבל חתה למד ללבוש' ולהורות' תנא אידך לא תעשו אתי  
לא תעשו כדמותי ולא כדמות שאשי' שאשמש' לפי בארום כגון חופנים ושרפים  
וחיות הקודש ומלאכי הערת' תנו ללבוש' לא תעשו אתי אה' כן' וליה' זה חם לעבו'  
כבר נחמ' לא תעשה לך כסל' ו' מה אני מקיים' לא תעשו אתי שלא תאמר בדרך'  
שאחרים עושו' לנו אי עושי' צורת חמה ולבנה ודקל' על שער העיר ועל המצוא  
כך אני מעשה תל' לא תעשו אתי לא תעשו ואמילן' לנזאי' תנא כל הפד' צופות  
מותרין חוק' אכר' צופ' חדם אמר' לנז' בליה' דרב' הושע' מפירקיה דאביי שאיש  
לי' לא תעשו אתי לא תעשו אותי' תנו לבטל' טבעת שחותמה בולט' אסור להנח  
ומותר לחתום בה חותמה שוקע' אותה לנחמה ואסור לחתום בה' וא' לא תעשו  
אתי אה' ולי' אהי' כסף' אהי' זהב' הוא דלא ליעביד' זא' דעץ' ואה' שרי' אה' אה'  
רב' אשי' כדיו' שנתאנה בשביל כסף' וזהו' הילת' אה' שבה' אמרו כל דיו' שנת'  
אמרו כדיו' להמנות אסור לעמוד לפניו וכדבדו' וזנו' חכמ' להקל' בו ואמרו תהא'  
מטבחית שלן כמדדעת שנתאמר' רב' אמרי' הנה מיקל' יצא' דמתאני' בכסף תנ'  
ל' יאשיהו טבית שעליון כמדדעת שנתאמר' תנא רב' אשי' זקן' שזאת נתימנה צדוק'  
ועליו

הרי הן  
להי' בסוף  
זהב' אם  
ומה תל'  
למה נחמ'  
שומעני'  
לא תעשו  
עושה בבתי  
כסף לא תעשו  
היו לן לדב'  
דמות או כזה  
שאשי' שאשמש'  
דבתי לא תלמד  
לא תעשו אתי  
וחיות הקודש  
כבר נחמ'  
שאחרים עושו'  
כך אני מעשה  
מותרין חוק'  
לי' לא תעשו  
ומותר לחתום  
אתי אה' ולי'  
רב' אשי' כדיו'  
אמרו כדיו'  
מטבחית שלן  
ל' יאשיהו טבית





ואעשרות השמות ואשמות תלך את ואת' מעל לקומץ וללבונה ומנחת כהניט  
ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים תלך את ואת' מעל לאימורי חטאת ואימורי חט  
אימורי קדשים ואימורי קדשים קלים תלך את ואת' בבילהמקום אשר תעבד  
את שמי מפלל עת לשום את שמו שם ואומ' ושמו את שמי על בעישר יכול לאתקא  
בדעת פהנעם נוגמת לא במקדש בגבול' מעל תל בבילהמקום אשר תעבד את שמי  
אמטולאזכיר אתהשם בגבול' תל' אבוא אף ובדברתוך פרס את המקדא הזה  
וכפכהו ככל המקום אשר אבוא אף שם תזכיר את שמי בדברתוך אבוא אמנו  
במקדש מזביר ככרבו ובאינה ככרבו' לא ככל המ אשר תעבד את שמי רע  
חנניה ב' תרדיון אומ מעל לשלשה שושבין ועוקקין בתורה שהשמינה ביניה סנהא  
שנים ישבו ל' חלפתא איש כפר חנניה אמל' אשמו שנים מעל סנ' תז נדברו וראו ש  
איש הפדעהו ויקטב ש' ושמע אחד מעל תל' ככל המקום אשר תעבד את שמי אב' אף ופ  
ואם מצבה אבנים תעש' לי חובה הנה אמל' חובה או חינו לא רשות תל' אבנים שלמאת  
תכנה את מצבהו לא חובה ולא רשות משום ל' ישמעל' אמרו כל אם ואם שבתורה ד  
חוק משלשה ואם מצבה אבנ' ואם תקרב מנחת כיבוש' אם כסף תלוא את עמי'  
תעשה לי שתיח חובבת והבאת וכוונתך לשמי' לא תכנה אתה קצית שטא יהיו א  
מגדרות באבירה ולא עשויות באסל' ואיך נביתך אותך מן בתולת הקרקע חנ  
על שאגייע' למקום הנכר שאינו מקום עבודה וכו' ומציאת ממע האבנים או  
מביתך אותך מן הים הגדול' מפלל על פי הרבך הג' על ותהל' יכול לא יהיו פסולות  
לא אם כ' נתגזרו בחרב תל' לא תניס עליהם ברזל הדי ברזל כחרב אם סומנו לעשות  
ברזל כחרב מה תל' פי הרבך הג' על לא יוא שרב' ותל' ב' זבי' אמל' מה ראה ברזל לתל'  
אכל מיון אתבות כולם אמל' שחרב עשית אמנו חרב סומ' פורענות ומצבה סימ  
פכה מעבירי' זכר שהוא סימ' פורענות אמל' זכר שהוא סומ' פכה והלא רבנים תל'  
ואומ' ומה אבנים שאינן לא ראות ולא שומעות ולא מצדות על שמשילות פכה ב' ו  
ישל' לאביות שבשמים אמל' הקלה לא תניס עלי' ברזל בני תורה שה' פכה לעולם על  
אחת כנה וכל שנה יגע בה' אחי אבל מדיק' שבעולם' לא תכנה אתה קצית'  
אתה וי' אתה בונה קצית בונה אתה קצית היכל ועזרות וכו' אם נפגמה חכ' אחת

אגמ  
כל אנ  
לאצב  
ותחל  
לא תה  
אקט  
שמי  
האצב  
תעלה  
בבר  
ענין  
לוי  
הוא או  
תעלה  
ולעד  
שלמין  
תקרא  
ואעש  
בטובה  
לוייני  
לא ימי  
ואעוה  
היעת  
אדשו  
סיגלם

ל  
ז

מגמעלה יהא מצבך כולו מחולל תל ותחללה היא מחוללת ואין המצב מחולל מצב אחר  
 כל אבן שנגע בה ברזל או שנגממה עד שתחגור בה הצמודה כספן שלטחיטה פסולה  
 למצבך ולכבש דא ותחללה מנין לכל עבודות שעבד והמצבך מסול שיהיו פסולות תל  
 ותחללה ולא תעלה במעלות על מצבך יכול לא יעלה אבל יהא מותר לידו תל אשר  
 לא תגלה ערותך עליו יאמר זה שרץ כי היית אומ' יכול יהא מצבך קטן ויעמוד בארץ  
 והקטיר תל והעלה הבה את העלה ואת המנחה האז אם כי למה נאמר ולא תעלה במעלות  
 שלא יעשה לו מעלות אלא בונן כבש כמו תל ברומא של מצבך מתמעט ויודי מראש  
 המצבך על הארץ והעולה במעלות על המצבך לוקה ואפילו במעלה אחת דבת' ולא  
 תעלה במעלות במעלת כתר' אשר לא תגלה ערותך עליו זה אפי' עדיך והלא  
 כבוד אפי' ועשה להם מבכסו כדי לפסות בשר ערוה' מה תל' אשר לא תגלה ערותך  
 עליו שכשעולה למצבך לא יהא פוסע פסיעה בקה' לא מהלך עקב בער גודל' אפי'  
 לידו למצבך לעזרות מנין תל על מצבך ונתמר עליו אפי' עליו לא בסמוך לו כי  
 הוא אומ' בבית דלים נהנך ברגש' יכול לא יעשה מעלות להיכל ולעזרות תל ולא  
 תעלה במעלות על מצבך למצבך אפי' אתה עושה מעלות עושה אתה מעלות להיכל  
 ולעזרות דא ולא תעלה במעלות כשהוא אומ' וזכחת עליו את עטניך ואת  
 שלמיך יכול ותפוג אדם לחטא כפי שיקריב קרבן תל ולא תעלה במעלות אפי'  
 תקרא במעלות אפי' במעילות שלא יאמר אדם איני מעלה שקריבה חמוץ שאלך  
 ופעטה ואעלה עולה גדולה וכך הוא אומ' כי אפי' אהבתי לזנות גדול' אפי'  
 מעלה דא ולא תעלה במעלות וסמוך ליה ואלה האשפטים זו אזהרה  
 לאינין שפא יפגעו ביה והינו יתקן היו מתעבם ביה' ופי' אינו אומ' וריב  
 לא ידעת אחריותו ובלעז' יענה את הדין' הרי אפי' יעלונו מענוי הדין  
 ומעוות הדין ואהטיית הדין וזעזעו יקיים די' על ואפילו תל טוב תכל' היא  
 תועת אתי נאם פי' כי יאמר בעל הקדמ' אפי'

### ואלה האשפטים

קדש וזיהום והטוהם מכל עם' ארשון קדוש עמו ומשעים' קדשם בחבלי אהבה ואטובו השביעם' פוגלם ובחרם ומכל משפחות ועם'

ת כהניש  
 אימורי אש  
 אפי' המצב  
 יכול לא תעלה  
 את שמי  
 קרא הזה  
 מצבך אמרו  
 ת של רע  
 ויהי סגפון  
 דא ודא פי'  
 אפי' אפי' ופס'  
 נים שלמות  
 שבתורה דא  
 את עמי'  
 שפא יהיו א  
 הקרקע חמול'  
 בנים אפי'  
 יין פסולות  
 סומנו לעשות  
 זה ברזל לנתן  
 מצבך סימ'  
 ת דברים קו'  
 כפיה בפי'  
 ה לעולם על  
 ה' הגדית'  
 תכל' אחת

יעל  
 יעל  
 יעל







אוסף ענף הדברות העליונים מה הדברות העליונים מקיני אף המשפטים מקיני ו  
הוא אומ' זכרו תורת משה עבדי אשר נתתי אותי בחורב הקיס' ואשל' ואומ' ועם  
הר סיני וקד'ת ופ'ר עמ'הם משמים וקד'ת להם משפטים ישירים ותורות אמת  
חקים ואצות טובים ואלה המשפטים משל לבנו טפאליך יושא ליביית  
בשוקי ראה אותו אהבו שלאביו ונת' בחיקו אבנים טובות ומרגליות כן שבת אש  
אביו וראה אמ' לאשנה שלו פ'ת האוצרות שלי לפני בני והראהו שלא ואמר בלבן  
אהבו שלאבא לא היה לאבא מה לית' כך אמ' הקב'ה לאשה אפ' שנת' כך ות'ר  
ע'ה על המשפטים כך והזהיר את ישראל משמי שלא יאמרו אולי יתרו סג'ת האש  
לאשה לא היה לישראל משפטים לכך נאמ' ואלה המשפטים ואלה המשפטים  
מה פ'ת לאשנה מן הענף מצ'ה אדמה תעשה לי על שם שני עשה צדקה ואשפט  
צדק ל' מצ'ה אמרו ישראל הרי הקד'נות בטיילים אנו מה נעשה אמ' להם ה  
עסיקו בדין ואעלה אני עליכם כאל הקד'בתם כל הדברנות וכך הוא אומ' כי חס  
חפצתי ולא צ'ח ודעת א' משולות למה הר'בד רומה לחכם שהיה לו כן אמ' ה  
אביו עשה מלאכה ופרנסני אמ' לו תיני כול אמ' לו הוי עמל בתורה וכל א'תה  
אותי הלך ועמל והחיה את עצמו ואת צביו' דא' ואלה המשפטים דרש  
קפרא מנת ה' מילתא דאמור' ר' יוחנן מ'הו' בדין דבית ולא תעלה במעלה  
על מצ'חי וסמך ליה ואלה המשפטים אמ' ל' לעזר מ'ט' לדין שלא יפ'ע  
ראשי עם דורש של ולא תעלה במעלות נגל מצ'חי וסמך ליה ואלה המשפטים  
אשר תשים למטהם אשר תלאים מ'ב'עי ליה אמ' ל' י'ג'יה אן פלי הדיונים ת  
חונא כ' הוה נפיק לדינת אמ' אפיקו לי אני ה'ת' מ'ה' ה'יא חוטר' ופנדלי שקו  
ורעו' וכך הוא אומ' וז' צוה את שפטיכם כג'ר מק'ל ורעו'ה ה'ת' מד'ב'ד נא  
ושפ'ר' הגוים לס'כ'ם אן בע'לי מק'ל ורעו'ה דא' אשר תשים למטהם כ  
דוד המ'ב'ול ה'ת' מד'ב'ר יתנא בג'ול הוא המשפט שלא חזר העולם לית'ו וכו'  
על המשפטים ה'ת' כדוד המ'ב'ול ד'ת' מבק'ר לערב וכת'ו מב'לי מ'י'ים לכ'ת'  
יאבדו מ'י'י' זה איני יודע מהוא וכ'שהוא אומ' ואלה המש' אש תש' לס' הוי'  
מש'ב' הוא הדין דא' אש תש' לס' ל עקיב' אומ' אש תשים למטהם ל

תמ  
חיים  
במיו  
לבו  
לה  
אמ' ל'  
אקחה  
תש' ל'  
לך דיו  
על  
איכא  
אחול  
גדולה  
יודע  
כך  
תשיב  
דוד  
כל ה'  
תאמר  
בדוד  
אמ' ל'  
טביע  
לשע  
ואמ' ל'  
כד  
קצ'ע

תמו לפי שהוא אומ דבר אל בני ישראל ותמרת ליה ענה ושלש הדבוע מנין שחייב  
חיים לשנות לתלמודו עי שילמדו תל ולמדו את בני ישראל עי שיהיה סודו  
במיו תל שיגה בפיהם ומנין שחייב להראות לו פנים בה תל ואלה המעשים אשר תשים  
לפניהם ערכם לפניהם כשלה ערוך ל פחרה הוה ליה ההוא תלמודא דהוה תאמ  
ליה הדבוע מאה זמני אמנא חדא אמרו ליה איכא מילתא דמזוה תנא ליה ולא במז  
אמ ליה דדאמנא מאי שגא אמ ליה מההיא שעתא דאמרו ליה לאר דאיכא מילתא דמזוה  
אמרת לדעתאי אמרנא השתא קאיי מר אמ ליה הב דעתך דאתי סך  
קטא ליה הדבוע מאה זמני מחדשינ גמר נפק בת קנא אמר ליה הדבוע מאה שני נחא  
לך דיתוספס על חייך או תתזכי את ודקך לעלמא דאת אמ בעינא דאזכי אמא ודרי  
לעלמא דאתי אמ הקצה תנו לזו וזו דא אש תע לפנ אמ לו סימנה בפיהם  
איכא אמ רב חסדא חי התורה נקנית לא בסימנין וכי הוא אומ אמר לחכמה  
אחורי את ומדע לפניה תקרא עשב מודע לתורה למה הדבר דומה לפלטי  
גדולה שהיא מלאה בנים וקוסמאות ואבסודאות וכל מי שהוא נכנס לתופה לאהי  
יודע לצאת התקחין מההך עושין נותנין סימנין בבניסתך כיו לפיעת ביצאתך  
כך דברי תורה ערוך אדם לעשות להן סימנין בלבו שלא ושכחם דא אמ  
תשים לפנ אמ לו הקצה למשה האיר עיניהם בהם שלא יוצאו היין לא לאמתן  
ודרש ל יאשיה בית דוד בה אמר שי דינו לפקר משפט וכי בבקר דין והלא  
כל היום כולו דין לא אם ברור לך הדבר בבוקר שהוא אור אמרו ואש לאן אל  
תאמרו אמ ל חייא בר אבא אמ ל יוחנן מיהכא אמור לחכמה אחתי את אם  
ברור לך הדבר באחותך גרויה חכמה לך מה התורה אמרו ואם לאו לתאמרו  
אמ ל שמואל בר נחמני אמ ל יונתן כל דיין שרץ דין אמת לאמתו גודם שתשרו  
שבינה בישרל שלן לויים נצב בעצת אל וכל דיין שאינו דין אמת לאמתו בורה  
לשפיה שתתלק מושרל שלן משור עניים מאנקת אביונים עתה אקום ואמר שי  
ואמ ל שמואל בר נחמני אמ ל יונתן כל דיין שנוטל ממנו מזה ונותן לזה שלא  
כדי הקצה קובה ממנו נפשות של אל תקבל לך כדל הוא וגו כי יש יתב דיעם  
קבע את דבעיהם נפש ואמ ל שמואל בר נחמני אמ ל יונתן לעולם יראה דיין

יה מסייע ו  
ואומ וע  
ות חסד  
עא לויית  
אן שבת א  
תמר בלב  
לך ותר  
יו סנה הא  
ואלה הא  
זה ובעמ  
אמ להם  
גומ כי ח  
לא ב אמ לו  
ובלא אתה  
ימים דרש  
גלה באע  
שלא יפע  
האשפטי  
הי היינים  
קנדלי שמו  
מדבר נא  
לפניהם  
ליתו ובהו  
ימים לנפ  
לפנ הו  
לפניהם

75

200

200

200

200





קונה לא תהא קונה מא עבדי עברי תל כ' תקנה עבד עבד מעט כשוהא נאמר לא  
הא נאמר לא כ' תל ונאמר כ' מעט כשכית ד' מוכרין אותו לא יסו מוכרין אותו  
לא תל כ' מוכר כ' אחיך העבד במכירתו בית ד' הכת מוכר ועליו הוא אומר  
כ' תקנה עבד עבדי ואי כ' מי שכית ד' מוכרין אותו לא נעב שח' כ' לעולם על  
אם ח' כ' ונאמר בהגבלתו ד' כ' תקנה עבד עבד עבד עבדי חתה קונה מעט  
ואי חתה קונה חמה עבדייה מעצמה שהיה כד' ומה עבדי עבדי שח' אכין מוכרין  
הדי הוא מוכר את עצמו חמה עבדייה שאכיה מוכרה חתו ד' שהיא מוכרת  
עצמה תל כ' תקנה עבד עבדי עבד עבדי חתה קונה מעצמו ואי חתה קונה  
חמה עבדיה מעצמה עבדי נתמרו מצוות הללו בעבד עבדי בזכותו של  
ד' בזכותו שלא ברחם שהיה מעבד הנבל ד' בזכות ישראל שהיא מוכר  
בלשון עבדי שנ' ויאמרו יהי העבדים כ' עבד' שש שנים יעבד אף את הב' יס  
אף את היוצא תל ועבדך ולא את היוצא מה דאית להביא את הב' ולהוציא את  
היוצא חתה שהיכה הכת איעט אכיה ח' את הב' שקם תחת האב לישועה ולש  
אחזה ואוצות ח' את היוצא שנת קם תחת האב לישועה ולשועה ח' ד' יא  
שש שנים יעבד אפילו ברח שאם ברח חייב להשלים שש עבדוה' ד' שש  
שנים יעבד לרבות את האטו"ל בשוק ורבות את החולה ואפילו על הגטה שהו  
עולה לו א' במעט ד' עבד שגא יאמר יאמנונו לאחר לא יעשו בל  
לרבים ספר לרבים נחתום לרבים שח' לרבים וכו' אפילו היתה אומנותו  
תל יעבד ל' יסו אומ' ובלבד שלא יחזיק לו אומנות שלכלום וכשבועת יט  
יכול בתחלת השנה או בסופה הדי חתה ד' שנת שבע מוציאה עבדים ויוב  
מוציא עבדים מה מעינו ביוכל בתחלתו ולא בסופו אף זו בתחלתה ולא בסופ  
או כל' לדרך הזו שנת שבע מוציאה עבדים ושביעית משמטת מלוה  
אצונו בהשמטת מלוה בסופה ולא בתחלתה או זו בסופה ולא בתחלתה נראה  
למי דימה דע' דבר שתלוי ביוכל מוכר שתלוי ביוכל ואל יביח השמטת מלוה  
שח' תלוי ביוכל אף כל' לדרך הזו דע' דבר שאין ערוך קודם בית ד' או  
שערך קודם בית ד' תל שש שנים יעבד אמור מעתה בתחלתה ולא בסופה

ד' ופשוט י  
השם עבדו  
שניה למכירתו  
מוכר על ופשוט  
הוא יצא ואם  
השם יכול מזה  
שחרור ד' י  
דקום הענין  
שחרור מפיא  
כשנים ופיוכל  
בגמ' יצא אף  
אף אשתו וכו'  
לקחו רבן חייב  
לו משלקחו כבו  
משלקחו רבן רב  
לעבד שלא לקחו  
עמו שתי נשים  
אדוקה ושומר  
יכול אפילו היתה  
ועתה אשתו ע  
עמו יכול אפילו  
אדוקה רבן וכו'  
שח' רבן חייב  
ד' שיהא מעש  
בנו ובנותיו של

לפי דרך קדושה  
התורה והלכות  
ועל





עצומה יכול מפר שיצא לידו בחדש כל היה זכרי במציאתה וידושתה בשפתה  
לכל אם בעל אשה הוא החזיקו הכת לכללן במידוש הדי הוא כבעל אב הבעל זכאי  
במציאתה וכדושתה שלאשתו אף זה זכאי במציאתה וידושתה שלא שוכן  
ויצאה אשתו עמו אל תפדישנו מאשתו ופלה הוא אומ' ויצא מעמד הוא זכין עמו  
אל תפדישנו מבנו' הדכו' את לא אשה יכול הזיה תלל אם חינו לא רשות אדניו  
לו אשה לדבות את הבן' ותק לו אשה בשפחה כנענית הסת' מאמר היה אומ' כפ  
הה כנענית הכת מצדד או חינו מצדד לא כבת הורק תלל אשה וילייה תהיה לאח  
הם בת חורק היאך ולדות לבעל' דא' יתק לו כותה אותה ויבוא עליה ואפלו הי  
כתי' שהוא חסוד בזונה נותק לו שפחה כנענית ויבוא עליה והבנים עבדים חו' וי  
אפלו את לו אשה ובעם משדד' הדי הוא אנתך בשפחה כנענית תלל ויצאה אשת  
עמו בזמן שעמו אשה ובעם הוא נותק לו שפחה ואם לאו חנו יכול' דא'  
יתק לו אשה אשה אחת נותק לו שתי נשים יכול לא יתק לבן חורק שתי נשים תלל חו'  
יתק לו אשה לו אף נותק שתי נשים נותק הוא לבן חורק שתי נשים יכול יתק אשה  
אחת לשנים כדרך שנותק לעבדין הכעננים שפחה אחת לשנים תלל חדניו יתק לו  
אשה אשה אחת נותק לו ואף נותק אשה אחת לשנים יכול לא יתק לעבדין הכעננים  
שפחה אחת לשנים תלל חדניו יתק לו אשה לו אף נותק שפחה אחת לשנים נותק הו'  
לעבדין הכעננים שפחה אחת לשנים' וילייה לו בעם אובנות מקיש כ' לבת  
אח הבת אף לה קידושין על לבן חורק חתי' ויצאה היומנו כגט אף הבן אף לו קדוש  
על בת חורק ואף ויצאה היומנו כגט' האשה וילייה כל בעם שיוולדה כן' ממנו כ'  
מאקום אחד הדי לו עבדים' תהיה לאדניה מלאך שיועאה בלא כט' דא' הא'  
וילייה תלל לאו יכול אם רעה רב' למכור אשתו חינו פשהוא תחתיו יכול הוא לעו  
על ודין תלל האש וילל תלל לאו' והוא ירא ברמן לדבות לו יעויות הרבה בשמי  
ובובל וברגעו כסף ובשטר ובמותר חיו בלא כ' ואם אמור יאמר ע' שמי  
וישנה וישלש' העבד ולא אמה מכלל' שנ' ואף לא מתוך תעשה כ' להעניק יס'  
אף לדעושה תלל העבד ולא אמה' דא' העבד ע' שיאמר כשהוא עבד יכול  
אם אמר בתוך שש' היא נדעע תלל לא חתה חפשי ע' שואמר בשעת יעוואה

אם  
עלת  
דכו  
כדי  
אבד  
את  
כדי  
ואומ'  
דא'  
מזונה  
יכול ל'  
מנה  
כמה  
חיו'  
שלו'  
עניה  
אל ע'  
ואת'  
אבד  
חיי'  
מולם  
הא'  
שיצ'  
אבד  
על פי

ואת אינו אומ' את בקוף שש' אהבתו את אדני את השתי אמ'ל שבאוק שם למו מה  
 עלתה על לבי שאם אינו אהב הואך הוא נרצע מיכא אתה אומ' היה אהב את  
 רבו ורבו איך אהבו היה הוא אהב על רבו והוא אינו אהב את רבו ס' זה אינו  
 נרצע שני כי אהבך לו אשה ובעם ולרבו איך אשה ובעם הדי זה איך נרצע שני כי  
 אהבך ואת ביתך לרבו אשה ובעם ולן איך אשה ובעם הדי זה אינו נרצע שני אהבנו  
 את אדני את אש' את כע' ל' לעשר ב' עזריה אומ' חלה אע' רבו או סחלה רבו אע' אע'  
 נדי זה איך נרצע שני כי טוב לו עאך' והגישו אדניו אל הלה מולכו אע' שלושה  
 ואומ' רבדץ כפיהם' והגישו אל הדלת או אל המזוזה יכול יהא רועעו במזוזה ויך  
 דין הוא עמ' דלת שאיך בה מצות מזוזה ישבה מצות דעיעה מזוזה שיש בה מצות  
 מזוזה אינו דין שיהא בה מצות דעיעה תל' ונתתה באזנו ובדלת בדלת ולא במזוזה  
 יכול לדלת העמ' או בדלת העקוד תל' או אל המזוזה מה מזוזה מע' ומ' אף דלת  
 מע' ומ' איך לי לא דלת שיש בה מזוזה דלת שאיך בה מזוזה מע' תל' והגישו אל  
 הדלת או אל המזוזה ראשונה מה היתה דלת שאיך בה מזוזה' ורצע אדניו רובה  
 איך רבו אחר רבו בתורה לא למעט אדניו ולא פגן אדניו ולא עבדו אדניו ולא  
 שלוחו' אדניו מה אדניו האגור להלך ימנית בגבוה של אדניו אף אדניו האגור כתי'  
 אמית ברבוה שבאדני' היה כתי' אינו נרצע מעט שהוא נעשה בעג' אום נאמ' ושכ'  
 אל משפחתו לחזקה שהיה בה' בארצע אן' לי לא דלת מרצע מע' לרבות את האדני  
 ואת האבית' תל' מרצע או יכול שאני מרבה קיול וסודה ר' אומ' הדי כלל אפרו ופנל'  
 אב מרש' אמורש' שהוא מתבת אף איך לי לא מע' האתבת לתציא את הס' ואת  
 הקיפה' ועבדו יבול אף את הב' תל' ועבדו ולא בנו ולהלך הוא אומ' והיה לך עבד  
 ועולם לך ולא לב' יכול לא תהא דעיעה' וועתה פיוכל תל' לעולם לעולם שנין בל'  
 והלך הוא אומ' ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשובו לרבות את הנרצע  
 שיצא בזבל הוא אומ' נרצע איך קונה עמ' אב בשני דברים במיתת אדני' או בזבל'  
 שדן התלמאיים את רב' יוחנן ב' זכאי אמרו לו מה דאת העבד להידרע פאדניו  
 אבנ' איבדיו אמ' להם אנש' ששמעיה על הר' כיני אנכי ע' אהלך לא יהיה לך לאהים אחרים  
 על פני' ומדקה מעניה ע' אלפנות שאים' קיבלה עליה עול' בשר' ידם אדני' ששמעיה

דה גפא שח  
 הפעל זכאי  
 שבו  
 אובניו עמ'  
 שות אדניו  
 דה אומ' פש  
 יה תהיה לאה  
 ליה ואפלו הי  
 עבדים או יפ  
 וועתה אשת  
 זכאי  
 נשים תל' אדני  
 וכל ית' אשה  
 אדניו ית' לו  
 עבדיו הפעל  
 שם נות' הדי  
 יוש' ב' לב'  
 איך קדוש  
 מע' אדניו  
 דה אף  
 כול הוא לע'  
 דרבה בשמי  
 אמד ע' שמי  
 להעניק יפ  
 א עבד יכו  
 צות יעואר

המעשה  
 קלם פאדניו  
 שיש קדושה



עבדיה שהוא כבושה תחת ידו אמרה תורה יערה אדעכה שאר הנשים לאדם שכן  
ופיער אייערה אנה לה בפני שנים הרי את גזקו שר לי וזיתו עבד ליתך קדושין  
יא יערה מלאך שאין מיטע שנים באחת יערה והפרה מלאך שמצות יערה קודמת  
לאצות פרייה והפרה מלאך שיוצאה כהרעך כספך דא והפרה מלאך שפית  
יא מפריך אותה בעל כרחך דא יערה והפרה אין יעור את בזמן פרייה שאם יערה  
בתוך שש אפלו בסוף פלוטה החזונה הדינה יעור אבל אם יערה אחר שש אין כותב  
יעור לנכדי לא יאמר יבול לא יאכרנה אבל יתנה במתנה תל לנכדי לא יאמר  
לא יאכרנה לאחרים אבל יאכרנה לקרובים תל לעם לא יאמר יבול לא יאכרנה אבל  
יתנה במתנה תל לעם לא יאמר לאחרים מה אני ערוך לומר לקרובים שאין  
נאם לאחרים ולא נאם לקרובים היותי אומ לא יאכרנה לאחרים אבל יאכרנה לקרובים  
יאמר לקרובים מה אני ערוך לומר לאחרים שאין היותי אומ לקרובים האמורים לה  
לא יאכרנה אבל יאכרנה לאחרים האמורים לה ערוך לומר לקרובים אין לי את אמנה  
עבדיה עבד עבדי אנו אמרת קל והומר ומה תאמר עבדיה שהוא דשאי ליערה לו  
אצנו אינו דשאי לאכרנה עבד עבדי שאין לו בן כשות כלל על אחת כמה וכמה ואם  
מכר לא עשה כלום ואינו לוקה בפברו כה כיו שמש טולתו עליה אין יבול לאכרנה  
יא לא יאמר לה כבד כה ר שאעון אומ הדאשון שבבד כה ופירשה אין אתה דשאי  
לשעבדיה מפת אמרו אין אדם מוכר את בלו לשפחה אחר אישות לבנו יעבדה  
יבול בזידה תל ואם אינו לא דשות לבנו ולא לאחין שהיה כדי מה אם הבן שגא  
קמה לו תורה יבמה קמה לו יעירה אח שקנתה לו תורה יבמה אינו ויא שקנה לו  
יעירה תל לבנו ולא לאחין לבנו יעבדה בחיי אבין איערה ואין איערה לאחר  
איתת אביו כמשפ הבנ יעש לה ופוי מה למינו למשפט הבנות משתה לא זה בא  
מלאך ונמצא למד מה אמנה עבדיה היערה אין מונשן אמנה שאר כסות ועונה  
כך כל הבנות דא כמשפ הבנ מה בת אשקוישה אביה חייבין עליה מיתת  
בית דין ואין יוצאה לא בגט אף זו אשקוישה אביה חייבין עליה מיתת בית דין ואין  
יוצאה לא בגט אשקוישה יקח לו יבול בזידה תל אם אינו לא דשות אחת יקח  
לו ולא שלמהקד אחת יקח לו מלאך שאומר לו לקנות חשה אחת לעום אישות

ע שגא שגא  
פרייתו אהו  
אתה מבקש  
את בתו לא  
יחאיר להק  
ופי יאמר  
יבול אה  
מית דין  
במה אם אהו  
וכר ע עמו  
ע ולא בנו  
שכאנית  
אבל משתה  
הבן אהו  
אדם דשאי  
וכר לא  
אחרין דליו  
יה נאם לא  
כל השך ועו  
בגדמן כספ  
ינו ויא שיושא  
יעודה נאה  
יעזר אומ  
היא שחם  
ערה והוא  
אמר ומה אמר

33



אחרת יקח לו הרי הלא כזוהמה זוכקנות בשמור חק זו נקנית בשטר שמה  
 זו פרנסתה בעטן שנ ואשר אכלו שמה ימי פסותה זו פסותה יעונתה זו דרך חרש  
 בעטן שנ אם תענה את בעתי ל ל יענה ל יעקב אומ' שמה כסותה לני השאר תן  
 הכסות שלא ילבישה כסות ילדה בזקנה ובסות זקנה בילדה כסותה ועונתה לפי עונת  
 תן כסותה שלא יתן לה כלים שלחמה בימות הגשמים וכלים שלגשמים בימות החמה  
 תני רב זספ' שארה שלא ינהוג בה אנהג מרסיים שאמשמשין מטותיהן בלב ושיין  
 אשייעא ליה לרב חונת דאמ' רב חונת כל האומ' או אפשי לא אני כבבדי והיא כבבדי  
 יוציא ויתן בתובה לא יגרע ממאד שהוא עובד בלא תעשה איזו היא עונתה  
 כל אחי ואחיו לפי מלאכתן ביצי הטוילתם בכל לילה בעלי אוננות מעמים בשמ  
 החמרים מעם בעבת הגמלים מעם בדרש הסמנן מעם לששה הישים תלמווי  
 הבאים מילי שבת לילי שבת דאמ' ל יושע בן לוי מאי דבר אשר מדין יתן  
 בעתו זה האשמש מטתו מילי שבת לילי שבת לא יגרע ממאד שהאשר  
 עולה עם בעלה ואינה יורדת תגא לעולם יאכל אדם פחות מן הדאילן וילבש  
 בדאוי לו ויכבד אשתו ופנו יתר מן הדאילן לו ותגא האוהב אשתו כרסון והאגב  
 יתר מגבון והמדריך בנו בדרך ישרה והאשיות נשים סמוך למדק עליו הפת  
 אומ' ומקדב בןך ולא תחטא ואם שלש אלה לא יעשה לה ל ליעזר אומ' זה  
 שאר כסות ועונה אמ' לו ל עקובה מה את צריך והלא כבר נאמ' שארה כסותה  
 ועונתה לא יגרע מה תל שלש אלה אמר מעתה לא יעשה לא הוא ולא בנו ולא  
 בריה' ויעתה חנם מה את צריך אם ללמד שתהא יוצא בסוף שש הרי  
 כבר נאמ' כי יאכר לך אחיך העב ועב שש שנים מה תל ויעתה חנם דיבה  
 לה הכת יעיתא אחרת ויעתה חנם לו ימי הבקר איך בסוף לו ימי הנעורו  
 מכאן אמרו ותינה אמה עבליה על עבד עבדי שהיא יוצאה בסימנן  
 אכה איש' איך לי לא מכה את האיש מכה את האשה ואת הקטן מעט תל  
 בויבה כל כפס בין איש ובין אשה ובין אדם ובין איש לא האיש המכה אשה  
 המכה מעט תל מכה בין איש בין אשה אם כן למא נאמ' איש שיכול אמר  
 הכה את הנפלים ובן שמנה יהא הייב תל איש מה איש מיוחד שהוא בין

קיים  
 שיה  
 באה  
 נקם  
 צדקה  
 לא צד  
 צדקה  
 אמת  
 173  
 ואת  
 נביא  
 אתכם  
 שיעש  
 צפו  
 אנו  
 אם א  
 ועקד  
 אכלה  
 איש  
 את ע  
 ואמ'  
 בא  
 פל  
 איש  
 אנו  
 מצות

לע  
כסות

תל

אומ'

קיימה יצאו נפלים וכן שאונה שאיך בע קיימה ומת מקווי שאינו חייב ער  
 שימות מבח אתה חומי הכהן וכן אחר וכלכל האחרון חייב מות ומת איך חנו יודע  
 בזה תהא מיתתו שלזה הדי הוא חומי מקם ינקם ונחמ להלך והבאתי עליכם חרב נוקמת  
 נקם ברית מה נקיימה האמורה להלך בסייף חף נקיימה האמורה כהן בסייף ואשר לא  
 ערה היה בכלל ויעז לטעון אחר שהוא כעניינו יתא להקל ולא להחמיר ואשר  
 לא ערה איך אשר לא ערה לא שלא נתכוון לו כן הוא חומי או השליך עניו כל כלי בלא  
 ערה והלחים חנה איך חנה לא שמשדקיה לו כן הוא חומי כי איך יענו נא גאון פי  
 אמתנה הוא לי וכך הוא חומי בשאשן כי תאכל הוא אבקש מפלשתים והלחים חנה  
 לזרזי מרגלתי זכות על ידי זמתי וחובה על ידי חייב זה הוא ששל טרובינוס את חוליקה  
 ואת פמוס אחיז כשגשה עליהם מיתה אמילת) חני בנן סלנב וכדנער ואתם בנין שלח  
 נכיה מישל ועזריה יבוצמי שניצול את חנניה מישל ועזריה מיד נבוכדנצר ויצול  
 אתכם מידי אמדולו כבוכדנצר זכה לעשות נסם על ידו וחנניה מישל ועזריה זכו  
 שיעשו לה נסים נבוכדנצר זכה שלא נתחייב לשפך דם כקי וחנניה מישל ועזריה  
 זכו שלא יהרגו כחייבי מיתה איך חנה כדאי ליעשות ניסים על ידיך ואנו חייב  
 חנו כדאי שיעשה לנו נסים חנה נתחייבתה לשפך דם נקי ואנו נתחייבנו מיתה וכי  
 אם איך אתה הורגנו איך חנו מצרים איך חנה באה עלינו ואנו מתים איך נחשיב  
 ועקדבים נושכי חותנו ואנו מתים כתוב בתנ"תנו ואשר לא ערה והלא חנה לידו  
 מרגלתי זכות על ידי זמתי וחובה על ידי חייבי ופשנמות תדע שאנו בנין שלח  
 מישל ועזריה לא מתו עד שצאת עליו דיופלי אדומי ונתנו את כאשו והיו מחטטין  
 את עינוי ושמתי לך בחיץ מלצא שאגלתי למצור מקום נאמ כן מקום  
 ונחמ להלך מקום מה מקום האמור להלך עדיהלויים קולטין את מקום האמור  
 כהן אחנה לוידה קולטין שאה שם תהא יחיד שם תהא קבורתו ופייסיה אנש  
 על דעו להדגו בעדמה איך חנה לא בשאש בנפש פטן שנ כדורן דברו הנביא  
 איש פדט לקטע על דעתו מרט לאחר כן על דעתו מסדו לבר תושב מוציא  
 חני את אחרים שאיך להן מצוות כושדל עד איך לא מוציא את בר תושב שיש לו  
 מצוות כושדל תל דעו מרט לאחרים דעו מרט לבר תושב להדגו בעדמה

שארה  
 ידך ארץ  
 השאר  
 ירה לפי עונת  
 בימות האמה  
 כלכלו שייך  
 והיא כבדו  
 היא עומת  
 עמים בשמ  
 שים תלמוי  
 מדין יתן  
 שהאשר  
 לו וילבט  
 גופו והאמת  
 עליו הכת  
 שר חומי זה  
 זרה כקות  
 ולא בנן ולא  
 שש הר  
 אב דיבה  
 כי הנעור  
 אינני  
 על מצב תל  
 לכה אשכ  
 שיכול אשכ  
 שהוא כן

שם שלחן



ענין

זה עזיה דבר בשעת אור האבן עזיהו" אהזיק בפלך זה זאש דבר אור יאש  
 עשו שמים ונפול בחדב זה יאשיהו דבר ועדו האורים לאמך יאשיהו מגא עשאו  
 אין ככבדה יעל יעמעל שלש מאות חנים ירו באשיה ש" וחדר לחם ע יויכ  
 וכל אור וחרוחרת תמיד נתנה לו מאת האבן" ומה אביו ולא אביו אמנו  
 ולא אם אמנו ולא אם אמנו אביו ולא הפסק אמנו ולא הפסק אביו ואם אמת יא  
 יכול לא יהא חייב עד שיכס שניהם כחדר תל ואמה אדם יומת ואפלו אחד מתם מה  
 תל אמה אביו ואמו יכולה גיורת שהיתה הודתה שלא בקחשה ולודעה בקדושה יכול  
 יהא חייב עלמכת אמו תל ואמה אביו ואמו את שהייב על מכת אביו חייב על מכת  
 אביו אינו חייב עלמכת אמו יכול אם הבן לאחר מיתה יהא חייב ודין הוא ומה  
 קלה שאין נכבדת בכל חובין עליוה לאחר מיתה אמה שהיא נכבדת בכל אינו דין שיהא  
 חייב עליוה לאחר מיתה תל אמה בהמה ואמה אדם מה אמה בהמה אינו חייב לאחר  
 מיתה אם אמה אביו ואמו לא יהא חייב לאחר מיתה" יכול אם הבן ולא עשה בה  
 חפודה יהא חייב תל אמה בהמה ואמה אדם מה אמה בהמה אינו חייב עד שיעשה  
 כח חפודה אם אמה אביו ואמו לא יהא חייב עד שיעשה בה חפודה מיכאן אמרו  
 אינו חייב עד שיוציא טיפת דם או עד שיעדר הדם" יכול אם הבן חות שוגג יהא  
 חייב בתשלומין תל אמה בהמה ואמה אדם מה אמה בהמה לא חלק בה בין שוגג  
 למזיד לחייבו בתשלומין אם אמה אביו ואמו לא חלק בהם בין שוגג למזיד לפטרו  
 מן התשלומין והוא הדין לכל עבירה שיש בה מיתה שאין בה תשלומין" אור ומה  
 אין אנו יודעין במה תהא מיתתו שלשה תל ואהבת לדע כמו בדר לו מורה  
 ישה והיזה זה חנק" ל אומ לא אפני שהיא יפה לא שהיא מותרת פתם וכל מיתה  
 האבודה בתורה פתם היא חנק" מעין לא יכולת להמיתו בחנק המיתו באחת מכל  
 מיתות בין קלות בין אגורות תל אור ומה מכל אקום" ונגב איש אין לו חלא  
 נגב את האיש הגונב את האשה זאת הינטף נגב תל כי יאמא איש נגב נגב בין  
 איש בין אשה בין קטן אין לו לא האיש הגונב" אגשה הגונבת אגב תל גונב בין  
 איש בין אשה אם כן למה נאמ איש שיכול אפלו נגב אתה נגלים וכך שאנה יהא  
 חייב תל איש מה איש מיוחד שהוא כן קיימה יצאו נגלים וכך שאנה שאינו כן

י"ג

י"ד

אמת ומה אמנו  
 ולא הפסק אמנו  
 ולא הפסק אביו

עליו בתקונו  
 שלי מהאין  
 גלו הראונו  
 ית ומהו ית  
 ש אמר כן  
 ע ודקרו שט  
 אומ וית ד  
 היה שוגג ה  
 כהן ועבוא  
 ו דותן אות  
 ומה שבת  
 שידחה אות  
 ש שאר המעו  
 נגשים  
 נלמות  
 יש מדבח  
 קדש בית ש  
 דא מעט  
 ונתב טפס  
 נמי שאמנו  
 למגד הונו  
 יבר יחב ו  
 ד אמר ומה  
 גשירות  
 שית והמש  
 מצודת





הן באין לידי אמונה ואחר כך הן באין לידי מכות ואחר כך הן באין לידי עונש כי  
וישן אנשים אין לי לא הנשים מנין לרבות שתי נשים איש ואשה תל ונקמה האלה בין  
איש בין אשה מה תל אנשים ולא שוורים שהיה בדין ומה אם במקום ששור  
על נזקי עצמו חייב על נזק שורו וחמורו כן שחייב על נזקי עצמו אינו דין שחייב  
על נזקי שורו וחמורו תל אנשים ולא שוורים אמרו בהמה שחבלה פהים אם  
תמה היא משלם הדי נזק מפנה אם מועדת היא משלם נזק שלם ופטור אם רשעה  
ואם הבושת ואם העדר ואם הרפוי שהתענה ודברים אלו אין חייב בהן לא אם שבו  
והכה איש פרט לחטא דעיה פרט לאחרים חת העזו פרט לבר תושב כחטא  
בארץ אין לי לא אבן ואברף המיוחדין מנין לרבות כל ובר תל ונקמה האלה בכל דבר  
מה תל באבן או באברף שאענה התיאני אימ מה אברף מיוחד שמשור לטעים ולעדה  
כי כל צד שמשור לטעים ולעדה ולא ימות יעבדו את האם את שטור מצא אמו  
האכה את חבירו אומדן אותו אם אמרוהו לחיים נותן האשה דברים ונפטור ואפלו  
הלה המוכה והבבירות מחמת האכה הדי זה פטור ואם אמרוהו למיתה אסרין את  
האכה בבית הסודר מיד וממתנת לזה אם מת ירגם האכה ואם הקל ונתקם למאה  
שטמה והלך בעוק של רבלין בעאר הפרזים משלם האכה האשה דברים ונפטור  
אם יקום והתהלך יכול אמנה זו למנה צד תל בחוף אין לי לא חוצה מנין לרבות חצו  
אמתו תל אם יקום והתהלך קטע ידו וקטע רגלו שמע אנו אין בזה על משענתו תל אם  
יקום והתהלך בחוף מה תל על משענתו על בודץ הכת קרא בןו משענת ונקמה  
אכה אם ל נחפיה אם לאו מה עלתה על לבו שיהא זה מטייל בעוק וההבאונתה לא  
אפלו נתיק ואת מחמת אכה ראשונה הדי זה פטור ונקמה האכה יכול מצלום תל  
מן שבתו יתן את שבתו לא בטולתו של ובוים השביעי שבת ונפש אין לי אשה  
מן צפר בשבת ופני מנין תל יתן דין שבתו יכול יהו רואין אותו כלו עשה פלג  
ביום וכלו עשה שתים פלעים תל ונקמה האכה דין שבתו יתן שבתו אחרונה יתן  
שבתו ראשונה לא רואין אותו כלו חבר שומר מקטאות ויודלעות ואם תאמר  
למה מדין הדין לא לקחה שכבר נתן לו דמי ידו ודמי רגלו אבן וצמחה ידו  
אם וצמחה רגלו ואפלו עשה עשר פלעים ביום נותן לו כפועל בטל שטמותה מלמדה

ומנין שאין  
עוין בין  
אמור פוק  
ולאחזי מקח  
אעינו בעני  
ידו מגיד ש  
ש בנש והת  
קרויים מת  
ל מות יומ  
לא הקפח א  
שניהם כח  
מן יכולת  
תל מקלל א  
ובעל חל  
ב ודין ה  
הבת בכל  
ל לאחר א  
איש כי יק  
הא מיתת  
ימיהם הא  
עשה שה  
נו באחת  
בין אנשים  
אברהם ו  
ואומ כי  
אנשים ב

דק שבתו יתקן ודמא ידמא עלונו בן ימחים מהמת המכה ונסתרה המכה  
 חייב לדמאתו ולית לן שבתו שלא מהמת המכה חייב לדמאתו ופטור לית לן שבתו ודמא  
 ודמא לית לן שבתו ולא שבת שבתו. ודמא ידמא והוהר ומדמא או בול אמילתו כד  
 עבד עבד הכרי הדוסא ואכל דבש ומיני מתוקה שהדבש ומיני מתוקה חשיב למכור ואגות  
 ופעולתה מכתו גדמותו והא חייב תל דק יתקן ודק דמא דמא ודמא ידמא התנה ביינעו  
 נתפסד שות לדמא לדמא. וכי יכה איש את עבדו או את אמה יבול בעבד ואמה יתקן א  
 העבדיה הבית מוכר תל עבד ואמה עבד ואמה שתודית שוה זו לזו יצאו עבד ואמה עבדים  
 העבדים שאין תודית שוה זו לזו עבד ל והוהר ל שמעון אמה הכרי הוא אמה כי כספא אנשים  
 הוא יצאו עבד ואמה העבדים שאין לו בכה כספא. וכי יכה איש את אמה או את אמה  
 אשה מעט תל נקם ונקם בן איש בן אשה מה תל איש מדב פקט בעבד או אמה של ב  
 לא בעבד מעט לדברת בן דבר תל נקם נקם בכל דבר מה תל בעבד לא לו ארס בול א  
 בעבד הוא שיש בו דין יום או יומים אבל אם הכהו בסקט וסייף וכוונתו בכה ואם שוחר  
 הוהמתה אינו בדין יום או יומים לא אפילו מת לאחר שנה הוא כהרג עניו. ואם אשה  
 תקת שיהיה עניו והלא אפילו מת לעשר שעות הדין זה חייב מה תל אמת תהא אשה  
 ודו לא אם אינו עניו למדה תנאו עניו לשם כבוד מכת אתה אומא האומר לה ביה עניו  
 עבד זה מכור כך לאחר שלשים יום לא יעזר אומא זה שיה אינו בדין יום או יומים עניו ב  
 הדמא עניו שאינו תחתו והשני מפני שאינו עבדו נקם ונקם נאמרה כאן נקם ונקם  
 ונאמרה להלך והבאתי עליום חרב נקמת מה להלך סייף אף כהן בסייף יכול לעשר בעלה  
 בל מכה גזוף בה כדי להמית כמכה שיש בה כדי להמית ודו הוא חייב בעבד ודו  
 וחייב בעד חורין מה כן חורין עד שיהיה כמכה כדי להמית אף בעבד עניו שיהא עבד  
 בעבד כדי להמית יום יכול יום אחרי לך וימים או יומים יכול שני ימים תל יום לא נק  
 אמור מעתה יום שיש בו שני ימים הוה חומ מעת לעת יעמד לא יקם לא יהרסך הדי  
 בסייף כי כספא הוא יצאו עבד ואמה העבדיה שאין לו בהם כספא כספא פדמא ח  
 לשוקטא הוא כהן לאי שהעניו עבד והעניו כן חורין. וכי יצאו אנשים לעשרת שלש  
 את שאין מתעניו למתעניו כי יצאו אנשים ונגמון אשה אנשים מתעניו כן ח  
 ונגמון אשה הדין אין לו לא עבד יצאו שעשה את שאין מתעניו כמתעניו אף את יד

עניו

דה המורה כי ירבו עשה את שתי מתכוין במתכוין תל כי ינעו כי יעשו מעת היא  
לית לן שני מדינה ומדינה היא מצות מה כבי ינעו אנשים נעשה את שתי מתכוין במתכוין  
או יבול אפי' כי ירבו עשה את שתי מתכוין במתכוין כן הוא נותן נזק וצער ולהלך  
השני למכור ולמנות שבת ורפוי מען לית את האמור שלזה בזה ואת האמור שלזה בזה תל  
ולפי התורה כי ינעו אנשים וכו' ירבו אנשים והלא מצות היא מדינה ומדינה היא מצות  
בעבד ואמה לית את האמור כן להלך ואת האמור להלך כן כי ינעו אנשים אין לי אלא  
באן עבד ואמה עשים מען לדבות שתי נשים אשה ואיש תל ענוש יענש בין איש בין אשה מה תל  
אנא כי כספ' אנשים ולא שוורים אלא שורו שנגמ' את האשה פטור מצמי ולדות אלו נאמ'  
לפי דא תי' נכפו אשה וצמי ולדיה ולא יהיה חסון הייתי אומ' עבד שיהי' לה שני ולדות ובעל מען  
בעבד איש לא בעל ואין לה ולדות ישלה ולדות ואין לה בעל תל ונכפו אשה הרה מכל מקום  
דא לן אלא כולל אין כל הענין מדבר דא בבית חורין מען לדבות את הגוורת ואת השמחה  
ועצ' בה' ואת השחרות תל ונכפו אשה הרה מכל מקום ולא יהיה חסון שנמע את חסון  
יג עליו ואת אשה או חסון בולדות תל מכה איש כדע' בולדות הא מה תל ולא יהיה חסון  
ה' תל ואת תח' אשה ולא בולדות ולא יהיה חסון ענוש הא אם יש שם חסון אין נעש'  
ואל לח' ביה' ענוש יענש בין איש בין אשה ענוש כספ' ובשנה כספ' כאשר ישו'  
יום או יומ' ענין בעל האשה יכול אם אמ' מנה הנתנות מנה ואם אמ' מאה מנה יהא  
מאה כן נתן מאה מנה תל ונתן במלילים צד ייטב אם כן כמה נאמ' באשד יש עליו  
יג יכול יעש' בעל האשה לומ' שדמי ולדות לבעל ואם אין לה בעל הדי הוא שלה' ואם  
יוב בעבד ועין יהיה ונתתה נפש וכול' הדג אדם ובהמה כחוד וקטע ראשן שלזה א'  
בד עבד שיה' אעבען שלזה כחוד וכול' יהא חייב מיתה ותשלומין תל נפש תחת נפש  
ימים תל יו' לא נפש תחת נפש ובהמה ולא נפש תחת נפש ועין אכל הדג אדם ואחר  
קם לא יהא כן הדג בהמה קטע ראשן שלזה ואחר כך קטע אעבען שלזה חייב שני  
ק' כספ' פ' אש תחת נפש ובהמה נפש תחת נפש ועין זה הכלל כל שיש בו עין מיתה  
נשים נעש' תשלומין כחוד עין במיתה ופטור פ' התשלומין עין תחת עין משלם  
ם מת נעש' חסן עניו תעש' יכול סומא את עינו נסמא את עינו קטע את ידו נקטע  
מתכוין מען את ידו שבר את רגלו בשבר את רגלו תל מכה אדם ומאה בהמה מה מכה









מפני לרבות קטף וקטנה טומטום ואגודת נפתל את הישן את אשה זמנת  
סקול יסקל השור לעשות שאר בהמות כשור אין לי לא שבגשמי סוף  
למדות ולדורותיה וערובותיה תל סקול יסקל ולא יאכל את בשרו אלא יאכל  
ושי אין חנו יודען שהיא נבלה ונבלה חסודה בחבלה מנה תל לא יאכל את בשרו  
אגוד שאם שהטו משנבמר חנו בשורו חקור באכילה וכול אם שהטו עץ שהטמו  
חנו יהא חקור באכילה תל סקול יסקל ולא יאכל את שהוא בפלל סקילה בשורו  
באכילה ואת שאינו בפלל סקילה בשורו מותר באכילה לא יאכל בשורו אין לי לא  
פחד אנו ליתק בידים ועצמות חרנים וטלפים פונעם בבשר תל את בשורו את לית  
לא יאכל בשורו חפלו לכלבים הרי זה בא לאסרו בהמה ובעל השא נקי  
שאי אומ נקי מדמי כולו כאדם שאומד יתא איש מלונ נקמנכסיו ואין לו בהם  
גמה שבכלום ל לעזר בן עזריה אומ נקי מדמי ולחת ל לעזר אומ נקי מדמי  
ואם שור נבח אין לי לא שבגח והוא תם אנו ער שיעידו בו תל אם שור נבח  
הא נדמי ולא ספק תמות הרי שנים שלשום הרי שלשה מלמד שאין גשמה מעוד ער  
שישדו בו שלשה ימים זה אחר זה והואך ימצא מעוד והלא משבגמית הוא נסקל פמ  
שהרב שלשה גוים ואחר כך הרב ישלף או שהרב שלשה ישראל טרפה ואחר כך הרב  
שלם או שהרב וברח והרב וברח והרב וברח וברח וברח וברח וברח וברח וברח  
אשר לא פנע בעלים אנו את בבית אין תל אנוודע בו שור נבח או נודע בבית אין  
ולא ישמאנו בעליו אין לי אלא בעלים אנו לבבות שור ושומר חנם שכר ונושא  
שכר תל ולא ישמאנו את שרדך שמידתו ענוו אמר את תל ולא ישמאנו בעליו  
גם לשואל ששלף בהזקת שהוא תם בגמעה מועד לפי שמאנו דא שמדו פטור  
אם הכופר ולא ישמאנו את שיש בו ריבית בגמעה זמנת היש שופה וקטף שאין  
בה דעת לשמור שהוא פטורין אם הכופר והמית איש או חשה מה אני ערדך  
ובא כבר נאמ ופי יבא שור את איש או את אשה זמנת לא לפי שהוא אומ ואם שור  
נבח הוא מתמול שלשם וכול אנו שלם המית הוא חייב תל והמית איש או חשה  
איש או חשה מה איש נדקין לבנו אם חשה נדקיה לבניה אין הבעל יודע פונטה  
סאין הבעל וודע את חשתו פשהיא בחבר השור יסקל מה תפ עדיך והגא פפ

בני לו את  
זאת וכלת  
יכהו על ע  
תל יפיל י  
ול כהשת  
מפלו הפס  
יפיל ע  
ה שוחק פ  
אין ל  
ע 44  
תל ע  
הא אף אין  
ועשרים  
אשה אנו  
כעני ט  
עמו בש  
אברים ק  
עליו ערוב  
גדולה מצו  
יו במה אמ  
פרטלשת  
אין לי  
לי לא כבי  
יו יבוס  
יש ער שיה  
איש ואש



את הכף ואת הכת ככל אשר ייש עליו לרבות שומר חכם שחלש עיניו ונשחט עמו  
אובך יגח או בתיגח מה חני עדיך וכלא כפר נאמי כי יגח שור ארזי עיניו ונשחט עמו  
ואת מה תל אובך גח אובך גח לעשות קטנים כגדולים ודין הוא חייב אדם בדין  
שור באדם מה מצינו אדם באדם לא חלק בו צד קטנים לגדולים באיזה ארזי עיניו  
מחוק צד קטנים לגדולים כמיתה ועוד קל וחומר מה הם במקום שלא חוב את  
קטנים כגדולים חייב על הקטנים כגדולים כא שחייב את הקטנים כגדולים איש  
שחייב על הקטנים כגדולים לא הם אמרת אדם באדם שאמנם את הצבת תאמר  
כזה שאין משלם את הצבת תל אובך יגח אובך יגח " את לי לא אנועי תם אנועי ודין  
קא חייב כב וצבת וחייב באיש ובאשה מה מצינו באיש ובאשה לא חלק בהן בין איש  
לאנועי במיתה אפ כב וצבת לא נחלק בהן כן תם לאנועי במיתה ועוד קל וחומר מה  
איש ואשה שהודע כוח כנזקים לא חלק בהן בין תם לאנועי במיתה הכן והבת שיפה  
כוח כנזקים אינו דין שלא נחלק בהן בין תם לאנועי במיתה אמרת כד דני דני אפ  
חומר לקל להחמיר עליו ואם החמיר באנועי נחמיר בתם תל אובך יגח אובך יגח  
שתי נביחות כא נביחה לאנועי נביחה לתם " את לי לא על כולו מני לרבות את  
אובך תל אובך יגח אובך יגח שתי נביחות כא נביחה למיתה ונביחה לנזקין  
מאשכט הזה יעשה לו מאשכט המועי במועי כד משכט הרם בהם ותמשה מיניפה  
מועיי ה מתחלת בדיוות ואינו עדיפי העדה הזכר והארי והדוב והנמר והבורזלים  
אם עבד יגח השור או אמה יכול בעבד ואמה העבדים הכת מדבר תל עבד ואמה  
עבד ואמה שתורת שוה זה לזה יצאו עבד ואמה העבדים שאין תורת שוה זה לזה  
וא כנענים הכת מדבר כסף יכול דינר תל שלשים יכול שלשים דינר תל שקלים  
שפ יכול בעליות ועלמות וקטניות נאמי כתי שקלים ונאמי להלן שקלים מה שקלים  
ואמנו להלן בשקל הקדש אפ שקלים האמ כא בשקל הקדש " את לאינו בין איש  
בין אשה " את לאינו בין קטן בין גדול " את לאינו יכול בבית דין ושלא בבית  
דין תל את לאינו והשור יסקל מה פקו לתו בבית דין אפ כתיבה בבית דין והשור  
יסקל מה את עדיך והלא כפר נאמי סקול השור מה תל השור יסקל מכלל שר  
להלן ואם שור נבח הוא יכול בין שגח אנועי שלא המית יבא חייב תל השור יסקל השור

שור נשחט  
במה תל  
בעלים  
דינר ובעל  
הבעלים  
דינר נשחט  
עליו או שור  
יה דינר  
בם בו ונשחט  
ית נמי נשחט  
דון את הדין  
אתה עומד  
הם הדין  
ינו ולשמה  
ית ופדעמם  
שלו מוכר  
זה למת  
ון כפר לנשחט  
לרשות תל  
ה יהא נשחט  
תם להלן יש  
בבית דין  
ושמאל  
כופר אמור  
אמר מה  
את עליו ונת

יסקל בגזירה טוח מנה שור יסקל האמור להל המית אנה שור יסקל האמור סך  
המית ומה להלך כמותו לא בתם הן כהן כמותו ולא בתם אפני שהיה בבגד  
לחם כחדיש האחרו דפת גבולו נתמ כת סוד שור שבב פעמים חד כדוכיה והוא  
לרשות שור האשה שור היתומים שור המלחם שור המרדד ושור הקדש ושור  
שאת שאין לו יורשין שבגל חיוב מיתה וכי יפתח איש בב וכל חיובו לא  
איש אשה מנין לה בעל הבד יש כן איש בין אשה אם כן למה נחמ איש מדע לה  
איש מדע לגבור כי יפתח אף לית הפותח הפורה מנין לה חוכי יבדה והוא  
כותח שאין צריך לומר כורה ומה אם פותח חיוב כורה לא כל עכף הו נחמ כן הן  
חומ כותח דין כפוי אבל כורה עד שיטמנים יאמר כורה שאין להל כותח לו כן  
היתו חומ כורה הוא שצריך כפוי אבל כותח אינו צריך לככות לכך נאמ כותח  
ונאמ כורה יכול כרה ופתח בדשותו והא חיוב להל וכער כשדה אחר מה זכא  
שהוא חוש מדשותו אף כל צדד שחוש בדשותו הא אינו חיוב עד שיחפור כדש  
הדבים או יחפור בדשותו ופתח בדשותו הדבים תאני דבי ל ישאעל שני דבר  
אין בדשותו שלמה והכל עשה כלו הן בדשותו לחיוב עליה ואוהי כורה  
הדבים וחמש בפסח אין לי לא הפתח והכורה מעל לדבות שלחח ושנית לו  
במתנה לה כסל אהר ישלם אבל אקום הנר בתוך שלו והפקיד דשותו וכולו שו  
שבתחלה כד שות פתח וכת בעל הבד ישלם יעא זה שאין לו בעלים תגו רבם  
תפל ופתח ואמר לדבים פטור חנר ופתח ולא אסר לדבים חיוב וכך היה אנהגו  
של כחונטא חומר שוחף שהיה חומר זכותה ואוסר לדבים וכששמעו חכמי בצד  
אמרו קיים זה הלכה קיים זה ותכלת לא תהי קיים הלכה תגו רבם מעשה  
בבתו של כחונטא חומר שוחף שנמנה לבדו גדול ובאו והודיעו לה חטנה כן וקו  
שעה דאשונה אמ' שלום שטיה אמ' לה שלום שנישות אמ' לה עלתה תמנו לה  
בתו מי העליך אמרה לה שבר שלח הלום שדמ לי זקק אחי מנהגו אמרו לו ו  
נביא אתה אמ' לה לא נביא חנכי וליה כן נביא חנכי לא אמרתו צדק שאותו  
ידיך אעטער בו וכשל בו דרעו אמ' לה אחא ואעפכך את בנו בעמא שטאו  
ובביבין נכעדה מאי אמאי שהלכה מדקדק על כל סביבין זאכלו כחונטא השש

א חני  
אמ  
אפני  
ואעב  
בוצי  
פזרה  
מותח  
ושומד  
לא י  
שהל  
למא  
אדם  
בלין  
חיוב  
פטור  
המור  
נאמ  
האמ  
אמ  
שור  
שור  
האמ  
ועלה  
דכין  
ולא  
אמר

אפני

ל









מבר  
מכ  
משל  
שאי  
והי  
אפי  
שניה  
משו  
כחו  
אבי  
מדי  
טבה  
עמי  
חמש  
מה  
ש  
הבז  
קנו  
ש  
ואי  
עב  
דושה  
עירו  
א  
שיר  
שור

זה נוטל חסד החי ודבר הצמח והוא זה נוטל חסד החי והצמח ומצד משל  
עני פלעום ומחצה ונוטל חמש ועשרים היקף מצדו שהמזיק נשכר בכל מקום  
שיהא נשכר כא' תל' בעליו שלם ושלים בצעלים משלמים והי' הצעלים נוטלי' הא'  
ל' יבנה תורה לא בזמן ששעה שו' א' א' נודע בבית דין בצעלים מני' תל'  
והועד בצעליו הא' הי' העדה אלא בצע' בית דין וצנע' בעלים' נב' הי' יום'  
תמו' הי' שנים' שלשום הי' שלשה הי' הי' אונק' עד שיועד שלשה ימים' ולא'  
שלשה ימים' ולא' ישמרנו בעליו הא' הם שמרו כדאנו ויצא והזיק פטור' ולא'  
ישמרנו לדבות טור' ושומד חנם ונושא שכר ושוכר בעליו' לא' ולא' ישמרנו  
מי שיש בו זעתי לשאר יצאו חרש שוטה וקטן שאין בה' זעתי לשאר' שום'  
ושלם לדבות שלחרש ושוטה וקטן' היא כפי' מעמדו' לה' אפטרופוס' ומעמדו'  
בפע' אפטרופוס' ואם הזיקו יהו' הי' כפי' לשלם' שור' תחת הש' מלמד' שאשכח  
נזק' שלם' והמת' יהיה לו' לנזק' וכו' והא' אומ' לו' תל' לי' מאה תחת שור' והוא'  
אומ' טור' שור' יפה חמש פלעום תחת שוכר' תל' טור' תחת השור' מה תחת האמה'  
לדל' דמים' חפ' כא' דמים' והמת' יהיה לו' מיטתל' בצעלה' עד שיאצואה' לו'  
כי יגנב איש אף לו' לא' איש' אשה' מני' תל' ישלם' כפי' איש' כפי' אשה' אם כן' כהמה'  
איש' לעני' שנאמר' ואיש' נאמר' בצעליו' ואף' האשה' נאמרת' בהנזבה' שור'  
שה' אף' לו' לא' שור' ושה' המיוחד' מני' לדבות' את הכלאים' תל' או' שה' יכול' שאנו'  
מאד' את' רבוי' תל' חמשה' בקד' יש' תחת הש' את' שבנו' שה' יצא' זה' שאין' פול' ש'  
וטבתו' ל' שומרו' בתשלומי' כפי' ששעה' בה' בהמה' טמאה' כטהורה' וכו' חפ'  
כ' תל' וטבתו' יצאת' בהמה' טמאה' שאין' לה' טבחה' משאע' מוציא' את' בהמה'  
טמאה' שאין' לה' טבחה' ומביא' את' חיה' טהורה' שיש' לה' טבחה' תל' שור' ולא' חיה'  
שהיה' צדי' ומה' בהמה' שאינה' במצות' כיוני' הי' היא' בתשלומי' ארבעה' וחמשה'  
היה' שהיא' במצות' כסין' אינו' דין' שיהא' בתשלומי' ארבעה' וחמשה' תל' שור' ולא'  
היה' שה' ולא' עופות' שהיה' צדי' מה' בהמה' שאינה' באם' ענה' הי' הוא' בתשלומי'  
ארבעה' וחמשה' עוף' שהוא' באם' ענה' אינו' דין' שיהא' בתשלומי' ארבעה' וחמשה'  
תל' שה' ולא' עופות' וטבתו' או' מכלו' אף' לו' לא' הוא' שבו' מני' תל' וטבתו' או'





אין לי דא במחתרת אפסי מדבונת חסדו וגברתו וקרמכותו ימצא הגב מבפ  
מקום אם כן למח נתמ במחתרת דא במחתרת הכה ומת אין לו דמים וצא חוץ  
למחתרת דמים לו וכול יהא ערוך עייב תל במחתרת מחתרת הוה עדותו אם  
כן למח נתמ ימצא לענין שנמעלה המטה בקד יש יכול ישלם על פי עצמו תל ימצא  
אין ימצא בפני מקום דא בעינים והכה בפני ארוב ומת בכפ זכר אין לו דם אין  
לו דמים כן בחול כין בשבת אם זיחה עלה שלא וכו' עליו בפני היא זודחת והלך  
שכ כל העולם כולו היא זודחת דא מה זדחת שאש שהיא בגלוי כך כל זכר שהוא בגלוי  
מה זדחת השמש שלום לו דם לו כן בקהל כן בשבת כך כל זכר שהוא שלום דם לו  
דמים לו כן בחול כין בשבת אכא אמרו אב הבא במחתרת על לבו אינו נהרג שווא  
אינו הורגו אב הבא על אביו נהרג דמים לו שלם ישלם הא אם אין לו דמים אינו  
משלם אם אין לו מלאך שאין שמיא לו בדתו במחוזהק אם אין לו מלאך שאין  
ממיתו לו עז שימות אביו עז שתכא פכיתו מאדיות הים ונאמר בגמרא דין  
נאמר בזאמו ונאמר בגמרא דין נאמר בכפיו ונאמר בגמרא דין נאמר ונשנה  
על ידי אחר ונאמר בגמרא עז שיהא דמן נפלע בגמרא הא אם יתר אפילו דינר אינו  
נאמר ונאמר בגמרא האיש נאמר בגמרא ואין החטה נאמרת בגמרא אם דמיו  
תמצא דאן אודנו שצננס ונת מצאו בידי גמבה מצאו בידי גמבה ולא דאן אודנו  
שנכנס פטור עז שוראן אודנו שנכנס ונמצאו בידי גמבה בידי אפילו שז זגנב  
מבית האיש מגיד שאינו הייב עז שיוצאו מדשות הבעל יכול אף זה כן מעז  
אתה אומ' הגמיהו גישות בעל הבית הדין זה הייב תל אם האצא תמצא בידי הא  
משור אפילו מקצת שור לדבות שותף שגנבו עז שה לפי שאינו בתשלום  
ארכעה וחמשה שם מכדו חוץ מידו וחוק ארגלו שהוא פטור יכול אף זה כן תלש  
שה אפילו מקצת שור חיים פלט לשוחט ואוכל הגמבה משור עז חג עז שתי  
יאמר שור וגמבה והכל בפלל אלו כן היית אומ' מה זה מוחץ שיש בו בכורה למצוא  
אף כשכ מרבה אינו מדבה דא דבר שיש בו בכורה למצוא והיזה זה שה תל שה  
שה אמור מה תל גמבה לדבות זכר אחר יאמר שור ושה וגמבה והכל בפלל אף  
הייתו אומ' מה זה מוחץ שיש בו בכורה ככתום אף כשני מדבה אינו מדבה אומ'

שם כ  
לכות  
מוחץ  
דמים כ  
וחת ה  
כעל ב  
שם מי  
שאיך  
שה מי  
מ  
שפא  
שפיר  
פאך  
והנה  
שאיך  
השפיר  
ימצו  
אמור  
אמה ד  
אמור  
דמיו  
ששם  
אמור  
האמור  
זה אמר  
אמור







עשו את כלן מן המעשרות והביאן לעמית לא חמ כעמית אמר לך מאי קא תאמ  
בבעה ושמואל מאי טעמא לא חמ כדב אמר מאי קא תאמ בבעה תניא מבעה  
השן וכתב ובעד בשיה אחד וכתב באשור ובעד הקלני עד תמון פי יבער המצות  
חייב מביא יתה חומ הגנבי שפיתו ית דיניו ופיתו את המוקצה ויעתה בעמית  
והזיקה הגנבי פטור ובעל הבית נכוד שני ושלא את בעודה יעא זה שלא שני  
הוציא את הגנבי חייבי ובעל הבית פטור שני כי יבער שלם האבעד חייב לשלם שני  
עג כדאוי וקשר כדאוי ויעתה והזיקה פטור שני ושלא את בעודה יעא זה שלא  
שלא עג שלא כדאוי וקשר שלא כדאוי אן שמסרה לחדש שוטה וקטן ויתר יכול  
והזיקה חייב על יבער ישלם האבעד חייב לשלם שיה אובדם אלא אל ששמי  
שיה אובדם המיוחד מנין לדבות כל דבר הלך אובדם יבוג שאע מביא את שקדו  
בקות ושאלה את הכלים תלך כדם מנין כדם מיוחד שהוא פירות חס כד דבר שא  
פירות או מה כדם פירות גמורין את תלך לוי לא פירות גמורין מנין אפילו אבי  
דדעין ושתלך תלך שיה ושלא זה הדגל וכך הוא חומ משלתי דגל השוד ותחומ  
שדך הכהמה לשבר בהגלה כדך היכלכה ובעד זה השך למא כלל זה בזה  
לאמר לך ששניה מועדין דרך הדגל לשבר ודרך השך לאכול וכך הוא חומ הש  
מסוכתו והיה צבעד עזק גדילו ופניו לאמאם כשיה אחי בשיה אחד הנה  
שחייב מנין לנשות הרבים שאם הזיקה ברשות הרבים בשן והגל פטור לא  
כשיה אחי בשיה אחד הוא שחייב מנין לנשות המזיק שאם הפעם זה פירות ובעד  
אפילו לנשות בעל הבית שלא ברשות ואכלת בהמתו שנבעל הבית חו הזיקה  
אותו פטור וכך אם נכנס שורו לנשות בעל הבית ונשכו שורו שנבעל הבית או  
והמתו שורו שנבעל הבית בעל הבית פטור שני ושלא את בעודה עד שישלח  
וילך וזיקה חייב ושלא את בעודה אף לוי לא שן לאכול את האוי לה ודגל  
כדך היכלכה מנין לשך לאכול את שחייב לאוי לה ולדגל לשבר שלא  
וביער כחול לדבות רבדים אחרים יכול על הכל משלם נזק שלם ודין הוא  
שהזיק את הצידו ככלל היה ולמה יעא להקיש אלץ את שוד מיוחד שהזיק כד  
ששמי לאוי לוי כדם משלם חצי נזק ובמועדי נזק שלם כד כל דבר שהזיק כד

על

על

על



וישאף רחמי לן בתם מעלם הצי נזק ובמעור נשך שלם ולטוב שיהו ומיט פו  
 ולמדי שאין שמי לן דא מן העציות מען לכל המעלם קנס שיהיו מעלם דא פס  
 תדיות תל מיטב שיהו ומיט כדמ זה בנן אב לכל המעלם קנס שאין שמיט לטוב  
 מערה בעמית מיטב שד ומיט כדמ ולמדי שאין שמי לן דא מן המעלם  
 זה שלא שמי לכל המעלם קנס שלא ישלם דא מן המעלם תל מיטב שד ומיט כדמ ד  
 חוץ למעלם מען אב לכל המעלם קנס שלא ישלם דא מן המעלם תל מיטב שד ומיט כדמ  
 ה יצא א: שמיטב למשועבדי ישלם כל מקום שני ישלם מעלם נזק שלם מיטב שיהו  
 ה וקט ויטק פול אם הזיקה קאה סאתים ישלם לן דמי סאתים תל ובער בשדה אחד מלמד  
 תל אלו שמיטב מה שאכלה על גב שדה אחרת מכאן אמרו אין שמיטב בית קב מפני  
 אמת שיהו קאה משביח ולא בית כור מפני שהיה פוגם את אב חבלה קאה שמיטב ששים  
 כל צד שיהו קאה מאתה קדקע כמה היא שווה שלמה וכמה היא שוה אחר שחסרה אתה  
 אפולן אב קאה ומעלם היו מרות גמורין מעלם מה שאכלה מביא אמרו אין מגדלי  
 העור ותחמה נמנה דקה והיה דקה בארץ ישראל מפני שהמקורה מרובה תנו רבנן אין מגדלי  
 ילל זה בזה נמנה דקה בארץ ישראל אבל מגדלי בחורשין שלא בארץ ישראל ובסוריא אפילו  
 וא אומ' הן כשבו ואין עדין לומר בחוצה לארץ תעא אידך אין מגדלי בהמה דקה בארץ  
 ה אחד הן אב מגדלי במדברות יהודה ובמדברות שלכפר עמקו ואלעף שאין מגדלי  
 גמור' דא נמנה דקה מגדלי בהמה גסה שאין גמור' גמור' על הצבור דא אספק דוב ג  
 עם זה פירות הצבור יכולין לעמוא בה לפי שבהמה דקה אפשר להביא מהוצה לארץ לארץ  
 דאן הזיקה בהמה גסה אי אפשר להביא מהוצה לארץ לארץ אלעף שאין מגדלי בהמה  
 ל הבית און אבם משהוא הוא קודם להבל שלשים יום וקודם למשתה בגו שלשים יום העבר  
 שישלם הזיקה ושוחטו וכבד שולא ושהה אחרונה שבה שלשים יום' שאין אתרב' גמור'  
 לה ורב' לטוב והוא לגיל בהמה דקה מהוא לגיל הא קא אמרינן דאסור דא מהוא להשהות אמ'  
 ידך הילוכה קאה מותר ובכבד שולא תעא ותלענת בעלך אא קושדה צברעי המטה' תנו רבנן  
 ה הוא ונא' מעשה בהסור אחו שהיה גונח מלכין שאין לדופאים אמרו אין לו תקנה עד שיינק  
 דיק כדרי' הן תל חותה מעשרות לשחרות הביאו לו עז וקשרה כפרעי המטה והיה יונק היומנה  
 ד שהזיק פיר' אל' חותה לו אים נכנסו תבדילי לבקרו כון שנא עז הקשונג לו בכדעי המטה חזרו

אחוריה אמרו כשטיח מצויץ בביתו שלמה ואנו נכנסין לבקרן ישבו ופדקו וליאון  
בוסף חוץ מושל אחתה עזב כלבי וזה דוח חומר בשעת מיתתו יודע את בעיניו  
שאין פועל לא שלח ומה העז שעבדתי עם דברי חבדי תעא ל' ישמעאל שזות האפ  
בבעלי שתיים שברגלי היו בית אבא ואמע מה חרבו ממני שהיו ארעין בחורשין וזה חיי  
דיני ממעות ביהודי תנו רבנן דועה שעשה תשובה אין מה ייבין אותו למכור וזה  
לא על יד על יד וכא מי שנדר נדר לבנות בית וגשא אשה בארץ ושדף אין מה ייבין ויכפ  
אחוריה מיד עד שימית ההגון לו ומעשה פאשה אחת שהיה בנה מוצד להקטן ובעיר  
ואמרה בנאי שיבוא עלי מיני מחזירתי וקפצו עליה בעהדים שאינו מהובטן ופשוט  
דבר למע חכא תארו לא נעכונדו לא להגן לה' תנו רבנן עשרה תנתיסיהו לבי יב  
יהושע בן נון שיהוא ארעין בחורשין ומלקטי עדים משיותיה ומלקטי עשירי  
מכל מקום חוץ מעשה תלת וקוטמין נטועה מכל מקום חוץ מקדויות שלזית ובעיר  
ומעין היוצא בתולה בני העיר אסתפקן היאנו ומחפין פומה שלטבריה ובלבד  
שלא יפנושאלע ויעמיד סמנה ונפני החורי גרר ואפלו כשדה מלאה כנכום ומחפין  
קין לעי דרכים אמע יתדות דרכים ותועה בין הפרמים מפסג ועולה מפסג וזה כל  
ומת מצוה קונה מקומן ושנמה תיקק שיהו מהלכין בשבילי הרשות עד שתקטן  
רביעה שנה שמואל רב יהודה הו קא אזלי באורחא והו קא אסתלק שמואל לבי דהדין  
והדרכים אמר ליה תנתן שהתנה יהושע אמילן בבבל אמ ליה שאני אומי אפלוסא ונפ  
לארץ כי תעא אש לעשות את שאין מתבוש במתכוון המדפיח בתוך שאלו ש  
ועתה אש ואכלה בתוך שמהצידן הרי זה חייב יכול עברה נחל או שלובית ודך הולך כיו  
ודרך הדרכים שש עשרה תמה וגרר שהיה גבוה אדבע אמנות יהא חייב לל' ומצא מתחל  
עד שיהא מצוי לה יכול עד שיהא מכביש לפניה והולך לל קועים אומה קועים וזה רב  
שגדלו מתמת עצמא יכול אין לי לא דבר שגרל מחמת עצמו לל גדיש אומי אשה  
קדיש מיוחד שהנא תלוש או הקדקע יכול אין לי לא דבר שהוא תלוש מצ הקדקע ומו  
לל קמה אומה לו מיוחדין שהן דאויין לל טח יכול אין לי לא דבר שדמו לל לל וית  
אני ספספה נרות ספספה מעיבות שלשים ומעבות שלפשתא ואבנים שמונת  
לל בשנן לל שדה אין לי לא דבר שגמא הובער דבר שהובער מצני כפסגו שיהא

בדיקו ונתנו משפחות שליו צדיק הלל המבעיר את הבערה הזו וישארה חי ובעל חסדים האומר  
 אני בענין המבעיר הלל קמה או שיה מה לו בלויץ אף אין לי דא בלויץ ישרים ליה שטות  
 מעד שחזקתו הוא פטור עליהן היה שור קטור בגדיש וילק עמו או המור קטור בגדיש וילק  
 בחורשין ויש חייב אם היו מותרין עבור שני גדיש וקמה מה לו מיוחדין שאין יכולין לבעור  
 תו למכור ויש חייב שיכולין לבעור לפי שמצונו בעשור שאם מקרו לחדש שונה וקטן שוא  
 אין מקריבין יכולין אף השולח את הבערה ביד חדש שונה וקטן והא חייב תל כו בעד ישלם  
 מוצד להקטין המבעיר חייב לשלם אין לי דא אן בלכד מנין אחי הביא את העצים ואחריהם  
 הורגין ונטעו בבתור אחי הביא את החור ואחרי הביא את העצים מנין שאחרון אחרון חייב  
 ה תל ים הנה לוי יבער ישלם ישלם המבעיר חייב לשלם אין לי דא אן בלכד מנין אחי הביא  
 הקטן עשור העצים ואחרי הביא את החור ובא אחר ועבה הלכה הוא שחייב תל כו בעד ישלם  
 ופיות שליו המבעיר חייב לשלם נביתו הדוח כולן מעורין עבה ונביתו הדוח חייב אמר לב  
 ליה ובלבד אף בר יצחק מאן דתאני ליה לא אשתכח מאן דתאני נבה לא אשתכח  
 ככום ואמרין דתאני נבה לא אשתכח דבת פורא נב שפתים מאן דתאני נבה לא אשתכח  
 לה מפיק ואת כלבת אש שלם ישלם המבעיר לרבות את הנסקף שאם היזיקה אדם הררי  
 שות ער שות המבעיר נזק ובעד ובשת ושבת והפני כלן הזיקו בידו מפני שהזאת כמי  
 ק שאמר ליה הזיק בתרין וכל תולדות האש כמזה כגון שהניח אבן או כבן או אשה בראש  
 ומה אפלוסיה ונפל בדוח מצויה והזיק משלם נזק שלם דא כי תצא אש ומצ קוצים  
 יק בתרין שאלו שאמרין בר נתאמר אמר לו ונתן אין פורענות באה לעולם דא בשביל השעים  
 וכלית דדך הולך כיתצא אש ומצ קוצ איאתי אש מצויה בזמן שהקוצים מצוין ולא עורר דא  
 יב לל ומצויה מתחלת בעדיקים שנן ואכלה גדיש אין כתיב דא ונאכל גדיש שאכלתהו כבד  
 מה קוצים קטני רב יוסף בשעה שניתנה לו רשות לאשחית אינו מבחין בין צדיק לרשע ולא עורר  
 גדיש או איה מתבלת דא בעדיקים תחלה דבת והכרתי מאד צדיק וישע באכרי רב יוסף  
 ש מצא הקרין ומונה נמי אמר ליה אביי השיבותא הוא גביהו דבת מפני הדעה נאסף הצדיק  
 גדישו ללוי יתבי רב אמי ורב אסי קמיה דרב יצחק נפחא חד אמר לימא מר מניתא בשאעתא  
 אבעם שמות אמר לימא מר איתתא באביתא פתח בשאעתא לא קול שביק ליה מר באביתא  
 א כפסגו שותא באביתא לא קא שביק ליה מר בשאעתא אמר ליהו אמשול לכם משל למה הדבר

לוי יבער

ישלם

ישלם











צריך כת לומר אתה שבורה ושבויה יאמר שבויה מה אני צריך לומר שבויה  
ומתה לזכר הייתי אומ' מה שבויה מוחלת על שבויה לזכר חנוכה יצאת שבויה על  
ומתה שאין בה רוח חיים צריך הכת לומר מתה שבורה ושבויה מנין לזכר  
שאר כל האונסין דל' מת' הן נשבר' הן נשפז' ומת שיהיו מיתתו בידיו עליו  
אונסבר ששברתו היה אונסבר ששבויה לפי עדיין חס אונס העבר והעבר  
בין שיכול להציל בין שאין יכול להציל תל' ומת מהמיתה מנוחית שאינו יכול  
להצילה אף שבר' ושבי שאינו יכול להציל' אין רוחה בעדים הכת מור' צ'  
נאמ' בה רוחה ונאמ' לה' והוא ער' און ראה מה ראה האמור להלך שני עדיין  
רוחה האמ' בה שני עדים' אין רוחה שבעת ע' תה' בין שני האיש ששבר  
בעל בבית פטור מכל דבר אפי' ב' יהודה אומ' אין רוחה שבע' ש' תה' ב' און  
האיש רוחה יביא ראה ויפטור ואם לאו הייב' לטלם' ההוא גברא דאעבד' און  
הביתא דאמרא לחבריה ותכרה בשוק שלמחוזא ובא מעשה לפני חכמי מלכ'  
ואמרו שוק זה בני אדם מצויין בו און תביא ראה דלא פשעת בה און ז'  
שלים' שבועת ש' תה' בין שני בנקיטת חפץ אמר' שלוש שבועות של  
משביעין אותן שבועה שלא פשעתי בה שבועה שלא שפחתי בה יד שני' ו'  
שאניה ברשותן' בין שניהם להוציא את היורש שניהם להוציא את שבו'  
שכנהדון השוף על השבועה' בין שניהם שלא ישביעך הדין על פוט' שווד  
ל' נתן אומ' בין שניהם מגור שהשבויה ת' על שניהם' שבועת ש' שבו'  
בין שניהם אינה זזה אפי' שניהם אם הנשבע נשבע על שמך קונ' און  
להצוד עליו אם המשביע משביע על שקוי ק' להצוד עליו הדא דאמרו ינונ'  
בין זכאי ופ' חייב לידי שבועה לא תקרוב' ל' חבאי הוה דדיש הדין על שאני  
עובדא' הוה בחאי איתתא דאזלת מערך גבי חכרתה והוה קט' און  
בסודרה תלתא דינרין נמון' מינה ואיגבלו' עליושא ולא ידעת פרונוג' און  
דאזלת לביתה ופון' דאזלת לביתה בעת דינדיא ולא אשכחת אמרה ל' אונס'  
אזלו' לא גבי פלגית אזלת ואמרת ל' המית לי תלתה דינרין דנפס' און  
אני הבא אמרה ל' לאו אמרה ל' לא אזלת לשאני אחר דיכא נפס' און

בין כלל שיש אמרה אין הדין אמתה תיכף ביה ויש ברשות ויש אמרה קדחתה  
יציאת שב וכל עליך וגמליך חסד אמרה דולי בנות ודעה בהן לא קדחת ביה דבז שמעת קלה  
זה מנין לרשעים תוב אין ההוא הנתתא ודעה בהן תקבור ביה אחריתא ברשות שמיא קדחתה  
מיתתו בדין עליך וגמליך חסד אמרה דולי דהת ודעה בהן לא קדחת ביה אחריתא שמעת קלה  
לא השבר והשמת תוב אין ההוא אמתה דעה בהן תקבור ביה אחריתא ברשות שמיא קדחת  
אחרית שמיא ויהו מי עליך וגמליך חסד אמרה דעה בהן לא קדחת ביה אחריתא שמיא קדחת  
יום הבת מותין נקבת מאן ההוא דפתח תלתא עברו ליה ואזלת מנחמא יתה קצת עירובא היא  
לה שני עריסין תלתא דימיה מיסה פיון וחמת כסופו חפה שדיא מרת ביתא מנחמא לה  
יש ה' ויש עמדי לה אמר ומה אם שבועת שקר שהוא על אמת כך שבועת שקר עמדי  
יש ה' כי לא אחת ביה ופניה : : : אם לא שלח ידו לערכו אתה חומו לערכו חונו שלא לערכו  
כדא דאעבדתי דהיה ד' טומא פת שליחות יד ונאמ' להלך שליחות יד מה להלך לערכו אף כדא  
זה לפני חכמי גדוני ו' ולקח בעליו מקבל מאנו השבועה ולא ישלם מבין אמרו בעל הגבלה  
עת ביה או ז' וכל בני ביתי דא' ולקח בעל ולא ישלם כל הנשבעין שביתוה נשבעין ולא  
יש שבועתו שלום' אנת לך אם קדא ולקח בעל ולא ישלם שיעלו לשלם לו השבועה דא'  
ה' ב' יד שם ולקח בעליו ולא ישלם פשהא חומ' שבועת עבתה ב' ש' אין אנו יודעין או זה  
להוציא ח' שבוע ויטול או זה ישבע וית' כל ולקח בעל ולא ישלם פיון שקעלו בעלים שבועה הלך  
דין על כוונתו מלפנים וכולהו השכיר והגדל והנדביל כל' ל' ב' שניהם פעמים שזה ע'  
שבועת יש שבוע ופעמים שזה נשבע דא' ולקח בעל ולא ישלם השאילו שור ורבע את  
ל' שקר קונו אים ושור נבחה את פתחם אם עד שלא נבחר דינו מקרו לבעליו פטור ואם משגג  
יו ה' דאמרו ינו מקרו לבעליו חייב שנ' ולקח בעל ולא ישלם את שדך בעלים לקבל אתו יצא זה  
דין ה' ע' שאין דך בעלים לקבל אתו דא' ולקח בעל ולא ישלם זה הוא שאמרו בעלים  
ת' והוה קטן לקבל אתו אמור מעתה ל' המולט' ואם גב' ינב' אין לי דא' גניבה אבדה  
תפדונו ג' מעין הדין אתה ד' הואיל וגניבה חסרון שאירה ואבדה חסרון שאירה אם למדת על  
חת אמרה קדחתה שחייב לשלם עליה אף אבדה חייב לשלם עליה מעמו כל שהוא עמו אם  
יינדין דנפלא השאילו בדתך ושליחה לו ביד פני ביד עבדו או ביד שלוחו ונגנבה בדרך וכולהו  
י' רבא נפלא חייב ל' מעמו מדשותו שלשומר' ושלם לבעליו ב' איש ב' אשה ב' קטן ב'







הכל חוץ מן המיתה בשעת מלאכה ובלבד שלא ישנה ההוא דשיל נהגא צנח צנח  
 ואתכל אתח לקמיה דרבא אמ ליה אורי לי שחיי ולא שנית ביה ואי ספור יי  
 ההוא גבדח דשיל דולא מחבריה איבדע אתח לקמיה דרב פפח אמ ליה זיל  
 איתי לי סהדי ולא שנית ביה ואי ספור תם בעליו עמו יכונ אס תמר לחון  
 צח והשאל עם מדתי ויעת ונשאל עמה יהא פטור תב בעליו עמו בעליו ולא  
 שלוחן הרי שלש פרשיות לשלש דיעה ראשונה: לשומר חנם שניה לנושא  
 שפה שלישיית בשול שומר חנם נשבע ופטור מן הכל נושא שכר גשבע על החן  
 בן ואשלם את שאינו חונקין שואל משלם את הכל חוץ ממיתה בשעת מלאכה  
 וכו' חם ביו בבעלים חמלו פשעו פטורין והאניא חרבטת שוארין הן שואר  
 ונושא שכר והשוכר והשול נושא שכר השוכר מה דתרוהו חן דזנא חיות להן  
 והיבן הזכירו הכת חם שכיר הוא בן בשכרו בשוכר הכת שוכר חל תקרא חן  
 הוא לא שכור הוא בן בשכרו שומע עי ושבע והיה פטור על הכל הרי  
 אתה דן הואיל ונושא שכר מהנה והשוכר מהנה אם למדתה על נושא שכר  
 שנשבע על האונסין ואשלם את הגניבה ואת האבידה חן שוכר נשבע על  
 האונסין ואשלם את הגניבה ואת האבידה והרי שואר חכם שהוא מהנה וסמ  
 מלשלם חן וביח על השוכר אע"ג שהוא מהנה יהי פטור משלם אמרת חן  
 נושא שכר מהנה ומהנה השוכר מהנה ומהנה לא תביא שומר חנם שמהנה ואת  
 מהנה חן למדת על נושא שכר שנשבע על האונסין ואשלם את הגניבה ואת  
 האבידה חן שכיר נשבע על האונסין ואשלם את האבידה ואת הגניבה  
 ופנה חן בתולה דרך אשה להתקנות מן האיש ואין דרך האוש להתקנות מן  
 האשה כשהיה לו ליעזר מגיע לביסוק הזה חן אמ' חבל על דא דרך חן אמ'  
 מתקנה מן האיש קטן מתקנה מן הגדול וכי ידעיה חנן פתיתני שו ואמת  
 אבל באבותינו מהו חן ויפתיה בפייהם וכי דרך ארץ גדול מתקנה מן החן  
 ובלשונם יכבדו לו וכי דרך ארץ גדול אקבל דברי כבד לא שפיתע בעי  
 ופוזבו בעמא ואע"כ ויזינעם למען שמו בתולה פרט לבעולה ולא  
 עין בתולה פרט לכוגרת ולתולעת אשר לא ארעה פרט לשנת אחר

עמג  
 עמיה  
 שער  
 אה ע  
 ותינ  
 בקני  
 בצי  
 ומא  
 שקוי  
 שת ל  
 אשה  
 ב  
 מה כ  
 אה ל  
 חן ב  
 עליו  
 יער  
 הזכר  
 בנשי  
 חן א  
 תחיה  
 נאמ  
 אמ ל  
 יחיה  
 חן  
 בקני

ל

ל



על הבהמה כבד אמ' ואם אשה זכורה את הבהמה כבד אמורה את תל כל שבוע  
עם בהמה זה הזכור האכילה את הבהמה עליו אין לי לא בהמה חיה מעל תל כל שבוע  
עם בהמה מות וזאת פסקינה זבוח ליהים יחרם וכולו בשוחט קדשים כמין  
הזית אדבר תל זבח ליהים יחרם זה הדבורה לעל עעננה אין לי לא זבוח זורק ומת  
מעל זבוחי לעל לבדו דיקם תתכל העבודות שהן לשם המיוחד מה זו מעשה יחיי  
וחייב עליה לעל בין שהוא עובדו בין שאינו עובדו חף כל שהוא מעשה יהוי חייב  
עליו לעל בין עובדו בין שאינו עובדו זבוח ליהים יחרם וכולו העובד על יהו  
נכסיו אמורה בהנחה יכול על עעננה לא תהא אמורה בהנחה תל שקף תשקף ועל  
תעל כי חרם הוא על עעננה אמורה בהנחה אין העובד על נכסיו אמורה בהנחה  
בלתי לעל לבדו להביא את המשתק מכה אמרו על המשתק עם אחר עם  
עם הקלל נעקר מה העולם וקר לא תוכה שתי אונאות ביבד אחת מונחת  
אמע נאחת מונחת דברים וכל תלחצנו שתי לתוצות בדבר אחת לחיצת מעל  
ואחת לחיצת דברים כי גרים ויהיה אמ' להן אם תופקין אתם חותנו לשום  
קר חף חפ תופש אתכם על שום כי גרים יהייתם בארץ מעל כן הוא חומ' חמש  
ערומה ורעצתיה' לאנה ויתום אין לי לא לאנה ויתום מעל לרבות כל אדם  
תל כל לא תענון אם כן למה נחמ' לאנה ויתום אמרה לומר על ידוי לאנה  
ויתום יתר אבל אדם שהאשה קובלת על בעלה בין קובל לחביו אבל אין חף להן  
לא שיקבלו לא לי בלבד לא כל לאנה אמלו לאנתו שלמנך ויתום אחו  
יתום מאב ואחוי יתום מאם ועל יחידתו נקראת יתומים על שיעמדו לעעננה  
לא תענון מכלל שנאם ענה תענה וכול לא יהא חיוב על שיענה ויענה תל לא  
תענון אמלו עינוי אחוי אם כן למה נחמ' אם ענה תענה לחייב עלכל ענוי וענה  
ענה תענה אחוי האענה גופ' במלאכה או לבן כדברים או יבול אמולו ח  
ללארץ תורה וללארץ חומנות תל תענה אם צעק וצעק חלי וכול לא יהא  
חיוב על שיענה ויענה תל צעקתו אמלו צעקה אחת אם כן למה נחמ'  
אם צעק וצעק לחייב על כל צעקה וצעקה שמע אעל צעקתו לא  
כשם שאני שומע מזה אני שומע מזה והנה חפי נחמ' כתי' וחנה אין

אדם  
חייב  
אחוי  
אמר  
פירש  
המה  
ובני  
לאנה  
אין  
בבית  
משנה  
ישנה  
אומ'  
החוב  
זה  
ודחוב  
לפניו  
כך  
בא  
עשה  
אם כן  
ואבד  
נכסיו  
ויקור  
הזה  
ע

למה







אתה נותן לו במנה ולאחר זמן בנסאה והאשים אחריו משום רבית שגז אים כסף קלו  
 את עמך את הע עמ מה הלואה מיוחדת לא אמה שאתה נותן לה אתה נוטל ממנו ואת  
 האשמי שאתה נותן לו אתה נוטל ממנו עני שמך אין לך לא עב פשיה גמרא  
 פסק אשה מעט אל את עמי אם כן למה נחמ עני מאהרבי לפרע על ידי עמי את  
 מה העשירי בשד ודם אם יהיה עשיר וכו' ענים קרובים חינו מודה בה) שג כל אה יד  
 שגזוהו וחומם גם לרעהו ישמח רש ואוהבי עשיר רבים והקבלה אינו כן לא עשיר ופשוט  
 נלכדו והוא מחוסר על הענייה לו יחוס על דל ואצ"ל ואומ' השמים פסאי על מול זה  
 אצ"ל אל עני" דא את העני אין לך בעולם קשה מן העניות היא קשה מכל יסוד  
 ודע לך מן השטף שהיה מקטרב על איוב ואומ' להקבלה נתיב לו אגמ' וזהו ופשיה  
 חן עליהן שגז החכם ירא איוב ליהם הלוא אתה סבת בסלו' ואולם שלח נא חק' יא  
 הקבלה לאיוב מה אתה רוצה עניות או יסודי אמ' רבון כל העולמים מקבל איוב יסודי  
 ולא עניות ופיו שגזו בו היסודי התחיל צווח לוי ותק' ידעתי ואמצי אהו וכל הערכ  
 אמ' לו חלוהוין והלא חמדת חן אינו חסד עניות לא יסודי שגז השמר אל תפן אל אה  
 פי עלזה בחרת מעוני" דרש ר' פנחס בר חמא קשה עניות בתוך ביתו של אדם ואת  
 מחאשים אבות שגז חנוכי אתם רעו ומאי אהדרו ליה השמר אל תפן אל חן  
 פי עלזה בחרת מעוני" הוי קשה עניות מכל יסודי אמ' הקבלה לא יין עניות אפס  
 שאתה נוטל ממנו רבית לא תהיה לו כנשה לא תש עליו נשך" את עמי את העני  
 עמך מבוא שלא ית אדם מעותיו בלא עדים לא באעמאי עמך אמ' רב יהודה אמ'  
 רב כל חמלה את חבירו שלא פנאים עובר משום ולפני עור לא תתן מבטל וק' שמש  
 כן לחיש אומ' גורם חללה לעצמו שגז תאלמנה שבת שקר ראובנות על צוין עתק  
 גמאנה וכו'" אמרו לו רבם להב' אשי דאבינא קא מקיים כל אמרו רבנן שלח  
 לה גוזלך מר קלי גזי שלח ליה ניתי מר שהדי ונבתוב מר שטרך אמ' ליה ופי לאנא  
 נמי אמ' ליה כל שפך מר זכרדי בגרסיה גרדי בגרמא הוא חללה לכסעיה" תנודבנ  
 שלשה דוסקין ואיני ענני וליה מי שוש לו מעות ומלה אותך שלא בעדים ואי  
 שמשו משולה עליו והקובה ארון לעצמו מאי הקונה ארון לעצמו איבא דאמרי זה  
 חוקיך נכסיו ככנין בחיו ואיבא דאמרי זה התולה מעותיו בגוי ואיבא דאמרי רביש

שגז עונמך  
 ים ואטליה  
 זכר  
 יוב למז בש  
 אכל עשיר ש  
 נ ולא כל מה  
 חר לך הקבלה  
 יה וש עשיר  
 ליה יש גבול  
 טה לב עבדות  
 לב עבדה זהו  
 ותו חכמה  
 ב' חכמה טה  
 יו זה קדח ומ  
 גז את פבו  
 שפט דכתיב  
 ש לו עשיר והו  
 פנשך וש  
 שם תלו את  
 ג משום רב  
 חות מנה  
 יא הלואה מע  
 כסף אם כן  
 יא באיזה ע  
 ולאתר זמ  
 לו אם מעט

לִיהֵבָהּ מֵאֵתָּה וְלֹא אָזְרָה לְמִאֲתָתָה אֲהַדְבִּירָה  
כִּי אִם תִּדְחַקְנֵנוּ לֹא תִעָקֹרֵן עַל שִׂדְדוֹ אֵין עַל הַמִּדְרֹן  
יִתְבַּעְנוּ כְּשִׁוּעַ שְׂמִיךְ לֹן כִּי יִתֵּן רַב־דִּימִי אִמֵּן לְנוֹשֶׁה בְּחִבְרוֹ דְּוִד עַל שֵׁן  
לֹן שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹא תִהְיֶה לֹן כִּנֵּעַ לִבִּי וְרַב־כִּי דְחִמְדִּי תִדְוִיבִי כִדְוֹ לְנוֹשֶׁה  
יִינֵךְ שֶׁנֶּהֱכַבְתָּ חֲנוּשׁ לְדֹאשִׁינוּ בְּחֵטְבֵּנוּ בְּאֵשׁ בְּצִמִים לֹל תִּהְיֶה לֹן בְּנִשְׁהֵאֵם הִיָּה לֹל  
לְשִׂאֹל בְּשִׁלּוּמָיו לֹל וְשִׁלֵּי בְּשִׁלּוּמָיו לְשִׁלּוֹחַ לֹן דְּרֹן לֹל יִשְׁלַח לֹן דְּרֹן לֹל תִּשְׁמַע שְׁמִי  
נִשְׁךְ אִיזָה הוּא נִשְׁךְ זֶה הַנּוֹשֶׁךְ סָתָה מִכּוֹר וּפְלַע מִמֶּנָּה וְנִשְׁךְ זֶה רִבִּית קֶשֶׁה הִיָּה  
הַרְבֵּית שֶׁכֵּן הַמְנוּהַ בְּרִבִּית אֵין לֹן חֲלִיק לְעוֹלָם הַבֵּא רִבִּית בְּנִשְׁךְ נֵת וְהַרְבֵּית לְחֹךְ וְחֵי  
לֹל וְחֵי חֵי בְּעוֹלָם הַזֶּה לֹל יִהְיֶה לְחֵי הַעוֹלָם הַבֵּא תֵּעָר לֹל יוֹסִי אֹמֵר בּוֹא וְרִיבִי  
כִּמְהָ סָמִיךְ עֵינֵהֶם שֶׁנִּמְלִי רִבִּית אִדָּם קוֹרָא לְחִבְרוֹ דְּשִׁעַ יוֹדֵי עֲמֹן לְחֵי וְהֵן מִבְּרִית  
לְבִדֵּי וְעֵדִים וּבִוְתֵבִין וְחֹתְמִין כִּמְהָ זֶה בְּיָדֵי יִשְׂרָאֵל תֵּנִיחַ לֹל שֶׁאֵמְנוּ בֵּן לְעֵדֵי אֲחֵי  
כֹּל שִׁוּשׁ לֹן מֵעוֹת וּמְלוֹת חֹתֵךְ שֶׁלֹּא בְּרִבִּית עֲלוֹת הַכֶּת אֹמֵר בְּסִמְנוֹ לֹל נֵת בְּנִשְׁךְ עֲשֵׂה לֹל  
לֹל יִמְנוּ לְעוֹלָם הֵא לְמִדֵּת שֶׁכֵּן הַמְנוּהַ בְּרִבִּית מִתְמַעֲטֵט וְהֵא חֵי חֵי דֹלָא קָא מִזְמֵן  
וְהֵא אִימְעֵטִי אִמֵּי לֹל דְּעֵדֵי הִלְלוּ מִתְמַעֲטֵטִי וְעוֹלָתִי וְהִלְלוּ מִתְמַעֲטֵטִי וְאֵינִי עוֹלָתִי  
לֹל תִּשְׁמַעֲנוּ עֲלֵינוּ נִשְׁךְ כֹּל הַעֲטֵן מִדְּבַר בְּלִשׁוֹן יְחִידִי אִם בְּסִפְתָּי לֹל לֹל כִּנֵּעַ  
כֵּאֵן בְּלִשׁוֹן מִדְּבַר לֹל תִּשְׁמַעֲנוּ עֲלֵינוּ נִשְׁךְ אִלְמָד שֶׁהַרְבֵּה נִשְׁקָקִי לְהִלְלוֹת אֲחֵרִי  
מִבֵּית אֲתֵי אֹמֵר אֲחֵרֵי הַמְנוּהַ וְאֲחֵרֵי הַלֵּה וְאֲחֵרֵי הַעֲרַב וְאֲחֵרֵי הָעֵדִים כּוֹנֵן חֵיבִין  
רִבִּית קֶצֶנָה חֲזָרִית בְּיִינֵךְ וְרִבִּית רִבִּית אֵינִי וְנִשְׁהֵאֵם בְּיִינֵךְ אִיזָן הִיָּה רִבִּית  
קֶצֶנָה הִלְלוּ סִלַע בְּחֵמֶה דִּינֵךְ כִּי חֵיִים בְּבִיבֵי אֵתָּה וּפִתָּה וְשִׁמְיָה קֶצֶנָה כִּי נִבִּי  
כִּבֹּן טַמְשִׁכֵּךְ לֹן שִׂדְדוֹ לְחִכְלֵי כִּי וְהַנּוֹת מֵעוֹת לְחִבְרוֹ לְהַתְעַסֵּק בְּהֵן קֶרֶב  
לְעִבֵּר וְרִחֹק מֵהַמִּכְבָּד וּפְיוֹדֵן בְּהֵן אִם רַב־תְּחַבֵּל יִכּוֹל שֶׁהַרְשׁוֹת בִּיזוֹ לֹל  
תֵּל לֹל רַבּוֹא אֵל בֵּיתוֹ לֵל עַל אִם כֵּן לִמָּה נִיָּה אִם חֲבֵל תְּחַבֵּל מִי שִׁישׁ לֹן דְּשִׁחַת  
לְחִבְרוֹ בְּשִׁלּוֹחַ בֵּית דִּין הַכֵּת מִיבֵּר רַב־תְּחַבֵּל לְחֵיב עַל כֹּל חֲבֹל וְחֲבֹל עֵדֵי  
הֵשׁ לֹל אִפְשֵׁר לֹל עַי בּוֹא שֶׁכֵּבֵד נִיָּה בְּבּוֹא הַטַּמְשׁ וְאִי אִפְשֵׁר לֹל מִרְבּוֹ שֶׁכֵּן  
נִיָּה עַד בּוֹא אֵת תֵּל עַי בּוֹא וְנִיָּה תֵּל בְּבּוֹא מִלְמַד שֶׁמִּחְזִיר לֹל בְּלִיּוֹם בֵּינֵם וּכְבִּי לֹל  
בְּלִיָּה מִחְזִיר לֹל אֵת הַסְּגוֹק בְּלִיָּה וְאֵת הַמִּחְזִירֵשׁ בֵּינֵם אִבְלֵ אֵין מִחְזִיר לֹל אֲתֵי

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

לֹל שֶׁאֵסֶר לְעִבּוֹר לְעִנּוֹת לֹל לֹל

פנים ולא את המחדשה בליכה תשובנו לו לו חנה ומהעד ודי חנה מחזיר ליהוה  
פנים זו הפקן שמלתו זו פליתו לערו זה עורק שבוליה שלב צמח ישכב לדבות את  
הער ואת הכשת ואת הסדין אין לי לא או בלבי מנח לדבות שאר הכלים אל פניה  
שמלתו לערו במה ישכב יכול אמלו היו לו שני כלים אין צריך לאחד מהם תל  
הא כסותו והיא שמלתו והיא לערו במה ישכב בן עזאי חומ לעורו את שעריו  
אשר ימש בהפרט למקופלת ומנחת בקבה והיה אין והיה לא מיד כי יש  
איש כי חטא חני אעפ שאר נפרע על ידי כך אע הוא שנותן שכל על ידי כך  
היה שמעון חוהבי מאן חוהבי זה את זה והבש לטע חוהבי זה את זה והחמשת  
חוהבי זה את זה ומלו לבנות חוהבי זה את זה לאיננה ליפרע מכל לו חני הוא  
שמן כי חת מכל מדות הללו אהים לא תקלל וכול אם אמלו חרול חת  
הא חייב תל אהים לא תקלל אביר שאינו חייב ער שיפרש בעם או בכניף איעד  
א יעקב חומ אהים לא תקלל בית חתרה על ברכת העם יכול אם קילל לאחד  
איתה יהא חייב ודין הוא ומה עונש אועט חייבן עליו לאחד מיתה חתרה מחובה  
אעו דין שיהו חייבן עליו לאחד מיתה תל תקלל חרש מה חרש מיוחד שהוא בחיים  
אם כן שהוא בחיים והמקלל את המת פטור אהים לא תקלל מלמד שאקליב  
את הדין עובר משום שתיים משום דין ומשום הבירו ונשיא בעמך לא תאר  
מלמד שמקלל את הנשיא עובר משום שלוש משום דין משום הבירו משום נשיא  
נשיא בעמך לא תאר בנוהג מעהג עמך פרע לשפיר עו מורבי עבד כירעם  
מלחתי לו בכותבת שה נטולי מ המלוא ודמעך זו תרומה שהיא  
נאמת ומע לא תאחר לאתאחר ובר שראוי להקיימו מלמד שכל המקרים  
תרומה לבכורים מעשר ראשון לתרומה מעשר שני לאשון עובר בלא תעשה  
לא מפרישון על הסוד בכורים ואחריהם תרומה ואחריהם מעשר ראשון ואחריו  
מעשר שני לאיעזר בן יעקב חומ לא תאחר שלא תאחרם בשעת הבדוק מלתם  
לבעלי בכור בנך תת לי יכול ותנס לי ודאי תל ויתן משה את כסף הפדיום  
לאהרן ולבניו אין לו לא בזמן ההוא לצדקות מעל תל על פי ש כאשר זה ש את  
משה אם כן כמה נאמ בכור בנך תת לי כל זמן שאינה נותנו כמ צותו מעלה את

התורה  
א יחזקנו  
דור עמו  
הכדו וכו'  
שהאם היה  
תשיעו  
ית קשה  
ית לחן  
חומ הוא  
החיו וה  
איעד  
בנשך  
הלא קא  
אעו  
יהיה לו  
הלאה  
בנך חויב  
הוא בית  
אני קצו  
בה קרו  
ישות בידו  
איש לו  
אבול  
אבוא  
ביום וכל  
חזיר לו

פנים

אני עניך כלו ליטעע ובעמק שאיך חיה נותע כאצותו מצננה אני עניך כלו אויך  
קפחתי צבור בסוף יתקל כח תעשה לשל לעצמך מה בכור אדם בהבולת כך  
בהמה בהבולת דאי שאיך עולת לירושלים אבל נחבולת במומ בכל מקום דורש  
רשומות אחרת דהים להקלל מלחקה ודמע לא תחך שחם קוללת תבואתך את  
מקלל ויהי את מרעא כשקללו הדק נתמנעה התבואה דכל יהי בימי שפטה שפטה  
שניה הנשפט שופט את שופטו ויהי רעב בארץ אמע שעותו את הדין חבלים ארץ  
הדין תהיה תבואתך שלומה מלחקה ודמע לא תחחר ואם עשיתם כן הוי לך בנים  
אדמים בכור כעך תהי לי עשיתם כן הדי שורך וצחך והכרבה אצויה בכל מקום  
לפי שהוא חום ביום השמעי תתן לי יכול יהו ישראל נותע בכור בהמה לכה  
כשהוא בן שמונה תל בכור כעך תהי לי כן תעש לשורך לצא מה בכור אדם  
נפדה דא לשלשים יום אף בכור בהמה שלשים יום מיבא אתה חומ' ער כמה אשה  
ושדא חייבין ליטפל בכור בהמה דקה שלשים יום יכול אף בהמה שלשים יום  
תלס) תעשה לשורך ריבה לא הבר עשייה אהרת עד כמה ושדא חייבין ליטפל  
בכור בדקה שלשים יום ובקה חמשים יום שבנת ימים יה עמי  
איום הש' יכול בכור כשך ביום השמ' ומקול מיום השמיני ולתל תל בארץ  
מיום השמיני והגאה ידעה יכול יהו כשדא מעמיני ואיך וכפולת ביום השמיני  
ביום השמיני תתנן לי מעך לית את האמור וצננה כזה ואת האמור שלמה  
אמו אמו לה זידה שיה מה אמו האמור להם קדש יונק מן החול אף אמו האמור  
בא קודש יונק מן החול אבת אמרן לא יעמדי דשים זה חתיה תתנן לי  
שכל הקרבנות כשדא מיום השמיני ואעפ"כ מעשנים ומאמלה חביב ויתל  
ואנשי קדש תתון לי יה קיבן תורה אומ' כלזא שחללה מוסף מצוה ליה  
הוא מוסף לה קדושה ואנשי קדש ליה אשנים נשים אנו תל תתון לי  
כשהא איך לי דא שנתרפה בשדה בנה ובחצר ובחרבה תל טרפה לא תהא  
יכול לטרפה באזנה וברגלה תהא חסודה תל לכלב תשלכון אוחו טענות ככל  
תהא לכלב ל דא עזר כן יעקב אומ' טרפה לא תמכול לית אזהרה עלות  
אף לי דא שנתרפה מנו לכשך שפילש מן הבהמה שהוא באזהרה תל וצ





כפלוגי אלא אמור מה שבבניך לא לא תענה על רב לנטי שלא ילמד חובה  
שלמו זכות בדיני נפשות לא לא תענה על רב לנטי מבין שמחזיריך לזכות  
מחזיריך לחובה לא לא תענה על רב לנטי מבין שאין מוחתין בדיני נפשות  
לחובה אלא לזכות לא לא תענה על רב לנטי מבין אין מתחילין בדיני  
נפשות תחלה דהא מה דצרי לא כן הקהל על רב כח לא לא תענה על רב  
שאין מושיבין מלך בסנהדרין והרי רבים להטות סנדרין שנחלקו בכל הדיני  
מלך בין שבמאות וטהרות כן בדיני מאונות בין בחיסורין הולכין אחר הרוב כח  
לחקל בין להחמיר והרי רבים להטות רוב וקרוב דאורייתא רוב עדיף וילמד  
תמיד יכול לא יודענו כמאן תל בדינו שלא יודענו בדין שלא תאמר עני החובה  
בן טובים הוא אזכנו בדין ונמצא מתפרנס בנקיחת תל ויל לא תהדר בדינו ולתת  
הוא חומל לא תשא כני אל כי תפגע אין לי ולא מצות עשה מצות לא תעשה ומה  
לא תראה את שור אתקי אין לי ולא אחוק אויבך מנע תל שור אויבך מכל מקום דא  
אם שלח הרים כן תל אחוק מכל אחוק שהוא עמות עמך כך כל הרב שהוא עמות  
אם במת את צדק לעשות שניך אויבך מנע טיחך אני שחני עושה שונאך ואלית  
כי תפגע יכול פגיעה מאת תל כי תקנה יכול משיראנו מרחוק תל כי תפגעיה  
כחיה צד לחיה שדין כפגיעה אחי מעבעה ומחצה במיל שיעור רוס תענה  
שדך תעיתו מבין אתה אולי היה האור רועה בידכו וכלים מנחין כדרכך זה  
נזקק ליה אמור מפסיג בין הכוזבים כלים מונדך באמצע דרך הרי זה יזקק ליה  
השב תשענו מכלל שני ככלי את זכיר ואת אמר יכול אמלו חמ לו אביו וחמו  
תשיר ושמע להם תל השב תשובתך בתורה וברחה החזירה וברחה מען שחזרתי  
להחזיר תל השב תשיב תעלו כחיה פעמים לו החזירם לחוקך או לרשות בית  
שנן כי תראה אין לי חלה מצות עשה מצות לא תעשה מנע תל לא תראה  
כל כי תראה וכל כי תפגע להם שהיא כפגיעה אמור שניך שונא ואויב  
מישדלמנא ופי אפשר והכל הוא לך תשנא את אחיך לא זה שראו שעבר עבד  
והתנה בו ולא מרש ואין שם עץ אחד כדי ללקותו ולפטריו שמצוה לשנאתו  
שיתדור לצוטב אע"כ מצוה להחזיר חזירתו ומצוה לפרוק עמו ולטעון

א ימור חובה ויחייבם על ידי אם חתם במוט הרשע רובץ ונתן עומד תחת השחוקים  
החזירי לזכרון וחיבת מעמד לו מען חתה אומ היה אדם גדול או שחייבתי דמיא בבינת  
בדיע נטות קבוחות או שהשימה לילי שבת שאין רשאי לזקק לה תל וחילת מעומם שחיה  
מתחילת פניל מעמים שאי חתה חודל עזב תעל עמו זן מצות פריקה ולהלך הוא אומ בום  
תענה על רב נקש עמו זו מצות טעונה פריקה בחנם וטעונה בשכר מצות פריקה קודמת למצות  
לקו בכל הדין ענה עזב תע עמו הלך וישב לו ואם לו הוהיל ועליך מצוה אם רצית לפסוק  
אחר הדוב חזק או לא המרוק פטר שג עמו יכול אמלן זקן וחולה תל עזב תע עזב  
עדים וילמו לרבות מצוי שעל כיתפנו ר' ישמעל ביר יוסי כגע ביה בההוא בצרא דהוהיל  
תאמר עני הוהיל דאומי אותבינהו וקא מיתפת אמ' ליה כידלי לימר אמ' ליה כמא הוא שני סגמ  
הדר בדיבו ולתמא אהב ליה כלמיה דזוזא נאמקריה הדר זכא ביה אמ' ליה כידלי לימר יהב ליה  
ת לא תעשה אמה דזוזא אותבינהו נאמקריה הדר אתא למיזכא ביה אמ' ליה כלמיה עלמא אומק  
זך למל מקום דמינד דידך וכי האי גונא מאי הוי המקד והאתך בית שמי אומ המקד לעניים  
יב שהוא עמק צים המקד ובית הלל חומ איט המקד עי טופקיד חק לעשירים כשמטה ר' ישמעל  
נשה שונאך ואל יוסי כלמיה עלמא אומקריה והאי דאמ' ליה הכי במילתא בעלמא הוא דחוק איה  
וק תל כי תמונה ויהא זקן הוא ואינה לפי כבורו הוא למנס משורת הדין הוא דעבר דתמי ויהא  
רוק" תענה מעשה זה הדין אשר יעשוך זה למנס משורת הדין לא תטה משפט אבייך  
וי כדרכך זה איני ידוך והלא ככר נאמ' לא תטה משפט אחר עני ואחר עשיר מה תל לא תטה  
די זה יזקק להל אבייך זה אבייך במצות שלא תאמר לשע הוא הזקתו שהוא משקר ותזקת זה  
א אבייך ואמו אהך משקר אעבר עליו את הדין תל לא תטה מש' אבי' אה משפט אבייך  
לחה מען שהי אה מטה מטה אה דינו שטאחר מכה אמרו ישראל וגוי שבתו לדין אם יש  
אן לרשות בות לישעא ציוננו דען לו ציוננו ואומ לו כך דענו ואם יש זכות לישעא ציוני גויס  
תל לא תראה ען לו ציוננום ואמרו לו כך דענום מדבר שקר ורחק פניבוך בור וגדלך איה  
שונא ואויב אלה תלמודי ותלתה בעלי דיע סארטוט שומע ומטעים סיאן תנו דבנך מען  
אהו שעבר עב"י שלא יעשה פנינרין לדבריו תל מדבר שקר תל מידע סמברין מליך כמא  
צוה לשנאתי אהת אה אן קטיגור כעשה סנגור' ומען לדין שלא יושב תלמוד בור לפניו תל  
או ונטעון אהת שקר תל' ומען לדין שיודיע בחבירו שהוא גדלך וכך יודע בחבירו שהוא גדלך

טעם חבילה  
שלחתי לך

יבא יצטרף עמו תל מוצר שק תרחק ואמך לדין שיורע בדין שהוא ארוח תל  
שלא יאמר אחתכנו יהא הקולף ילוי כצואר העדים תל מוצר שק תל ומע  
לתלמידי שנואה ודת רבו שהיה שנוא בדין שלא יאמר אמרתן לו עד שיהתכנו ואח  
אמנו משלי כדי שיקרא הדין על שמי תל מוצר שק תל ומע לתלמידי שישב לצילת  
רבו וזוהי זכות לעני וחובה לעשיה מעט שלא ישתוק תל מוצר שק תרחק  
לפניו שאם לוגבו יודע אתה כי אפילו נותן לו מאה אנה איך משקר מנה ישי  
לי אצל כל ואיך ליעבד לא ער אהרן בן ועמוז ולא תאמר כלום תל - - מוצר שק תרחק  
ומע לנושה בחבירו מנה שלא יאמר אטעננו מאתום כדי שיהיה ליבאנה ויש  
לי שבועה ואבל על פניו שבועה במקום אחר תל מוצר שק תל ומע לנושא  
מנה וטענתו במאתים שלא יאמר הכפרנו בבית דין ואשה לו הוץ לבית דין  
שלא יתחייב לו שבועה ויבלבל על שבועה במקום אחר תל מוצר שק תרחק  
ומע לשלשה שנושא מנה בחדר שלא יהא אהרן בעל דין ושנים עדים תל מוצר שק תרחק  
תל ומע לשנים שבאין לדין אהרן לבוש סמרטוטין ואהרן אצטלא בת מנה  
מנה שאמרין לו לבוש כמותו או תלמידיהו כמותך תל מוצר שק תרחק כי  
לקמה דרבה בר רב הונא אמר להו שילפון כמקובן וחותן לדינא ומע לדינא  
שלא ישמע זכדי בעל דין קודם שיבוא חבירו תל מוצר שק תרחק ומע לבועה  
דין שלא יטעים זכרין לדין קודם שיבוא בעל דין חבירו תל מוצר שק תרחק  
ונקי ועדיק אל תל אם לא נהא עלתה על לבי להרוג נפשות נקיים אביו  
לא זה שיש לו עז לזכותו מכות שאין עונשין באומדן הדין ומע אהרן אומדן  
לו עדים ואיך לו התראה יש לו התראה ואיך לו עדים כטור שנים מעידין  
שהיכל את העבד אחי מעור שליחט תינן ואחרי מיעור שליחט ענבים  
מעור שליחט שמורות ואחרי מיעור שליחט לבנות יכול הואיל והכל זה  
מכל מקום יבוא ויהרב תל ונקי ועדיק אל תרחק ונקי ועדיק אל תרחק  
שמחזיקין אותן לזכות יכול יהו מחזיקין אותן לחובת תל ונקי ועדיק אל תרחק  
לי לא למיתה לגלות מעט נאמ' כן יבד ונאמ' לתל זכר מה יבד ואמור  
גלות אף זכר נאמ' כן גלות נאמ' כן לא לגלות למכות מעט נאמ' כן רשע

שק  
נמשך





בשאר ש ופי ישיע חוכל בבורים היה לא לומר לך כל המביא דבר לתלמוד  
מעלה עליו חכמת בלא חקד יב בבורים חכמי לא הוה בעינא דאיקביליא כי דאמרי  
לו הא מתניתא מקבילנא מינך קבילמיניה ושדריה קמיה דרב נחמך שלח לרבי  
דיניה אר לבתיי גדא דאנא עמך כמילנא ליה לדינא' שהשחר יסוד יומי  
בוא ודאה כמה סמוות שניהם שלחמבלי השחר חרם חש בעינו נותק ממך הרע  
ספיק מתרמא וספיק חק מתרמא וכן נוטלין שוה פרוטה ומסמיך את עיניהם ש  
השחר יסוד עיני חכמ' תנו דבני כיה' יע עיני חכמ' וקל וחומר לטובות  
ויסלק דברי עמי וקל וחומר לדלעיים' תנוא חייך יסוד עיני חכמ' אפילו  
גדול דינו נטר מן העולם בלא קמית הלב' ויסלק דברי עמי אפילו עיני  
אין נטר מן העולם בלא טירוף היעות' דא כיה' יע עיני חכמ' אפילו  
טמא טהור ועל טהור טמא' ויסלק דב עמי על אסור מותר ועל חייך  
אסור' קורנא כיהוב אתו בתרי לדינא קמיה הוה שאקי אסתידא מינה ואסתיה  
אמר ויאיך לנו דיתא דכי עבדיהבי והכית ושחר לא תקח הני מיילי מיחד דא  
מתרניהו הוה שאקי ומתרויהו שלי' והתניא ושחר לא תקח מה תל' אם ללמד ש  
יטב את החייב ולא יהייב את המצוי אמרה תורה הרי כבר נאמ' לא תטב את  
אלא אפילו לזכות את המצוי ולהייב את החייב אמרה תורה ושחר לא תקח  
הני מיילי היבא דשאקי בתורת שוהיה קורנא בתורת אגרא הוה שאקי ויע  
אגרא שרי והא את' תנן הנוטל שכרו לזון דינו בטולי' הני מיילי היבא דשאר  
בתורת אגרא דינא קורנא אגרא בטולי' הוה שאקי ואגרא בטולי' שרי והא  
מכוסר הדין שטל שכרו לא שדינו דין אגרא מאי אי נמא אגרא דינא וקור  
שדינו דין והא אמרין דינו בטולי' דא לא אגרא בטולי' הני מיילי בטולי' כל  
דלא מוכח קורנא בטולי' מוכח הוה תתיה באמרה דהמרא ושאר  
זוגא צומא' רב חונא כיה' אתו בתרי לדינא לקמיה אמ' להו רבנן ל  
דינא די בהדיקא ואידון לפון דינ' כיה' אתא רב ימי אמ' ריש רב נחמך דאג  
מאי דבת מלך במספט יעמיד ארץ אם דומה דייך למלך שאינו עדיך לכל  
יעמיד ארץ ואם דומה לכהן המהדר על הגדועת יהי מספיק' ובר לא תל' ע

בשאר ש ופי

פ  
ד

פ



כול חיי חתה טובת לא בטענה שאתה עושה כל מלאכה בשעה שאין חתה עושה  
כל מלאכה מני תל ציוס השבת משבת מקום מקום שבת לשביעית ומת  
שביעית שאין בה עון מיתה שובת הוא מערב שביעית לשביעית בשלשום יום  
שבת שיש בה עון מיתה אצו חן שעדוך להוסיף מחול על קודש למען יוחשו  
וחמדו מלמד שאתה מצווה על שבתות בהמה ואי אתה מצווה על שבתות הכלים  
אמש בן אמרתי ל יוסי הגלילי אומ הנח לו ול עקיבה אומ החיח לו והגדל  
בר תושב שהוא שפירו ולקוטן שגישדא שטא ניהנו לעשות כל מלאכה אבל לעצמו עשה  
מבבל אשר אמרתי אליכם תש שלא ישכיר אדם את בהמתו לבו ולחשוף על  
השביעית ל לעזר בן יעקב אומ לית לא תעשה על כל עשה האמור בפדשה ושם  
דמים אחר לא תשכרו שטא ידור אדם בשם על ולא יקיים בשמה ולא יעשה את האו  
שידור בשם על שבו דא ושם דמים אחר לא תל זו הזהרה לטביא האתנבא בשם  
על לפי שהוא אומ ומת הנביא הוא עונש שמענו הזהרה מני תל ושם דא חן לא תזנ  
לא תזכרו לא יאמר אדם לחברו שמעתי לוי מצו על פלונית ואני אשמך כך אע  
על פלונית וכל על שבאחדא מותר להזכיר פה פער וכל ונבו וכאוש לא ישמע  
על פך זו הזהרה למצוה ולמקור שלש המצוות ולא בעלי קפי שלש דגל הפל  
לפי דגליו שלמים תל דומה הכא מצות פרוי להבא מצות פלם תחב לי שוקרע  
שגמי חגיגה תחב לי בחגיגה הכאה לשמה אדם יוצא ידי חובתו תל אדם יוצא ידי  
חבתו בחגיגה שאין בזה לשמה אם כן פלם כח תחב לי כל זמן שאתה חוגג באמתו  
אעלה את עטף כלי נדבה הכאתו וכל זמן שאין אתה חוגג פלחני מעלה חני עטף כלי  
אתה מועל בזה הבית ובעזרות פ הוא אומ פלי נבאן לרחות פט מופקש זאת מצו  
ראוש תנבי את חב המצות תל מכלל שפן שמוור את חיש האביב ועש פסח וכל  
תל אתה עושה פסח דא בשעה שיש לך אביב בשעה שאין לך אביב מני תל אתה חב  
המצוה תל דא מה יצאת מצרים אעפ שאין לך אביב לא מצוה אף כאן אעפ  
שאין לך אביב דא מצוה אעפ לית את האמור בפסח מצרים בפסח דורות ואת  
האמור בפסח דורות בפסח מצרים תל שבעת ימי תאכלו מצו כאשר צויתך מלמד  
שהשנה יוצאת בני ישראל מאמצים היתה בתקנה ונא ידאופט חיקם חף מ

הצורך  
אמנה כ  
יום טב  
לי לא  
מש תל  
אשר ב  
עצרת  
תעשר  
בעתה  
תקופת  
תל חב  
שהרי  
שום ב  
אין לך  
מעשיך  
תל בא  
ראש  
פירוש  
הוא לע  
לפ פט  
יואה  
אתה  
מודיע  
בעט  
לא זנ  
ואח

פ  
ל  
ל

פ

החוקה  
מאשה כסף ולחגיגה שתי כסף וזה הקציר ל' יום אומ' כל שאר שענדת השבת  
יום טוב אחד שבת חובב וקוצר בבורי מעשיך מכלל של פזרי קציר חטים אין  
לי לא שלחטוב שלשעורין מעט תל אשר תרדע בשדה אין לי לא שרדע שנה מאתנו  
מעט תל אשר בשדה אין לי לא שבשדה שבגב ושכחצר ושכחבה מעט תל בבורי כל  
אשר בארצם לא וזה הקציר בבורי מעט מלאך שאך וביאין בבורים קודם  
ענדת ואם הביא אין מקצלי ממנו וזה האסיף בעצת השנה מכלל של עשר  
תעשר את כל תבואת זרע הי' הש' יענה שנה איני יודע אימתי היא שנה תל וזה האסיף  
בעצת השנה ולהלך הוא אומ' תקופת השנה אימתי שנה יוצאה היו אומ' בתקופה יפול  
תקופת טבת תל חג יצאת תקופת טבת שאין בה חג יכול תקופת ניסן שאין יש בו חג  
תל חג האסיף שוש בה אסיף יצאת תקופת ניסן שאין בה אסיף יכול תקופת תמוז  
שהרי יש בה אסיף תל חג האסיף בעצת השנה ולהלך הוא אומ' תקופת השנה תקופה  
שוש בה חג ואסיף ושנה יוצאה בה והיזו זו תקופת תשרי באספק את מעש  
אין לך בה לא אסיף מעט לכל אחי ואחי שיהא לו אסיף במע עצמו תל באספק  
מעשיך כל אחי ואחי בשעת אסיפן יכול תהא ראש שנה ראש לכל פירות האין  
תל באספק מעשיך כל אחי ואחי יש לו אסיף במע עצמו מוטא אמרו באחי בשנת  
ראש שנה לאיולי דברי בית שמאי ובית הלל אומ' בתאשה עשר בו כל איולי שחנטו  
פירותיו לפני תאשה עשר בשבט הוא לשעבר לאח תאשה עשר בשבט הרי  
הוא לעתיד לבוא שלש פעמים יכול בכל דגל ודגל בשנה יכול בכל זמן שיהיה  
תל פעמים אין פעמים לא זמנים שנ' תרמסנה דגל דגלי עני פעמי דלים  
יאה פלט לקומה שאין יכול לדאות זכורך להוציא את הנשים כל זכורך לדבות  
את הקטנים זו היא שבת הלל אומרי כל קטן שיוכל לאחוז בידו שלטבין ולעלות  
מידושלם ליהר הבית חייב בדאיה את פט האין אם עושה אתה את כל האמור  
בעט הנינו פונה מכל עסקאי ואינו עוסק לא בד' לא תזבח על האין אין לי  
לא זבח זורק ומנסך מעט תל דם זבחיו מכת אמרו אחי השוחט ואחוי הזורק  
ואחוי המקטר או אחוי מבני חבונה אם היה בדשות אחוי מהך כדית האין בשעת

תה עשה  
את ומה  
יום יום  
ב' יום  
יתת הבנים  
והגה  
פצמו עשו  
צווי על  
שם  
ה אתה  
כא בשם  
לא תזכר  
לך אצל  
לא ישמע  
דגל הפל  
שוקרע  
ב יוצא יד  
ה כאמור  
שטף כל  
את מע  
סח ופנ  
ל את חג  
א אלפ  
ואת  
מלמד  
זר מ

זכירה עובדיך בלא תעשה זכירי זה הנסח וכך הוא אומ' ואמרתם זבח פסח  
הוא לע' לא יטע חלב זה יטע בן אבן אמרו הקטר חלבים ככל הלילה  
לא יטע חלב חבי ערבוקר לפי שמצינו בקר שי קדשים עבדמ' חטולה הקטרת יטע  
אם קדשים קלים כן חל לא יטע חלב זהו שישן חן לי לא חלבי הגבה חלבי פסח מן  
חל ולא יטע לבקר זבח חג הפסח לזכות פסח בתגובה והוא היך לכל האמוני שחס  
הלוי עבד בלא תעשה זה הכלל כל שקילצו מתדון ביום מענין אותו כל הלילה  
חשיות טמא בן חשיות ונחמ' להל' לחשיות יבד' מה לחשיות החמ' להל' עני שחין  
אקצת אפ' לחשיות האמור כח עני שישיר מקצת אנט' שחס כוזה אדם לעשות כל  
שדהו בכורים עונה תל' כבורי אדם חב' כן למה נאמ' לחשיות לית בהן כוח לחשיות  
שית קודמין לתדומ' אדמתך פרט לעריות אדמתך פרט לגזל' תביא  
ביתך אהיך מלמד שהוא היב' בטימול הפהית עני שיביאם לבית הבדוקיה  
לא תבשל גדי עקובה חומ' חיה ועוף חיה כן התורה שני לא תבשל גדי בחלב אמ'  
לא תבשל גדי כח אמון שנשה פעמים פרט לחיה ולעוף הגבהמה טמאה' ר' יוסי  
הבבלי חומ' נחמ' לא תאכלו כל נבלה ונחמ' לא תבשל גדי בח אמון את שאסור  
משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול אסור לבשל  
בחלב תל' בחלב אמון יצא עוף שאי' ל' חלב אמ' לא תבשל גדי בח אמון חן  
לי לא גדי בחלב אמון כנה בחלב אמון חן תל' גדי בחלב בשר בחלב מכל מקום  
אסור נחמ' כן לין תבשל גדי ונחמ' להל' לא תבשל לא תבשל אחר לא יסור חטולתו  
ואחר לא יסור הנחמ' ואחר לא יסור בשיל' חנה אנט' טמא מלמד לפעוך  
זה נביא וכך הוא אומ' ועל מלמדך ש' מ' חלבים אלה חלבים' לפעוך טוהח מאז  
לפעוך כנה טוהח מאז לכל הבית' לעמדך בדרך להזהיך על דברי תורה  
וכך הוא אומ' בכל הדרך אשר צוה ש' ויהי אה' תלכו' ולהביאך לארץ ושדאי'  
אל המקום זה שילה' אשר הבינתם לבית עולמים וכך הוא אומ' ויצא מדי אל  
צוד ויאמ' ענה הקם לש' מז' בגר' ארונה היבוס' מהוא חומ' עם ויאמר צוד  
שה הוא בית ש' אים ועה מצבך לעלה ליער' וחומ' זאת מנחתך עמי עמי  
השאר מנעון שלא לעבוד על גדידותן שכל העובד עלי נביא הויב מיתה ביו

שמים  
עצמ  
כי לא  
לא לפי  
כל זאת  
עשות  
אעשה  
מלאכו  
וכן הוא  
כי אנו  
לפי זה  
בכך  
ודלית  
החוקק  
אכלו  
לפכו  
כלל ל'  
וזמני  
בתור  
בד מ'  
כדך  
ולא י'  
חיתא  
מימ'  
ה  
מחלה

ד' יוסף  
לפי  
לפי  
לפי



שאים ושמע בקולו אל תמכו שלא תמדת על דבריו וכן קצבו אבותינו על  
 עמך כל איש אשר ימרה את בוך ולא ישמע את דבריך לפני אש אשמת ואת  
 כי לא ישא לפש לא כשם שאני נושא עון ועובר על גופי כד הוא שלא לפטר אתם חוטאי  
 לא לפני שני בני שמי בקרבן וכן הוא אומ' לא עליו תלג' פי עש' כי אם שאעתי  
 כל זמנ' שושלת עשו' רצונו שלמקום הוא נעשה לה' אונט' ויקוס פנגר אציהם שנ  
 ועשות כל אשר אדבר ואציע את אוב אתם עשיתם מה שגזרתי עליכם אם את  
 אעשה מה שהבטחתי אתכם וכן הוא אומ' כי ע' ליה' יש גלחם לישע' פי ינך  
 מלאכי לפטך זה מיכל השר הגדול שנ ואיך מתעב עמי על זה פי אם איפ' לשיע  
 וכן הוא אומ' והי' ביהות יושע ביריחו וישא עינו ויל' והנה איש עם לנג' ויאמ' לו  
 כי אתי שר צבאתי ש עתה באתי מאי עתה באתי הגיע העת שנאמר כי ינך אלכ' כי  
 לנ' והביאך אל האמ' לא תשתחו' לאלהיהם לחיוב על השתחיה ואמ' לו שלא עבדתי  
 ככך לא תשתחוה אחת השתחיה בפישוט ידים ורגלים או שלא בפישוט ידים  
 ורגלים ולא תעבדם כדרך עבודתם ולא תעשה במעש' שלא לעשות כנאומות  
 החוקים לה' כי הדם תהל' ועבר תש' זו מצות עשה הלוק והרוק שבר ושבר  
 אמ' מאה פעמים ועבדתם את ש' ליה' כי זו תמלה וכן הוא אומ' ולעבדו ככל  
 לבבכם איזו היא עבודה שבלב היו אומ' זו תמלה וכן הוא אומ' בדע' לך די אנת  
 מלח ליה בתיק' הוא יש' צינך וכי יש עבודה בצבל לא זו תמלה וכן הוא אומר  
 וזמנ' תמלה ביומא בריך על ברכוה' דא' ועבדתם את ש' לא עבדהו  
 בתורתו עבדהו במקדשו ובדרך את לחמך ואת מימ' אמ' ליה ראבה לראבה  
 בר מארי מנתה מיני דאמור איתאשי שת' דהיני ולא מטו לגבדא דאעמרא  
 פרך אמ' ליה דבת לא ירשב' ולא יעמאו ולא יכס' שלב' ושמש' משום דלא ירעבו  
 ולא יעמאו לא יכס' שלב' ושמש' אמ' ליה את אמרת לי אנכ' חנא אמ' לך מדין  
 ליתא דבת ועבדתם את ש' דיה' זו קרית שמע ותמלה' ובדרך את לחמ' ואת  
 מימ' זו מת בצלח וקית' שלמים שחרית מוכח ואוכ' והסרת' מחלה מקרבך  
 והסרת' מחלה זו אלה דאמ' ל' ליעקר מחלה זו ארס ולמה נקרא שמה  
 מחלה שמחלה כל בגון שלמים דא' מחלה ששמונים ושמונה מינ'

תחפסוך  
 ירתה ית  
 פסח מכ  
 שחם  
 לילה  
 עי שח  
 פשות פ  
 תראעות  
 תביא  
 ית  
 תלכ' אמ  
 יוקי  
 אסור  
 יבש  
 זמו  
 שלמקום  
 אכילתו  
 פניך  
 והא אמי  
 תורה  
 ועד  
 ית אר  
 יד יוד  
 עי  
 אית' בוי

ענין

ענין  
יבש

ענין  
שמונה  
כסוף



על רגליו אמרי לית בבני מנחם שריאשכנזי דלית הוה סמאן למר אמר ליה  
 אה נעביד לכו והא בגזירתא גזירא את ואנת אתה תהא לבן ויהוה מנחם מנחם מנחם  
 אהוה מן תהא לגזירא אפיק לכו אבוי דמינוקא חמד עב אמרין ליה אית לך מן הדין  
 חמרא טבא אמר לך עלה על הדין מינוקא דיוחי ואנת דהין פאליסיהו ענא דמנחם  
 ותעה אנת משקי לבן מניה אמרו ליה בשם שהכנתו לברית כך תכנהו לברית  
 ולחופה מן דנפסון כבוסיה נפס ל שמעון בן חנניה במנחם בחי יפיע דמנחם  
 שפחיהו דבריהם אמר ליה בני דאתן דחייצן עלכל עופיכו טבוא אתן דמנחם  
 דלא שעה אמר ליה ואת מי את אמר ליה אזלית ועבית לך שפחיהו והפסיהו  
 דרתא אמר ליה ולמא אפך בשין אמר ליה מן אמר ואתך דבריתא אמר ליה ומאמנתך  
 דבריתא אמר ליה דעלית עלוי ואמרת בשם שהכנתו לברית כך תכנהו לברית  
 ולחופה הא עמי פתקיה לאיסביניה בתר עשרה יומין אמר ליה והיך הן אמר ליה האשע  
 דיוחך ועל דחברך לית אנת שליט אמר ליה למה אמר ליה מעמים שאמבלין בנאמנת  
 וכמעשים טובים והוא מוסיק לכס שנים אמר ליה הא במה דלית את שליט עלון  
 אף במלנין לית את שליט דהא כבר עלית עלוי ואמרת בשם שהכנתו לברית  
 אמרו עליו עב אותו תנוק שזפה והיה שנים הרבה אמר להו ל איך לי דא מקרא  
 מלא את אספר ימין אמלא איך לך שסויר תפלה ותחנונים כמשה ולבסוף נאמ לו  
 הן קרבו ימין לאות דא עת ללית ועת למות אמר ל כרכיה והלא כל חמתי שנלאו  
 טבא לומר עת ללית ועת לאות דא אשהו מי ששעת מיתתו כשעת לידתו מה  
 שעת לידתו נקי היה אף בשעת מיתתו יהי נקי את אימתי אשלת לפנד זה  
 האורף וכי הוא אומן ופשאע וימס לבבנו והאמי את כל העו מבה  
 ונתתי את כל איב לך ערף שני ואיב תתה לי ערף ושלחתי את הצדעה לפני  
 ערען ויתושין יהו נלחאין לך שהיו מטולין בה סם ומתענדן ומתן קל וחומר  
 לאריות ודובין ושאר כל האצוקין ולמה נקרא שנה ערעיתא ששוארת לקראת  
 אדם ומכה כדכתיב אשר קרף ומתרגמ דערעך לא אהרשנו מפנד בשל מעט  
 מעט אהרש אפוא שהרשעים נבדחו לצוות לצדיקים וכי הוא אומ כל פעל על נאעני  
 יכול אף לעמוד לבוא תל וגם נשע ליום רעה אמר ל חלבו אמר רב הוה כל אדם שיש

זכור רפני  
 זידין וז  
 עין והנח  
 ית והודת  
 א תהיה  
 שני לא  
 עקר  
 מלפני  
 אמלא  
 ד ימ אמ  
 הנה  
 הנה  
 הם כולו  
 הם דברי  
 הן דבי  
 יסו לו  
 ענשה  
 לתא אל  
 לוב וזיא  
 הנה תמ  
 וז עמ  
 סב מן  
 דמא  
 למא  
 וז שרת  
 ובחנן

למלה

למלה

למלה

למלה

למלה

לפי

בו וראת שמים סוף דבריו נשמעו שנים ודבר הפל פסאע את האלה ית וי  
 מאי כי זה פל האדם את הלימוד את הקהל כל העולם כולו לא נכרא דא בשביל  
 זה אמר אבא בר כהנא עקב זה כנען כל העולם כולו ל שמעון בן עזאי ואמר  
 להב) אמא אומא לית שמחין כל העולם דא לצוות לזה' תנן רבנן הדומה את הכלוא  
 בד' חפץ הכשים' אמר שפד צופותיה דומין זה לזה ואין דעתם דומות זו לזו (ב)  
 זוטא ראה את הכלואטא בנה הבית אמר ברין אשר ברא את כל דין לשמעוני כמה  
 יגע אדם הוא שון עי שמצא פת לאכול תרש זרע קציר עומר דש זדה בורר טח  
 דיקורגא חמה ואחר כך אכל ואני אשכים ואמצא את כל דין למע כמה יגע אדם  
 הוא שון עי שמצא בנה ללבוש קזז נכח וכלע וטוה וארר ואחר כך לבש ואני  
 אשכים ואמצא את כל דין למע' וכך היה ב) זומא אומ' אורח טוב מהוא אומ'  
 כמה טורח טרח בעל הבית למע כמה י"י הבית לי כמה גלסקאות הביא לי כל  
 שעשה לא עשה דא בשבילי אורח רע מהוא אומ' מה טורח טרח בעל הבית  
 למעמה י"י הביא לי מה גלסקאות הביא לי כל שעשה לא עשה דא בשבילי אשתו  
 ובטן על אורח רע מהוא אומ' כי לא יבינו אל פעגות ש' ואני מעשה ידיו יהרסם  
 ולא יבנם' על אורח טוב מהוא אומ' זכור לי תשריא פעלן אשר שררו אנשים  
 ושתי את גבול מים סוף זה מערב ארץ ישראל ועדין פלשתים זה דרום  
 ארץ ישראל ואמריבך זה מזרח ארץ ישראל' עי הנוד זה צפון ארץ ישראל'  
 לא תברת להם ולילי ברית הדין האלהיה שגא לכרות ברית לשבעה עמא  
 וכ' יהושע אומ' חובי בקרבי חתה יושב ואין אכרות לך ברית מהוא אומ' בסוף  
 ועתה ארורים הם אמר אישר אירדך כהנא שרה לשינו כמותו וכ' הוא אומר  
 ואמר איש ישלל אל החיו וכי חיום הם דא שעטן מעשה חיו' הוא אמר יודע  
 אני שאני לה הקלף כי ביום אכנך מג' מות תמות לך הריני הונך ומראה ביה  
 ואוכלי ונענשו ואני יודע ההיין לעצמי כך עשו לו אמרו יודעין את שאני  
 הקלף לישורא כי החרם תחרומום וכל לא תברת להם ברית הדין חכו הונכין ואמר  
 בהם וכודתן עמנו ברית מה נמשך ותלגונו יעבדו על השבועה וקיימו אותן  
 יעבדו על הגזירה כן כן וכ' כך נענשו ואנו יולשים הארץ באתה שעה

אירדך יהושע  
 וכ' הוא אומר  
 לא יבבו טורח  
 אי אניתה  
 שאותר להנה  
 חנה מלאך  
 אוחך לי הית  
 לו בליה לפך  
 שאמרנו ואת  
 ענה לא עלמ  
 אתה וזהך ו  
 מרחק ונגרש  
 נשנה להשכל  
 הקצה לאש  
 אי חנו דאו  
 לגר ושומעו  
 יודעין שבא  
 את צקני יש  
 פאו משכ ואר  
 למע מולך מג  
 שלד קינים  
 לציפרות מה  
 השכינה ש  
 צתוככם אל  
 ש' וצא מע  
 ברית ש' עמ

הוא  
הוא

אירדך יהושע וליחוק גבתי יבנה בקול ונתנם ספרים חוטבי עצים ושואבי מים  
וכן הוא אומ' זאת נעשה להם והחיות אותם הוא יהא עליהם וקצת על השבועה  
לא יסבו טרדך זו אזהרה שלא יושעו בו על ע' בנייהם וסלון לעבוד בארץ ישראל  
א' אניתם אותן עד ש' ככל עליו שבע מצות שנעטוו בני מה הוא ספקא ב' תישב  
שאותר להושיע בארץ ישראל יכול על הנם ת' פ' יחטיו או אחר לי טב הפטוחות  
הנה מלאך ש' שביב ליריאו ויחלצם יחלעם מלחט וא' היאך אהם ביניהם ויחטיו  
אותך לי ה' פטוחות להמריכם כי ומה תעלה יש בידכם ואתם נוקטין בה ויחלצם  
לו בלייה לפי אני אזהירך לא ישבו בארץ ואל משה אמר ענה אל ש' מלמ' ש' הוא  
שאמרנו ומשה ענה אל הא' וכול מעצמו תל' ואל משה אמר ענה אל ש' מלמ' ש' הוא  
ענה לא עלמי שפינה יכול זה ע' בפני עצמו ולה' ע' בפני עצמו תל' ענה אל ש' מלמ'  
את וזהו ולה' הוא אומ' ועלית אתה ואהר' עם והש' מהחוק ולה' ויעמי השם  
מרחק ונגש משה לבדו ולה' ומשה נגש אל הערפל הו' אומ' שנים ע' אחד נגש  
נשנה להשלים ענינו ונגש משה לבדו אמ' ל' תנחום ב' חטלתי בשעה שאמר  
הקב' למשה שוכנס למחצה המעמית לבדו התחילו הזקנים קונט' בצד ארון אם  
א' אנו ראוי' ליכנס למחצה המעמית למה נתבקשנו משל למי שאעלי' אותן  
לג' ושומט' את הסולם מתחתיו מוד התחיל הדיבור מפייס' אמ' לה' הלא אתם  
יודע' שבמדה שאים מוד' בה מוד' לו מתחלה כשאמרתי למשה לך ואקפת  
את עקבי יש' ליכנס אל פרעה הלא נשאתם מאחוריו משה חמשה באה ש' אחד  
באו משה ואהר' אל פרעה מי שאמר את נשן ליכנס למע' מלך שבמדה הוא יכנס  
למע' מלך מלכי המלכים ואם תאמר מפני מה לא נכנס אהר' עם משה מפני כבוד  
שלזקנים ויבא משה ויספר לע' את כל דברי ש' ואת כל המע' מקיש ד' י' ו  
לציבור מה דיבורות מסוי' כך הדי' מס' ג' הוא האשפט שהוא משה את  
השפינה ש' את הדבר אשר ברתי מת' אבותכם בצאתכם מא' ונגז' עומדת  
בתוכם אל תיראו איזה דבר שנברת עמו ברית בצאת ממעלים זה המע' ש'  
ש' יבא משה ויס' לע' את כל ד' ש' וא' כל המע' מהוא אומ' הנה ים בברית אשר  
ברית ש' עמכם ויע' כל העם קול אחד שלא בטלו ענה זה משה כל הציבור









מה תל וליכה לא שהלילה על על היום ל שמשנן כך לקיים היה מאשיט קדאיי וטר היה  
 מאשי להדין פוסוקא יתקם בעווי לילה הוה ימא יפה למאני ל יחזק הוא הוה אמ איתן  
 חאיי חזקע נהר באמי למא דעסקת בליליא דבת יומם יצוה עב חסדו עבליה שורח  
 עמי משום דיצרו עמי בלילה יומם יצוה עב חסדו חוט שלחסי מושך עלו יא  
 קצותיו תלתלים ל חת ד צפורק אמ נאשלה תורה בתלוליתו שלעמר מי שחזקטפט  
 אומ מי וכל לקצות איתו מי שהוא פקח אומ הדיני קוצה שתי משפלות היום ושתי  
 משפלות למחר עי שאני קוצה את בונה כך מי שהוא טפש אומ מי ופל כל מאי תי  
 כולה כלים תלתי פקחי נקסי תלתי פקחי מי שהוא פקח אומ ואחרים לא למח תמי  
 אני למי שתי הלכות היום ושתי הלכות למחר עי שאני למי תורה אמ ל יחזק  
 ראמות לאויב חכמות למא דברי תורה אומ אמ ל יעא לכפר נקוב ותלוי בארד  
 שלעולם מי שהוא טפש הוא אומ מי וכל להורי את מי שהוא פקח אומ והלא אית  
 תלא הדי את מביא שתי קנים ומסקק זו בזו ומור ידן כך מי שהוא טפש הוא אומ מי  
 ופל כל מאי תורה שבלב הכס זה מי שהוא פקח הוא אומ הוא מאחר למי הדיני למי  
 שתי הלכות היום ושתי הלכות למחר עי שאני למי כמוהו ל לוי אומ לקסטי נקוב  
 וספרו פועלים למלא אתו מי שהוא טפש הוא אומ ומה את מועיל שאני מכניס בזו  
 ומציא בזו מי שהוא פקח הוא אומ הלא שכר כל הבית וחבית את נטל כך מי שהו  
 טפש הוא אומ מה אני מועיל שאני למי תורה ומשכחה מי שהוא פקח הוא אומ לא  
 יעשה חקפה נתן לו יא קוצותיו תלתלים אמ ל שערה אפילו דברים שאתה  
 רואה אותן קוצים בתורה הם תל תלתלים מאחיבי את העולם ועושי חותו תל  
 דבית איתר תל עולם ביצי ביתב שאני ישרד עי אה עי אהך אם אתה עושה דל  
 דיש מאחיב את העולם כתוב לא תשתחוה לאל אחר אם אתה עושה ריש דל מאודע  
 את העולם כתי ולא תחללו את שם קדשי אם אתה עושה חית די מאחיב את העולם  
 כל חביתי לבי אם אתה עושה חית די מאחיב את העולם כתי כל הנשמה תחלל יה  
 אם אתה עושה די חית מאחיב את העולם ויקם אשה ויהוש אש כיון שפקחו  
 לו שררה מי השמים כך פקח לו אשה שררה ומען שפקחו לו מי השמים דבית ושם  
 מאני יהוש ואל הזקנים אמ שבו לנו בזה אשריה שלטיקים שאי מחזיק

ונתן  
 כל חפץ  
 את לוח  
 ימים  
 חות האם  
 שבט  
 ענה אתם  
 דת במה  
 את אומ  
 ה הוראה  
 זה הוא  
 ש פז ד  
 דותים  
 עולם ומה  
 דבית כ  
 יא  
 שחר ו  
 השורה  
 יו אל כך  
 ובעוד  
 אמ ל  
 עיב צו  
 בדי תת  
 מי שהו  
 דנה של  
 ומם ומה

295

95

95

טובה לעצמך בוא וראה אעפ שנתן הקב"ה לאשה דעות ליפנס באחצה שלו ועליו  
יתר אמלאכי השדה החול ארתית ואמר יצדע ואמר לזקנים בקשו עלינו רחמים שכן  
הוא אומר ואל הזקנים ממ שבו לנו בזה אמר להן שבו עלינו בתענית במקום זה ראו  
לפני אי אנו נבצא . . . ולמקום מי אנו נבצא למקום חיות ושלמים וברזוי אש  
ואי אנו יודעין מה יהיה בסופינו בקשו עלינו רחמים שניכנס ונצא בשלום והנע  
אהרן וחד עמ' מלמדי שלא עלה עז שאינה עליהן אפטורפלו' וישג אשה אל ההר  
בין שעלה אשה להר ירד ענן ולבש את ההר' וישב כבודו על הר סיני ויפק הענן  
על ימ' אשה נרחש בענן ששת ימים עד שניתושבה דעתו ונקרא ביום השביעי אש  
עלה בשבעה בסיון דבת לך אמר להם שובו לכם לאה ואתה פה עמ' ואבך ארץ  
את החק ואת המשפ' וירד בשבעה עשר בתמוז' אמר להן אפס מה נתעכב אשה  
כל אותך ששת ימים ולא שנה עליו הדיבור בשביל שימרח כל אכילה ושתיה שבאנו  
כדי שיתקדש והיה כמלאכי השבת ל' גרותה בן הדש אומ' לאיים עליו כדי שיקבל  
דברי תורה באימה ובלתי ובזייע של' ונבצא את' ש' ביראה' ומהאה כבודו ש' ע  
תנו ל' מען' עד שלא יחטא אדם נותנו' ל' אגמ' ויאה ופיו שהוא חוטא נותנו'  
עליו אימה ויראה עד שלא חטאו ישדל' מה ב' ב' והראה כבודו ש' כאש אכלת בראש  
ההר אמר לה אבא ב' כהנא שבע אחיצות שלאש היו כוסקות זובצו והיו ישראל' דואין  
אותך ולא מתיראין ולא מתפחין ופיו שחטאו אפילו במע הקדסור לא היו יכולין  
להתכב' דבת ויראו אבשת ליו' ויפק אשה בתוך הענן' כשעלה אשה להקיע  
לקבל תורה באתה ענן והבצה כנגדו ולא היה יודע אם לרפוב עליה אם לאחוז בה  
אוי פרחה ביה ונכנס לתוכה שנ' ופא אשה בתוך הענן והיה מהלך בה עד שהגיע  
לוילון פגע בו קמור' המלאך שהוא מאונה על שנים עשר ימים אמלאכי חבלה שה'  
על שערי הקיע גער בו באשה ואמר לו מה לך במקום קיושי עליונים במקום טומא  
באתה מה לך במקום טהרה ילוי אשה אתה מה לך במקום אש אמר לו אע' אשה בן  
עמדם שבאתי לקבל תורה לישדל' כיון שנא הנחו הפהו פצוע אחי ואבדו מלפניך  
והיה אשה מהלך בהקיע כאדם שמלך בארץ עד שהגיע מקום הדדעאל אגדו עליו  
על הדדעאל שהנא גבוה אחבדו ששים לבוא פלסאות וכל זבור וזבור שהוא יוצא

מפני י  
גער בו  
חלבו  
ואמר לו  
עשית  
מפני  
לשעל  
בדיחי  
לפני ה'  
שידע  
אהלך  
היו ל'  
מלבו  
כבודו  
אל יום  
בין יום  
עשית  
שהלב  
השחר  
באין  
שהוא  
שהוא  
בדור  
וקורא  
הוא א'  
פסק ב'



אמנו יוצאת מאתנו שנים עשר אלים ברחמים שלחש לבנה פיו שראה את משה  
מגדבו ואמרו לו מה לך במחמם קדשם עליהם וכן כחשששששש משה נבהל ממנו  
והלך עיניו דמעות ובקש ליפול מן הענן בתורתהשעה נתגוללו החמיו שלהקפה עמו  
ואמרו לו הדינינו דעו מימכם אנשי מדעיה אתם כשבקשתם לברות אדם הרחשון  
עשיתם קטיבור לפני ואמרתם מה אנוש כי תזכרנו ולא עשיתם אחי עי ששפתי  
אבם פתות כחמת באש עבשו אתם עומדים לקטרג ואי אתם ממחיים לי לית תגיה  
לשטני שלמלא איך ישראל מקבלים תורה אין לי דעה לא לי ולא לכם ברחשע אל אלה  
בריתי יום ולילה הקת שג וארץ לא שאתי כוון ששמע הדינינו עמאי בתחנוכים  
לפני הקבלה ואמרו לפתורבונן שלעולם גלוי וידוע לפניך שלא ידעתי בקשתך עבשו  
שידעתי בוא משה את אהיה לו שליח והולך לפניך כתלמיד לפני גבן והיה הדינינו  
מהלך לפני עי שגביע אשו שלמלויפוך כיון שהגיע אמרו הדינינו למשה שוב  
אין לי דעות להלך לפני אשו שלמלויפוך כיון שראה משה שלמלויפוך נבאל ונחפז  
שלבו עיניו דמעות ובקש ליפול מן הענן לפני שיהי הקבלה ורוחף עליו דבת וישכ  
כבוני שיעלהר סיני ויכס הע לפני נאמ וצא משה בתוך הענן וכו' והיה משה בהר  
אל יום ואר לילה קודא בית מקלא ביום ושונה בית משנה בלילה זמנך היה יודע  
כיון ללילה בשעה שהחמה באה ומשתחוו לפני יוצרה ואמרת לבונן שלעולם  
עשית מה שעניתע דבת המימך עויתת בקר היה יודע שהוא לילה ובשעה  
שהלבנה באה ומשתחוו לפני קונה ואמרת עשיתי מה סודעתע דבת יודעת  
השחר מקומו היה יודע שהוא יום ומנן שהחמה והלשנה וכל עבא הש מרום  
באין ומשתחוו דבת וצבא השמים לך משתחווים כשדואה חת החסד  
שהוא עמו היה יודע שהוא יום דבת להגיד בצקר חסדך ובשעה שרואה את החמה  
שהוא עמו היה יודע שהוא לילה דבת ואמנתך בלילות דא בת ואנכי עומדי  
בחד ובת ואשב בהר ארבעים יום הא עיני כל זמנ שהשכינה עמו היה עומד  
וקורא נסתלקה השכינה מעמו היה יתשב ושונה ומזה היה יודע לילות מומים וכ  
הוא אומ יום ליום יביע אומר ולילה ללילה יחוד דעת אשריך בן עמרם מה  
עמך לך אשריך בן עמרם מה זכית לפניך ולכל העולם דכתיב עזקת יב

וישילת  
זמים שס  
שזה רח  
דיווי אש  
והע  
שנה אל הדי  
ויכס הענ  
שבוני אשו  
וארץ ליד  
עכב משה  
יהיה שבאנו  
שיקבל  
כבוני ש  
יא נותני  
אבלת בראש  
דא דואין  
יו יכולי  
יה לרחיע  
אחוז בה  
יה שהגיע  
חבלה שה  
עקוס טעמא  
משה בן  
דיו מלפניך  
אמרו עליו  
וא יוצא

ע

ח

ח













וְדוֹמֵת בְּעֵינַי אַחֲרֵי דָא אַחַת לְמַשְׁכָּא וְאַחַת לְמַקְדִּישׁ דְּאַשְׁוֹן וְאַחַת לְמַקְדִּישׁ שְׁבִי  
 דְּחַבִּי בְּשֵׁם לְ שִׁמְוֵאל בְּדִן נְחֵמָה סְלֵט תְּרוּמַת נְאֻמָּו בְּמִדְרַשׁ מַשְׁכָּא וְיִחְזֹן לִי תְרוּמָה  
 אֶתְרוּמַת אֲרִיבִים תִּחְזֹן אֶת תְּרוּמַתִּי זֶו תְּרוּמַת שְׁקָלִים וְזֶאת הַתְּרוּמָה זֶו תְּרוּמַת תְּנוּמָה  
 זֶהב וְכֶסֶף וְחֵשֶׁךְ תְּרוּמַת הַמַּשְׁכָּא כְּנֶגֶד גִּוְוֹן שְׁלֹמִים זֶהב זֶו הַנְּשֵׁבֵבֵק זֶה כְּבוֹד  
 מַחֲשֵׁת זֶו בֵּית קֹדֶשׁ כְּמֵאָה דִּיהֵת אִמָּה וְעֵצִים כֶּסֶף נְהִשְׁתִּי קִלְבִּי תִפְלֵת דְּלִי בְּמִידָה  
 וְהַמַּשְׁכָּא זֶה הַבְּשֵׁבֵב תְּלוּפֵת שֵׁט זֶה הָרִים וְזֶה הַכְּרִם וְעֵצִים זֶה הַשְּׁעָר וְעֵרַת אֵלֶם  
 שְׁטִים זֶה עוֹד הַכְּנִים וְעֵרַת תְּחֵשׁ זֶה עוֹד הַרְאֵשׁ וְעֵצֵי שְׁטִים דְּלִי הַעֲצָמוֹת שְׁמֵי  
 דְּלִי תְּנִינִים בְּשָׁמִים לְשֵׁם הָאֵשׁ זֶה הַחוּטִים וְלִקְטֹרֶת דָּקָה זֶה הַמָּה וְהַחֵךְ כֶּסֶף שְׁמֵי  
 מַעֲלָה לִיחַ בְּחִסְדֵי כִךְ הַחֵךְ טוֹעֵם אֶת הַמַּטְעָמִים אֲבִי שְׁמֵם וְאֲבִי מִלְּאִים לִי  
 הַבְּלוֹיֹת וְהַלֵּב שֶׁהַלֵּב נִאֵשׁ בְּאֵבֶךָ אִמָּה הַלֵּבָה יִהְיֶה לְבָךְ וְכַלְיוֹתֶיךָ שְׁלֹמִים כִּי שִׁמְוֹן  
 לְמִידָה וְלִחֵשׁ וְכֶסֶף וְזֶה אֵמֶל בְּחֵנֵי עֵי וְעֵשֶׁת עֲרֵבָה כְּלִיִּי וְלִבִּי לְלִמְעֵךְ שֶׁהַבְּלוֹיֹת  
 תְּלוּיֹת בְּלֵב וְאִמָּה וְזֶה לְבָבוֹת וְכַלְיוֹת אִמָּה הַלֵּבָה כִּיִּי שֵׁמֵי בּוֹדֵק וְמוֹעֵא אֹתֶךָ  
 מִלְּאִים שְׁלֹמִים אִנִּי שׁוֹכֵן בְּתוֹכֶם דִּמְלֵת וְעֵשֶׁת לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵי בֵיתֶךָ דָּא לִי  
 שְׁמֵוֵאל אִמָּה תְּרוּמַת מַשְׁכָּא כְּנֶגֶד הַעֲלִיזִים זֶהב זֶו חֲמָה וְכֶסֶף זֶו לְבָנָה וְנַחֲשֵׁת  
 זֶה מַעֲרֵב בְּשֵׁמֵה שֶׁהַחֲמָה שׁוֹמֵטת כְּפִי הַמַּעֲרֵב נִמָּה בְּנַחֲשֵׁת תְּכַלֵּת זֶה הַדְּרִיעַ  
 וְהַרְגָּמָה אֵלֶם הַעֲנִיִּים תְּלוּפֵת שֵׁט זֶו הַקְּשֵׁת וְשֵׁט לִי הַשְּׁרָפִים שֵׁט כְּנִיִּים וְעֵצִים  
 זֶה מַעֲלָה גְדִי וְעֵרַת אֵיִל מִנְאֻמָּה לִי הַבְּרִקִּים וְעֵרַת תְּחֵשׁ לִי הַדְּעָמִים וְעֵצֵי  
 שְׁטִים לִי הַזִּיקָק שֵׁמֵי לְמִידָה לִי שְׂבַעֵה מַעֲלֹת בְּשָׁמִים לְשֵׁמֵי זֶה הַטֵּל  
 שְׁמֵי יוֹדֵי וְאֲבִשְׁלֵי אֵת הַפִּירֹת וְלִקְטֹרֶת הַסֵּמֶל לִי הַגְּמִיִּים אֲבִי שְׁמֵם לִי אֲבִי  
 כִדִּי וְאֲבִי מִלְּאִים לִי אֲבִי הַשְּׁלֵג דְּיוֹךְ שֵׁמֵי הַלֵּבָה כֶּסֶף שְׁמֵיִתִּי בְּשֵׁמֵי  
 אִמָּה תְּנַשְׁפוּ לִי מִקְדִּישׁ בְּאֵרֶךְ הַרִיעַ שׁוֹכֵן בֵּן שֵׁט וְעֵשֶׁת לִי מִקְדֵשׁ וְשִׁכְנֵי בֵיתֶךָ  
 וְאֲפִצִּי מֵה שֵׁמֵה עֵשֶׁר דְּבֵר לֹא עֲשִׂיִּים וְלֹא שְׁלֵשִׁים בִּיֵּאת מוֹעֵא מַשְׁמֵ  
 עֵז מִשֵׁה לְבִינֹן שֵׁמֵה עֵשֶׁר אֲבֹתֵי־זֵוֹלָהֵה מִשֵׁה בֵּן יִגְדֵם בֵּן קֶהֶת בֵּן לִי  
 בֵּן יַעֲקֹב בֵּן יִצְחָק בֵּן אֲבִרָהִם בֵּן תְּרַח בֵּן נְהוֹרֵי בֵּן שְׂרוּג בֵּן לֵעֹן בֵּן פִּלְג  
 בֵּן עֶבֶר בֵּן שִׁמְוֵאל בֵּן אֲדַמְכֵשׁ בֵּן שֵׁם בִּיֵּאִי פִלְג נְפִלְגָה הַחֵרֶךְ וְגַעַר הַלֵּבָה  
 קָלָא יִתְּךָ אִתְּךָ הַרְגָּה עֵד כְּלוֹת שֵׁמֵה עֵשֶׁר דְּוֹרוֹת וְהוּא מִשֵׁה לְבִינֹן דָּא

דְּבִשְׁמֵי  
 יִתְּךָ דְּוִידֵי  
 וְיִחְזֹן לִי  
 אִתְּךָ שְׁלֵט  
 אִתְּךָ יִחְזִיק  
 תְּרוּמָה לִי  
 וְתֵר וְשֵׁת  
 וְעֵרַת מַשְׁכָּא  
 הַרִיעַ יִתְּךָ  
 וְעֵרַת שְׁמֵי  
 כְּנֶגֶד שְׁמֵי  
 יִשׁ לִי  
 הַבְּלוֹיֹת  
 מִשְׁרָפִים  
 שֵׁט  
 יִתְּךָ עֵשֶׁן לִי  
 לֹא יִתְּךָ  
 הַבְּלוֹיֹת כִּי  
 זֶהב בְּכֶסֶף  
 וְזֶה לְבָנֹן  
 בֵּן אֲבִירָהִם  
 אֲפִצִּי מִשְׁמֵ  
 לִי אֲפִצִּי  
 יִתְּךָ אֹתֶךָ עֵד  
 הַרְגָּה בֵּן  
 תְּרוּמַת הַמַּשְׁכָּא

כמה ששה עשר אמר יהוה ביד סימן  
באמלי עלי לא ששה עשר זכר שהפך שנים לי כנגד ששה עשר זכר שש יתולם  
במערים ודו הן ואחצף במ ואשטף ימך מעניך ואם כן בשם ואכביש  
לקמה ואשטף תחש ואחצף בשש ואכסר משי ואשטף עני ואתנה עני  
על עניך ויביך על ברונך ואהך כדם על אפך ועגולים על אצל וסודית תשחת  
ברישך ותטוי זהב וכס ומל שש ומשי ותקמה סלת ויצט ושם חבלת ואם  
כך אם מעלה עליכם כלן אתם גונאלי עלי וכנגד עתוי הקבה לפדוע לכם  
כנגד ששה עשר זכר ודו הן ביום ההוא יהי צמח פג ליצבי ולכבד ומי נאמן  
לגאון ולתפלות לפליטת יש והיה הנשאר בעיו והנותל בידו קדוש יאמר לו  
כל הנותל בידו של חסידתך על את ענת בנות עיו ואת דמי ודע דיה ואמה  
בדוח משפט וברוח בטהר וברא ש עכבל אכין הר עיו ועל איד אה עגן ומם ושם  
תורה אש להבה לילה כו על כל כבוד חפזאספה יהיה לעל ומם אחד ולמחטה  
ולאסתוד מזלם ואמור דא זרב כנגד מלכות בצל רישיה די דרב פב  
וכספ כנגד מלכות מדי חדוה וילענה די כספ ואחשת כנגד מלכות זך משפח  
זר טליה די טחש וערת אילם מאדא כנגד מלכות חדום ויצא הראשון אדמות  
שם לאמור זו מלכות המעך האשוח אהרה יגלה סג עם אעמיה קרף לרוד עסן  
נה לאשיה ועשו לו מקדש הדיזו מעות פניה לעש וע בית לש להית מקדיש  
בו הקדשות וחורגין ליו שלש פעם בשנה ולו הדיזים סג עוקר צנן הבית  
עושין בו קודש וקודש הקדשים ויהיה כמע הקדש מקום אחר והוא כנקרא חלב  
ושלשת נקראים הוכל ועושין מהנה אחרת סביב להיכל חוקיה אגו והוא כנקרא  
עזרה הוכל נקרא מקדש ופושין בו שבעה כלים מזבח וכבש לעלות בו וכור  
וכנו מקדש אגו ויצבח הקבורת ומנודה ושלת) אבל הארוך הדי הוא ללוחות  
ואינו מבלי המקדש ועשו לו מקדש אמר יהוה בל סימן בשש מע  
אשה כך תמה ונדת על אהוליו ואגד רכין העגלים השמים כסאך והאלך הדי  
לגלך איזה מקום יכולך וכך שלמה חוה כי האמנם ישב דיה את האדם שבאין  
כי הנה השם ושמו השם לא יכבולך אפי כי בית הזה אשר צנית אמר לו משה לו

כמה ששה עשר אמר יהוה ביד סימן  
באמלי עלי לא ששה עשר זכר שהפך שנים לי כנגד ששה עשר זכר שש יתולם  
במערים ודו הן ואחצף במ ואשטף ימך מעניך ואם כן בשם ואכביש  
לקמה ואשטף תחש ואחצף בשש ואכסר משי ואשטף עני ואתנה עני  
על עניך ויביך על ברונך ואהך כדם על אפך ועגולים על אצל וסודית תשחת  
ברישך ותטוי זהב וכס ומל שש ומשי ותקמה סלת ויצט ושם חבלת ואם  
כך אם מעלה עליכם כלן אתם גונאלי עלי וכנגד עתוי הקבה לפדוע לכם  
כנגד ששה עשר זכר ודו הן ביום ההוא יהי צמח פג ליצבי ולכבד ומי נאמן  
לגאון ולתפלות לפליטת יש והיה הנשאר בעיו והנותל בידו קדוש יאמר לו  
כל הנותל בידו של חסידתך על את ענת בנות עיו ואת דמי ודע דיה ואמה  
בדוח משפט וברוח בטהר וברא ש עכבל אכין הר עיו ועל איד אה עגן ומם ושם  
תורה אש להבה לילה כו על כל כבוד חפזאספה יהיה לעל ומם אחד ולמחטה  
ולאסתוד מזלם ואמור דא זרב כנגד מלכות בצל רישיה די דרב פב  
וכספ כנגד מלכות מדי חדוה וילענה די כספ ואחשת כנגד מלכות זך משפח  
זר טליה די טחש וערת אילם מאדא כנגד מלכות חדום ויצא הראשון אדמות  
שם לאמור זו מלכות המעך האשוח אהרה יגלה סג עם אעמיה קרף לרוד עסן  
נה לאשיה ועשו לו מקדש הדיזו מעות פניה לעש וע בית לש להית מקדיש  
בו הקדשות וחורגין ליו שלש פעם בשנה ולו הדיזים סג עוקר צנן הבית  
עושין בו קודש וקודש הקדשים ויהיה כמע הקדש מקום אחר והוא כנקרא חלב  
ושלשת נקראים הוכל ועושין מהנה אחרת סביב להיכל חוקיה אגו והוא כנקרא  
עזרה הוכל נקרא מקדש ופושין בו שבעה כלים מזבח וכבש לעלות בו וכור  
וכנו מקדש אגו ויצבח הקבורת ומנודה ושלת) אבל הארוך הדי הוא ללוחות  
ואינו מבלי המקדש ועשו לו מקדש אמר יהוה בל סימן בשש מע  
אשה כך תמה ונדת על אהוליו ואגד רכין העגלים השמים כסאך והאלך הדי  
לגלך איזה מקום יכולך וכך שלמה חוה כי האמנם ישב דיה את האדם שבאין  
כי הנה השם ושמו השם לא יכבולך אפי כי בית הזה אשר צנית אמר לו משה לו

לכ

לכ

לכ

לכ

לכ

כעם סאתה כבוד לא עשה עשרים קדשים מן הדדום ועשרים קדשים מן הצמח וסמוך  
מן המערב ומן מצמצים שכינת ברוכו אמני כבוד וחובת שלישית אעפ שכל לש  
מאדן ומלאה הדין מתחמד להשדות שכינתו אעלכם סוף שותחמתי להשדות את  
עו ועליה אמר בלעם הרשע מה עבדו אהליך ועק משכני ושל כמנה פלסחגיש בעבם  
ולא בחר הקיפה דא באשבנותיה של ישראל אמר שמואל לחנני ספתח פלסחגיש  
העדין קנניון יצא המגדן מן הגרמין דא (ועד לו נכנס אצלו אמר לו סתת  
מלו ושתי אמרו כמה חנוכים יש בארצו ולא בא המגדן לשתות דא משכך אסרין  
ואניתי לך וכך לעתיד ותמנה הכל כשהלכה אשרה שכינתו בן ישראל פאג שנחנה  
לתי בתוכם והייתי לכם לזא. ככל אשר אני מראה אעך תניא אמר ל יומי כל  
הורה ארון שלמש ושלא שלמש ואנדה שלמש ידון מן השמים וראה משה ועשה  
הביתם איך לי דא משכך שידון מעשיו מן השמים מקדש שבנה שלמה אע  
לל רבב בכתב מוד פי עלי השכינה כל מעלכות התבנית את תבני המש ואת  
תב כלכלין מקוש משכך לכלים וכלים למשכך שכולי מעבבך זה את זה וכולי  
אענה אחת וכך תעטר להביא מקדש דורות אמת חומ שום דענו בית דין  
למקום על הנשלים מולחוסים על העזרות מוספים אחי מוספים דא עלפי מגדן  
ועל פי נביא ובאורים ותמים ועלפי סגורני גדולה של ככל אשר אני מל אותך  
וכך תעשו לדורות מה משכך על פי נביא ועל פי תהודין ועלפי אצוים ודומים  
ועלפי מלך כך לדורות ומען לי מלך במצדד משב רבין מלך היה דבת ויהי בוסדן  
מלך תנו רבנן כיצד מוספים על העיר עושי בית דין שתי תענות ולוקחין  
לחם תורה שבי וכולפין בית דין אחר שתי תענות ויצת התענות זו אחר זו ועשין  
בגגרות ובבבלים ובצלעל על כל פנה ופנה ועל כל אבן ואבן שבוה שלם ומגדן  
אמנם עי פי דלתגו א עי שגביעין לקוף המקום שמקדשין אותו ועומדין  
עם ואוכלין שם לחם תורה אחת משתי התורות והשניה נשרפת ועל פי הנביא  
שוכפין אותו ואוכלין אתו זו וכיצד מוספים על העדה מקדשין אותו בשני  
מקום זה וזה התורה שנאכלת בה מקדשתה חפ העדה שירי המנה שחן  
מכלין דא בה מקדשין אותה ואוכלין אותה בקוף המקום שקודשו וכל מקום שלא

אחת ה  
עשיתם  
ואל כד  
תנה ע  
ד תעתי  
את ואת  
ע לכם  
פני נא  
יאמר לו  
יהי ויהי  
ז יום  
ולמחנה  
ב  
משה  
הוא  
לדוד ע  
מקדיש  
ען הבית  
יא אב  
והיא כנח  
בו וכיו  
א ללוחות  
כשמוע  
האדן הוא  
ים ע  
ל משה לא

בעשה צבב אלו וכסוד הזה לא נתקדש קודש במדור וזה שעשה עזרא שתי תורות  
זכר הוא שעשה ולא בוצעו עתקדש המקום שגא היה שם לא מלך וליז חורים ותומם  
במה נתקדש בקדושה ראשונה שקודשה שלמה שהוא קודשה העזרה וירושלם ע  
בשעתה ופעתיו מבוא ידני אמר ל יהושע שמעתי עמק דיבי אעפ שאין בית ואופם  
קדשו קדשום אעפ שאין קדשום קדשום קדשום אעפ שאין חומה שקודשה  
הראשונה קודשה לשעתה וקודשה לעתיד לבוא ל לעזר בן עזריה ול לעזר  
המדיני הווי יתבי עמיקו בהדי קדויה בעת ההיא וקדמו לירושלם כפא יצ  
ונקו אליה כל הגרים אמר ל לעזר בן עזריה כל לעזר המדיני מחזקת הדין  
ירושלם אמר לו עתיד הקבר לומר לה ויהי הרחובי קבולי אכלוסיד ובית החיצ  
מקום ההנך וידע מעש וכן תחת הדין אמר ל ויחנך עתודה ורנן להיות  
אנעת עדי שער דמשק ומה טעמיה משק ורנן יש בתוך חדרך ודמשק אנחתו  
מהות הדרך ל יורה ול נחמה ל יורה ומה אמר לטון זה חדרך לא המך המשוח שוח  
חד לאומות וך ליערד ול נחמה אומ מקום הדין נקרא חדרך אבא וכו' דורמאן  
אומ העבודה יתאב ממשק יש שם מקום נקרא חדרך אמר ליה ומה את מקיים  
ודמשק אנחתו אמר לו מה התנה הזו ענה מלמך ורחבה מלמעלך כך עתודה  
ירושלם את רחבת ועולה והגליות באות ועלילות תחתיה פקיים מה שנ ודמשק  
אנחתו יתאב אנחתו דא ירושלם זכר זאת מנחתו עדי עד אמר ליה ומה את מקיים  
ונבנה עיר על תלה אמר ליה שאינה שתייה לרז מגאקומה לא את רחבת ועולה  
את רחבת ועולה אבל עדיה פקיים מה שנ וי יאן נשאל תפדי הדי לאוכך  
לרוחב מען אמרדל חנגאל עד יקבו המלך ל בדכיה אומ עד און וס יקבו א  
שיקב מעך אנכי המעבין בה הדי לרוחב לגובה מעך ורחבה ונסבה למעלה  
למעלה אמר רחבה אמר ל ויחנך עתודה יושל שגבה למעלה שלוש פרסאות ש  
ורחבה נוסבה תחתיה תלתקדח תחתיה אמר רחבה אמר ליה רחוב כפא  
ירושלם קמ תא תלה פרסי הויא ושמה תתאר יש יענף לעבות לל מי אלה בעב  
תעופנה וכו' חל ארובותיהם אמר ל פסא שמע מענה התי עניא יתיה פדמו מדיני  
ל ויחנך בליק לאשע בשלמיה דרבי חנינה תעכחיה עסיק בהדין קרא בעת ההיא

וקרא  
אומ ל  
צבב  
לשם  
שמה  
ירושל  
חרת  
מלעו  
ששא  
דחן  
אמר  
טאם  
רמי  
עידו  
מצווי  
למט  
הדין  
חלונת  
פרוש  
מורג  
לה  
מהלך  
הבדי  
שליש  
שללו  
טפח



וקראנו לירושלם כפא נא ונקאו ליה כל התוים אמר לו ומחזקת היא ירושלים אמר לו הקב"ה  
אמר לך הרחיבי מקום אהלך וכן ואומ' ורחבה ונסבה למעשה למעשה ג'א לעתיד לפעו  
כפד לא אף לשעבר כך היתה דתנינן עומדין צפונין ומשדחונין דוחין מקום מרווחים  
לשמואל בר אבא בשם ר' אחא רוח ארבע אמות לכל אהרן ורחו אמה לכל יצחק  
שלא יהיה אדם שנאע קונו תפלתו שלח עירו אמר חנני בר פפא כיש הקב"ה לתת את  
ירושלם במדה שנ' ואומר אל המלאך דבר בי לאנה אתה הולך ואמר אל המלאך  
אתה יושלם לדחות כמה מרפה וכמה רחבה אמרו מלאכי השרת לפעו הקב"ה דבאנו  
מלעולם הדבה כרשים שלא נמות העולם בראתה בעולםך וכח נתתה בה מדה דא  
ששאך בתוכה ומקדשך בתוכה וצדיקים בתוכה אתה נותן בה מדה מיד ויאמר ליה  
רוח דכל אלהינער הלך לאמר פרצות תשב ירושלים מרוב אדם ובהמה בתופה  
אמר יוסי בשם ר' לוי אין את יודע שבחה של ירושלים דא אין מה דכת' ואני אהיה לך  
טאם ש' חומת אש סביב ולפניו אהיה בתופה ועשו ארון עצי שטים ל' יוחנן  
רמי כל ועשית לך ארון עץ ופול ועשו ארון עצי שטים אבא לתלמיד חכם שבב  
עירו אצוים לעשות לו מלאכתו ואמ' ל' יוחנן איזה הוא תלמיד חכם שבב עירו /  
אצוים לעשות לו מלאכתו זה שאניח הפעו ועוסק בדרכי שמים לאמי נפקא מיני  
לאטרח ליה בדפתיה עצי שטים תנו רבנן עשנה מיני ארזים הן ארז שטה  
הים ועץ שאג ברזל תהיה ותאשור הני שבעה כ' אהיה כ' אהיה אה' הנישין עליה  
חלונים ערמונים אלמוגים ארז ארזא שטה שוניטא הים אקא עץ שאג ארזקא  
ברזשים בראתא תהיה שאגא תאשור שוניטא לונים בראש ערמונים דלבי אלמוגים  
מודגאנא ולמה עצי שטים לפי שכלו לפנינו שעמיהן לחטוא בשטים לפי הקדוש  
להן רמיה ובוטו עצי שטים ויפלו על בנינו שטים ארון כנגד המלאך שהיה  
מהלך לפניהם שנ' הנה אנכי שלח מל' ויש אומ' שהארון הוא המלאך דכל הנה ארון  
המדית ארון כל המלאך אמתיים וחצי ארכו ל' מאיר ול' יהיה ל' מאיר אומ' באתה  
שלשה טפחים הרי ארכו של ארון האשה עשר טפח עא מהן שנים עשר טפח לרחב  
שללוחות וחצי טפח מבא וחצי טפח אבא לעביו של ארון ורחבו של ארון תשע  
טפחים עא מהן ששה טפחים לארכו שללוחות ומקום הנחת ספר תורה טפחים וחצי

ע תודות  
ים ותואם  
זלם ש  
ת אונקל  
שקדושה  
יעזר  
במא יצ  
ע הית  
דבתהחש  
ינן להיות  
אנחתו  
אשוח שוין  
ג דורמאקין  
ת מקיים  
עתידיה  
ד' משק  
את מקיים  
ית ועלה  
'אוכך'  
זכין א  
למעשה  
ש  
יחוא טבא  
בנב  
סי מדיני  
בעת הדין

217  
218

219

טפח אבן ומצי טפח מבית לעביו שלא ידע ל יתורה חומ כאמה שבהמשה טפחים היו  
 שנים עשר טפח ומחצה ארבו שלא ידע והרבעה לוחות היו בו שנים שלמי ושנים שבין  
 והלוחות ארבו שנכל אחד ששה טפחים והרבו ששה עמ מהם שנים עשר טפח לרחב  
 שנלוחות ומצבע מבית הצבע מבית לעביו שלא ידע ורחבו שלא ידע שבע טפחים  
 ומחצה עמ מהם ששה טפחים לתורה שנלוחות ומצי היסוד מבית ומצי טפח מבית מקום  
 הנחת הלוחות הראשונות ומצבע מבית ומצבע מבית לעביו שלא ידע אבל ספר תורה לא  
 היה נתון לא מן העצם שנלקח את ספר התורה ושמעתם אתו מצד ארץ כל שי  
 חמשה בלים מעולים יש באקדש והם שארית בני קהת הארון והשנחה והמכורה  
 והמזבחות הארון כנגד האיש הצדיק שהובו כבדו והשנחה כנגד אנשי ישראל  
 והמגורה כנגד חכמי ישראל ומזבח הקטרת כנגד הכהנים ומזבח העלה כנגד ישראל  
 הארון התורה בתוכו והצדיקים כל בני ישראל והיו כלבו הארון לחבו ארבע  
 חמות כחות רביע כד הצדיקים אחרים לצדיקי הגוף ואנוסיפי בעבודת האקום  
 הארון ישבו שנים עשרה חמה בתוכו וכלהבו כנגד שנים עשרה מדות טובות  
 שנאמר בצדיק דבר שי מי יגור באהליך ואי ישכך בהר קדשך הולך תמים ופעל  
 צדק ודובר חמת כל לבבו לא רגל על לשונו לא עשה לדעתו רעה וחרפה לא נשא  
 על הרוב נכזה בעינו נמאס ואת ידאי שי יכבד נשבע להרע ולא יאיר פספס  
 לא נכח בנגד ונקוד ידאי לא לקח עשה לה לא יאוס לעולם וצפית אתו זה  
 עה מב אה חמ רבה כל תלמי חכמי שאין תוכו כבדו אינו תלמי חכמי והלא זכרים  
 קל והומר ומה תרון שאינו לא שומע ולא מדבר לא יודע מה בתוכו כתביה מבית  
 ומיחוק לתפגו בניו שיהא תוכו ככלו תלמי חכמי שהוא יודע ושומע ויודע מה  
 בתוכו ועדן על השערה עב אחת חמה נכחה יאצדיק תוכו כבדו אמר אביו  
 וזה תימאב אבא כל תלמי חכמי שאין תוכו כבדו נקרא תועבה שנ אמר כי נרע  
 ונא לה אמר שאמר בו נחמני אמר ל יוחנן מאי דכתיב למי זה מחיה ביד פקול לקול  
 חכמה וגב ידן אוילו לתלמי חכמי שעוסק בתורה ואי בו יראת שמים אמר ל ינאי  
 אבל על דלית ליה ביתא ותדעא לביתיה ערוד דכתיב יראת שי היא אוצרו אמר להו רבא  
 באטורא מעכו לא תירדתן תירתי ביהנפ אמר ל יהושע כל לוי מאי דכתיב

וזאת ר  
 מאחר  
 לתלמי  
 ורבו  
 והיו הב  
 מצד ב  
 אחת ו  
 שהכח  
 להסיר  
 הצדיק  
 נראי  
 יפול ור  
 צדק  
 שם ט  
 ולא כ  
 נכח  
 לכל  
 ל ש  
 גלה ל  
 עד ה  
 דכתי  
 וישב  
 הפא  
 לקח  
 ואפי

200  
 200

וזאת התורה אשר שם מש' זכה נעשת לו סם חיים לא לכה נעשית לו כח המות וכי  
 אחר שהיא מצומה זהב מצות ומיחוש עץ למה לי לומר לך למלא יעל דע אין שבה  
 לתלמיד חכם לא שבה שבו בשם יעל וכן הוא אומר ומשל ברוחו אלפי עור  
 ותב' איזה גבור הכובש את יצמ' ועשית עליו זה זהב סביב סבי לקבל הכמה  
 ויעקת לו ארץ טבע שתייה ברוחב אכא ושתים ברוחב אכא בספיקתיהו  
 והיו הפל לא יסו אמ' הדי זה באזהרה מבא אמרו כשנושאים אותו על הכתף עושים  
 מצוה כנגד פנים ואחוריה לחוש ונזהרין שלא ישאטו הבדים אף העבעות שהמסיר  
 אחרי מן הבדים לוקה שנ' בטבעות הא' יהיו הפל לא יסו אמנו' וכן את מוצא בשפה  
 שהכניס שלמה את הארון לקודש הקדשים הארזים הבדים ונבאו לחוש ולא יכול  
 להסיר לא הניח כמות שה' שנ' ואחיבו הבדים ו' עב יהודה באמי כח ואחיבו  
 הבדים ויראו ראשי הבדים ופ' ולא יראו החוצה הא כיצד דוחקין ופולטין ואיך  
 נראין תנא נמי הכי ואחיבו הבדים יכול לא יהו נראין אתוכה תל' ויראו ראשי הבדים  
 יכול והו מקרעין ויוצאין במדוכת תל' ולא יראו החוצה הא כיצד דוחקין ופולטין וצא  
 במדוכת ונראין כמין שני דאי אשה שנ' ערוך המור דאי לי בין שתי ילני' מאי יהו  
 שם עד היום הזה שא'עפ' שחוב המקדש ונגלו כל הכלים שבו ארון בגוד באקומו  
 ולא נגלה לבבל ל' דיעזר אומ' ארון גלה לבבל שנ' ולתשובת השנה שלח המלך  
 נכסד דיעזר ויביאו בפלה עם כלי חממת בית ע' ותנא ל' דיעזר אומ' ארון גלה  
 לבבל דבת' ויעא מבית עז' כל הדרה מאחזירה זה הארון שאל ל' אתיה ב' חרש את  
 ל' שמעון ב' יוחאי ברומי וכי אחר של דיעזר מלמדנו בעם ראשונה ושנה ארון  
 גלה לבבל אתה מה אתה אומ' אמ' לו שאני אומ' ארון באקומו הוא גנג' שנ' והיו עם  
 עד היום הזה אמ' ליה רבא לעולא מאי אשמע אמ' ליה דבת' עד היום היה וכל היבא  
 דבת' עד היום הזה לעולם הוא והבת' ואת הובוסי' וישב ירנש לא הדי שחייב בגומא  
 וישב היבוסאי אמ' עד היום הזה הכי נמי דלא גלו אמ' ליה כתוב התם שם ולא פת  
 הפא שם' וכל היבא דכתוב שם לעולם הוא והאמ' רב יוסף ואינם מעב' שמעון הלכו  
 להך שיעור וישבו שם עד היום הזה ופבר עולה אלך אשר וכלכל את כל האומות שנ'  
 ואסיר גדולות עמים וכו' תיובתא אמ' רב נחמן תנא והכני אומרים ארון בלשמה

ופחים היו  
 עים שבין  
 לרחב  
 טפחים  
 נכא ארון  
 תורה לא  
 האכורה  
 ישי ישרא  
 נגד ישרא  
 ארבע  
 האקום  
 טובות  
 אים ופעל  
 לא נשא  
 כספו  
 אתו זה  
 לא זכרם  
 היה מבית  
 ע' מה  
 אמ' אבוי  
 א' כי נרע  
 כסיל לקות  
 מ' ל' ינאי  
 גלה רבא  
 דב'

בב

בב

בב

בב

וידר העצים ויהי גנוז מעשה אבהו אחד שהיה מתעסק וראה הצפה משונה מהדומה  
 ובה לדווייע את חבירו ולא הסמיק לגמור את העסק על שיצרה נשמתו וידעו ביחוד  
 ששם הארון גנוז מאיהו עבדי אמר להם מתעסק בקדומו היה תנא ל שמואל ש  
 כתבם פעלי ומוציא היו שם מתלעין בעתים וישארה קדומו סבאחיה מהך ונפלה  
 שם דעבד אור ואכלתו ועשית כפרת זבב טהור תנה לי יוסי בד חטנה ועשית  
 כפרת זהטה יבא זהנה שלכפורת וכפרת על זהב שלעגל הכפרת היה כסוי על  
 הארון יכול היה לארון כסוי תל ונתתה את הכפרת על הארון כפרת על הארון לא היה  
 כסוי לארון וכול לא היה כסוי ~~הארון~~ אבל היה זבב אחר מבדיל בין הלוחות  
 לכפרת תל אלמני הכפרת אשר על הערוות כפרת על הערוות ולא היה זבב אחר  
 מבדיל בין הלוחות לכפרת וכמה היה עבדי שלכפרת טמא ואעפ שאין אמורש הדי  
 קל והוא מאסגרת שלשלוך שדיה טפל לשלוח והיה טמא שנ ועשית לו מעט טפ סביב  
 ומה טפל שלכלי הארה תורה לא היה פחות מעט טמא שלכלי על אחת כמה וכמה  
 ושנינו ארון השנה טמאים וכפרת טמא הדי עשרה כנגד הדיברות ועשית  
 שנים כרובים כרובים הללו לאב לי כדי לירע שוש כרובים לאעלה ומען שוש כדו  
 בים לאעלה דברת היא החיה אשר ראיהו תחת דהי ושרא בנהו כפר וארע כרובים  
 האה ותקני לי כהן דלמא אתן לאטעה ואתארו איה הוא למא היו דומין מעיהם  
 וגביהם וידותם והשרותם כארזה איהם ובהם כנפים כנפי העוף כדמות ארכבה  
 שלאעלה דברת בהו ודמות כנפים מעי איהם וכל אבשתיים יעופפ כך הכרובים  
 והיו הכל כדשי כנף לאע הכרובים היו עומדין על שפת הכפרת אבד זה ועל שפת  
 מעד הארון ועולין לאעלה אבל אין אנו יודעין כמה היה גבה שלכרובים שעשית  
 משכ דא משאצינו בבית עולמים כרובים עומדין בשנים הבית ואף באמשכ  
 בשלוש השות היו עומדין בבית העולמים הוא אומר והבית אשר בנה המ שלמה לש  
 ששים אמה ארכו ועשרים רחבו ושלושים אמה קואתו וכל קומת הירצב האחז עשר  
 באמה וכ הכרוב השני נאצאו הפרובים עומדין בשלוש הבית אף באמשכ שעשה  
 אשה קואתו ששים טמא ארון וכפרת עשרה טמאים וגבה שלכרובים עשרה טמאים  
 הדי עשרים טמא נאצאו עומדין בשלוש המשכ אמר רב בנאי אמעמוז סבתי

שלבית  
 עשר  
 כנס  
 זה של  
 רב אע  
 נמצא יד  
 יונת  
 מניהם  
 ומנהג  
 כזמ  
 ול  
 אונקל  
 מדב  
 ואדא  
 כחבר  
 כלים  
 לא ב  
 מדוכו  
 שבע  
 ושתי  
 הוא קו  
 וליות  
 של  
 זהב  
 הללו  
 הדי

ע"פ  
 ע"פ



שלבית העולמים בשהי עומדין על כפר הכרוב והוא האש אמת וכהפכה השט  
 פשר אמת אהדות כנפיו ועד קצות כנפיו אינה גופיהו היבא קיימילא שאע מינה  
 כנס היו עומדין מתקופ ליה אביי דלמא בולטין כתרסלנות מתקופ ליה אמת ולמא  
 זה שלא כנגדי זה מתקופ ליה רב אמא בר יעקב דלמא בלכסותא הוון קיימי מתקופ ליה  
 רב אשו בדיה דרב יהושע דלמא ביתא מעינא דאוח מתקופ ליה רב פנא דלמא מוספ  
 פנא ידיו מתקופ ליה רב אשו דילמא שלהופי משלהמא ידיו כחזק עדיה עומדין ל  
 יונת ול דעזד הי אמ פניהם איש אל אחיו וחי אמ ופניהם אל פני הבית לוחק יאמר  
 פניהם איש אל אחיו דכל ופניהם איש אל אחיו ולמא דאמ ופניהם אל פני הבית דכל  
 ופניהם לבית למא דאמ פניהם איש אל אחיו הא כל ופניהם לבית לא חשיב  
 כזמא גייסדל עושי דעונו שלמקום וכך כזמא שתי ושיג עושי דעונו שלמקום  
 ולמא דאמ ופניהם לבית הא כל ופניהם איש אל אחיו דהוה מעידי מעידי אמי  
 אונקנסהר אומ כדובים אעשה עעעושים היו ופניהם מועדין בתלמוד הנפטר  
 מדבן אמ רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין להגלהו מגליל להן את הפרוכות  
 ומראין להן את הפרוכים שהיו מעורין זה בזה ותומרי להן ראו חיבתכם למע מקום  
 בחצית זכר עם נקה מעותיב רב חסדיא ולא יצאו לראות אמ רב יהודה בשעת הכנסת  
 כלים לכרתק שלהן באמי עסיקון איליאא באקדש ראשון מאי הווי פרוכות  
 דא באקדש שני ובאקדש שני מאי הוון כדובים לעולם באקדש ראשון ומאי פרוכות  
 פרוכות דבאמי דאמ ר זירא אמ רב שלש עשרה פרוכות היו באקדש שבע כנגד  
 שבעה שערים ושתיים אחת לפתחו שלחולס ואחת לפתחו שלחולס ושתיים כדביר  
 ושתיים כנגדו בעלייה רב אמא בר יעקב אמ ליתום באקדש שני ופרוכים בצוכאתא  
 הוון קיימי דכל ואת כל קירות הבית מעלעות דהובים ותומרי ואת אמא כמער איש  
 וליות שכיב מאי כמער איש וליות אמא ראבי בשלש אש הווי בלית  
 שלן אמ ר שמעון בן לקיש בשעה שנכנסו גרים לביבא מצאו פרוכים האעורין  
 זה בזה יצאו לשוק ואמרו ישראל הללו שברכת פרכה חללה יעסקו בדברים  
 חללו איד הזילום שנ כל מעבדיה הזילונה וכו' ונעדיני לך שם ר לעזר אומ  
 הדי הוא אומ ונעדיני שמה לבני ישראל ונחל במדי עתידי אני להתועד בהם ולהתקדש

מהדרתו  
 בייחוד  
 מול ש  
 ונפלה  
 עה ועשית  
 כסוי על  
 לא היה  
 הלוחק  
 אחר  
 ארש הדי  
 סביב  
 גמה וכו'  
 ועשית  
 שוש כדו'  
 כיו כמבי  
 פניהם  
 ארכבה  
 ים  
 ועל שפתי  
 ששית  
 גשכ  
 גמה נש  
 חז עשר  
 ששעה  
 טסחים  
 על שפתי

יש

כסוי על

36

37





ביום אימת היום זה זה ווס השמיני של ידך כל העם ויתנו ויפלו על פני או אינו און  
 לא לית לה יעודה לאיבדות חלל ונעדרת לך לך היתה יעודה לא היתה יעודה לכל  
 יעודה או ציוא את יעודה שלא צוהו עניו ולא הוציא את הזקנים שלא עיבד עימך  
 עם אשה ולא הוציא את בני חמרך שנתעוררו בדיבור עם אהרן הוציא את בני חמרך  
 שלא צוהו עניו בדיבור עם אשה ולא הוציא את אהרן עצמו שנתעורר בדיבור עם אשה  
 חל אסר אועד לך לך היתה יעודה לא היתה יעודה לכלום או הוציאם אה יעודה  
 ולא הוציאם אה היבדות חלל ונעדרת חרף הוציא את ישראל ולא הוציא את הזקנים  
 הוציא את הזקנים ולא הוציא את בני חמרך הוציא את בני חמרך ולא הוציא את  
 אהרן עצמו חל לדיבור לך שם עמך היתה היבדות לא היה היבד עם פועל  
 שהוא אומ מאהל אועד יבול מכל האהל חל מעל הכפרת או מעל הכפרת וכולו כעל  
 חל אבן שני הכרובים דברי ל עקובה ל שמועך כן עזרי אומ איני כאשע על  
 דברי ל אהרן כמנסוף על דברי הכבוד על בו הלא את השמים ואת הארץ את  
 הלא נאם ש ראה חבת שני שרף לחיפך גרמה לכבוז הזה המדובה כל יחל לדא  
 מדבר מעל הכפרת אבין שני הכרובים את כל אשר אצוה אותך למעט  
 אהרן מדיבדות שנאמרו בו שלא לאהרן נאמרו לא לאשה שיאמר לאהרן  
 ועשית שלחן השלחן עבר לאהרן ונעדרת לפני שלחן נגד עוררי והוא פנגו  
 האלבים מה השלחן ישבו עורר הכרובים כך המלך לעורך הדיוות וכך הוא אומ  
 ומפ בשה יושב ברושנם כי על שלחן המלך הוא אובל ואומ ולבני ברזלי הגלעתי  
 תעשה חסד ופיו באוכלי שלחנך ועל השלחן שתי מערכות כנגד עשדים שם  
 שעשו ישראל במדבר ועשרים שנה חקיש ברנע שנ ותשבו בחדש יום חב כימ אשר  
 שבתם אשה עשה שלחן אחי שלחנה עשה עשר שלחנות דבת ויעש שלחנות  
 עשרה שלחן שעשה היתה העע יואש מימינו וחמש משאלו יבול יהו מקרובין  
 על כוה חל השלחן אשר עשו לחם הפנים עהב יבול לא הון מקרובין על כוה חל  
 ואת השלחנות ועליוס לחם הפנים עהב הא ביצר מלאך שדיו מקרובין על כל אחי  
 ואחד שבת אחת והלא בל בתורה לא תקף עליו ולא תגרע ממ לא כך היתה בידם  
 מקודת אפי משה שכשיבנו בית אבנים יהו בו עשר שלחנות עשר מנורות עשלת

חידים  
 ארבע  
 היות  
 לדוחב  
 עליו  
 זכה  
 לטול  
 בת  
 ועשית  
 חל  
 שמוע  
 אפייה  
 העלח  
 חום  
 אראש  
 ומקוי  
 ושמוני  
 נוסע  
 חני  
 שאי  
 בשתי  
 פנים  
 שבע  
 זכר  
 לאור  
 קבוע

6  
 7  
 8  
 9  
 10

כיוצא וכן הוא חזק בכל בכתב אמת ש' אהבה ידכו ואהבה חזקה היה  
אדנו שנים עשר טמח ורחבו טטה טפחים ויהי אגנה ארבע אמות ויהי רוחבו לרוחב  
הבית וכן שאר כל הכלים שבמקדש ארבע לאורך חפית חוץ מהאמה שהיא ארבע  
לרוחב הבית וכן הדלת המנורה היו כנגד רוחב הבית כן הדלת האדום ועשת  
עליו זר זהב אמר לו יוחנן שלשה זרים הן שלמזבח ושלשלתן ושלארון שלמזבח  
זכה בו ונטלו אהרן שלשלתן זכה בו ונטלו דוד שלארון עד אה הוא אגנה כל הדושה  
ליטול יבוא ויטול שמאתמאר שהוא פחות שבה תל בו מנכים ומלכודו ל יוחנן גמ  
כת זר וקרינן זיר זכה נעשית לו זיר לא זכה הוא מאגנו נעשה זר מאגנה  
ועשית קעדותו וכן קעדותו לו הרמוקו עשוי בהן לחם המנים ושלשה דמוקין שגזבו  
היו לכל חלה וחלה והן שנים עשרה חלות הרי טטה ושלשים דמוקין ומה היו עושים בהן אחד  
שמנחתן בו החלה והיא בעק והשני שאופין אותה בו והשלישי שנותנין אותה בו אחר  
אפוייה כדי שלא תתקלקל עורתה וכן תנין לו הבזכין שמנחתן בהן הלבונה על  
השלח בעד האערכות שני קומעי לבונה בשע בזיכין ושולים היו לבזיכין כדי שיני  
חום על השלח וקשותיו לו הסניטין וארבעה סניטין שלזהב היו לשלח מפועלי  
אראשיהן שבהן סומכין שתי האערכות שנים מסדר זו ושנים מסדר זה  
ומנקיותו לו הקנים שאניהן בין החלות כדי שתהיה הרוח מנשבת בהן ולא יפסדו  
ושאגנה ועשדים קנים היו לו ארבעה עשר לכל סדר וכל קנה וקנה כחצי קנה חללו ופוצו  
והקנין מניח החלה הראשונה על עצמו שלשלח ונותן בין ראשונה ושניה שלשה  
קנים וכן בין כל חלה וחלה שלשה קנים ובין ששית והאישית יזני קנים בכלר לפי  
שאיך על הששית חלה אחרת נמצאו ארבעה עשר בכל מערכת ואיך כל מערכת  
בשתי קשות ונתת על הש' לחם מנים תגו רבנן לחם מנים מלאך שהיו לו  
מנים הדבה ומדובעות היו אורך כל חלה עשרה טפחים ורחב: תאשה נג' וקנה  
שבע אה בעות תמוז אמילו בשבת תמוז אמילו בטובעלי ועשות מנחת  
זהב' המנורה כנגד עמוד הענן ועמוד האש והיא מאחיה על השלח כך המלך עדין  
לאור החכמים והנביאים וכן הוא אומ' ועש' וקנאש הושד בעיני ע' אשר הנהו והעודע  
זכה ונאמ' בעציה והיו לדרש אה ביצי זכה והו המבי' כל את אהים אקשה

הוא אגנה  
לכל  
עמ  
דבני אהרן  
ד עם אשה  
יעודה  
את הזקנה  
נעיה את  
לפי  
לכל חלה  
שעב על  
אדני אה  
ויאמר לרא  
למעט  
זה  
הוא כנגד  
הוא אומ'  
הי הגלעדי  
דיום שם  
שום אשר  
הנחת  
מקריבין  
לכל אחי  
ה בודם  
ות עשית



ביום אימתי יהיה זה יום השמאני של ויהי כל העם וידעו ויפלו על פניו או אנו אנו  
 ויהי ליה ליה יעודה ליוצרות חלל ונעדרת לך לך היתה יעודה לא היתה יעודה לכל  
 יעודה אוציות את ישראל שלא יתקעו בהו ולא תוציא את הזקנים שלא ידבר עומק  
 עם אשה ולא אוציות את בני אהרן שנתועדו בדיבור עם אהרן אוציות את בני אהרן  
 שלא יתקעו בדיבור עם אשה ולא אוציות את אהרן עצמו שנתועד בדיבור עם אשה  
 חלל אסור אופר לך לך היתה יעודה לא היתה יעודה לכלם או אוציות את היעודה  
 ולא אוציות את הייבדות חלל וברתי התך אוציות את ישראל ולא אוציות את הזקנים  
 אוציות את הזקנים ולא אוציות את בני אהרן אוציות את בני אהרן ולא אוציות את  
 אהרן עצמו חלל לדבר לך שם עמך היה הייבד לא היה הייבד עם פנה לפי  
 שהיא אומ מאהל מועד יפול אבל האהל חלל מעל הכפרת או מעל הכפרת וכול כול  
 חלל מבין שני הכרובים וברדיל עקיפה ל שמשון בן עזאי אומ איני מאשע על  
 דברי לך לך כמנסוף על דברי הכבוד של כל בני אהרן השמים ואת הארץ את  
 מלא נאם יב ראה חבת של ישראל לויכך גרמה לכבוד הזה המרובה כל יד אחל לראת  
 מדבר מעל הכפרת מבין שני הכרובים חת כל אשר מצוה אותך למעט  
 אהרן מדיבורות שנאמרו בו שלא לאהרן נאמרו לא לאשה שיאמר לאהרן  
 ועשית שנתך השנתך זכר לאך דבתך ערך לפע שנתך נגד עונתך והוא כנגד  
 המלכות מה השנה יש בו עונך הבריות כך המלך לעונך הבריות וכן הוא אומ  
 ומב בשת יושב ברושלים כי על שנתך המלך הוא אוכל ואומ ולבני ברזלי הגלעדי  
 תעשה חסד ויהי באופני שלחנך ועל השנתך שתי מערכות כנגד עונתים שתי  
 שעשו ישראל באצבר ועשרים שנה מן יושב ברנע של ותשב בחדש יום לב כיום אשר  
 ושבתי אשה עשה עמך אחי שנצח עשה עשר שלחנות דבת ויעש שלחנות  
 עשרה שנתך שעשו ידית דבת העו אמש מיוניו וחמש משאלו וכול יהו מקדיבין  
 על כול חלל והשנתך אשר יעשו להם הפנים זהב וכול לא היו מקדיבין על כול חלל  
 ואת השלחות ועליהם לחם הפנים זהב הא בייצר מלאך שדיו מקדיבין על כול אחי  
 ואחד שבת אחת והלא בלית תורה לא תסוף עליו ולא תגרע אמ לא כך היתה בידם  
 אפודית אפי משה שכשיבנו בית אבנים יהו בו עשר שלחנות עשר מגודות עשרה

יודים  
 חרבו שנת  
 הבית ופ  
 לדוחב  
 עליו זר  
 זכה ב  
 לטול י  
 בת זר  
 ועשית  
 היו לכל  
 שאנית  
 אפיה כ  
 השלח  
 חום על  
 אראשי  
 ומקדי  
 ושמונה  
 נותני  
 חנים  
 שאיך  
 בשתי  
 פנים  
 שבע  
 זהב  
 לאור  
 קפה

יורים וכן הוא אומ' הכל בכתב אחת ע' **אמנם** אדכו ואמר חכמת שלח היה  
 אדכו שנים עשר טפח ורחבו טפה טפחים ויהא אונת אדכו לאורך הבית ורחבו לרוחב  
 הבית וכן שאר כל הפנים שבמקדש אדכו לאורך חוץ בית המקדש שהיו אדכו  
 לרוחב הבית וכן גדולת המנורה היו כנגד רוחב הבית בין הצמח חמשים ונשת  
 עליו זהב אמ' ל' יוחק שלשה זרים ה' שלמזבח ושלשולח ושלמדן שלמזבח  
 זכה בו ונטלו אהרן שלשולח וצדק בו ונטלו דוד שלמדן עד אה' הוא אונת כל הדנייה  
 ליטול יבוא ויטול שאתחמד שהוא פחות שבת' תל' כי מלכים יאמרו ו' ל' יוחק אה'  
 כת' זר וקרי' זר זכה נעשית לו זר לא זכה זכה הוא מאנו נעשה זר מאנה  
 ועשית קעדותיו וכן קעדותיו לו הימקוץ שעושי' בה' לחם המנחם ושלשה דמוק' שמוג  
 היו לכל חלה וחלה וה' שנים עשרה חלות הרי ששה ושלשים דמוק' ומה היו עושי' בה' אחד  
 שאניח בו החלה והיא בצק והטני שאופין אותה בו והשלישי שנותני' אותה בו אחר  
 אפייה כדי שלא תתקלקל צורתה' וכפתו לו הבצק' שאניח' בה' הלבונה על  
 השלח' בצד האערכות שני קומעי' לבונה בשני בצוקי' ושולים היו לבצוקי' כדי שיע'  
 חום על השלח' וקשותיו לו הפנימי' וארבעה פנימי' שלזהב היו לשלח' אפועלי'  
 אראשיה' שבה' פומפי' שתי האערכות שנים מקד' זו ושנים מקד' זה  
 ומקיותיו לו הקנים שנגד' בין החלות כדי שתהיה הרוח מנשבת בה' ולא יפסדו  
 ושמונה ועשרים קנים היו לו ארבעה עשר לכל סדר וכל חנה ומנה פתחי' חנה חלל' ופוע'  
 נותני' מנח החלה הראשונה על עצמו שלשלח' ונותני' בין ראשונה ושניה שלשה  
 קנים וכן בין כל חלה וחלה שלשה קנים ובין ששית וחמישית ושני קנים כלבד' לפי  
 שאי' על הששית חלה אחרת נמצאו ארבעה עשר בכל מערכת' והנהיך כל מערכת  
 בשתי קשות' ונתת על הש' לחם פנים תג' רבנ' לחם פנים מלאך שהיו לו  
 פנים הרבה ומרובעות היו אורך כל חלה עשרה טפחים והתב' תמשה **ט** ונאה  
 שבע ארבעות' תמיז אמילו בשבת תמיז אמילו בטוב' ועשית מנרת  
 זהב' המנורה כנגד' עמוז הענן ועמוז האט והיא מאחיה' על השלח' כך המלך עדין  
 לאור החכמים והנביאים וכן הוא אומ' יעש' יחוש ה' בעיני' ע' אשר הורה והיחיד  
 קדש' ונאמ' בעציהו והי' לדרש' אה' בימי' זכריהו המבי' בד' את' אהים' מקשה

ו אנו אומ'  
 דה לכל  
 ר עימך  
 בני אהרן  
 עם אשה  
 יעודה  
 ת הזקנת  
 צוה את  
 לפי  
 וכל כלה  
 צב על  
 רחמי  
 יחל לדאת  
 למעט  
 יוא כנגד  
 יוא אומ'  
 הגלגלי  
 יום שנה  
 מ אשר  
 עת  
 יקריבין  
 כל אחי  
 בידים  
 עשרה

54

55

תעשה תעשה לא נאמ דא תעשה מלאך שנעשית מחוליה מקשה תעשה  
תנו רבנן ימורה היתה באה מן העשת מן הזהב עשאה מן הגרוטאות פקום  
עשאה משאר מיני מתכות בשדה מאי שנא מן הגרוטאות פקולה מקשה והיו  
מאי שנא מן שאר מיני מתכות בשדה נמי זהב והוויא אמ קוה תעשה לרבות  
שאר מיני מתכות ואומא לרבות גרוטאות לא פלקא דעתא דאמקשה כתיבם  
הויה תעשה נמי דאמקשה כתיב מקשה מקשה לעכב זהב זהב נמי לעכב  
האי די אמרת בשלמא מן הגרוטאות פקולה משאר מיני מתכות כשדה היק דזא  
זהב מקשה מקשה לדאשא לא אי אמרת מן הגרוטאות כשדה משאר מיני  
מתכות פקולה זהב זהב מקשה מקשה מאי דרשת ביה מאי דראשא דתניא פנ  
זהב טהור יעשה חותה בזה זהב בזה כזה חותה בזה זהב אינה באה בכר  
בביעיה כפת ופל אמ יהו באה זהב באה גביעים כפתרים ופרחים אינה באה זה  
אינה באה גביעים כפתרים ופרחים ואומא נמי באה זהב באה קנים אינה באה  
זהב אינה באה קנים הוא פאוש אוקרי וסלי מעשה האמורה מק זהב באה זהב  
באה זהב באה מקשה אינה באה זהב אינה באה מקשה דסופא למאי אתא  
לאעושי תצטרות דתניא תצטרות היתה באה מן העשת מן הכסף עשאה מן הבו  
טאות כשדה משאר מיני מתכות פקולה ואי שנא משאר מיני מתכות פקולה  
כסף והוויא מן הגרוטאות נמי מקשה והויה צניט דתאנא גבי מגנה מקשה היא  
היא ולא תצטרות ושעה קנים יצאים מצד וז אמ שאול משאא דרבא  
בבבא שלאמורה שאונה עשר טפה הדגלים והפדה שלשה טפחים וטפחים חלק וטמ  
שבו גביע כפית ופוח וטפחיים חלק וטפה כפתי ושני קנים יוצאים אמנו אחד  
הינך ואחד הינך נאשכין ועולין כנגד גבה שלאמורה וטמח חלק וטמח כפתי ושני  
קנים יוצאים אמנו אחד הינך ואחד הינך נאשכין ועולין כנגד גבה שלאמורה  
וטמח חלק וטמח כפתי ושני קנים יוצאים אמנו אחד הינך ואחד הינך נאשכין ועולין  
כנגד גבה שלאמורה וטפחיים חלק נשתידו עם שלשה טפחים שבה גביעים  
כפתרים ופרחים גביעים למה הן דומין כאין כוסות לכסנודיה טפוח דחב  
ושוליה קרב כפתרים למה הן דומין כמ תנחוי הבריתים שהן ארוכין

בבבא שלאמורה

אעט ב  
הקנה  
עשר מל  
אעט ב  
ואדבע  
ביוע ע  
ותדי  
וכפתי  
תאניא  
סמוך ל  
כה עו  
העבה  
בין ש  
ופל הנד  
ופוא חנ  
לו האר  
טהור  
ותיה  
כשדה  
אמורה  
הצדע  
יעשה  
מיעט  
אפרחי  
יוצאין  
כל חב



ונעט בביצה ששני ראשוה כדים **מרחים למפיק דומיק פמא** מדמי העמודים  
 פהבמ קטרה ושמה כפולה לחוף **נמצא דביערישעמדים** ושעם כפפרים אחד  
 עשר מרחים תשעה **גביעים מעכבין** זה יתנה כפתרים מעכבין אתה מרחים  
 מעכבין זה את הדביעים כפתרים ומרחים מעכבין זה את זה **אשר יאמר מן השמים**  
 ואדביעים מעכב את כול **בשומא** גביעים שנים ועשרים דלת ופאנדה ודפנה  
 גביע שלשה גביעים משך בקנה האחד תמני סר דקנים וארבעה דיהה תרשי  
 ותרי **כפתרים נמי אחד** עשר דלת ובאנדה כפתריה תרי וששה דקנים ופפתריה  
 ופפתר ובפתר האחד סר **לא מרחים תשעה** אנה לך ובאנדה ומרחיה תרי וששה דקנים  
 תאגיא הו אמר רב שלמא אמר קרא עז ירכה עד מדה מק היא ריבה לה הפת מרח אחד  
 סמוך לריבה **ועלוש דבליים היולה ואבך** היתה לפני המנובה ובה שלוש מעלת שמה  
 בה עומד ומיטיב את הנידות ומניח עליה כלי שמנה ומלקחיה ומחתתיה בשער  
 הטבה **שבעת קני האנודה מעכבין** זה את זה ושבעה נדותה מעכבין זה את זה  
 בין שהיתה שלזהב בין שהיתה שלשאר מיני מערכות מאי טעמא הוויא כתיבא בהן  
 וכל הנדות קבועין בקנים וכולן מניהם לנר האמצעי והאמצעי פניו כנגד קודש הקד  
 ופוא חנקלא נד מערבי שאעולם לא נבה **ומלקחיה דן הצבתים** ומחתתיה  
 דן המחיתות שבולפי בה האש ואבניסק לפנים **זהב טהור** מה אנודה זהב  
 טהור אף הן זהב טהור **ככר זהב טה** כזמן שהוא באה זהב הוא באה ככר  
 ותיה מקשה כזמן שאינה באה זהב אין מקפידין על משקלה ואם היתה חלולה  
 כשדה **תנו דבין** מנין שהאנודה מן הככר תל ככר זנב טהור אין לי ואי מצשה  
 אנודה מנין לדבות קנים ומרחים ונרות שהן בכלל הככר תל יעשה או זכול חס  
 הצבתים **זה מחתות יהיו** בכלל הככר תל אותה או אפשר לומר אותה שכבר נאמ  
 יעשה ואי אפשר לומר יעשה שכבר נאמ אותה הא מה הדבר הוויא **וכתוב**  
 מעט הרי הן אוקשין למנודה מה אנודה משמשה ואינה צדה אף אני מרבה את הקנים  
 ומרחים והנרות שהן משמשין ואינן צדין יצאו הצבתים ומחתות שהן נכנסין  
 ויצאין ל יהושע בן קרחא אומר אם למד שהאנודה מן הככר מה אני מקיים את  
 כל חכמים האלה היא מה אנודה זהב טהור **אף כלמה זהב טהור** ודאה ועשה

ה תעשה  
 ת פקום  
 שיה והרץ  
 לרבות  
 כתיבם  
 י לעכב  
 ה יקודא  
 דר מינ  
 דתביא נמי  
 ככר  
 באה זה  
 ינה באה  
 זה זהב  
 מאי אתא  
 ה מן הבין  
 פפולה  
 קשה היא  
 דרביא  
 חלק וטמ  
 נו אחד  
 יתר ושני  
 ומנודה  
 צדין ועולין  
 גביעים  
 והן רחב  
 ארוכות

בלב אש חתה מראי איה אפי עפוף והלא כבר נחמ ככל אשר אני מל אזה  
 אלמד שראת משה את המורה ארבעה פעמים ראשונה על ידי שכונה ושניה  
 וחדר והראה לו משה אזה אותה בשעת עשייה וראה אותה אחר שנעשות תאמ  
 דביל ישמעל שלשה דברים היוקשים לו למשה עד שהראה לו הקבלה בתצבע מעון  
 וקאשדקיס ושרעים מנורה דכל וזה מעשה המנורה למש חדש וכת החדש הזה  
 לפס שרעים דכל וזה לכם הטמא ויש אומ' אף הלכות שחיטה דכל וזה אשר  
 תעשה על המזבח וחת האשכ תעשה עש ידיע כנגד עשר הדיברות  
 שש מעשר שש הוא הכז והוא המסתים והוא הבוש מעשר כל מקום שנ' שש  
 שיהא החוט כפול ששה ותכלת תכלת האמורה בכל מקום הוא הצמר הצבוע  
 בעצם השמים שהוא פקוד אף הכחל והדגמ' כל מקום שנ' אדגמ' הוא הצמר  
 הצבוע אדום ותולעת שני הוא הצמר הצבוע בתולעת ותולעת הוא הברדלס  
 האדומים ביותר הדומין לגרעני החלובין והן כמו האוב ותולעת כמו יתוש  
 יש בכל גרגר מהן ובהן עופעץ כדברים אלא שזה נאדב עורות עורות  
 מעשה השב כל מקום שנ' מעשה השב הוא שתהיה הצורה נראית משני צדדי  
 מצים ואחור ומעשה דקם הוא שתהיה הצורה נראית מצד אחי פפכ הארריב  
 בלבד אין לי דא הבוש בלבד שהוא כפול ששה אף התכלת והארבמ  
 ותולעת השני שיהו כולן כפולין ששה כלל תעשה אותם כצא החוט כפול מאדבעה  
 ועשרים תנו רבנן היריעות חוט כפול על לב דברי ר' חמיה שהיה רב  
 כציה אומ' חוט אחד כפול לשנים ששור לאדבעה מעשר לשמונה נמצא חוט  
 כפול על לב וחמ' אומ' חוט אחד כפול לשנים ששור לששה מעשר לששה  
 נמצא חוט כפול לעשרים וארבעה תנו רבנן פוצעה שהראה לו הקבלה  
 לאשה ~~המשכה~~ וכל כלין הראהן ארבע אשות אש אדומה אש ירוקה  
 אש עזורה אש לבנה ודן הן לאשי אבות הצבעים שבכל היגולב ומה ארבע  
 כנגד ארבע מנציות וכך הוא אומ' הוא צלמא רישיה די דהב פניו חדוהי ודלע  
 די כסף מעוהו ודבתייה די נחש רבלוהי מינהו די פרזל וכך דאה הנבחיזוהו  
 ארבע מדככות יצאות מבוין עני ההללים במרכבה הראשונה קומים אדמ

במרכ  
 במרכ  
 אדומה  
 איב צב  
 חמאים  
 עת לכל  
 עז הנה  
 ברכות  
 וקדשים  
 ועשית  
 אשר נ  
 עניות  
 חלפה ע  
 אמו  
 אביה ד  
 הודה י  
 תורה  
 עשתי  
 להא  
 אינן יו  
 אף עשר  
 קדשין  
 המשכ  
 המשכ  
 ומתמ  
 ומכלת

ומה  
 ומה  
 ומה





אבנה בתלים זה לפני מזה וביניהן שלשה מקומות כנו...  
שן שלחפנים מאנו חמש אמות וכן שני ושלושי שש חמש ושלושי שש  
ואת הכל בעבין שלכתלים נמצא שבע עשרה אמה ואורך קושי הקדשים עשרים  
ואם וכן שתי המרכות המבדילות בינו וכן הקודש חמה ואורך הקודש אבנים אמה  
עביו הכותל המזרחי שבע עשרה היכל שש אמות והאולם את שש עשרה אמה ארבע  
כותל האולם חמש אמות נמצא הכל מאה אמה אן הצפון לדרום מאה אמה  
כותל האולם חמש אמות ואכותל האולם עד כותל הקודש עשר אמות וסלל שתי  
עשר אמות וכתלי הקדש ששה בתלים זה לפני מזה וביניהן חמשה מקומות כנו  
עבין וכלל חמשה ועשרים אמה בין כותל חיצון וכן שני חמש אמות וכן שש ושלושי  
שלוש אמות וכן שש ושלושי חמש וכן רביעי וחמשי שש וכן חמישי וכוונת  
המטא שש נמצא הכל ארבעים אמה מצד זה וארבעים אמה מצד שכנגדו ונתב  
בבית אבנים עשרים אמה הרי מאה אמה ועשית את הקדשים למש עצי  
שטים זה הוא שאמרנו יבואו עצי שטים ויכפרו על אנשה שפות עמדים תשא  
אם רב חמא בר חנינה מאי דכתיב עצי שטים עומדים דרך גדינות תניא נמי  
נבי עצי שטים עומדים שעומדים דרך גדינות דא עומדים שאעמדין את  
עמדין דא עומדים שאמתא אבד סג' וכו' כבין תל עומדים לעולם  
לעולמי עולמים אמ רב ירמיה משום ד' שאעון ב' יואי כל המצוות כולן  
אדם יוצא בהן א' כדרך גדינות שנ עצי שט עומדים עשר אמות ארך הן  
שתי ידות לקדש האל היה עושה את הארנים הלולים והודף את הקדש מלמע  
רביע אכתי ורביע אכתי וחודף חציו באמצע ועשה לו שתי ידות כמות שני  
חמוקים והכניס לתוך שני ארנים שני שני ארנים תחת הן האל לשתי ידותיו  
והיה חודף את הקדש מלמעלה אצבע איכה ואצבע מבהן ונתן ב' צבעת  
אחת שלשה כרי שלא יהיו נמדדין דהמזה שנ והיו תולתנים מלמעלה ויא יהיו תמ  
אלראשן אל הטב האל שאין תל אל הטבעת האחת ומה תל אל הטבעת האחת  
מקום שנותנין את הטבעת ועשית את הקדש למש עש' קדש מושב ארכו  
עלשים אמה ירחבו ג' עשר אמות ורחבו עשר אמות רבי יופי אומ' ארפון שלשים

במה לאת  
יה אומ' ו  
אן ור שומ'  
כה האש'  
דכתי ורש'  
את עצי  
ול חונא  
לשלאהבש  
את אחי  
את אחך  
את  
צים ומכ  
ות דתע  
לואו ש  
שבתקד  
התקד  
מעלה ג  
געשיבה  
אמה ח  
בכתלים  
תכלת  
די חמש  
שה בצפ  
היכלמים  
תל האולם  
הוא חשב







טעור אל יבש על העור ואזי ינו ובעולם העשבים והאילנות בעמחים בהרים  
 ובבקעות ובמדברות והן זיוף לעולם במשכך שכינת הקבלה היתה מאידה כאח  
 זכרונם ובגוף רוח ונשמה והיא אלף על הגוף ובעולם האור שהוא מאור ואנחה  
 את העולם והוא גנוז לעדיקים לעתיד במשכך המדברת אבדלת בין הקדש לחס  
 הקדשים ובגוף מדעמת הגוף אבדלת בין הגב לבין הבטן ובעולם הרקיע שהוא  
 אבדלת בין התחתונים לעליונים במשכך הן בן ארבעה כפויים ידיעת תכלת  
 ידיעת עזים ערת אולם מאדאים ערת תחשים ובגוף ארבעה מינים מתנהג בהן  
 בדיבור בדיח בשמיטה בראייה ובעולם ארבע פנות מזרח ואערב צפון ודרום  
 במשכך היו בו ששה דברים ארוך שלח מנורה ומזבח הזהב וכיור ומזבח העולה  
 ובגוף בכל מדעף טחול מפיק קרב ובטן ובעולם מעלה ואטה מזרח ומערב צפון  
 ודרום במשכך היה הקול יוצא מבין שני הכרובים ובגוף הקול יוצא מבין כנפי הרקיע  
 ובעולם הרוח כהמה הקבלה ונתנה אחר הצמח ויש שם זית שאינה מכוסה ומאנה  
 יוצא הרוח לעולם במשכך יתדות ובגוף יתדותיו של אדם משופי כי יתדו את  
 ובעולם וצדיק יסוד עולם ועתיד הקבלה לאחד משכך וגוף ועולם משכך מני  
 דלת ונתתי משכך עליהם גוף מני דלת כמלת את קבר ותרכם ובהעלות אתכם  
 מקברותיכם עמי עולם מען דלת כי הנני ברא שמים חדשים וארץ חדשה  
 ועשית מדברת רגו הבטן חוטי המדברות כמוליך שמה ושמה וארבעה מיני  
 היו בה שש ותכלת וארבעה ותולעת שני וכל אחד מהן כמוליך שמה הדי עשרים וארבעה  
 הדיים וטפה היה עכיה ועל שבעים ושנים נידים היתה נאזרת ושלש עשרה פרובות  
 היו באחד שני אבל מאדש שעשה שגמה לא היה בו אה אחת עשרה פרובות אחת  
 בדבר מניחה ואחת מנאעלה לני שכבית ראשון היה כותל אבדיל בין הקודש  
 ובין חישושים עביו אמה וכיון שבנו בית שני כפתק להן אם עובי הכותל  
 היה מאדית הקדש או מגדת קודש הקדשים לפי כך עשו קדש הקדשים עשרים  
 אמה תמימות ועשו הקדש ארבעים אמה תמימות והניחו אמה יתונה בין הקדש  
 וקדש הקדשים ולא בנו כותל בבית שני על עשו שתי פרובות אחת מצד קדש  
 הקדשים ואחת מצד הקודש ובוניהם תמה כנגד עובי הכותל שהיה באחד

האש  
 בין הק  
 התכלת  
 ע  
 והוא  
 דלת  
 שמה  
 אצל  
 ומזרח  
 ושע  
 ודרום  
 יהוש  
 ארו  
 קימה  
 אחול  
 מזיח  
 אלף  
 מתכ  
 נאש  
 שלחן  
 לעם  
 הזתה  
 שלב  
 מקרי  
 ולבד  
 ול

האשח אבל בדאשח לא היתה שם להפרכת אחת בלבד שנ ותפאולה הפרכת לבם  
 בן דהן וכן קר הקדש ונתת את הפרכת תחת הקדשים להקריבם זוב שפדיות  
 התכלת שכן מדת הרבעים אמה כל היתה זשורים חוב והקריבים ציממע יצא  
 מה עשר אמות לבותל מערבי ושלשים מרושים מלמעלה עשה לקדש הקדשים  
 הוא מקום הקדשים ועשדים להיכל ועליו מקד וכן האשה העתהיים אצופים אהב  
 וכל ועשות למקד האש עא שט מעפ זהב ואדמם נחשת כח פקמיה פוער  
 בעהלומר לך שקדושת הקלעים כקדושת ההיכל ושמנת את השלשם סמוך  
 לפי שיהא בעד הפרכת המנורה בדרום משמאל הנכנס ושלה בצמח ויהא חסום  
 ומזבח הקערת מטוך מבין שניהם לחוץ אמ דב יצחק הרועה שחבים ידים  
 ושעשיר יצמי ופיאניך שלה בצמח ומנורה בדרום ול יהושע בן לוי אמר  
 וידים שמתוך שגחכים מקעשר של ארץ ימים באל כשמ עשר וכפוי והאמר ל  
 יהושע בן לוי שכיעה באערב דמי ערד איצדויי אמ ליה ל חפנה לרב חשי כבן  
 אבו דיתביתו לעפונה דארץ ישראל אריומו אריומי דבכל דלעפונה דארץ ישראל  
 קימה דבת מצמן תפתח הדעה ועשית מצבה מאי מצבה לשון נטריוקו  
 אחולה זכות בדכה חיים ל לעשר חום מצבה מיזיח נמיזי מצבה ומכר הינו  
 מיזיח הינו מכפר מיזיח גזירות מכפר עונות ולמה נחשת לומר לך מה נחשתו  
 אלפ שאעלות חלודה היא את מדקת כך ישראל אלפ שה חוטאים הם עושים תעצו  
 מתכפר לה תנו לבן שני מצבותהך אחד זהב ואחר נחשת מצבה זהב  
 נאשל בנמש שלאדם ומצבה הנחשת כגופו שלאדם מצבה זהב היא מוח בנמש  
 שלקודש ומצבה הנחשת היה אונה כחצר שלקודש מצבה זהב לא היה נראה  
 לעם ומצבה הנחשת היה נראה מצבה זהב היה יקר מאצבה מצבה  
 זהב היו מקטויד עליו קטרות כמים ומצבה הנחשת היו מקטויד עליו צער  
 שלבהמות כשם שהזהב יקר מן הנחשת כך הנפש יקרה מן הגוף וכשם שהיה י  
 מקריבין בכל יום ויום קרבן לפני הקב"ה עב מצבה הנחשת כך עריך אדם להתודות  
 ולבקד מעשיו בכל יום יוב לפני ארון עולמים תמיד ולעבוד אותו בנפשו ובמר  
 ולמה חמש אמות אורך וחמש אמות רוחב למצבה כנגד חמש הרגשות שבאדם

ההרים  
 ידה כאר  
 ואנהג  
 קדש לקח  
 דיע שהח  
 ת תכלת  
 ענה בה  
 ודרום  
 בח העול  
 ערב צמח  
 כנפי הרוח  
 ומאנה  
 יצדו את  
 מצמח  
 חתכם  
 ש  
 בעה מיני  
 יים וארבע  
 דה מרוב  
 בות אחת  
 הקודש  
 הבותל  
 עדים  
 הקדש  
 קדש  
 הקדש

פ"ט  
 פ"ט

עין ואש ואף וטעם ואישוש דא - למה חמש אמות כנגד מה שבדא הקדש  
בבית עולם ביום החמישי בלילה המיב דגם ועופות ושרצים וכל חיות שבים ויש  
בהן חמש הדגשות של ויחאה עליה ושרצו המים רבוע והיה המזל למה כנגד חמש  
כמות העולם מזדחה וצאה ועפונה ונגבה דא כנגד ארבע מדות טובות האונה  
צדקה חסידות ואריכות רוח דא כנגד ארבע מדות שבארם הזנים ועינים  
שלתכונתם בשואעין והואין אסם וטעם שנמשך הגוף ה' ולמה שלש אמות  
קאמרו כנגד שלשה חילוקי כנגד מחשבה ותאוה ואף דא כנגד שלשה תפקידים  
שבארם ראש ולב וכתף ראשו שלארם אש לבן רוח בטנו מים יסוד תכונה אף  
וחמה בית התכונה הראש ובית האף הלב ובית החמה הבטן מזבח שעשה אשה  
ושעשה שלמה ושעשו בני הגולה ושעתידי ליעשות כולם עשר אמות גובה כל אחד מהן  
וזה הכת בתורה ושלש אמות קומתו מקום המערכה בלבו ואזכח שעשו בני  
הגולה וכן העתיד לתיבנות אדת ארץ ורחב שלשים ושתים אמות על שלשים ושתים  
אמות עשר אמות שלבובה המזכה מהן באמה בת תאמה טפחים ומהן באמה  
בת ששה טפחים היסוד והקרנות באמה בת תאמה טפחים והשאר באמה בת ששה  
טפחים ופך הוא אומ' ואלה מדות המזכה בתאמה אמה וטפח אומ' שישבו  
שתי אמות אמה חסירה טפח ואמה שורה נמצח גובה כל המזכה שאונה וחמשים  
טפח חמש אמה ה' והמש חמ' דהבו יתאמה אמה מכא ואמה מכא בקרנות  
ואמה מכא ואמה מכא מקום הגלי הכתוב בשתייד מקום המערכה אמה על אמה  
מכא אמו אדת ארכו ומדת דהבו ומדת קומתו אינו מעכבין והוא שלא יפחות  
מאמה על אמה ברום שלוש אמות כשיעור מקום המערכה שנמצח מדבר אבן  
קדנותו וישבו מעכבין וכל מזכה שאין לו קדן יסוד ורבוע ובטן הדישה  
פסול שאין מעכבין זה את זה תנו רבנן מזבח שבנו בני הגולה ומזבח  
שעתידי ליעשות אדת ארץ ורחב שתיים ושלשים אמה על שתיים ושלשים אמה  
דכתיב והארץ שתיים עשרה ארץ בשתיים עשרה רחב רבוע אלא רבועת רבועין וכל  
והעזרה ארבע עשרה ארץ בארבע עשרה רחב ארץ רבועת רבועין והקפול סביב  
היתה חצי האמה והחיצו לה אמה סביב ומעלתה פנות קדים או אפסר לומר שתיים

עשרה  
חמשים  
מאמר  
וכי אה  
רחב  
קראת  
ומה  
ישנה  
וי  
על ש  
בסוף  
אותה  
לא  
באמה  
זה  
טפח  
ושל  
הקדש  
המערכה  
וארץ  
אמה  
מזבח  
רחב  
מקום  
העלוי  
מזרח

והוא  
והוא



עשרה שבבל נחמ' ארבע עשרה ארך ואיחזקטר לומר ת' צע עשרה שבבל נחמ'  
שנים עשרה ארך אמר מעתה שנים עשרה ארך בשנים עשרה דחב' 14 מקום  
מערב-כה' ענח' והעשרה ארבע עשרה ארך בארבע עשרה חב' זה מקום הסובב  
וכי מקום המערכה שנים עשרה ארך בשנים עשרה חב' והא' תה' נמצא מקום המערכה  
חב' ארבע עשרה אמה וית' על ארבע ועשרים אמה אמר' אמה נמצא חב' זה  
קרא קומא דכ' שנים עשר ארך בש' עשר דחב' שוק' תל' רבוע אל ארבע עשרה עין  
ומה תל' רבוע אל ארבע עשרה רבועו ממצא ששנים עשרה למזרח ושנים עשרה למערב  
שנים עשרה לצפון ושנים עשרה לדרום הויא לה ארבע ועשרים על ארבע ועשרים  
ודומה ומצא ארבע עשר ארך על ארבע עשרה הויא לה חב' ששנים עשרים  
על שמונה ועשרים שזרזו ארבע אמות אמה כאם בסוף הסובב ואמה כוסף  
בסוף היסוד שנים אמה ושנים אמה הרי שנים ושלושים אמה וכ' הוא אמה וקרא  
אותה כביב חצי האמה והחיק לה אמה כביב וכי חצי אמה כונס והלא המטה טמאה  
לא מקיש אמה שלסובב לאמה שליסוד שה' שלחמטה המטה טמאים חשב' הכ' כח  
כאמה וחצי בקירוב' נמצא מצדו כך היא עלה המטה טמאים וכנס המטה טמאים  
זה הוא יסוד נמצא דחב' שלשים אמה ושני טמאים על דחב' שלשים אמה ושני א'  
טמאים עלה שלשים טמח וכנס המטה היסוד' זה הוא סובב נמצא דחב' שמונה  
ושלשים אמה וארבעה טמחים על שמונה ועשרים אמה וארבעה טמחים ומקום  
הקדנות אמה מזה ואמה מזה ומקום רגלי הדינים אמה כביב נמצא מקום  
המערכה דחב' ארבע ועשרים אמה וארבעה טמחים על ארבע ועשרים אמה  
וארבעה טמחים' גובה כל קר' וקר' המטה טמחים רבוע כל קר' אמה על  
אמה ופול' חלול' דתנא קדנות המדבח חלולות היו שנ' ונמצא מקום כצננות  
מדבח מה מדבח חלול' כך קדנות חלולות והא' מדבח אבנים ששנים עשרה חב' חב'  
דחמטא לא דמנח מידי ושקול' ליה' נמצא חצי גובה המדבח בשישה טמחים  
מקום הסובב ונמצא והנ' שלש קרא היה חב' באמצע המדבח להבדיל בין דמים  
העליונים לדמים התחתונים' היסוד היה מקיף משלוש רוחות אבל קר' דלואית  
מזרחית לא היה לה יסוד ובקר' מערבית דלואית היו שני נקבים כא' סמ' חמטא

דא היסוד  
שנים חב'  
הנבר חב'  
יות אמה  
ענין  
ש אמות  
המקום  
אמה חב'  
עשרה אמה  
ל' חב' אמה  
שני כב'  
שנים ושנים  
מה באמה  
בת ששה  
ש' שש  
הממשים  
לקדנות  
העל אמה  
יפחות  
ככל  
יש הכישה  
ה' ומדבח  
שנים אמה  
עין וכל  
ל' כביב  
לומר שנים

למ

למ

דקין וכן הפקדתי עיניך שהרמים יודוין בך ואת עבדך באמה ויודוין לנחל האמץ  
ואעלותהו פנות קדים וכי כבש כמדת היה והא תלך וכבש היה בנך לידמו שלמו  
ירבו שלטים ושתים על החוב שש עשרה אמה ודי האו מתגיתא ההאי קדא קו מא  
וכי נאמ' ומעטנהו בקחום לא נאמ' לא מנת היום שכל העולה בו פנה לימים למזרח  
הוא ליה כבש בידום' וגובה הכבש תשע חמות פחות שתות עד מקום המערכה  
שני כפשים קטנים יוצאין אמה שבה כונן ליסוד ולקובץ ומובלני' א' המזבח  
מתחת נטה' ועשית סודותיו' לו הפס כתידי' שבות' ב' ה' הדש' הוא כלי  
גדול שמתחיל לתך שלשה דברים היה המסכת' משמש ב' חתנו על הגחלים  
ועלה שרץ בשבת ומורוין' בו את הדש' מעל המזבח' וישירא פוגרות שבד' (א'  
ב' את האש ואת הדש' היך והיך' (מזרח' ואלו הבזבז' שאמב' ב' את  
הדם ולא היו לה' שוליים שלא יעוהו וקרט' הדם' ומזלרתיו' לו העגורות והשפודין  
שאמב' ב' את האש' ומחתנו' לו שגורט' ב' את' למערכה' לכלכלו  
תעשה נחש ואם מצאה ידם לעשות' כול' שלזהב עשין' ועשית לו מבצר' לו  
שבכה שנחשת למשוני הדקך וכה ארבע עשרות נחשת על ארבע דיוות השככה'  
ונתת' אתה תחת כרכב האז' שתהא מבטת עד כרכבו שלמזבח שהוא למטה  
א' הקובץ כשעה טפחים מקום החוט' שאמב' ב' דמים לדמים ש' (א'  
תחת כרכבו למטה עד חציו' נבוב לחות תעש' אתו אותו אתה עשה נבוב ח'  
מזבח זרות נבוב' אב' אתה אומ' כיצד כונן את המזבח אביא מנ' שלטים  
ועתם על שלטים ושתים וגבהו אמה' אביא חלוקי אבנים מפולמות גדולות וקטנות  
ואביא סודאסת וקוניא ואמחה ושופך וזה הוא יסוד' ואביא מלב' שלטים על שלטיו  
גבהו חמש' אב' אבנים מפולמות גדולות וקטנות ואביא סוד' וזאת וקוניא  
ואמחה ושופך הוא קובץ' ואביא מלב' עשרים ושמונה על עשרים ושמונה וגבהו  
שמש' אמות ואביא אבנים מפולמות גד' קט' ואביא סוד' וזאת וקוניא ומאזה ושופך  
וזה הוא מקום המערכה ואביא מלב' אמה על תמיד' וגבהו חמש' זה הוא מקום הקרנות  
וכ' לכל קרן וקרן' כמצח כונן הטום חוץ מן הקרנות בלבד שהיו חלונות' ועשית את  
חצו המעט' ובאותה עשו עזרה בבית העלמין ועוש' מתוך העזרה גבורין

גבול  
מה  
אמה  
עשר  
ועתה  
אמה  
שש  
א' ה  
אמב'  
אמ' ה  
אמ'  
לשכ  
סכ'  
לשכ'  
ב' ה  
שתיו  
אמב'  
עם  
אומ'  
אחר  
ואחר  
היא  
לשכ'

פ  
למזב'  
ומקד'

גבולו עד כדך לישלך עד באגלהם וסוף כל ביתו עד פני המקדש כל בית  
 מה נקרא לשנה תגן התם כל העדה היה ארבע מאה ושמונים ושבע על החב  
 מאה ושלושים וחמש מן המזרח למערב מאה ושמונים ושבע מקום דריסת הכל  
 ישרי אחת עשרה תמה מקום דריסת הכלי הכהנים אחת עשרה תמה סגור שנים  
 ושנים אמה זכין באולם ולמזבח עשרים ושתיים אמה והחיצון מההאמה מאות ושנים  
 אמה לאחורי בית בכפורת מן הצפון לדרום אמה ושלושים וחמש סגור והמזבח  
 ששים ושתיים מן המזבח למקום הטבעות שמונה אמות מקום הטבעות ששים וחמש  
 מן הטבעות לננסין והוא הנקרא מקום השלחנות שבה מדיחך הקרבנות שמונה אמות  
 ומקום הננסין והן עמודים קצרים שבה תולין ומעשיטין שתיים עשרה אמות וסגור  
 ומן הננסין לכותל העדה שמונה אמות והמות בין כבש לכותל שתיים עשרה אמה  
 ואחצה שש לשכות היו בעדה שלש בצפון ושלש בדרום שבדרום לשכת המזבח  
 לשכת המזבח ולשכת המדיחין לשכת המלח שם היו נותנין מלח למזבח לשכת המזבח  
 סב היו מולחין עזרות הקדשים ועל גבה דויה בית טבילה לכה גדול ביום הכפורים  
 לשכת המדיחין שם היו מדיחין קדשי קדשים ומטמא מקיבה עולה לבג בית המלכה  
 שבצפון לשכת העץ ולשכת הגזית ולשכת ההולה לשכת העץ אמר לייעזר  
 בין יעקב שבחתי מה היתה משמשת אבא שאול אומי לשכת כהן גדול היתה אחר  
 שתייה רב שלשות שוב לשכת הגולה שם היתה בודי הגולה והגבול נתון עליו ואטם  
 מקמקין מים לכל העדה ולשכת הגזית שם היתה בנהררי גדולה שני שרף יושבת  
 וזנה את הכהונה שכל כהן נמצא בו פיסול לובש שחורים ומתעטף שחורים  
 ונמצא והולך לו ושלם נמצא בו פיסול לובש לבנים ומתעטף לבנים ונמצא  
 עם אחיו הכהנים ויום טוב היו עושין שלא נמצא פיסול בשום אחד ואך היו  
 אומי ברוך המקום ברוך הוא שלא נמצא פסול בדרעו שלא היתה לשכות  
 אחרות היו על שער מזרחי שלעשה אחת אומי והיא לשכת פינחס המלביש  
 ואחת משמאל והיא לשכת ענשי חביתין ולפי העדה במזרח עזרת הנשים  
 והיא היתה ארך מאה ושלושים וחמש על רוחב מאה ושלושים וחמש וחלבו  
 לשכות היו בארבע מקצועותיה שלא רבנים ארבעים אמה ולא היו מקוררת

בית המזבח  
 מאה ושלושים  
 א קומת  
 ים למזרח  
 עד כה  
 המזבח  
 הוא כל  
 החללים  
 ית שבעים  
 מה את  
 והשפוחין  
 כלכלכלו  
 צדן  
 השכנה  
 למטה  
 ים ש  
 נצוב אין  
 שלשים  
 אמות וקמנות  
 על שלשים  
 קומת  
 זנה ומהו  
 והשופך  
 הקדנות  
 שית את  
 בולין

ופך הן ערדו להיות שג' ויציאתי אל החצרות חזי צונה ויעפדני אל חצבע /  
 מקצעות החצר והנה חצר במקצע החצר הנד במקצע החצר ובארבעת מקצועי  
 החצר הנה חצרות קטורות ואין קטורות לא שאינן מקורות ומה היו משמשות דדומות  
 מזרחית היא היתה לשבת הנזירים ששם הנזירים מבשלים שם את שלמיהן ומבלין  
 את שערן ומשלכין תחת הדוא מזרחית צפונות היא היתה לשבת דיר העצים  
 ששם הפרגם פעלי אומין מתלעין בעצים שכל עץ שנמצא בו תולעת פסול מעל  
 גבי המזבח צפונות מערבית היא היתה לשבת האצורעין מערבית דדומות אמ  
 ה' ליעזר כן יעקב שכחתי מה היתה משמשת אבא שאול אומ' שם היו נותני י"ג  
 ושם והיא היתה נקראת לשבת בית שאניה ונקראת היתה בראשונה והקיפורה  
 כעצמה שהנשים דואות אנאענך והאנשים מלמט' כדי שלא יהיו מעורבין ומע  
 עשרה מעלות מעזרת נשים לעזרת ישרא' כנגד חמש יגשרה שיר המעלות שבתים  
 שעליהם הלויים עומדין בשיר וכל היו תרוטות דא אוקמות כהצי גרף עגונה  
 ובית גדול היה בעד העזרה בצמ' והוא הנקרא בית המוקד והיה בנוי כופה ואוקף  
 רובדין שלמב' וזקני בית אב' ישנים שם ואכפתחות העזרה בידם וארבע לשבות  
 היו בבית המוקד כקוטנות פה וזאת לטרקלין שתיים קדש ושתיים חול' ובראש  
 נסיפסין מבדיל בין קדש לחול ומה היו משמשות מערבית דדומות היא היתה  
 בית טלה קרבן דדומות מזרחית היא היתה לשבת עושי לחם הפנים מזרחית  
 צפונות שבה נגדו בעי השמונה את אבני המזבח ששיקצום מלכוון צפונות  
 מערבית בה יורדין לבית הטבילה והיוקף לבית הטבילה מלשכה זו היה הולך באשני  
 והולכת תחת המקדש כולו והנרות לוללות מכת' ומכאן עי שמגיע לבית הטבילה  
 ומזרחה היתה צד בית הבכא שנכבד וזה הוא כבדו מצאו נגול בדוע שוש שם  
 אדם צד בית בית דהנו ידו רע' שיכנה במהרה בימינו

**ואתה תצור**

מלכות אשר      שאים שמה ברוחו  
 אשר ברו נמש כל חי ורחו      תבדך שמו דוגעיים ואשבתו בכוחו  
 ויסך עליו פילתים לכל יצא מרחם בניהו      דער בתועינו דישם לטבחו

ירעב  
 יקבץ  
 ימלך  
 ידאית  
 יזכר  
 יתן  
 זה  
 באור  
 דא  
 יצר  
 ונגו  
 לעונ  
 עומי  
 מצו  
 דא  
 וכל  
 ינאי  
 ורחו  
 דא  
 חזי  
 מח  
 שש  
 דא  
 אש

ידעם אף שמים וישלך עליהם קרחו  
 יקבץ שארית עמו ויבנה בית אנוחו  
 יבית עץ לאנכנו וידם קרף משוחו  
 ישבית שאם וזכרנו ויאהם אהו  
 אמרף יאמר אבוי לאדם מה שיהו  
 יעוצנו בטובות ונתן לחם לכל בשר  
 מרח בימי צדיק וכל אנצו וטפסר  
 להטויל במרדס טוב על שנים העשר  
 ויחזקנו במצותיו דרך חיים תוכחות מוסר  
 יתק אהבתו בלבינו ומאנו לא תוסר  
 ככל כי נר מצוה ותורה אור ודרך היום תוכחות מוסר

זה הוא שאם חכל כי נר מצוה ותורה אור אמר ל יהושע נא שלח המצוה פני ויתורה  
 באור עשה חרם מצוה אחת דומה למי שמצליח נר בתוך ביתו שאין משתמש לאחד  
 לא הוא וביתו מה נר זה הדוח מנשבת ומכבתו כך עושה מצוה חס השלה חזרו  
 יצר דע וחוטא נכבית אותה מצוה שנ כל צדקותיו אשר עשה לא תזכרנה  
 ונאשלה התורה באור מה אור מחיר למע הבדיות שלא יכעלו כף התורה מחודה  
 לעוסקים בה שלא יכעלו בחטא של מצות שב ברה מאירת עינים נפל מע שמינו  
 עוסק בה נכשל כהולך באפלה שנ דרך רשעים באפלה ותעא עבירה מכבה  
 מצוה ואין עבירה מכבה תורה דכת מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה  
 לא כי נר מצוה והורה אור כל מי שהוא עושה מצוה כלי הדלק נר למע האלה  
 וכל מי שהוא עמל בתורה מביא אור לעולם שנ ותורה אור הנר הזה עשירים  
 יואים בו ואי שהנר לפניו הוא מבל האור הוא בו עשום ועשירים קרובים  
 ורחוקים כף תורה מאירה לכל ומה האור חנם כף התורה ומה משה רבינו  
 דא: נתתי לפעך היופ' דאח למדתי אתכם חקים ואש' מה ~~הוא~~ דף בנ  
 חרש רוחי בו ומדלוקים מאנו אינו חסר כף מי שהוא עושה מצוה חרש הקול  
 מחסר מאנו לכך נא מצוה ודרך ימים תוכחות מוסר תעא דבי  
 שמענו כן יוחאי אומ' שלוש מתנות טובות נתן הקבלה לישראל ופולק לא ניתנו  
 לא על ידי יסורים ודן הן תורה וארץ ודן והעולם הבא תורה דכת אשרי הצדיק  
 אשר תיסדנו יא ומתור תלמוד ארץ ושרע דכת וידעת עם לבבך כי כאשר

בע /  
 מקצועי  
 גדומית  
 יהו (אגלה)  
 העצים  
 פסוק מעל  
 ית אמ  
 תנן י  
 גורה  
 בן ומע  
 את שבת  
 ה  
 ה ואוקף  
 לשבות  
 דאש  
 היתה  
 אגרות  
 עפונות  
 וכל באמני  
 ת העבודה  
 שוש עם  
 חו  
 שבותו  
 שבתו





אף להלך משה מצווה וישרף עושי' ויקחו לך שיהא משה גדבר עליך' א'  
ויקחו אליך חמל שאול בר נתוני אמ' ל' יומך אלך ולא ל' לא לחורה תע' ערף  
שהחורה שלי היא דבת עוטה אור בשלמך וחמ' ובחורה עמיה פרח אמלן הקבה  
לא שאני עריך שתאידו לי לא בשבילך ובשביל אחיך בשוחתם נכספך דמת ובבוא  
משה אל אהל מועד' וכל בזאת ובא אהרן אל הקדש' כזעא בו שלח בצעמך  
ואנורה בדרום אמ' ל' זריקא אמ' ל' לעזר לא לאכילה אני עריך ולא לחמה אני  
עריך לא ואכלוהו אהרן ובניו יערך אתו אהרן ובניו' פיוצא פוזעש לפי' קלון  
שקופים אפומים' תאכ שקופים מבמעס' אפומים מבחוק' להוציא חנה לנפול  
לא להכנים אורה אני עריך' שמ' דית לא שמ' טואעמין ולא שמ' אבוסף. וס'א  
שמ' עבונות' שמ' דית מזיתו מיכא אמרו שלשה זיתים ובה' שלשה שלשה  
שאנים' הזית הראשון אברגרו בראש הזית וכותש ונות' לתוך הקל' ל' יהודה  
אומ' כביבות הסל' זה ראשון טע' בקורה ל' יהודה אומ' באבנים זה שני חזרוטון  
וטע' זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות' זית השני אברגרו בראש  
הרב וכותש ונות' לתוך הקל' ל' יהודה אומ' כביבות הקל' זה ראשון טע' בקורה  
ל' יהודה אומ' באבנים זה שני חזר וטח' ועע' זה שלישי הראשון למנורה והשאר  
למנחות' זית השלישי עטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנכבו בראש הרב  
וכותש ונות' לתוך הקל' ל' יהודה אומ' כביבות הסל' זה ראשון טע' בקורה רבי  
יהודה אומ' באבנים זה שני חזר וטח' וטע' זה שלישי הראשון למנורה והשאר  
למנחות' הראשון שבראשון אין לאעלה ממנו והשני שבראשון והראשון  
שבשני שני השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשני שני השלישי  
וזשני והשני שבשלישי שני והשלישי שבשלישי אין לאעלה ממנו אור שני  
והא אמרת ראשון למנורה והשאר למנחות אמ' רב נחמן בר' יוחנן סוף למנחות  
אף המנחות היה צריך שיועגנו שני' דית זך מה מנורה שאינה לאכילה מעונה  
שמ' דית זך למנחות שני' לאכילה אינו דך שיועגנו שמ' דית זך תל' זך כתיב  
למחור ולא זך כתיב למנחות' ותנ' תקועה לפא לשמ' אבא שאול אומר  
שעיה לה רב בעבר הירדך וכל החרעות כשדות לא אכא היו מביאין שני

דבת כי  
ת נר ש  
זר' לא  
א בנפס  
עודה  
על הט'  
יום אפמי  
שנ נר  
ל' לרב'  
פ' שך  
זה הוא  
יא כנגד  
בובות  
את הכסף  
ופתורת  
אד כה'  
לזכות  
שמעיה  
ל' כה'  
זה יריב  
בטל א'  
במחיר  
יה תענה  
ת חצר  
זה תענה  
עושי'

וְשִׁכַח יִצְחָק תְּקוּעַת הַקָּח מֵעַם חֲשֵׁה חֲכָמָה מֵאֵי שְׁנַת תְּקוּעַת אִמֶּי ל' יוֹחֵן מֵתָךְ  
טַדְרִילִין בְּשֵׁם זֵית חֲכָמָה מֵעוֹלָם בְּה' ל' הַכְּדוּמָה אֲוִם לָמָּה שֶׁאֵין זֵית לִפְנֵי  
טַהֵיָה קוֹמָן אֲוֵרָה לְפָנֶיךָ שֶׁן הַשְׂבּוּא אֲלֵינוּ הַיּוֹגֵה לְעַת עַרְבִי וְהָ עֲלֵי זֵית טַר בְּמִיָּה וְבוֹ  
בְּאֵשׁוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁן זֵית דְּעַפְּנָן יִפְהָ מְדֵי תֵּתֵר קִדָּת שֶׁן שְׂמָרָךְ וְהוּא רָחֵשׁ לְכַלֵּה שְׂמָנִים  
כִּךְ יִשְׂרָאֵל דָּחֵשׁ לְכַלֵּה הַאֲזָמוֹת שֶׁן קִדָּשׁ יִשְׂרָאֵל לְעוֹר רָחֵשִׁית הַבּוֹאֲתָהּ וְכַלֵּבֵר שְׂבִישׁ  
זֵית יֵשׁ בִּישְׂרָאֵל כְּמִתְהוֹ אֵה זֵית זֶה אֵין נֹשְׂרֵיךְ עֲלֵינוּ לֹא בִימֹת הַחֲמָה וְלֹא בִימֹת  
הַרְשָׁמִים כִּךְ יִשְׂרָאֵל אֵין מִסְקִין מֵן הַצְּדִיקוֹת מֵהַ הַזֵּית הַזֶּה אֵינוֹן מוֹצִיא שְׂמָנוֹן לֹא  
עַל־יְדֵי כְּתִישָׁה כִּךְ יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן עוֹשִׂין מִצוֹת וְצְדִיקוֹת לֹא עַל־יְדֵי יְסוּדִין וְכֵן כְּתִיב אִם  
הַיָּדָם וְדָשְׁתֶּהּוּ מֵהַ הַזֵּית הַזֶּה מוֹבַחֵר מִכֵּל הַשְׂמָנִים כִּךְ יִשְׂרָאֵל מוֹבַחֵרֵךְ מִכֵּלֵה אֲוִמוֹן  
מִהַזֵּית הַזֶּה אֵת מֵעַרְבֵי אֲוֹתָן עִם כָּל אֵינוֹן מִסְקִין וְהוּא עוֹנֵה לְמַעֲשֵׂה מִכּוֹלָךְ כִּךְ  
יִשְׂרָאֵל כִּשְׁהָ עוֹשִׂין דְּעוֹנוֹן סְלִמְקוֹס הֵן מֵעוֹלָם עַל־כֵּן דְּבַת וְלִתְתֵךְ עֲלֵינוּ וְאֲוִמוֹן  
וְנִתְנָךְ שֶׁן דְּהִיךְ עֲלֵינוּ אֵה הַשֵּׁם הַזֶּה יֵשׁוּבוּ חֲרָבֵה וְצָרִים שֶׁאֵין זֵית זָךְ כְּתִיב  
כִּךְ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בְּהֵן בְּעַל תּוֹרָה וְכַעַל מִצוֹת וְיֵשׁ בְּעַל תּוֹרָה וְאֵין לֹן מִצוֹת וְיֵשׁ בְּעַל /  
מִצוֹת וְאֵין לֹן תּוֹרָה וְיֵשׁ בְּהֵן לֹא בְּעַל תּוֹרָה וְלֹא בְּעַל מִצוֹת וְאֵינָה אֵה חֲבִיב בְּעַל  
תּוֹרָה וְכַעַל מִצוֹת מֵהַ הַזֵּית הַזֶּה תְּחַלְתֶּהן מֵרֵךְ וְקוֹפּוֹן אֵתְנוֹךְ כִּךְ יִשְׂרָאֵל כִּשְׁהָ בַגְלוֹת  
הֵן אֵתֵמֵרֵךְ בְּעוֹלֵן מִלְכִּיּוֹת וְכַשְׁנֵה אֲלֵיךְ נִמְתָךְ לֵהן שֶׁן נִעְתָת חֲלָבֵי גִיּוֹם וְשִׁיךְ  
מִלְכִּים תִּינָקֵי מֵהַ הַזֵּית הַזֶּה עַד שֶׁלֹא יִבְשֵׁל יֵהוּ אֵר כִּךְ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁהָ חוֹטֵאֵיךְ  
וְנִדְבָקֵךְ בְּקִשְׁיוֹתָ יֵהוּ מִתְמַר מֵרֵךְ בְּצִדוֹת וְכַשְׁעוֹשִׂין תְּשׁוּבָה לְעַנִּין וְנִשְׁעֵבֵךְ  
כְּבוֹרָתֵךְ וְנִשְׁעֵבֵךְ שֶׁן כְּעַד לֵךְ וְאֵיִתְהוֹן בְּלִחְזֵב הַחֲלָה וְכֵן זָךְ לָמָּה לְלִמְדֵךְ שְׂבִישׁ  
שִׁיְהוּ זָכִין וְיֵהוּ לְהַבְהִיק חוֹךְ וְכַשְׁתֵּךְ שִׁיְהוּ מִצִּוְנֵיךְ בְּעוֹנוֹת נִאֵם בְּהֵן  
הַשֵּׁךְ אֵשׁוֹתָ וְכַשִּׁיבּוֹא אֵשׁוֹתָ יֵהוּ זָיו מְנִיָּהם עֲזִירֵה שְׂמָשׁ שֶׁן זָנַח בְּהַשֵּׁךְ  
אֵרֵךְ זָךְ לְמִתְנָן כְּתִיב ל' יוֹדֵה אֲוִם אֵין כְּתִיב לֵהן כְּתוּשׁ כְּתִיב לְמֵאוֹד וְאֵין  
כְּתִיב לְמִנְחוֹת יִכּוֹל יֵהוּ כְּתוּשׁ שֶׁן פְּעוֹל לְמִנְחוֹת תֵּל וְנִשְׂרָךְ כֵּלֵת בְּלוֹל בְּשֵׁם כְּתִיב  
אִם כֵּן אֵה תֵּל לְמִחוּה אִמְעֵי הַחֲסִבּוֹן אֵהוּ חֲסִבּוֹן אִמֶּי ל' עֲבָדֵךְ הַצְּדִיקֵי חֲסֵה עֲלֵמָנוֹן  
שְׂלִישִׁיךְ לֵהעֲלֵת נֵד תְּמוֹד שְׂתֵהָ שְׂלֵחֵתֵךְ עוֹלָה תְּמוֹד תֵּהוּ דֵאֵמֵי בֵר חֲמָה  
כֵּן הַמְדִילוֹת שֶׁאֵמְרוּ חֲכָמֵיךְ אֵין אֲלֵיִתְהוֹן בְּהֵן בְּשַׁבַּת אֵין מֵלִיִּתְהוֹן בְּהֵן בְּאִמְרֵךְ שֶׁ

משוכ  
מחזי  
מחלי  
כפתי  
קיק  
מפני  
פשא  
מחלי  
כשב  
כף ע  
מניה  
ואיל  
שחיי  
מסכ  
ופתי  
רע ע  
ודם כ  
יפוי  
אמ  
דזית  
לדיו  
זוטר  
בר ע  
חנכ  
מתי  
תמיד

100  
101  
102  
103  
104  
105  
106  
107  
108  
109  
110  
111  
112  
113  
114  
115  
116  
117  
118  
119  
120  
121  
122  
123  
124  
125  
126  
127  
128  
129  
130  
131  
132  
133  
134  
135  
136  
137  
138  
139  
140  
141  
142  
143  
144  
145  
146  
147  
148  
149  
150  
151  
152  
153  
154  
155  
156  
157  
158  
159  
160  
161  
162  
163  
164  
165  
166  
167  
168  
169  
170  
171  
172  
173  
174  
175  
176  
177  
178  
179  
180  
181  
182  
183  
184  
185  
186  
187  
188  
189  
190  
191  
192  
193  
194  
195  
196  
197  
198  
199  
200



לא בו דתתני ראמי בר מתנה בהי פהיה שכלו אמרתי עתה ועושי מה צדקה  
 למקדש ותגן אכלאי מנסי כהן המידה המעמיש חותם ובה היו ארבעים  
 בשמחת בית השואבה דא להעלת נד תמיד שהיא כל מערבי דולק תמיד  
 תמיד אף ששבת תמיד אף בטומאה באהל מעור מחוץ לפל למה נאמר לפירש  
 וישם אף המנוחה שיהל מועד נכה השנה וזני יודע אם סמוכה לפרבת אם  
 סמוכה לפרבת בשמחת חומ מחוץ לפרבת הרי סמוכה לפרבת חתר מן הפתח אשר  
 המנוחה נכדה ברמס זה שנה כצמח ומזבח הזהב משוך מבין שניהם לחוץ  
 ושלשה היו עומדים בשליש הבית רחוקים מן הפתח שני שלושים אשר עלה  
 פירשם לכל באי העולם שהשכינה שרויה בשרף אם תאמר לאורה הוא ערוך  
 ואלו כלל אותן ארבעים שנה שהלכו ישראל בארבע לא הלכו לא לאורן דכל וכן  
 הלך לפני יום בעמ' ענן וכל עזות הוא לכל באי העולם שהשכינה שורה בשרף  
 מאי עדינה אמר רבא זה ער מערבי שנותן בו פמדת חבדותיה אמנה היה מרלין  
 ובה היה מסיים יעקב אהרן אברך ובעו מה תל לפי שג אל מול פני המנוחה יתרו  
 שבעת הנד יכל יהא כהן אחר נכנס בשבעה נרות כאחד תל להעלת נד תמיד או  
 להעלת נד תמי וכו' לא יהא אחר נכנס בשבעה נרות אבל יהו שבעה כהנים נכנס  
 בשבעה נרות תל יעקב חותן חותן עורך ולא שבעה עורכי הא פוער כהן אחר  
 מדליק ולא שבעה כהנים מפיב חמשה נרות ומדליק ומניח שנים חוצה ועושה  
 מלאכה וחוזר ונכנס ומדליק בנרות ומה אית העולה וחכמי אג' לא היו מסתמין  
 אותן ממקום אף קצתם נמנוה בלי ערוך חומ' סוף כוס שלזה היה  
 לה על גבה מטה דוחקו כלפי פיה פשהח נותן שגן דוחקו כלפי ראשה  
 מעורב ער ובי מערב ער בקר בלבוז הוא דליק וכלל כל היום הוא דולק  
 לא תל להעלת ער בקר ובמה חצי לג' לכל נד' לפני שן נדבות שיהו  
 ונוכ וגבעון ובית ענבים בקת עולם חס הוה גמי שאם והיה העולם  
 לדתם שנהוב הדבר לדורות זאת בני ישראל משלעבוד דא לדתם אפ'ם  
 שאין לנו מקדש בעונותינו הרי בתי כנסיות ובתי מדרשות תעא כל הדברים  
 בהדלקת בתי כנסיות ובתי מדרשות זוכה למנוחה דכל ונד הלוא את קושי ויהי

הלוי  
 נקרא  
 מעורב  
 מעורב  
 ואינו  
 הזה  
 תמיד  
 שנה  
 משת  
 ההדיב  
 יהיה  
 חומה  
 ל יוד  
 יונת  
 ואינו  
 אמ' מ  
 העול  
 ואילך  
 תלת  
 בעדי  
 עמד  
 העול  
 חמ' ל  
 במנ  
 במנ  
 תמיד





הבן לה וכיון שבא אחר ותבע ביה והיה החם לה אמר לה קומי אנהרי דאתא נבולך  
בך אמר הקבל לישלך הומיל ואחרי הוא אורכב ואורכב הוא אורי אני ואתם נרף  
ונאיר לעיון קומי מורי כפא אורך אמר אחא פנעלו ושרף בדית דכל זית דשני  
מה מרי תמי קרא שר שאך ונמשל הקבל לנר שנר נרשי נשאת אדם מה דכנ ששנ  
להינתן בם ונך מאיך שניהם פאתת בך אמר הקבל לישלך בני קומי אורי כפא אורי  
אמר ליחנה זמנות היו בבית המקדש ואם ויהי אורה יוצאה לעולם ואה טעמיה  
ועש לפתת הורש שקומים הטואים שקומות היו אטומות היו מקטיונות מבפנים  
ומה שחת אפסון כדי להוציא אורה לעולם ל ברביה אור ומלועם לו לאילן  
מבפנים ומאחיות חן כת כ לא כהחלונות כיהות היו אטומות היו מקטיונות  
שבעים מאחיות מבחוץ כדי להוציא אורה לעולם אמר ל לוי בנהג שבעולם  
אדם בנהגו בית ועושה הלונות מקטיונות מבחוץ ומאחיות מבפנים כדי להכניח  
אורה לתוך אבל חלונותיו שלמקדש לא היו כן לא מקטיונות מבפנים ומאחיות  
מבחוץ כדי להוציא אורה לעולם אמר ל בדכיה ממקום בית המקדש היתה אור  
יוצאה לעולם ואה טעמיה והנה כבוד לוי ושרף בא מדרך הקדים וקולו כקול מים  
צבים והארץ וי אירה יכבודו ואתה הקרב אל את אהרן אהרן לוי שהיה באמת  
שנתרחק אהרן מאותו יעשה שנ וכאהרן התאנה עו מאד להשא לכך אמר האם  
לאשה הקרב לך קרבה למה צתך את אהרן אחי ואת בני אתו מקיש אהרן  
לבנים ומקיש בנים לאהרן מלאך שבדולת שווה מתוך בני ישראל למה  
ישלך דומן פסדה גדועה הטים המוש אור לא עאל בעל השדה לא בשבילי  
התבן אור השדה לא בשבילי הקט אור לא עאל לא בשבילי אמה להן החם  
המת אור פיו שהגיע עת הגור בא הרוח ונטל את המוש נטל בעל  
השדה אור הניחו ארץ נטל את הקט והסיקו באור נטל את החטים מן  
ונתן בחוצה ויצו הכל שכל עמל לא בשבילי הרוח כן ושרף בין האומות אצרים  
אומות בשבילי נברא העולם כוש אומות בשבילי נברא העולם ככל אומות  
בשבילי נברא העולם כיון שנגלה הקבל וגמל את ישראל בנשים באותות ובמופתות  
וקידשם ונתן להם תורה ומצוות ועולם על כל האומות דכל ולתתך עליו על כל

הבנים  
דכל  
קולת  
לשלה  
אשר  
אומות  
הכל  
הדי  
אברה  
דכל  
והיה  
וישר  
קדש  
וקדש  
קדש  
אין  
נבול  
ומעיל  
חשיב  
אדוכי  
נבולה  
עבוד  
אמת  
ואתה  
ועו  
קיימת



מחולת  
את ה  
וכפול  
אחד ע  
מתלים  
מול ב  
משאו  
מעיל  
אמ א  
שש ו  
קראי  
שיא  
נאמ ב  
סמיה  
מדנו  
מדוד  
ועשה  
חשב  
עליו ב  
שנ שי  
עלה  
ששה  
האמ  
וחמע  
עלבת  
כתי נ

לרבות כל בגדי כהונה מבאן חמרו שלשה מים בגדי כהונה הן בגדי כהן הדיוט ופני  
זהב ובגדי לבן והן ארבעה כלים שאמרו בהן כהן גדול ביום הכפורים חשך זה שש  
לבו והמור זה שעל גבו ופתיו ואעיל שהוא לובש אותו לאעלה מן הכתנת  
כתנת יושב שיהא משוכעת ועשויה בתים בתים באריתה כמו בית הכוסות  
מצנפת זו שצונק פס על ראשו כמו שנוסף על השכר ופניו צונקין בה כמין כובע  
לכך נקראת מצנפת ואכנת זה שחגרו על לבו ועשו בגדי קי לאה אחי  
לרפות הציץ והמכנסיים ולבנו לבן לו בגדי כהן הדיוט והן ארבעה כשת  
ואכנסים מצנפת ואכנת תנו הבגד מעשה בגדי אחי שהיה עובר אחורי  
בית הסנדק ושאר קול תינוק שהיה קורא ויהי הבגד אש יעש חשך ואם ומעיל ול  
אם למי הכפוי הזה למי אמרו ללכה גדול שהוא עומד ואשמע על גבי המשבח  
אם אלך ואתגיד על מנת שיהיה דהן גדול ואשמע בכהונה גדולה על גבי המשבח  
באלו לפני שמי העקף אם לו בגדיני על מנת שיהיה כהן גדול ואשמע בכהונה גדולה  
על גבי המשבח דהכו באמת הבגד שבידו ואמ' ליה קורא בישא ופי לית מספקא  
בישרי דנסתפק באומי עלמא צא לפני הלל העקף אם לו בגדיני על מנת שתשיע  
כהן גדול בגדיני אם לו כלום מעמדין לפני המלך דאמי שיווע טכסיסי מלכות  
לך למד טכסיסי המלך הנך וקרא ולמד תורת כהנים כולה ביה שהגיע לאחרא הוא  
והזר הקד יומת אם כהן אקרא זה על ימי כהמך אמרו לו אמרו על דיווד מלך ישנא  
מיד נשא אותו הגר קל והומר בעצמו אם ואה אם ישנא שנקראו בנים למקום ועליו  
אמרה שבינה ואתם יהיו לי אמנות כהנים וכו' קל עליהם הבת אומ והזר הקרב יוא  
אני הגר הו' שלא באתי דא בתורמלי על אחת כמה וכמה מיד נתפיים אותו  
הגר ו' הלל העקף אמרו כל ברכות שבעולם ינחו על ראשך שאין  
חיות ו' לקהל ישראל קפדנותו של מצאחי בקשה לאבדכ מ  
העולם הזה ו' העולם הבא עונותיו שלך הביאתני לחיי העולם הזה ולחיי העולם  
הבא נולדו לו שני בנים אחד קרו' לו הלל ואחד קרא לו באנלי והיו קורין אותו  
בגדי הלל והם יקחו את הזהב ו' הבא אם הב מחסיה מנין שאין עושין  
שררה על הציבור במקות משנים ד' והם יקחו מבאן אמרו אין עושין בבאי צדקה

מאות משנים ומאי שדרותא אית בה שמשפכין עליה אמלו בערב שבת ועשו  
את האפוד וכן הגו רבך כיצד מעשה הזהב שבארית האפוד למה חוט אחי שלזהב  
וכפולו עם ששה חוטי שלתכלת וכך הוא עושה חוט אחי עם ששה שלמדגמ וחוט  
אחי עם ששה שלטע וחוט אחי עם ששה שלפשתים שנן ודגמם את פה הזיב וקצץ  
מתילים לעש בל התכ ובל הארץ ובלו תולע השני ובתוך השש מלמדי שחוט הזהב  
כפול בתוכו וחוזר וכפול הארבעה ועושה אותה חוט אחי ונא עמודה אפוד מ  
משמונה ועשרים דתנו רבנן בגדים שנן בהן שני חוטי כפול ששה משד שמונה  
ממיל שנים עשר פרכת עשרים וארבעה חשן ואפוד עשרים ושמונה שש ואת  
חמ' אביי דבית ושפצת הכתנת שש ועש' אל' שש ויעשו את הבג' שש ואת פמצינת  
שש ואת פא' המג' שש ואת מכנסי' וכן ואת האבנט' וכן ומצנפת ומכנעת אחת  
קראי בבגדי לבן כמה האונ' שיתה הי' לגומיה שיהיו שלבושן ואח' שיהיו סזורים ואח'  
שיהא חוט' כפול ששה ואח' לשאר בגדים שלא נאמ' בהן שש ואח' לשאר מינין שלא  
נאמ' בהן שש ואח' לעבב' מעשה חשב אמר' לעזר שדוקאמ' במקום שחושבין ל'  
מאיה אומ' דוקם מעשה מחט לפי כך מדעוף אחי חושב מעשה אורה לפי כך שני  
מדעופת' שתי כתמות חב' וכן כיצד מעשה האפוד מהחיל ואורה בגדי יהיה רחב  
מרחב גבו שלארס אפיק' לביתו יארבן מבגדי אפיק' הידים מהחוריו עי' הרגלים  
ועושה לו כמין שתי ידות יוצאות בארץ לכהן ולכהן שחוגרין אותו בהן והן הנקראין  
חשב האפוד וחוט' היה כפול משמונה ועשרים כמון האפוד שנן וחשב אפדתו חשב  
עליו כמעש' אמנו יה' זהב תכלת וכן ותומר עליו שתי כתמות כדי שיהיו על כתיבין  
שנן שתי כתמות חב' והיה לו וקוצע בכל כתף וכתף אבן שהם משקל עבב  
שלזהב שנן ולקחת את שתי אבן שהם ומסתה על שתי האבנים ~~האבנים~~  
ששה על אבן זו כתולדותם וששה על אבן זו כתולדותם שנן ~~האבנים~~ על  
האבן האחת וכן וכתבין שם יוסף יהוסף למען חמש ועשרים אותיות באבן זו  
וחמש ועשרים אותיות באבן זו וכך היו כתובין ראובן לוי יששכר נפתלי גד יהוסף  
על כתף הימנית שמעון יהודה זבולן דן אשר בנימין שם יהוסף היצא עלת וכל כך למען  
כתי שתעמון לו זכותן שלששים ככתיבון וכן יצאו בכניסתו של שמואל שבחשן

ידיו וכו'  
ששה ששה  
נת  
כוסות  
כובע  
האחי  
יבעה כשת  
יד אחורי  
ומעיל ו  
המשכן  
כי המצח  
הונה גיונה  
אם ספק  
שתי שינו  
מלכות  
אחרא הא  
אלך ישנן  
מקום ועל  
הקרב ו  
עיים אותו  
שן שאנו  
לאבד א  
זיי העולם  
אותן  
עושים  
באי צדקה



שנתה על לבן פני שלא יכוח מזיו השמים וברצותה לו שמוט שבאסוד שנתה על  
שתי כתיבין כיו שלא יכוח מזיו השמים ועשית משב זהב היה עשה פני בתה  
שתי טבעות אחת מלמעלה פראש הכתה ואחת למטה מן הכתה למעלה וקדקד  
ומתן שתי טבעות צבב פסגיו טבעות שלמעלה של ושתי שרשרת זה טה מגפן  
ומתנה את שרשרת הטוב על תומם ועשית חשך משפט אלמדי שהוא נעשה פני  
וכן הוא אומ' אמאל לו כמש האורים בסדר האורים לא טאמ' לא במשפט האורים  
מלמדי כשהוא יושב למלחמה שנאלי' בחרים ותומים אם לנעח אם לינעח פני  
טאמ' חשך משפט מעשה חשב כמע' חפ' מה אפוד זהב תכלת ואדגמ' ותולעת  
של ושם אפודאש' זהב תכלת ואדגמ' ותול' שני ושם מה אפוד חושין משמונה  
ועשרים כך חוטי חשך משמונה ועשרים רבוע יהיה כמול' אבן' אתה אומ' שהם  
אודג' כגד' חרבן אמה ורחבו זרת וכופלן' לשנים ונמצת זרת על זרת מרובע  
ואנאת בו מלאת חב' היה קוביע בו הרבעה טורים שלטבנים טובות כל אבן מה  
מרובע היה ואושקע בבית שלזהב שמקיימו אלמטה ומארבע רוחותיו שנמשכין  
זהב יהיו באנאותם ופני טור מה' שלשנשה אבנים שנ טור אדם פט' וכדק' והטור  
השני נפ' ספ' ויהי והטור השני לשם שבו ואחלמ' והטור הרביעי תר' שה ויש הרד  
שנים עשר אבנים כנגד שנים עשר טב' ויהיו זהב וזהב על שמי בני יסול  
שנים עשרה על שמי' ומפתה עליהם שנים העבטים שנ מתוחי חותם איש על  
שמו היה כותב על אודם האוב' ועל פטרה שמעו' ועל ברקת לוי ועל נקד' והוא  
ועל ספיר ד' ועל יהלם נפתלי' ועל לטם גד' ועל שבו אשר ועל אחלמ' יששכר  
ועל תרשיש' ועל שהם יוסף ועל ישפה' ועל אדם און' אם יאמר אדם און'  
קופ' ל שמואל' טה יצחק אברהם יצחק ויעקב בתוב עם גאון'  
על אומר אדם און' כהן טה מה יעשו אמל' אחא שני  
יה בל' און' און' נמצאו עשרים ושתיים חותיות שלימות כיו  
שתהיה בה' תשובה לכל שאלה' ועשית עלהחשך שתי טבעות זהב ואומר  
ועשית שתי טבעות זהב ושמה' את על שתי קצ' האני על שפתו אש אל עבר  
האפוד ביתה אלמדי שהוא עושה' הרבע טבעות על ארבע זווות שלחשך שתי

שנתה  
שתי כתיבין  
שתי טבעות  
ומתן שתי  
ומתנה את  
וכן הוא אומ'  
מלמדי כשהוא  
טאמ' חשך משפט  
של ושם אפודאש'  
ועשרים כך  
אודג' כגד'  
ואנאת בו  
מרובע היה  
זהב יהיו באנאותם  
השני נפ' ספ'  
שנים עשר  
שנים עשרה  
שמו היה  
ועל ספיר ד'  
ועל תרשיש'  
קופ' ל שמואל'  
על אומר אדם  
יה בל' און'  
שתהיה בה'  
ועשית שתי  
האפוד ביתה

עלמטלה היה נותק פה שתי שפתייהם נגד ועשות על החשך שרשת גבלת ו  
ונתת את שתי עביות הזהב על שתי הטפלי שלק צות חשך ושתיים שלמטה  
היה נותק בה שם חשך שלתפלת שני וירבסו את החשך חשך על טפלי האפסות  
תכלת ולקח שתי קצות העביות שבוטעות החשך העלמות ואפניס בשתי  
הטבעות שבכתפות האפוד מלמעלה שני ונתת שתי קצות שתי חשך חשך על  
על האפס ונתת על כתפות האפוד ואחר כך לוקח השר שרת שבפנות האפוד ואפניס  
בטבעות החשך העלמות ואחברך כרי שיהיו דבוקין זה עם זה חשך חשך שתי  
עביות זהב וירדחטט על כתיפו מכאן ושתי עביות זהב וירדחטט על כתיפו חשך  
ולקח שני חוטב התכלת שבטבעות החשך התחתונות ואפניס בשפתייהם חשך  
התחתונות מתחת אפילי הידים ורובסן זה בזה כרי שיהיו מחוברין על חשך חשך  
החשך מעל האפוד וכל האפוד חשך מעל האפוד ואפרק חיבור ודרך קלקול חשך  
חשך חשך בשלמטט האפוד עם החשך יהיה החשך על לבו בשווה ואפוד חשך חשך  
חשך האפוד קשור על לבו תחת החשך ושתי כתפות האפוד על שתי כתפות חשך  
ונמצאת זכות שבטנים עומדת לו בכניסתו וביציאתו ונתתה אל חשך חשך  
את האפוד ואת התומ' אימתי הוא עושה דין הוי הוא בשעת המלחמה לא הדין  
עוציאי' למלחמת הרשות עי ששואלי' באורים ותומים כרי לידע אם נגמר  
דינה שלמלחמה זו ליכול ביד או לאו וכן הדין שואלי' נעלה או לא נעלה ונקרא שא  
אורים ותומים אורים שואלי' וצרייה' תנאי' שמתמיאי' דברייהם שבך אפוד  
גזירת נביא חוזרת וגזירת אנשים ותומים חזרה ואם תאמר אפס מה לא  
השלימו דבריה' בגבעת בנימין לפי שלא הצחינו אם לנצוח והם לנצח ובאחרונה  
כשהסכימו הסכימו עליה' שני יאמר שי עלו כי אחר אתנגן ~~בשם~~  
ביצד שואלי' הכהן עומד ומניו כלמי הארון והשואל עומד מאחוריה ~~בשם~~  
השואל אומר אעלה או לא העלה ואינו שומע בקול רב ולא מהדהר בלבו לא שול בקול  
נמוך כמי שמתפלל בינו לבין עצמו ואיך דוח הקודש לבעת את הדין הוא מביד  
חשך והוא הונו במראה הנבואה עלה או לא תעלה בדתות שבוטעות מן החשך כנגד  
מניו ומשיב לשית' ואומ' לו עלה או לא תעלה ותי' שויע' עי דברים כאחר ואפניס

שנתו על  
פני פתח  
לה ואתה  
שם אפס  
עשה לך  
האפס  
יצא לך  
מן ותולת  
שמונה  
אומ' שנה  
ובע'  
אפס מה  
שנאטטט  
דך והטו  
ויש הד  
מ בני יש  
איש על  
לפך והח  
יש שבר  
חדם אי' פ  
עם באום  
אחא שבט  
ימות כרי  
ב ואומר  
ג אל עבר  
חשך שתי



ואם בשמך יחזיק עליה בעשיה פשוט ושמך רומה אותה ויודיע שהעבירה במוח  
השבע ואפיל עליך גורלות פד שידע מי הוא בשלש עשרה ודנין ארתו ועשית  
את מעיל האפוד מעיל שחורדי האפוד מלוגו שמשלשם המעיל תחלה ואחר כך  
לובש את האפוד והגדלו בחשב האפוד לכך נקרא מעיל האפוד על שנת  
מלמד שהוא נחמ כוללת כלל וחוטיו ככולל שנים עשר אדני צד השמאל  
מלמד שמיז נאדם בתחלת ארובתו ולא היה לו בית יד ולא נחלק לשני כפיים והוא  
הדיון ער לאספסוף כל המעילים ואינו מחובר לא כנגד כל האפוד שלש ידים  
הקודע פי המעיל לוקה על לא יקדע והוא הדין לכל בגדי ההנה שהקדע והקדק  
השחתה לוקה ועשית על שוליו רמז תכל ארבע אביא תכלת וארבע אביא  
כל אביא משלשת שזור שמונה טכך נחמ בשוליו מעשר וכל מקום של מעשר היה  
החוט כמול שמונה נמצאו חוטי השולים ארבעה ועשרים ועושה מה כמין דמסכים  
שלא נתיחו פיה ותולה אותה במעיל ואביא שבעים ושנים זוגי ובה שבעים ושנים  
ענבולין הכל זהב ותולה בו שלשים וששה בשולי כנף זה ושלושים וששה בשולי כנף  
זה והזוג עם הענבול התלוי בו שניהם נקראין פעמון ונמצאו כל שוליו אשט צדדי  
פעמון ורמז פעמון של פעמון זהב ורמז על שולי המ' סביב סביב בגימטריא  
שבעים וארבעה הוו עא מה שנים לשני מינים לפעמונים ולרמונים נשתידו שנים  
ושבעים רמונים ושנים ושבעים פעמונים וכל כך למה לפי שאמרו הכנס לבית  
מתאום שנוי הוא לפע המקום ואינו מדדך ארץ ול יוחג אמ ואפילו לביתו לא יכנס  
מתאום וכה גדול הוא מהירא על נפשו שגא ישראל עשה לו הקב"ה תקנה שישמע  
קול הפעמונים והרמונים של ונשמע קולו בפניסתו וביצאתו וישית ציץ  
ביצד מעשה הציץ היה עושה טס שלזהב רחב שתי אצבעות וזהו המעשה  
ובותב עליו בשני שטיף קדש לש קדש מלאטה ולש מלאעלה וזהו המעשה  
אחת כשר ופעמים כתבוהו שטה אחת והאותיות בולטות בפניו וזל את האותיות  
מאחוריו והוא מודבק על השערה עד שבולטין ושמת יתנו על פתיל תכלת  
היה נוקבו בשתי קצותיו ומתין תכלת לאטה ממנו נכנס מנקב לנקב כפי שיהיה  
נקשר בפתיל כנגד העורף והיה על מצח אהרן ונש חה את עו הקדש

קע...  
ל...  
ועל כסוד  
ים מחזק  
ר יקר  
בולטות  
השמים  
קודת  
שלליו  
ויצי  
נח  
מות כפי  
זה כפי  
יודע  
העליו  
ע אלף  
דים ואלע  
גדול  
הגדול  
א זה ש  
לא שהי  
פטי כה  
די אנו  
אפוד  
ברוח  
יה היתה

מלאך שהוא מרצה על טומאת קדושים וכלי עבירה של טומאה ואי מדעתה על טומאת  
התהום שאם היה הכותף טמא בטהרה כלהקדמות שהקריב נדון וכי כפי  
מרצה על טומאת קדושים וכלי עבירה של טומאה ואי מדעתה על טומאת  
אבל אינו מרצה על טומאת התכלית וכלי עבירה של טומאת קדושים שנטמא בטהרה ידוע  
לא חספה היתה הטומאה הרהויה בעבור שהצויק מרצה עליה ואין היצא מרצה  
ואת טומאת טומאת על אצחו של והיה על אצחו תמיד לרצות להם כל עבירה ושבת  
הטומאת שש מלאך שהיה נעשית מעובדת בתים בתים כדרך שזאתי הכבדים  
הקדושים ופית יד שנה נארג בפני עצמו ומחברת אותו עם גוף הכהונה בתמידה  
וענין הפני ואת בגדי הטורף ששמוך כל לקיט חומ דין מעשה מחט והוא בגדי  
כהונה דרך פושט חותך מעשה מחט דא מעשה חורה אביי אמר לא נצרכה לית לבית  
דישלת כדתנא בית יד של בגדי כהונה נחרת בפני עצמה ונדבקת עם הבגדי ואגשת  
עד פסק יד ורחבה כרוחב היד ואורך הכתנות עד לאמנה אף העקב ועשית  
מצננת שש המצננת בין שלכתה גדול בין שלכתה הדיוט חרבה שש עטרה אמה  
והאכנת דקום כצמר שנ ואכנת תעט מעשה דקום ורחבו פאוש שש אצבעות  
וארבו שתים ושלושים אמה ולבני אהרן ול בני כהנים הדיוטום עושה לה ארבע  
כנים בתנות ואכנפים ואכנפים ואכנפים והגבשאת אתם ומשחת את אלתן  
עשה לה אלו אים כדרך שעשית לאביהם ועשה להם מצנן בד המכנסיים כן  
שלכתה גדול בין שלכתה הדיוט הם אמתנים עד ירכים שהוא מלמעלה מן הטבור  
קרוב מן הלב עד סוף הירך שהיא הארכובה ושני צדי יש לה ארץ לא בית תתק  
ולא בית השמאל אוקרין כמין יים והיו על אהרן ועל בניו בין בשעת עבודה  
בין בשעת שבויה או יבול אמילן במדינה תל בבאם אל אהרן מועד במקדש  
היה במקדש במדינה כדתנא בגדי כהונה היוצא בה במדינה אסור  
ובאקדש בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה מותר אלמא בגדי כהונה  
נידון ליהנות בהם שאע מינה ובמדינה אסור והתנא בעשרים ואחד בן יום  
הדברים יום לא למשך יום שבקשו בותים את בית המקדש מלכנסה דרוס מקלט  
למחריבין ונתנו להם באן והודיעו לשמעון הצדיק מה עשה שמעון הצדיק לבט

מלאך  
התהום  
מרצה  
אבל  
לא  
ואת  
הטומאת  
הקדושים  
וענין  
כהונה  
דישלת  
עד פסק  
מצננת  
והאכנת  
וארבו  
כנים  
עשה לה  
שלכתה  
קרוב  
ולא בית  
בין  
היה  
ובאקדש  
נידון  
הדברים  
למחריבין



בתי שחנה זנת עפרה בהג' ומייקרי ירושלם פסח אנוחות שלאור ביריכם והיו מהלכין  
 לחללים הללו מהלכין אצרי זה הללו מהלכין מצודה שרשאלה עמוד השחרים שעלה  
 עמוד השחר אמ' להם מי הללו אמרו לו הללו יהודים שמרדו בך עמך שהגיע לך פסחם  
 וזה החמה כיון שראה את שמעון הצדיק ירד מארבעתו והשתחוה לו אמרו לו סוף  
 חזל שכמותך משתחוה ליהווי זה אמ' להם דמות דיוקני שלש התקנות שהיו לפני  
 בבית מלחמתי אמ' להם למה באתם אמרו לו בית שאנו מתפללין בך שיהיה וכל המון  
 שלא תחרב גרים הללו באו להחרבנו ואתנו להם אמ' מי הללו אמרו לו כוונתם  
 לפיך אמר להם הרי הם מפוקדי בידכם מיד נקבום בעקביהם ותלאו ביהם  
 והיו מגרדין אותך על הקוצים ועלה בדרקנים עי שהגיעו להר גדלים כיון שהיו להם  
 גדלים הרעוהו וזר עוהו כר שני כדרך שביקשו לעשות את ביתו ויהיו מתו  
 היום עשאוהו יום טוב' הי באת אימא בגדים הראויין לבגדי כהונה קאמ' ותיבאת  
 אימא עת לעשות לבגדי המרו תורתך' ולא ישאו עין ומתו מלאך שכל כהן שעבד  
 מחסד בגדים או יתר בגדים הרי הוא באימה והולל עבודה' חקת עולם חק הוא  
 מאי שאמ' והיה העולם' לו ולקרעו אחריו אהרן צכה לבגו ובניו לדורות' וזה  
 הדבר אמ' תעש' להם ו' אמר רב ענני בני ששון למה נסמכה מדשת בגדי כהונה  
 למלשת קרבנות לאמר לך מה קורבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין כתר  
 מכפרת על שפיכות דמים דכל ויטבלו את הכתנת בדם' מכנסים מכפרין על  
 גלוי ער יות דכל ועשה להם מבגדי צי לכס כשר ערוה' מעטת מכפרת על גסי  
 הרוח כדל חנינה דאמ' חמנה אמ' הקלה יבא דבר שכבדה ויפטר על מעשה גובה  
 מבגדי מכפר על הרהור הלב אפי' דאיתיה דכל והיה על לב ~~מכפר על~~  
 היצק שנ' ועשית חשך משפט' אפוד מכפר על עז דכל ואי ~~מכפר על~~  
 מכפר על לשון הרע אמ' הקלה יבוא דבר שזקוק ויפטר על ~~מכפר על~~  
 עזי מעם דכל הטא והיה על מצח אהרן וכת התם ויצח חשה זונה הנה לך ו' קטוא  
 לשון הרע ושפיכות דמים לא קשיא אי דאית מעשין כלשון הרע נגעים באין עליו  
 אי לא אהט מעשין מעול מכפר' ושפיכות דמים אינא ידוע מאי קטלה מבי איה  
 עקלה ערוה' ואי ידוע ולא אהרו ביה פתנת מכפרת' וזה הדבר זה הוא

על שם  
 וכן כפי  
 וקדש  
 זה ידוע  
 ארצה  
 ושבת  
 כבדים  
 יתירה  
 והא בגדי  
 דלא לבת  
 בגד ואמת  
 ועשרת  
 שרה אמר  
 זעבנות  
 הנה ארבע  
 את אמר  
 נכסיהם  
 הטבור  
 א בית התק  
 יעתי עבוד  
 ד באקו  
 ה אפוד  
 כהונה  
 יבן יום  
 זק מקור  
 ויק לבש

שאם הכת לעולם שי ויבדך נעם בשמים וכי אינו נעב שארץ לא הקבלה חזק ויבד  
 ואינו חוזר בן חם חזק לעובדה מיד הוא אביהה ואם חזק לרעה הוא תולה חותה שמו  
 ישנו תשובה נתן לאהרן כדעה ולא חזר בן שג זהיתה לו ולזרעו אח ברית כה עולם  
 לשימושי ויבדך נעם בשמים ואיזה הוא דבר וזה היצר הקבלה נקרא זה זה לי ואנוח  
 משה נקרא זה כרסה משה האיש וישרף אומדן שורה בזה זה לי ואנן וקבלו התורה  
 בזה משה ומשה הם כתובים ולא עשו עבול לא בזה ויצא העגל הזה וידך משה מר  
 החקיע פנה קום דר מזה מזה ולא נתכפר לישראל לא בזה זה יתנו ולא נתכפר לחנה  
 וישרף אומדן אהרן וכינו וישרף מקוים לזה וימרד ביום ההוא הנה ליתנו זה  
 ואינו נעם מאדום לא בזה איזה פת מאדום וישרף נבנסין בזה וצמקום הזה חתן  
 שמום זה המזבח לא נתקדש לא בזה וזה אשר תעשה על המזבח אהרן לא נתקדש  
 לא בזה וזה הדבר אשר תעש להם לקדש חתם בוא יראה כמה גדולה קדושת  
 פה גדול שאי אפשר לא למלאך ולא לשרף לדמות פני שכינה וכה גדולה נבנס  
 בשמונה כלים זה מעיני קולו הונך ומלאכי השדת דועדין מפניו והיה נבנס בשלום  
 ויצא בשלום לפי כך אמר הקבלה למשה איני קדוש ואחנותי קדושים קדש את אהרן  
 ואמור לו שיקדש את עצמו לכך נאמ לקדש אותם כבוד גדול חלק הקבלה לאהרן  
 שיקראו מלאך שני אלאך שי עב הוא לכה לו ולא לבמות לכה לו ולא בוא  
 חזני לקח פר אחד כן בקר שיכפר על מעשה העגל ואיילים שנים כעציון שפ  
 לוחות עשיבד משה תמימים שהיו תמימים שנ תודת שי תמימה ולחם מצות  
 וחלת מצ בל בשמ ורק מצ שלשה מיני לחם יש במלואים מצות וארבעת ורקין  
 קלת חתם חתם כל המנחות השלוחות קלת בואות חטים חוש מעומר  
 התמונה של השעורים ואנחת שוטה שהיא קמח שעורים ונתת  
 לא ככלי ואת אהרן ואת בניו ורחצת אתכם יבול ככל שהוא תל ורחץ  
 את כל בשרו פמים מים שנ לבונו נולדה בזה מה להלך אנבעים סאה אח טא  
 ורחבעים סאה ונקחת את הבג והלבוש כיצד סוד לב שתי הבגדים לובש  
 והאבנסיים תחלה וחוגרו למענה מטבורן מעל מתנו ואחר כך לובש את הכתנת

ואחר  
 וקשר  
 ונתן  
 כמי  
 והחש  
 מעו  
 המצ  
 לאצו  
 כמי  
 והקד  
 סמיכ  
 מדכ  
 כנגד  
 ומת  
 שפ  
 הקפ  
 כנר  
 ופ  
 מצ  
 ושו  
 דד  
 גג  
 מו  
 אי  
 ע  
 ב

ישע  
 ישע  
 ישע  
 ישע

ואחר כך חוגר את האבנט כנגד אצבעו כדרך עלבובי כרך עי שמא  
 וקשר ועל האבנט מקורש בקבלה לא יחגורו ביצב במקום עמידתו וכך קיבל  
 ונתן בן עזריא מפי הנביאים ותרדם ועל לבב הוא ייסדו ונתן בן עזריא  
 כמיין כובע" ובה גדול אחר שחוגר באבנט לובש את המעיל ועל המעיל  
 והחשך וחוגר בחשב האמור על האבנט מתחת החשך ולפי כך בקראו עליו  
 אבנט שחוגרו על האמור ואחר כך צונף במצנפת וקושרה צדף למעלה  
 המצנפת ושערו היה נראה בין ציף למצנפת ושם היה מניח תפילין וקושר  
 למצנפת ולקחת את שם המש ויע צק מן השמן על ראשו וסך טמא שלקחת  
 כמיין כי יוני" ומלחת יד אהרן ויד בניו וברים הלכו מלואים לאהרן ולבניו  
 והקדבת את הכר לפניו מוע וסמך וז' זה בעין אב לכל קדבנות היחיד ששמו  
 קמיכה" ושחטת את הכר לפניו בעין אב לכל הקדבנות שהן בטחיטה" וקחת  
 מדם הכר' שלשה דמים אמורים במלטה הראשון טעון מתן הרבע קדנות וקדוק  
 כנגד היסוד השני טעון מתן שתיים שהן פארבע השלישי טעון מתן בהונות ואמות  
 ומתן שתיים שהן פארבע" ונתתה על קדנת המזבח בארץ ארץ לך בכל הקדבנות צי  
 שטעון הזיית דם באצבע לא הטאת בכלד וביעד הוא עושה טבל אצבעו הימנית  
 הסמוכה לגודל בדם ופואכה באצבעו והגדולה מכאן וברודל אויכאן ואחטא ויורד  
 כנגד חודה שלקדך וכך הוא עושה בכל קדך וקדך ומדיכך הוא מתחיל עונה ככבש  
 ופונה לזמנו ומהלך על הסובב ונותן בקדך דרומית מזרחית תחנה ואחר כך בקדך  
 מזרחית צפונית ואחר כך בקדך צפונית מערבית ואחר כך בקדך מערבית דרומית  
 ושיירי הדם שופך על יסוד דרומי מערבי שלן ואת כל הדם ישפך על יסוד  
 דרומי ולקחת את כל החל המזבח זה חלב שעל הכרס את המזבח ועל  
 המזבח ובית הכוסות ואת היתרת זו אצבע היצבר על הכבש והקטורה  
 מעט מן הכבש" ואת שתי הכליות ולא בעלת שלש ולא בעלת אחת" ואת הח  
 אש עולה לרבות חלב שעל הפסלים" והקטורה המצבקה מעוף הקטורה  
 על בפי המזבחה" ואת בשר הכר ואת ערו" מלמדי שהוא מחטבו חטבת חטבות  
 בעורו והוא היין לכל חטאות הנשרפות תעלה בדם אש מכל מקום להבשיר

כמו שכתב  
 על השבד  
 ואינו צונף  
 כסבוצ

ומה יעד  
 עי שמא  
 עולם  
 ואנוח  
 התורה  
 מה מר  
 מר לאהרן  
 יצו זה  
 וזה ארץ  
 נתקדשו  
 יושבת  
 יה נבנם  
 בשלום  
 ת אהרן  
 ל לאהרן  
 ולא פוא  
 ציל שפי  
 חס מצות  
 שית וקיקן  
 בעומר  
 ונתת  
 לא ובא  
 ורחץ  
 האש טח  
 דים לובש  
 ת הבתנת

כל העצים לשריפתם מחוץ למחנה שובע את חוק למחנה שכינה תל העאת  
הוא הרי הוא ככל חטאות הנשרפות מה להלך חוק לשלוש מחנות אחת באח חוק לשלוש  
מחנות ואת האיל האחד הקח מגשמע של איל את ידיע שהוא אחי לא לזב  
לוי שאת הביא עמו אחי לא כפר עד שביא שני אילים ושחטת את האיל  
בליטאור בשריפה הוא חוק בך חוק מן הפשט יכול אין בו הפשט תל עלה הוא  
הרי הוא ככל העולות מה כל העולות טעונות הפשט אחי זו טעונה הפשט חטאת  
קורבת לעולם בכל מקום למה שחטאת דומה לסיניגור יצא סניגור ככנס דרוך  
ולקחת את האיל כש למה השלמים דומים למי שפרע חובו ועשה יום טוב כך אהרן  
ועניו כן שחוקיבו חטאתם ועולתם ונצחו שנ דית נחח אשה לעב הביאו קרבן  
שחוקיבו עליו ועשו יום טוב ושהפית את האיל ולקחת ממי ונת עלתבוק אז  
חם שלאודך שהוא בדר התאצעי ופי אהרן ובניו טעונות את כהונות לא ללאודך  
היחד מטהר את המצורעים ולקחת מן הדם אש ע המ והזית על אהרן מהיר  
הכל שלא גמד קידוש אהרן ובניו לא כהזית הדם עליהם ולקחת מן האיל החלב  
והזית וטמית הכל על כפי אהרן ללאודך היחד מעטף לחם תודה וקרבן שיר וכיצ  
עושים כותף החלבים על ירך למטה וחדה ושוק למעלה מאגו ושתי הכליות ויותרת  
הכבד למעלה מהן והלחם למעלה מבניו ומנוף הכל לפט ש במזרח וכיצ הוא  
מניף מניף ומביא מעלה ומוריד ולקחת את החזה איזה הוא חזה כל הרואה  
את הקדקע למעלה עד הצואר למטה עד הכרס וחותר עמו שתי צלעות אירך  
ואינד וזה כך למטה כרוך שתי אקפת שכר בלבדיה ומה אם אשה רביב שלא  
שימש ~~אדם אחד נטל חנק אמנה אהרן האשמש ככל יום על אחת כמה~~  
~~כמה~~ ~~אש לאהרן~~ ~~אז מגיד שכה גדול מתרבה בברגים כדרך~~  
~~המשחה~~ ~~ככבד ימים ילב הפה כיצד מדבין חורבנו~~  
כברגים כוכש שאזנה ברגים ומוטטן וחודר ולובשך לאחר שבעת ימים יום אחר  
יום של שבעת ימים ילב הכל וכשם שרבו ברגים שבעה כך משיחה בשמן שבעה  
יום אחד יום ואם עברי קודם שיתרבה בברגים כל שבעה או קודם שיאשה כל שבעה  
עבודתו בשחה הואיל ונתרבה או נאשה פעם אחת נעשה כה גדול לכל צבר

אם יצ  
אזכור  
הדין  
אין ל  
צבור  
אבנ  
אכל  
קדש  
במקו  
שהר  
זכר  
המ  
כל  
הכל  
הקד  
לע  
אין  
אנ  
כב  
למ  
ה  
ל  
ש  
א

ואת חיל המלך תקח ובעלת את בשדה עמי - במקום קודש בעזרה חא  
אם יצא חוץ לעזרה כפסל ואכל אהרן ובניו את פסח הוא מה בטוח בעזרה  
אכילתו לא תהא לא בעזרה שכן פתח אהל מועד אהל קודש צד צדו יהא  
החץ לכל החטאות והחטאות שהבנים אכילו וישלח את פתחו וזהו שכל  
אין לו לא מלואים שהן בלא תעשה על יסוד שאר הטאות האסורות וזהו שכל  
צדור מעץ תל כי קודשם כל שהיא קודש לית לא תעשה על אכילתו וזהו שכל  
אכילת המלך מלמד שהמלואים מותרים בטריפה והוא החץ לבלתי יאכל  
ואכל לית לא תעשה על אכילתו אין ללמלואים שמותרין בלא תעשה  
קודשים מעץ תל כי קודש הוא אין לו לא גודל פגול מעץ תל כי קודש הוא  
בקודש לית לא תעשה על אכילתו אמר לי יצא אל תהא קדוה שוה חלה בשם  
שהדי גודל אחד מבוכי תורה ולא למדעתי לא מגדלה שווה דאמ ל יוהדי  
צדדי כי לוי אחיא קודש קודש כתיב הטא ושדמת את הנודק באש לא יא כי קודש  
הטא כי את קודש שו חלל ונכרתה ועשית לאהרן ולבניו ככס מלמד שהמלואים  
כל שבעה אמר חטאת תעש ליום כל האמור במרשה זו ופכר שית קרבן נשוחים  
הכל מלואים הם ואיך נהגין לדלות וכשם שהקריב משה מלואים למשכן כך  
הקריב שלמה מלואים בחנוכת הבית וכך הקדישו בני הגולה לחנוכת הבית וכך  
לעמיתו לבא באו שמכורש על ידי יחזקאל כל הנגע באז קודש מלמד שהאצבא  
מקדש דבר הראוי לו אין לו לא מצבחה מעץ לדבות את הכבש תל במצבחה יקדש  
זה אשר תעשה ל יוסי הגלילי אמר יחזקאל כל הנגע במצבחה יקדש שומע  
אני וברים שהן ראויין למצבחה וברים שאינן ראויין למצבחה יקדש תעש  
בבשים מה פכשים מיוחדין דברים שגן ראויין למצבחה יקדש יקדש  
למצבחה עקיפה אומ' בתוך שגן כל הנגע במצבחה יקדש  
ראויין למצבחה וברים שאינן ראויין למצבחה תל עלה עלה עלה מיוחדת שהיא  
ראוייה למצבחה יצא צד שאינו ראוי למצבחה בתוך שגן כל הנגע באז יקדש לאגן  
שהמצבחה מקדש את הראוי לו ומעץ שהכבש מקדש את הראוי למצבחה תל ומצבחה  
ומעץ שהכלים מהושען את הראוי להן תל וקדשת אותם והיו קודש קדשים כל

חטאת  
חוץ לשגן  
לצד  
ת הא ו  
עלה הוא  
חטאת  
דלוק  
קד אהרן  
קרבן  
תבוק זה  
ללמד  
מקד  
יוני החלב  
שיר וכיש  
ויוותרת  
עו הוא  
הדואה  
אירך  
גין שלא  
אחת כמי  
ש כדרך  
חורבו  
יום אחר  
שבעה  
לשבעה  
בר



אף כי  
מקצת  
קטרת  
בין  
אלה  
דמו  
עולה  
זה יו  
חטא  
עליו  
הזה  
לו  
אקני  
עוב  
עליו  
נשר  
יש  
לא  
זה  
בר  
מי  
לא  
א  
ב

הגבע בהם יקדים כלי הלח מקדשך את הלח ומידות היבש מקדשות את היבש איך כלי  
הלח מקדשין את היבש ולא מצות היבש מקדשות את הלח כלי קודש עניקבו אם  
עושהו אע"פ מלאכה שהיו עושים והן שכלים מקדשין ואם לאו אינן מקדשין וכן  
אף מקדשין לא בקודש כבשים בני שנה א היא מדעת המידה האמורה בה  
ובחומש המקראי ספר כותבין לדע' עלת המיד לדתיתכם מתח אהל אועז ל'  
ישועתו בנו עגרי יחזק בך ברקיה אומ' הרי הוא אומ' ויקח משה חצי הדם וישם  
באזנות בני ישראל לעולת הד קיני שהיא טעונה בלי ואמין לעולת הזרות שתיטע בלי  
אל עלות המייד לדתיתכם עלת המיד העשויה בהר קיני הקוש עלת הר קיני לעולת  
הזרות מה עולת הר קיני טעונה כלי חף עלולת הזרות הטען כלי חף ל' חלף  
עולת שנה לדבות את בולף חלף זאת התורה לעולה למנ לחטאת ולאשם ולמולואים  
אשר זהו ע' את משה בהר קיני וז' לדבות את בולף שבולף טעונה כלי  
ונעודתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי ל' הוזה אומ' ביום שאני עתיד ליתועד  
בם אני מקדש בם ואיזה זה ביום השמיני היא היא דכלת הוא אש דבר יבי  
בקר הקדש וקדשתי את אהל אועז ואת אהרן ואת בניו מקדש  
קדושת מקדש מקדושת אהרן מה קדושת אהרן לעולם אף קדושת אהרן  
לעולם ושכנתי בתוך בני ישראל ל' שכינה וזהו הקדש וידעו כי אני ש  
אני הוצאתי אותם שעל אמת כ' הוצאתם מאמצעים להשרות שכינתי  
ביניהם אני ש' יהיה אני בעולם הזה ואני לעולם הבא ועשות מצבח  
מקטר קטרת מצבח הקטרת ליה יגיה על אמה ברוב שתי אמות והיה מונח  
בין העמודים אשוק מביך שניהם ש' ונתת אותנו לפני המרכת  
והקטרת ש' סא זו מצות עשה להקטיר קטורת בכל יום ואיגרת  
והקטרת ש' שלשה ועם תמיד שלבך הערבים ונמה מקטיר  
עליו בכל יום משקל מאה דינרין חמשים בבקר וחמשים ב' הערבים וכן הוא  
אומ' בבקר בבק בחיט את הנרות ובהעלת אהרן את הנרות ב' הערבים  
יקטירנה זאם לא הקטירו בשחרית יקטירו ב' הערבים אמילו היו משורין  
ואיך מקדשין את המצבח יהיה לא בקדושת ב' הערבים קטרת תמיד

אם בשבת תמידי אף בטומאה  
מקטוילי קטורת במקומו  
לדתיכם טונה היפר לזכות  
לזאתעלו עליו  
קטורת זרה בין חסידה בין יתרה  
ועלה ומנחה בין עולה יחיד בין עולת צבור  
בין מנחת יחיד בין מנחת צבור  
ואעלה לפי שהוא אמר בזה יתרה וקדש  
אלהקדש שבמרי בן בקד לחטאת ואילו לעלה  
יכול מקום אהן דוד שלש עשרה  
דמו שלאיל אמר ל יסי מה אני מקיים לא יעלו עליו קטרת זרה ושלש יתרה היא  
עולה שיערך הכת לאעטרה זו עולת יום הכפורים  
וכפר אהרן שלש יתרה  
זה יום הכפורים כל הבא אחת בשנה יכפר עליו וכל לכפר על בני ישראל וכל  
חטאתם אחת בשנה מה להלך יום הכפורים אף כהן יום הכפורים יכפר  
עליו לזרית לרבות דם חטאות הנשרפות שהן טעונין אתך קדנות על ששפך  
הזהב קדש קדש הוא לשם אלמור שהוא מקדש דבר הראוי לו ושאר יתרה  
לו זה הומר במזבח הזהב ממזבח הנתת אמר ל אבהוא בת ועשית עט  
מקטר קטרת ועמית אותו זהב הצמיר הזה אני יודע כמה שיעורו אם עט  
עובי מצבע אם עט עובי צפוק אם על עובי חוט בוא וראה כמה שנים הקטרו  
עליו ישראל ולא נשרף שמונה מאות ותשעים שנה חסד אחת ומפני מה לא  
נשרף שהוא מכמר על עונותיהן של ישראל אמר ל אבהו מבט אמרו כל האומ  
ישראל נזקקין למהגם אינו לא טועה ומה אם מצבח שהוא כפרת של ישראל  
לא נשרף ישראל עצמן לא כלעכב בנוהג שבעולם הזרבין הכלל בשם עושי  
זבאות בשעה שהן אסיקין בכבשן האש מתוך כופי האור יצא יצא  
כמה שהוא רומה לנכבד וברית קודש אותה שלאנודו וקד  
מדמו ונכנס לאור ואינו נזקק ישראל שאכניסין תורה להם  
לאש שג הלא כה דברי באש נאם שי לא כל שכן וכך  
אמר אני ובעהרות לא ישטמוקין יתרה עליו אש לא יתרה ומה לא תביע  
בן יאמר בעל הרחמים  
ברוך החמנה  
דסייע

ש אף כל  
אם  
שם וכו'  
זרה כח  
ע  
שם  
שם כל  
לעולת  
לי חלא  
למלאים  
ליתועד  
יד יבי  
מקוש  
ש  
כי את ש  
זינתי  
ית מצבח  
ה מוכח  
ז  
אינתי  
זינתי  
ם וכן הוא  
דעדיים  
גזירי  
לדתתמי

יב  
יג

# כי תשע

אישות להים יש חילי  
דם ונעלה על כל מהללי  
ואזי שועי וקטע פלולי  
'בונך פעמי לכל המושדגלי  
וזכרו לחיות בלמוד זה אלי  
'חזיק בנעמי אענה שלום לי

בו אטור ואבדלנו בקולי  
אשמוך לכפון שוח מלולי  
'הזק דמי ויתמוך בודלי  
'הי למעבב לי ולכל קהלי  
'מחר כביאת תשבי וחכלולי  
'אמך כן יחאר שלום יעשה לי

דמה בענייני מלך הבבוי סלה

ושלח לשבדנו צרי ותעלה  
'יתק חלקנו באש דת סלולי  
'יתכנו לראש לשם ולתהלה  
תבוט ותאק ועחנתה עולה

'דיום קהננו בדצק ובגירה  
'ולא לדיק ניגע ולא לבירה  
'ולא אויבתי ותבסק אמלה  
'תאמרה לי איך ישועתה לה

ככל דבים אומרים לנפשי איך יש לי בלא סלה

זה הוא שחמ הכת דבים אומרים לנפשי איך ישועתה לו בלעים סלה ושמעל בד  
אמר ורבנך ל שמעל בר אמי פתר קרייה בדואב ואחיתופל דבים זה דואב ואחיתופל  
ולמה הוא קורא חוק דבים שהיו דבים בתורה דאמי ל יצחק מאי דבול איה סופר  
איה שוקל איה סופר את המגדלים איה סופר זה דואב שספר כל האותיות שבת  
וקולך וחוארין איה שוקל ששוקל כל כתובין וכתובין שבתורה מהוא איה סופר  
את המגדלים אמר לי חמי ארבע מאה בעי הוה בעו דואב ואחיתופל במגדל  
הפודח ~~אמי כיהוה מאטי דואב איה סופר את המגדלים הוה באעי~~  
~~בה הוה פשיט בה שלש מאות הלכות פסוקות~~ איה ששונה  
שוקות במגדל הפודח תוסף ביה הפי דא דחמנת לביא הוה  
דבאעי ואמי דבי ~~התלת קראו דבוי ליה התעל דבו ולכוס קראו ובינו אבסוף~~  
קראו תלמידו מעך שקראו דבו דבת וחתה זכוש בעדכי חלופי ומי איעי חבדן דבת  
אשר יתנו גמתיק סוף תלמידו דבת גם איש שלומי אשר בעתתי בו לכך נקראו  
דבים בתורה אומרים לנפשי אומרים לדניד אדם ששבה את הכי ומה את

הרועה  
אתה מ  
שהגנה  
חשב לך  
לא תמו  
עמים ר  
לך דלי  
לוצלה כ  
יחדם  
דבת ו  
תלמי  
וישמע  
וישמע  
אני שוי  
ישל מ  
לפע ה  
זכות  
ביום ה  
חטא  
בוי נו  
לאמי  
לא ל  
אבל  
בניו  
באומ  
בוי א



עושי הטא הוא להך שאין עושן אהרן דא כדו שיתמשך מלכותך שג' להן מלכא  
מלכי ישפר עלך והטאך בצדקה פרוק ועויתך באת עבדי הן תהוי חרכה לשלמך  
נענה רב) במליל ואמ' צדקה תהוי בני לך ישלך דכל ומי בעמך' וחסר לאמ' חטאת  
דן אומות העולם שכל צדקה וחסר שאומות העולם עושי הטא הוא לך שאין עושן  
אותו לא לפעולה פושל האתיהל נופל בגוונב של דן יהיה לך שמו עושה בעבדות  
דדך ואת עבדה לא ביהנם של יום עבדה הוה ההוא' אמ' רב) במליל עושי צדקה  
אנו למאנו נענה ל' עזר המורסי ואמ' צדקה תהוי בני לך ישלך דכל ומי בעמך  
יש' וחסר באומים חס' דן אומות העולם שכל צדקה וחסר שאומות עושי בעולם הזה  
חטאת להן שאין עושי אותך לא לחך אהרן בהם של נפא ועש לכס פאשר  
יחד ב' שטאתם לש' ולא שטאתם בקונן ויהי לכם דדבר הזה' נענה ל' נחונא בך  
הקעבזאמי צדקה תהוי בני וחסר דן ישלך אכל לתואים חטאת אמ' רב) וחסר בך  
דסחי נהיה לך את דברי ל' נחונא בך הקני' ארבע' ומצדדיכם שהוא נותן צדקה  
וחסר ל' שרד' ולתואים חטאת' מאי מצדדי' מכלל דאיהו נמי אמ' מאי אמ' דתנא  
אמ' רב) וחסר ל' שחחי כעס שחטאת מכסלת ע' שרד' כך צדקה וחסר מכסלת ע'  
אומות העולם הזה' כיהא דאפיהומי' אימיה דשאבוד מלכא שרדה  
ארבע אמה אורגין דדינדי לקמיה דל' אמ' לך קבלינהו שודתינהו לקמיה דרבא  
נקבלינהו שמעלב אמ' ואיקפד אמ' לך אית לך' בבוש קצרה תעבדנה נשים  
באות מאידך אורה ורבא משום שלום מלכות ו' אמ' נמי האיבא שלום מלכות  
דאפליג להו לעני' יומות העולם ורבא נמי לעני' אומות הטולה מלבינהו דהא  
סיומות ~~הוא~~ צדקה תהוי בני ל' נחונא בך הקני' אומ' צדקה תהוי בני לך  
י' ~~הוא~~ חסר שאומות העולם עושי חטאת הוא ל' שרד' אמ' את למד  
~~הוא~~ אמ' אית נקד' מהוא נקד' דעי' והשיב למנך ושרת  
מאה ב' ומה דן אולם צמד מהוא אים תמר ל' בא בר כהנא אמ' פרובטוא  
מה עשה כיום כל אסטריבל' שלו אמ' לך לית אתון אמרי' לי נמא חנא עבדי  
קדבא עם כל אומיא ונעה להו ועם ל' יהודאי והינוק' נחאי ל' אמרי' ליה  
בזכות ו' סבא דהוב אית לך' אמ' לך ונא' חוה דדי' עבא אמרו' ליה אברהם

אמ' לך ומה  
למה שני דן  
לחן נס' ודן  
עשה מיגלך  
וקד את בני  
תמ' ויהי קצו  
ומודאי ב' אה  
מבונ' באותה  
לית שמעת ל'  
לית אית אמ' ל'  
מיתק' הוא ל'  
היה משתמיה  
בלבל חמה ב'  
הנחתם אותי  
וכעונתך י'  
אמ' לה' וכי  
ומנחה לחזי  
ומנחה אלה  
ספרים ומנה  
שמת בו אה  
ויאמר חזקני  
ודנה בצדק  
הוא דהוה ח'  
כתבו כי ע'  
ספריה נפוכ  
כתבונ' אמ'

31

32

33

34

35











ונתנו איש כפר נל אמר יהודה בשעה שקיבל ישראל את התורה ידו ששים רבוע  
 מלאכים והלכישו ישראל עטרות ופיון שעשו עגל ידו גיעלן אוחן מיהן של ונתנו  
 מניש את על ויהו אותה שעה חיבין כליה אמר הקבל למטה ונתנו איש כפר נל  
 ויהא שאמ' הכל כפר נפש איש עשרו א' ונתנו איש כפר נל אמר יוחנן  
 שטמע משה ונתנו איש כפר נפש ונתנו ונפל לאחוריו אמר בית בשוה משה את כפר  
 וזעת עליו כמה הוא נותן ככל אשר יושת עליו אמר לך אנה ישראל שנתה משה לוחם  
 מאה יהא כפר אמר לו הקבל לא כשם שאתה סבור לא זה יתנו אם יתנו ונתנו  
 נשם י' א' אמר ל יוחנן מן המוציא שם דע נתיבא משה רבין אמר משה רבין  
 שם דע וענינו אתמאמה ככה ונתן לאבי ה' ומה המוציא שם דע נותן ומה המוציא שם  
 שהבעיסו למקום ואמרנו לה להיך ישראל מה יתנו כפר נשם אמר לו הקבל אתה יתנו  
 יתנו זה כפר נשם את נותן לזמות כפרם של נתיב כפרך מצרים כוש ופסח ונתנו  
 א' ונתנו איש כפר נל ביום משה ולא יהיה בהם נרפ בימי דויד ונתנו ונתנו  
 לחדות ביש ונתן את דויד אמר את ישראל למי שהוא חוג אם שוה קיבך ב' ונתנו  
 ואם בנימין חלודים הם למי ש' אמר ל' ליעזר אמר לו הקבל לדויד דויד מקיט קלות  
 לוחיך שאני מכשינך בדבר שאמרו לך חזקת שלבית רבך יודעין אותו וואמר חתך  
 אל ונשכ שפה חתך אמר ועד פאר צבע ביון דאנינהו לא שקל אניהו כומר ונתן  
 ושלח ש' חבד בישלח מן הבקר ועד עת מתה י' ונתן אמר שמואל סבא  
 חתניה דל חתניה משמא דל חתניה משמא חתניה תמידי ועד שעת דמתה יוחנן  
 אמר חזות מאט ונתן חתניה י' ונתן ועד בא ש' ל' אמר הקבל לאטו  
 בזמן שאתה בועה למנות את ישראל טול כפרך כדי שלא תהיה חתניה  
 יתן כי תשא את דא ונתבר איש כפר נל ולא יה' בה נרפ' ונתנו  
 נרפ' לעזר בשם ל' זכר בר זימרא אמר נאנו ליעוד לא חתניה ונתנו  
 ליעוד חסדי כבימי דויד ונתן ונתן אמר חתניה י' ונתן חתניה ל' ונתנו  
 י' ונתן ועד בא ש' אמר ל' זימור בר נחמ' דמ' דשט' ששלט בו פת הכא שוטט  
 ונתן היום מעוט בחרך ו' ונתן ונתן חתניה יוסף יש' ל' עלהעם כהמ' ונתן  
 ונתנה מאה פעמים אמר ל' יוח' בתוך שנים עשר חדש באו ברבותו שליואב אמ'

ביום משה רבין  
 ונתנו  
 ונתנו  
 ונתנו

ת אומ'ם  
 ת לעמון  
 לנסה  
 יתן  
 לעמון  
 ה עומי  
 ו' כוז  
 שנה ד'ם  
 יד חד  
 זכר  
 י'  
 ענה את  
 חסדו  
 ז' ירדו  
 המקו'  
 ש אחת  
 אחת  
 עזרא  
 ברעיה  
 ל' רבי  
 ש' ש' קבל  
 מ' מ' ונתן  
 י' י' י'



י אחת ברכותיו של יואב מרובות משמשת ברכה ובהמה מזה פעם מאתנו  
והרבע מאות אמ' ל' ליעזר כן יעקב ברכותיו שלמשה אין לך קצרה שש ש' ל' ו'  
אבותכם יוסף ויעקב אתכם מאש' דב' לבב' ויחזק דבר המלך עליו יואב וע'  
שתי החיל אמ' לו חם אני מלך את שר' יצבא וזה אני שר הצבא אתה מלך'  
ויבך יואב את מקפר מקור העם אל המלך ויהי ישראל שמנה מאות לך חש'  
שלש חרב ויהי יהודה הרבע מאות לך ויהי ישראל כיון שנאנו תשו כנקבה המ'  
את שר' ויהי ישראל מאה מא' אף איש ולחל' חת אמ' ויהי ישראל לך דמים ואמ'  
ויבך את משה שני פוקין עשה יואב החי מרובה ואחר מועט אמ' אם מקבל'  
שלך חרב מועט ואם לחו אני נותן לו את המרובה ויבא גר' אלעזר ויגד לו'  
ואמ' לו יואב לך טעמי שנרעב בארץ ואם שלשה חדשים נוסף לפני איש'  
המלך ואת חזק שלשת ימים דבר בארץ נתחשב דיווי בעצמו ואמ' אם'  
אפחדר אני חרב יהיו ישראל אוארץ מה חיבת ליה לך ישי שהוא בטוח על גבולו'  
ואם אבדר את רעב יהיו ישראל חומ' מה חיבת ליה לך ישי שהוא בטוח על'  
חוצרותיו אבוד דבר שהכל טוין בו' לא אמרם לב' רר' את חרב טכשן'  
יהו ישראל טפוחי חרב בדרכים אם אבדר את רעב יהו ישראל טפוחי רעב בדרכים'  
אבוד דבר שהכל טוין בו' לא אמרם לב' רר' את חרב טכשן'  
אבדר את רעב איך רעב בלא חרב אבוד דבר שהכל טוין בו' ויש אוארץ גדל' אמ'  
עמה רע' אמ' משוב טלחו צפ' ויאמר דוד אלכר' צר לי מאד נפלה ג' ביד'  
ש' כי רב רחמי תע' לי חיוא למתיו דוד דודי ע' ע' ע' לחנה שנטה למות אמרו'  
ליה ויהי לך גבי אבני אומ' אמך לאו דוגמא דהי' שבע' לך'  
ויאמר דוד לי מאד ליתך ש' דבר ביטול מצ' הפקר ויהי ונת' מועט'  
וע' שעות שלש' עשרות נגדו עליה' באותה שעה ועמו'  
כ' ובעני' אמ' ויהי ש' ע' ויאמר ש' ושמעתי ויא' מיר' ו'  
ואמשת ספרי תורה וזכות שפנות אבות נשתירו ש' שלשה עשר מי בטון'  
תבך אוארץ ח' אמ' זכות שנים עשר שבטים וחונת אמ' זכות עשרת'  
הדברות ושת' הזכות נשתירה כם שעה אחת ויהי ש' ויצר ב' ישראל מ'

הבקר ו'  
שמו' ב'  
חמה ו'  
שלימה'  
ב' לך אל'  
שהיה מה'  
מקומות'  
שלא תר'  
התקינו'  
יום ואו'  
המשחי'  
טולהר'  
כרובה'  
דאה'  
אברהם'  
את כפ'  
ודמה'  
דאה ו'  
מה ד'  
דבא פ'  
בו ג' ו'  
ישל'  
ד'  
שעתי'  
והיו'  
מת'

1150



ה' כחא חמרה לו בכמה ימים ביה קבלה את עולוס אמ' לה נשעה ימים ויש  
כיו שעה ימים עשה שי את השם וז' חמרה לרמה הוא יושב ועושה מחמרה שעה  
אז' לה כד נגה שיוגף סקו שלכל לפלוגי אשתו שלפלוגי לפל' ממנו שלפל' לפל'  
אמר הלו והיא היא סק' את יכולה לעשות כ' ה' כה עבדים ושפחות יש לי ונשעה  
קלה אני ואשונגת אחת' אמ' לה אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקבלה בקריעת  
יס' סוף מה עשית נטלה לך עבדים ולך שפחות והעמידה אותך שורות שורות ואו  
פל' ישא פל' ופל' לפלוגיות ופל' לפלוגיות ופל' לפלוגיות לפל' וזיובה אותך כלילה אחת לעמך  
אתך לפלוגיות חישיה פלוגיות עיניה שמיטת לך רגליה תבירא לך אמ' לית  
אנא פלוגיות וז' אמרה לית פלוגיות לך שנה והביאה לה וסי' ב' חלפתא /  
אמר הלו אמרת היא תורתכם נאה ואשונגת היא וכל מה שאמרת לי יפה אמרת  
אם לפלוג' כך אמרת לך אם קלה היא בעיניך קשה היא לפני הקבלה בקריעת יס'  
סק' ומה הקבלה עושה לך מזונג' בעל כרחך ושלא בשעבוד' זכ' ל' היום מושב  
יחידים ביתה מוציא אסירים כבוערות מהוא כבוערות כפי' שירות זכעני אמ' שורה  
וילא בעי כפי' אמ' ל' ברכיה כלשון הזה הפכה ל' וסי' ב' חלפתא יושב ועושה  
עולמות מעלה לזה ואודוד לזה משפיל לזה ואריב לזה של' כפי' זה שופט זה יע' זה ויו  
ל' זנה כועדייה ורבנ' רבנ' מרדך קרייה כהה' כה' קדון הוי' כלשון זה והגפה  
כלשון זה כלשון זה הוי' ואש' באש ויע' העבל הזה וכלשון זה הוגבה זה קרב  
הה' וכל' וזנה כועדייה פתר קרייה כישר' כלשון זה הושפלו לזה מש' האוי'  
וכלשון זה וזנה זה יתנו' זה יתנו אמ' ל' לוי כפי' הטבע שלאש הוציא הקבלה  
זכ' וזנה זה יתנו' שכן והנה' אותה למשה וז' זה יתנו כזה יתנו ל' זה יתנו  
זה יתנו כועדי' כועדי' שכל כה' שהוא שוקל אינו הוטא אמ' ל' רב' יוחנן ב'  
זה יתנו' שחינו שוקל הוטא ל' שהכנים דודש' את המזבח וז'  
זה יתנו' כלל קרייה ל' תא' והחול' ועוד' שהי' הלחם ולחם המטע' שלכן  
הם היו' לאכיל' אמ' ל' כדפי' טעמה' וז' זה יתנו טנים עטר עבטוס  
יתנו' כלהעבד ל' יד' ול' כ' יד' ל' יד' אמ' ל' יעבד ביאת ית' ול' פמאיה אמ' ל'  
יעבד על' פמאיה ית' ולא זליג' מ' דא' כל' עבד ביאת ית' מפי'ע לרב' יוחנן

ב' זכתי  
ל' יודיה  
ל' יהושע  
פל' אחד  
בסק' ונ'  
תדווש  
ש' לתי  
על' הפק  
זת' כ'  
העשיה  
שלאותו  
זת' כ'  
בקשו ל'  
ולק'  
על' אה  
הלחם  
את' ל'  
הלעכ'ו  
תיה וכו'  
המל'ע  
מת' ל'  
הז' כ' וכו'  
ה' י' וכו'  
שכר'  
מות' ע'  
מעשה

ל' ב'

בן זכאי מן דאמ בלשון שלחן ערוך (ב) סוכה  
ב יורה און לפי שמתאו בחצי היום לפי קריאתו של אהו יורה גות מהצד השקול  
ג יהושע ביר נחמיה בטם לבן יוחנן בן זכאי לפי ששכרו של עשרת המעלות שלקח עמו  
כל אחד ואחד מביא עשרת גרה ל מנחה בטם ל לוי לפי שאמרו פתח שולחן ערוך  
בסוף ונטול כל אחד ואחד מהן טבע לפיכך יהא כל אחד ואחד מהן נטול טבע  
תרומה לשו אמר ל אבון חפ המטה הזו נאמ בה שלש תרומות תרומה לתורה תרומה  
על לתת את תרומתו כנגד טענה מרקים שתדמין בה את התרומה בלשון  
על המק מבין עש שנה ומע בת מבן עשרים שנה ומעלה ולמדות השקול  
יתכן כל קטן שהתחיל אביו לשקול על ידו אינו מסק עד שצריך ויתק  
העשיר לא ידבר ו מהצד השקול מצותו שית כל אחד ואחד מהצד השקול  
שלאותו הזמן אם תקלו תקלי ואם קלעו קלעו ואם דרכונים דרכונים והם  
יתכן בשעלו ישדל מן הגולה היו שקול דרכונות חדרו לשקול קלעים חדרו לשקול  
בקטן לשקול דינרין אמר שמעו אעל כ יד כול שוב של העשיר לא יד ואי לא ימע  
ולקחת את כסף כסף כול שון כפרה לכך נאמ העש לא ידבר ונתתה אתו על  
על אהל מוע מה היו עושין בה לוקחין ממנה תמיד ואוסטין ונסכיה ו העמד ושתי  
הלחם ולחם המנים ושאר כל קורבנות הצבור ושומרי פניהם בשביעית נטלין שבה  
מתרומת הלשכה מדה ושעיר המשתלח ונטל שבי קדשו וכגוי כהונה באי מתרומת  
הלשכה כבש מדה אדומה וכבש שעיר המשתלח ואמת האים וה ציד ומגול  
תיה וכל צרכי העוד באין מטיירי הלשכה רב יהודה בטם ל שאול אמר צדקה חכמ  
המלמדין את הפנים הלכות שחיטה והלכות זריקה והלכות קבלת  
מתרומת הלשכה אמר רב יצחק בר דיפאי אמר ל אמי מבין הדיינים  
היו נוסטין שמה מתרומת הלשכה אמר רב חנה בר רבי הני משה  
היו נוסטין שבה מתרומת הלשכה אמר רב יוחנן נשים הזורגות  
שבה מתרומת הלשכה ואת אומ מקיישי בידן הציתותי אהת בעה הן עומדות  
מותבי נשים האורגות במחנות בית בדמו על מעשה להם המנים בית אבטינוס על  
מעשה הקטורת כול נוסטין שבה מתרומת הלשכה כל יצוא תא שנטעין היא

ים וסין  
שעה  
לכל  
ובטע  
בקריות  
דיות ואו  
לצמח  
לית  
מתא  
דת  
ית ים  
שורה  
נה יהיו  
תרגו  
קרב  
אוי  
קצה  
יטול  
לכ  
בטס  
לכל  
וחק

של צדיק אמר רבי יהודה אמר רב אפי' מוציא גדידות שבחיו של אונטלין עמך תשע  
תשעים צנה וערומת הלשכה לא יצו מוסרין להן לא יצו מוסרין  
עמך קח את אה' אם לא יצו מוסרין להם והוא לבני ישראל  
כזאת וזאת כמות היו הקדשות חייב לישלם בזכות לחם הנחם מתבדק בזכות  
הספרים מתבדק פירות האילן בזכות היו לנסך מתבדק פרי הקמח בזכות הקמח  
מתבדק שבת בשבת וכיון שגרמו עונות ופטלו הקדשות ערבה כל שמהה וכן הוא אה  
זכרונם הנה יצא מעט משבטנו לחם המעט אכול ואין לשבעה משבטנו  
השבתות והיא לשכרה משבטנו בגדי כהונה לבוש ואין לחוס לנו משבטנו  
כל האונות מהשתכר משתכר אל צורך נקוב משבטנו שקלים מדמאטיין  
לא יצאו משבטנו הכורים כי תאנה לא תמכה משבטנו הכללות כחש  
משבטנו שאל המאור ושרמות לא עשה אכלו משבטנו תמידין קצו  
משבטנו צדק משבטנו פרי העולה ואין בקר בלתיים ועמך הקבלה להחזירים  
ולעדות מנחתם שם וערבה לש אנחת יהו ויהוש ואה' עולותיהם וזבחייהם לרצון על  
מזבח אהל שאול חמש ושמונים שנה לא נתנו ישראל שקליהם מאי החבעם  
וידבעם ער יאי אישע ואה היה עונש אה לה הקבלה אתם לא נתתם שקליכם חמש  
ושמונים שנה בואו אכלו דאש המור בשמונים כסף ורבע הקב דביונים בחמשה כסף  
אהל אישע בזאת שבית האקדש קיים היו ישראל מביאים שקלים ומתכד להן  
עכשו אם ידקה אונט ואם לאו באין חתמים ונוטלין אותן בזדוע אמר מר  
עוקבה ואלו נחשב להן כעדיקה שם ושאתי בקדתיך שלום ונגשין צד כי היא  
וחתם בך זכאי חזא להו הנמא דבעטן מיחסר שבע מאה דינרי  
אוינהו עדיקה מוש גביהו שב סר דינרי אתו בו קיסר שקלוני  
וחתם בך זכאי לא תקשי לכו הכי חזאי כל  
אמינת לא תמא לה דנהבינהו כלו לעדיקה אמר להו אמנת אי  
אמינת לכו האוי מעוה שגא לשאה אמר ברביה הדועה שיקר יין על כבי האזנה  
יאנא ברונ שנתלאויי חכא יין שג ליכם אישים חקרא אמר ברביה לו תלאויי  
חכא שיושבי ויומי' כנשים ועושין גבורה כאנשים ואמר ברביה אם דאה אדם

שתורה פוסק  
אליה מים וכו'  
בכל כלי שדה  
מקוה או פה  
עשה שנים עשר  
יהיו פניו פניו  
לכבוד ויום  
אפי' ששים  
ונתת אה  
לירוש שהוא  
כל המינות כ  
הנדוק שהמר  
משלים להי כ  
ורחצו אהדק  
והיו לעזר ו  
אמרן אין מ  
מצוה לקיש  
דג שומע א  
מקדשין לא  
בכל מים תי  
ורגלין במי  
הן ואמר  
כין נכנס לעב  
עבודה אה כ  
לאקטרה טע  
לשרת להי



עצום

שתורה כוסקהם סדקיהו ילד יצא את תלמידי חכמי עם אם יזקין בדרך שהשו  
 גרתי מים זכריח ול' ועשית כבוד נחשת - אבנר אבלי שרת הוא ואמר ש  
 בכל כלי שרת לפי כך מי כבוד נכסלין כלעה וכישו ארבעוטיין משק' עץ חותני פאי  
 מקוה או פאעין ולמחר מעלין אותו ומאנליין אותו ככל עם כבוד ותנן כן קטין  
 עשה שנים עשר דין לכבוד שלא יהבון דת שנים אף הוא עשה אופני לשרי עשה  
 יהיו מימי עסקל כלניה ותנן התם מיריהו היד שומעין קול האובני עשה כן קטין  
 לכבוד - וגם עשה שלמה כמקוה היה מעני שחמה שלמים התקע עבדקת רובו  
 אצין אטעם לפי כך לא היו מימי עסקל כלניה כמי הכבוד והתקעין אהבה כבוד  
 ונתת חתני בן אה מוע וצין המלך לימד שאניהן אותו בן האולם ללמדו  
 לידום שהוא שאג הנכנס למקדש ונתת של מים מים אהל מקום שנתן שמו  
 כל המימות כעדין לקידוש בין נובעין בן מי מקוה וכלש שלא ושתנו מתקין  
 הנדוק שהמרה שוחה ושוחה אמנו משלים למי כזר זה הכלל כל המשלים לשרי  
 משלים למי כזר דא ונתת שמה מים דני ידע כמה מים צריך להיות בולט  
 ורחצו אהרן וצניז וגו' מין כחות מפדי לקדש מאנו ארבעה כהנים של אהרן וכפון  
 והיו לעזר ואיתמר ופנתם עמא הרי ארבעה ורחצו אמנו אמנו ולא בתוכו אפי  
 אמרו מין מקדשין בתוך הכפר ולא בתוך אהרן אבלי שרת דא מה' דא מעני  
 מצוה לקדש ממי הטור' ואם קדש בגוהר אבלי השדת כשר' את יריבם ואת  
 דג שומע אתי יהו מקדשין כן בחוץ בין כמעט תל כבאם אל אהרן אבא שר  
 מקדשין לא ככנים ואם קדש בחוץ או בפני חול חלל עבודה' אים יבול  
 בכל מים תל ונתת טא מים מה כהנך כחה אף כאן כבוד מעני  
 ורגליו כמי מקוה או פאעין אין זה קידוש' ולא יאותו  
 ה' ואמר כבואם אל אהל מועד מה תל או כבשתם אל  
 בין ככנס לעבודה בין שלא לעבודה חייב תל או כבשתם אל הנה  
 עבודה אף כאן עבודה דא מעשה יחמד כבשתם מה תל כבאם לו כן הייתי אומ  
 להקטרה טעון קידוש לשאר עבודות אמו טעון קדוש לכך נאמ' כבאם וכבשתם  
 לשרת להקטיד מבא אמרו אין הכהן צריך לקדש בין כל עבודה ועבודה דא







ובאו בכל יום היו כותליך שנים עשר שנים עשרים וארבעה ל יהודה את כל שנים  
עשרים וארבעה והיום הרבעים ושמונה אמרו לה אשת מה ראיתם שלא ללמוד אמרו  
היו ידעים בית אבא שבית המקדש עתה ליהרב שאת ילמי אדם שאנו האבן ויר  
יעבדו ע"ז בכך ועל דבר זה מזכיריך אותך לשבח שמעו לאלה ועתה כלו מבזמות  
אבותיהם וכשנושאין נשים במקום אחר מתוך עמהן שלא תהיה שם שמתאמרין  
מגעשה הקדושה הן מבזמות לקיים מה שנ והייתם נקיים ואלו ואלו תהיו  
אמ' ל ישמעיל פעם אחת מצאתי אחי מבני בטהם אמרתי לו אבתיך בקשו לך בנות  
כבודך ולמעט כבוד המקום עשנו כבוד המקום במקומו והמקום נשם בטהם אמ  
ל עקבה שח לי ל שמעון בן לנסעם אחת יצאתי אע ואחי מבני בטהם לומר  
עשבים ראיתו שבכה ויצחק אמרתי לו בני מבני מה בכות אמ לי שבת האשה  
בכרתי ומבני מה עמדת שעתיך הקלה להחזירו לנו ומה ראית מעט עשיתם  
הראו לי שבועה היא בדינו שאין אלהיך אתה לכל אדם אמ' ל ואתה בן נורי אבתי  
זה אחי ואגלת סממניך בידו אמרתי לו מאין אתה אמ לי מבית הכטונים אפ ומה  
בדרך אגלת סמניך הראה לי אמ לי כל זמן שבית אבה צנועים לא היו אוקדיך אותה  
לכל אחי שבשן הרי היא מסורה לך לך והזהר בה וכשבאתי ושחתי הרבדים לפני ל  
עקובה אמ לי מעתה אקוד לספר בגנותך שלעו מיבך אמ בן עזאי בשם ר' יקראון  
ובמה אמך ושיבוך ואמלך יתנו לך אין אדם נובע באוכף לחימו מלכות נוגת  
בחברתה חז' לו כמלוא מנה' נטף ושחלה וחלבנה נטף שיער שיער  
מה הצרי ושחלה זה הצמור שנותק אותו בני אדם באוגמא אמרתי לו  
דבש שחור הוא ופחה קשה זה הוא שיה אילנות בערי ון אמרתי לו  
תענית שאינה ממושעי ושרד אינה תענית שהרי חלבנה אמרתי לו  
מקמני קטורת אפי' אמ מהכא ואגמנו על ארץ יקרה אמרתי לו  
עשר סממניה נטף ושחלה וחלבנה ולבנה מכל אחי משחתיך  
ואור וקציעה ושחלה נדד וכדכוס מכל אחי ששה עשר מנה קושט שנים  
עשר מנה סממניך תשע מנה קלימה שלוש מנה משחלה הכל שלש מאות  
וששים מנה ואוסופין לה רובע הקב מלח סדואית וכמת הירדך ואעלה עש

גד  
זכ  
מור  
סי  
היה  
יוצא  
דור  
זין  
האש  
ל זה  
אפר  
עקב  
על  
במנו  
ושחלה  
האשה  
אפר  
הושחלה  
בקום  
ההודו  
ביד  
גדעו  
כמנו  
לכא  
ל ע  
שר



בבטח ואמקטיר ככל יוס על מצבת הזרוב מנס עלש מאות המטה וששים יוס  
כנבד ימות החמה והשלש מצים הנשארות שוקק אותך ערב יוס הכסורים וקה מן  
הדיקה עץ שמוציא ממונה מלוא חכנו להקטיר ביום הכסורים השאר הוא הנקרא  
מזמר הקטרת ועשית אתה קטרת דקת מדיקת תנו רבנן כיצד מנטבלין  
את הקטרון מביא תשעת קבין בורית כדשינה ושף כנ את הצמורה ואחר כך שוח  
את הצמורה באחד ושנים קב שליין חזק ביותר ואחר כך שוחק כל אחד ואחד מן  
הקטריין פניו עמו הדק וכשהוא שוחק אומ' הטב הדק הדק הטב כל זמן ששוחק  
ומסרם הכלי ופעמים בשנה היו מחזיקין אותה למבתשת כימות החמה היו מפזרין  
אותה כדי שלא יתעמעש וכימות הקטרים עוברין אותה כדי שלא יפוג ריחה פתך  
לקטרה יצא כל שהוא מכלה חובר אחד אסמניה חיוב מיתה שהרי נעשת קטרת צה  
ששנה ששנה מעט כמתבנתה כשדה אפילו ביטמה מרב בשחדות ומרסבין הערבים  
מאכלה טהור קדש זה הוא שאמרנו ונתנו כה רובע הקב מלח סחמית ומחלת  
מלך הדק וזו קטרת יוס הכסורים שנבנס בה לפני הפעם שהיא וקה מן הדיקה  
קדש קדשים תה לכם משלצבור היתה קריבה לא משלחויי מכאן אמרו המקדשים  
בבסיין ונאצא בהן אודר הקטרת שנותנין לאומנין בשכרן מן אחד אסמאני קטרת  
מחללין אותה על שכר האומנין וחוזרין ולוקחין אותה מתחמת הלשכה כדי שתהא  
קריבה משלחויי לא משלחויי והקטרת אש תלע במתבנתה לא תעש אינן חיוב  
עדי שיעשה מזה מן אחד עשר קאמנין לו ולפי תשבון משקולות לו והוא  
שיעשה מזה מכל אדם עשה להתלמד מן פאכוד לעיבוד מזה ונכרת  
דאה קדאמי כשם כע' זה הוא שאמ' הכת אשרי  
עליון טובי זאת בחד וטובי טובי דאת מקריב יהי  
תל יופי אמרה ליה מן קשני דאלהכין בעיהו נמקריב הביא  
למס' ויהיה בודדת ימה ימה ומכלתה אמ' לה את יודעא לבור  
והקלה אינו יודע לבור מן דהוא תמי עובדוי טבין הוא בחרביה והוא מקריב ליה  
כוא ודאה אדם טוב מתיחס לטובה אדם רע מתיחס לרעה אדם טוב מתיחס  
לטובה בעליל כן אורי כן חור למ' יהודי' שבח לו שבח לבית אביו שבח לאשפתו

שכח לטב  
אביו פגאי  
עליוהן קרב  
וקראתי ע'  
מעצמתי כ'  
הקב' לטב  
אמ' לו אטב  
בעלמל  
שאלו לו הי'  
אדון וכלי  
ומכנים לה  
מכניסין  
שעשה עב'  
כני חודי'  
ואמלא  
בהן שאים  
כונן ששעב  
מה מעשה  
ובשלתת  
נחש וימו  
ישנה פית  
אנחה עב'  
אתנה לטב  
ועתה וקב'  
כ' אחיו  
כדוך ישי

שכח לעשבו ואדם דע חשבון לבי שחיה בך קדש בן לוי הנני לו הנני לבית  
אביו הנני למשפחתו הנני לעשבו כחה יודע ששם אמר רב יהודה שלשה שבדין  
עליון הקבל בעצמו ודוח רעב ושבע ומדכס דעם דעל כי קרא אמר רב יהודה ושל  
וקראתי על הרבה והרביתי אותנו מנסעוב דעת חזק קדאית ששם פעל אמר רב יהודה  
מעצמו מרנס על הרבה דא חשב נמלכין מן הדין שני דא קדאית ששם אמר רב  
הקבל למשה משה רבך עניך בעלך אמר למנין רבנו ששעולם לפניך דאן על הרבה  
אמר לו אשכך לך אמור לה לשרה היא דבת ויאמר משה אלפיך ויאמר רב  
בעלמלי אמר שמעיל בד סחמני אמר ונתן בעלמלי על שם הנשים ויאמר רב  
שאר לו הקבל למשה לך אמור לבעלך עשה משכך והרוך וכלים אדלית לך  
ארוך וכלים ומשכך אמר לו רבינו משה מנהבו שעולם אדם בנה בית וכלים  
ומבנים לתוכו ואתה אומ ליעשה ארוך וכלים ומשכך כלים שאני עושה  
מבנים שמא משכך אמר לך הקבל חזקה אמר לו וכי בעל ל היית דא אמר  
שעשה עב לאל בך אורי שפג ידיו באה אודה לעולם בך חור שעל ידו נעשו  
כע חודי למטה יהודה שיעא אמנו דוד שמיכא את העולם הודאות ותשבחות  
ואמלא אתו רוח על בחבם אמר רב יהודה אמר רב יודע היה בעל אותיות שנבוא  
בהן שמים וארץ שנ ואמלא אתו רוח על בחבם בתב וביע וכת עב פרקמה יקר  
כונן שמים כתבנה ברעתי תהומות נבטעו חביב הוא בית ששם אעשה בחאת  
מה אעשה בשאשית בחכמה ופתבונה וביעתי לך משכך בחכמה וביעתי  
ובשלתך עשה אקדש שפג אשה למנה דאמא ממשלתו וכלי חכ  
נחש וימלא את החכמה ואת חכמתו ואת חכמתו עתה  
יענה בית ופתבונה ותבונה וברעתי חכמה עבאד אעשה  
אמה על רוח ש פת חכמה ופינה ששפת וידעת לה וש  
אתה לשרה לעתיד לבוא שנ כי ש נתן חכמה אין פת אדם  
ועת ותבונה ואני הנה נתתי אתו את חכמה אהלוך שעשה אהל לאב שבסאים  
בך אחי שמך שהסבימה דעת שמהם באחת למטה דן שיעא אמנו שעשו שכל  
כדך ידך עמו וכלב כל חכם לב נתן חכמה אמר ל יוחנן אין הקבל עותק חכמה

לוי

יהודה

לוי

לוי

לוי

















עמיתו על זמרו ואמר לו קום עמך לך ויסעו יחד קעל מתי סקלו חותו אהרן ויהיו  
ועל זכריה בן יהוידע אמר ורמיה בס בלעזר נשפחו נמשות חביונים חביונים  
במחנה אצחתיים כי על כל לה מאי כי על כל אלה על שמיחו בעל שבת בה אלה  
עלך ישראל מיד נקהלו על אהרן של וקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עש לנו  
אליהם אנש ולכן לפני אמר לו עובד הוא המקח עשכר את הפחמים שאך לפני בדרך  
כך עשו ישראל הניחו את הקפה שבת בו ויש הולך לפניו יום יתפחו על שבת בה  
רגלים להם ולא יתפחו אמרו לאהרן המצריים הוין נשאתי חיתום דתאם ושעתי  
ומצמתי לפני ורואי אותו לפנים עשה אתה לנו כלה המצרים אנכי אתה לפני  
אשר לפני לפני כי זה משה האיש מהוא כי זה אמר ל זכאי דאן את הפחמים יחד  
תלוי באור ועומד אמרו אמרו אמר הוא ודרתי אנו סומכין אותו לא ידע את האלה  
אמרו שמה הניחו הקפה אמרו לישול בו עדה או שמה חפרו עליו מנאכי חסדי ישראל  
ויאמר אליהם אהרן מרדן אמר להם מרדן מכם עונו של הקפה בעת  
אדם שומע קול קמר מחכרו אינו הולך מאזנו ארבעים יום והרי את עם ארבעים  
יום מיום שאמרתם כל אשר דבר יש נעשה ונשא ועשו מרדן מכם עונו של הקפה  
ומני לכם זהב שתעשו ענין לו מצאו אבותכם מדינות שנחלוכין בארץ כנען מא  
היו ויעתין משם אם אתם רוצים החזירו כסף לבעליו וכך הנשע הוא וכסף הדבירתי  
לה וזהב עשו לפני וכך משה אמר ודי זהב אמר ל לעזה וזהב וזהב רבות  
שלעולם בשביל כסף וזהב שהרבות לה לישודי עד שאמרו לפני אדם להם  
ועשו להי זהב אמר דבי ל יטא משל חין ארי נהם מתוך קומה של אהרן  
קומה של בעד אמר שאול בר נחמני אמר ל יונה משל לאדם שהיה שמה  
בעלת איברים והאכילה כדשני ושמינה והיתה מצעטת בו וזהב וזהב  
כדשני שהאכלתי אמר ל היות בר אבא אמר ל ונהן משל לפני  
השקהו ותלה כוס בצוארו והושיבו על סתה זונה מה יעשה של אהרן  
חונא אמר רב ששת הוין דאמרי חינושי מני כרסא זני בישי של כמרעתי וישבעו  
שבעו וירם לפני עכחוי רב נחא בר יצחק אמר מצבא ורם לבכך ושכחת  
ואפאית אימא מהפח וישאן ישלון ויבעט אמר ל שאול בר נחמני אמר ל יונה ונח





נפחד מן הגוים שסלבו לנו ויש להם אשה הענין שאין לו אשה ויהיה  
 אהרן מה ראה אמר ל פנא בן יפת אמר לי אשר ראה חזר שזכור לפני פנא  
 וקאונא באמרו עבדו לי פחד ומיקיים בהו אם יחד פנא יש פנא  
 וכלו ליתר ולא הוית לכו תקנתו לא מוטב נמא להו עבדו לפנא אפטר והדא  
 תשובה ויבן מצבה לכ' אלתהו קרא מצבה לא מצבה לפנא שפין  
 חזר והדבוחו נטר אמר על עמנו דא וירא אהרן חזר על ופי מה דהוה  
 אהרן לבנות מצבה לא אמר אם הן בונן אותה הן בונם לשם על זמנא דא  
 אותן אתי לשם שמים ובעל לבנות הוא וידע אמר להן אבך מגומה טלה לזמנא  
 הביאו לו אבנים אמר להן זו לאויה וזו איה האויה היה מרמתך עד שבינה האויה  
 וידע היוך ידעה את עמנו ויקרא אהרן ויאמר חג לשי מצד חג בני אהרן  
 בחגה לפני המקום למי שנות לו להקבל בשעה שמרע מן האכעיסין והשקין  
 התורה ובן דוהאומ יתמו חפאים מן החרץ ורע עוז איבם ברבי נפטר  
 וישכחו ממחלת אמר חוטא כל אבא אבא השכחו השחיתו כל מעשיהם  
 כל השחיתו שהיו עשין לא בהשכחה ויסב העם לשכל ושתו לעולם אין טעם  
 טאה מתוך אכילה ושתויה וכך הוא אומ והנה בשחיתויה הדה ביקרה ושתו עת  
 אבל מה סמיך ליה ונקלה באדני שי עב חס יכפר חסיה וקאונא לשחית ליה  
 לעל ויאמר שי אל מע' לך דר אמר לעזא אמר לו הק' וילתך  
 כלום נתי לך גדולה לא בשביל ישראל עבדו שישרל חובאים  
 תשש כוחו שלמשה ואמר לפעון דבונן שלעולם אהרן כועס  
 סודחני אמר לו כי שחט צמך אמר לו וטעמנבם זגא חס עמך  
 העלית מארץ מעל אבואני העליתם לא בך אמרת להם ויש  
 למה הדבר דומה למלך שהיה לו ברם ונתנו לעדים כל זמ  
 מדובין היה בעל הכרם אומ' כמה יטה כרמי כמה מעור  
 שאינו מוציא מידות כדאני היה אומ' לעדים כמה ביש כרמך ס' חסיר  
 מידותיו אמר לו אדוני המלך כשהוא עושה הדבה הוא כרמך וכשהוא עושה  
 מעט הוא כרמי בן טב בן ביש הוא כרמך כך אמר משה בן טבין זבין

בארץ  
 מביאך  
 מאכעיסין  
 מריבה  
 לארץ  
 לז  
 ותקנתו  
 את  
 הרע  
 כן  
 זעם את  
 עיש אחו  
 לזכור  
 תעוכם  
 מור  
 דיה הוא  
 שהיו  
 עריך  
 שניבהו  
 עשיתו  
 עת למד  
 צלוק  
 חייבו  
 ודבר

וישחיתו  
 וישחיתו  
 וישחיתו  
 וישחיתו  
 וישחיתו





והוא שישראל יתקן זמור לנו כדתי ששש עשרה שאלתנו לפסך מקדים  
ואמרנו מצדדים וכו' ופי' מצדדים קיימתי הם לא למה ותקיים ודברים שלא צדדים  
בדעה הוסיפם והיפך אמרו דבת ראו כי דעה נגד מופס' טוב אחרון אפך והתוס  
וכי ישלגנו חרוץ אפך די ויש לפנו נחמה והא בת כי אני שג לא שנית ואלו היה נעמו  
פועם פנמים וקיימה היה משתנה לא שייצרה תורה כלסוף בצ אדם זכר  
לאברהם לית ליה עבדיך אמ לפנו דבון העולמים אם שרופה הן חייבך זכור  
לפך זכות ופנמים שהושלך לאור כשרים ואם הריגה הם חייבין זכור להם עקבת  
יחזק ויש לזות הם חייבין זכור להם זכות יעקב שגלה לחרך לכך נאם זכור  
לאצל לייצח אפך אפך שעמד משה בתפלה לאנענה עד שהזכר זכות  
אבות ושל למה הדבר דומה לאדם שנעצה לו פרצה בתוך כדמו ולא היה  
יודע לאנענות אם יטול אבנים ויבדוד את כדמו הרי אבנים אהבילים את  
כדמו כשהוא מאשמע באותו מקום מצא שלשה מתים נטלן וזקם באותו פרצה  
הורה כך עשה משה בשעה שאמ לו הקבלה לך דיי נבהל ונזדעזע וכיון שלחה  
ארת רחמים מיד הצביר זכות שלשה אבות עליהם אמ שלמה ושבח אפי את  
המתים שפדו מנין מן החיים אשר היתה חיים עדינה' תנו לבניך שלמה שון לעולם  
ג' לתעוזם בני מיהוא לכבודת בוציעא ונהודא מן קדם באשא בשבתא פתח ואמ  
אנת עתך ואת היא סכלתנותך לא דייך שדברך קותרך דברי  
והוא דייך קותרים זה את זה דייך אביך אמ לאהמתים והללויה ואתה  
שבתא דייך את המתים וחזרת שבת כי לכלב חי הוא טוב מן האר היה  
שבת דקא אמ דייך לא המתים והלילה כדרכ יהודה דאמ לב  
יעסוק אדם בתורה וצמצות קודם שימאות שבין שמות  
צמצות ואין לו להקבל שבה בו והינו דאמ' ל' יוחנן מאי דבת  
שמתקדם נעשה חפשי מן המצות' ודקא אמ שלמה  
ושבה אפי' המתים שפחטאן ושדל במדבר עמד משה בתפלה ורחמים  
לפני הקבל ואמ' כמה תפלות ותחנונים ולא נענה כיון שאמ' זכר לאצל ליצחק  
ולישל מיד נענה ולא יפה אמ' שלמה ושבח אפי את המתים' לא' ושבה אפי















אשר יצאנו ממצרים  
אשר יצאנו ממצרים  
אשר יצאנו ממצרים  
אשר יצאנו ממצרים

מזכיריך את ניהלך בקטן כעקור כבוצך וכבדך בית אפיך את כיהם אתה גם  
בכ יצאתם בסחנתם בכר חכמה חמלית האנוש תמו חרכות לנעם וסרס לנעם  
הכלי זקנים הנה אל ליה הנו מיט היבא דאנו כמעשה הדר התטיה כך אמרו  
מטוב למאיר לו היתה תמונה לא היתה קדושה ואלה אבך חפיון ר דענות אנו  
זה יצאנו ממצרים למאיר אמר למאיר אומ לא חמד דא וכוונן חחרימש  
תיך חכמה חיי אמר לנתי והו אמר לטבח מ דאמ לנתי חמי כדעך חכמוטות אמ  
יחזיק וכל דיולה מ חחרימי ומ דאמ לטבח חמי ציוקה חמי צדה זמא ומזס לבול  
באנוציה פוצי אנוציה והיה כבוא מש יד עמ יע וצד עם משה אמר הכתוב  
שעליתו שלמה דבית למעלה אגמולתך שלכל הנביאים שאר נביאים חיי אתעבא  
על שירצו אכלאשה ישתן דתנו כן לא בכל עת שורעה יד עמווד הענן וצד עם  
מט פנים חכמים אמר יצחק אמר לך חכמה למשה אשה הדב  
נס מה חכמה עליה חס חתה חוזר כך מיטב וחס לחן  
שירצו אכלאשה ישתן דתנו כן לא יצא דבר לבטלה ועל ומשלתו וסמי  
על דתה חתה חוזר חמי מהוא דאה אמר לפטו רבוק שלשום  
על דתה חתה חוזר חמי מהוא דאה אמר לפטו רבוק שלשום  
על דתה חתה חוזר חמי מהוא דאה אמר לפטו רבוק שלשום  
על דתה חתה חוזר חמי מהוא דאה אמר לפטו רבוק שלשום

משה  
הטרה  
הדיעני  
שלעלה  
אמ ליה  
לשע  
לשע  
וכל לא  
וכא  
ודע  
דל מא  
שואם  
למאוס  
חשוב  
לשע  
בית  
ושל  
חלפה  
לשמע  
ויאמר

כ' אלול

יום ראשון

יום ראשון

וס' לישמי' שבעה ימים ביום  
 משה מלמד דבורה ונתן לו בזה שנתנה שכחה ביחוד שני יודי נא ישיב דפני' בזה שנה  
 תורה שבעה על אומות העולם שנ' ונלכדו אנוש ג' בזה לוי' ודני' ויהו'ע' שנ'  
 הדיעני נא את דודיך ויאמר הע' אעביר כל טובי על מנך' דמ' נשנה לני' קול' דבני'  
 שלמולם ממש מה יש צדיק ורעלן ויש צדיק וטוב לו יש רשע ורע לו ויש צדיק וטוב לו  
 אמ' לו צדיק ורע לו צדיק ב' רשע צדיק וטוב לו צדיק ב' רשע צדיק וטוב לו  
 רשע' רשע וטוב לו רשע ב' צדיק אמ' מר' צדיק רע לו צדיק ב' רשע רשע וטוב לו  
 רשע ב' צדיק לא יהא צדיק ב' רשע ב' רשע ב' צדיק והא כתי' סויד עון' אבות' ב' צדיק  
 וכל' לא תמטין אבות על בנים ורמינ' דדאי' דהדדי' ואלני' כתי' אוחזין אעשה אעשה  
 וכתי' בשאף אוחזין אעשה אבותיה' לא הכי קח אמ' צדיק וטוב לו צדיק גמור צדיק  
 ורע לו צדיק שאינו גמור רשע וטוב לו רשע שאינו גמור רשע רע לגרשע גמור וכלי'  
 רל' גמור דאמ' ל' מצידי' שתיים נתנו לו ואחת לא נתנו לו דכתי' ואלני' אעשה אעשה  
 שאינו הגור' ורמינ' את' את' ארל' אלני' שאינו הגור' לא' אעשה אעשה  
 למקום וטוב לצדיק צדיק ורע לו צדיק למקום ורע לצדיק רשע  
 וטוב לצדיק רשע ורע לו רשע למקום ורע לצדיק רשע רע  
 צדיק גמור שכל' היוצא הוא אצד' ה' כענין וענ' מ' מדעה הוא ארל'  
 לשלמה בנן ואתה שלמה שני רע את' לוי' אבי' ועל דין ו'  
 ביק' לתויסעו מדינת שלמהים ואריות עליו' שהעולם מתקנה ב'  
 ושד' ש' ורמינ' כ' מר' הגור' דה' ויאמר כ' ילכו' אמ' ל' ה'  
 הקיפה למשכ' המנה' לו ע' שילכו' הניס' שודעם' וישלכו'  
 ל' שמועין' כ' יחזי' מני' שאין' מרעין' ל' ל' אים' ב'  
 ויאמר אלני' אם' ד' ע' ה' ח' מ' מ' ד'

